Mgr Henri DELASSUS
Doctor în Teologie

CONJURAȚIA ANTICREȘTINĂ

Templul Masonic voind să se înalțe pe ruinele Bisericii Catolice

TOMUL III
SOLUȚIA CHESTIUNII

„Porțile iadului nu o vor birui.”
(Matei XVI, 18)

Prima ediție în limba română

© Adevărul de Veacuri, 2026

*Textul original al lucrării **LA CONJURATION ANTICHRÉTIENNE; Le Temple Maçonnique voulant s'élever sur les ruines de L'Église Catholique**, publicată în anul 1910 de Mgr Henri DELASSUS, aparține domeniului public.*

Prezenta ediție constituie o traducere originală în limba română, realizată după ediții franceze conforme tradiției catolice preconciliare, și este protejată conform legislației în vigoare privind drepturile de autor asupra traducerilor.

Reproducerea fragmentelor scurte este permisă numai cu menționarea sursei.

Editura: Adevărul de Veacuri
Anul publicării: 2026
Tipărit prin sistem de imprimare la cerere

ADEVĂRUL DE VEACURI

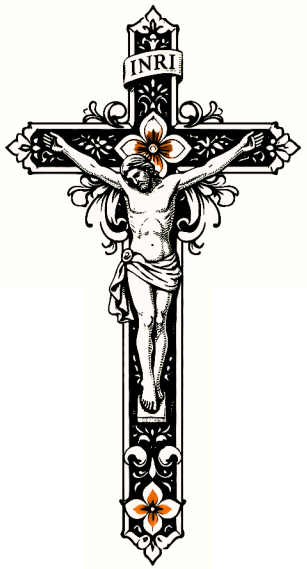
INRI

NIHIL OBSTAT

Insulis, die 11 Novembris 1910.

H. QUILLIET, s. th. d.
librorum censor.

IMPRIMATUR

Cameraci, die 12 Novembris 1910.

A. MASSART, vic. gen.
Domus Pontificiæ Antistes.

DIN VATICAN
23 OCTOMBRIE 1910

SECRETARIA DE STAT A SANCTITĂȚII SALE

Monseigneur,

Sfântul Părinte Pius al X-lea a primit cu un părintesc interes lucrarea intitulată: **„Conjurația Anticreștină”**, pe care ați binevoit să mă rugați să i-o înmânez în numele dumneavoastră.

Sanctitatea Sa vă felicită cu afecțiune pentru că ați dus la bun sfârșit alcătuirea acestei lucrări importante și sugestive, în urma unei lungi serii de studii care fac, de asemenea, onoare zelului dumneavoastră și dorinței dumneavoastră arzătoare de a sluji cauza lui Dumnezeu și a Sfintei Biserici.

Ideile directoare ale frumoasei dumneavoastră lucrări sunt acelea care i-au inspirat pe marii istorici catolici: acțiunea lui Dumnezeu în evenimentele acestei lumi, faptul Revelației, instituirea ordinii supranaturale și rezistența pe care spiritul răului o opune lucrării Răscumpărării. Arătați prăpastia spre care conduce antagonismul dintre civilizația creștină și pretinsa civilizație care regresează către păgânism. Câtă dreptate aveți să stabiliți că reînnoirea socială nu se va putea face decât prin proclamarea drepturilor lui Dumnezeu și ale Bisericii!

Exprimându-vă recunoștința Sa, Sfântul Părinte își exprimă dorința ca, având o sănătate mereu viguroasă, să puteți realiza pe deplin planul sintetic pe care vi l-ați trasat și, ca semn al deosebitei Sale bunăvoințe, vă trimite Binecuvântarea Apostolică.

Cu mulțumirile mele personale și felicitările mele, binevoiți a primi, Monseigneur, asigurarea sentimentelor mele foarte devotate în Domnul nostru.

Cardinal MERRY DEL VAL

TOMUL III
SOLUȚIA CHESTIUNII

LUMEA: CER ȘI PĂMÂNT ȘI ENIGMA EI

CAPITOLUL LII
OPERA IUBIRII VEȘNICE.

Din secolul al XVIII-lea, conjurația anticreștină și-a îndreptat efortul principal asupra Franței, fiica cea mai mare a Bisericii. Acolo, așadar, am fost siliți să o observăm în mod deosebit. Dar, întrucât această conjurație se întinde asupra întregului pământ, a trebuit adeseori să facem incursiuni în celelalte părți ale lumii pentru a-i urmări agenții.

Ultimele lor acte au introdus pe scenă un personaj nou, căruia pare a-i reveni rolul principal.

Francmasonii ne-au condus la evrei, iar evreii ne-au pus în prezența lui Satan.

Dacă dorim, așadar, să avem o idee completă și aprofundată despre conjurația anticreștină, pe el trebuie acum să-l studiem. Cine este el? Ce voiește? Cum intră în raporturi cu oamenii și în ce scop?

Această cercetare, odată împlinită, ne va conduce să cercetăm dacă, în opoziție cu acțiunea satanică, nu există o altă acțiune supranaturală pentru a o combate; iar dacă vom afla că ea există, va trebui să ne întrebăm cui trebuie să aparțină victoria.

Aceste întrebări ne cheamă în regiunile înalte ale filozofiei și ale teologiei. Cititorii noștri să nu se înspăimânte și, de teamă că nu vor înțelege, să nu sară peste aceste pagini. Vom fi, credem, destul de limpezi pentru ca ei să poată urmări fără osteneală și să găsească în această cercetare un interes cu atât mai captivant cu cât este de un ordin mai înalt.

Explicația prezenței demonului în lumea noastră și a acțiunii funeste pe care o exercită aici cere mai întâi problema răului și a originilor sale, iar problema răului nu poate fi rezolvată decât prin cunoașterea ființei, atât a ființei supranaturale, cât și a ființei naturale.

Ființa este: nu pot să o neg. Am conștiința existenței mele și am vederea și atingerea miilor și miilor de obiecte care mă înconjoară, care acționează asupra mea și asupra cărora eu exercit acțiunea mea.

Sunt, dar acum o sută de ani nu eram. Eram mai puțin decât un grăunte de nisip pierdut în adâncul mărilor. Cum sunt? Nu pot să-mi explic aceasta decât prin acțiunea unei alte ființe, anterioare existenței mele și care m-a produs, așa cum eu însumi produc. Și, întrucât toate lucrurile care mă înconjoară, pământul și cerul înseși, au avut un început, rațiunea mea

ajunge la concluzia existenței unei Ființe prime, care există prin Sine însăși și care, prin urmare, este eternă. O asemenea Ființă singură poate scoate toate lucrurile din „absența eternă", pentru ca ele să fie împreună cu Ea.

Rațiunea care nu vrea să se orbească pe sine însăși nu se poate apăra de a urca astfel de la ființa contingentă și mărginită care este și a cărei prezență o constată în afara ei, la Ființa necesară, purtând în sine rațiunea propriei sale existențe.

Existând în Sine însăși, având în Sine principiul ființei, ea poate fi izvorul etern al acesteia. Pentru ce a voit El ca noi să fim împreună cu El?

Nu se poate da altă rațiune decât aceasta: El a voit să vadă imagini ale esenței Sale, căci aceasta suntem noi. A voit să facă să se reverse în afara Sa ideile care sunt în El și să transmită fericirea Sa.

Bonum est diffusivum sui, a spus Sfântul Toma de Aquino după Aristotel. Binele iubește să se răspândească, natura sa este de a se dărui. Prin urmare, Binele infinit, Ființa infinită are o dorință infinită de a se comunica. Apostolul Sfântul Ioan, inspirat de Dumnezeu, a dat despre Dumnezeu această definiție: Dumnezeu este iubire, Deus caritas est. Așadar, în iubirea care este în Dumnezeu, care este Dumnezeu, se găsesc motivul creației și principiul oricărei creaturi.

Dumnezeu Se cunoaște infinit pentru a Se iubi infinit. A cunoaște, a iubi — aceasta este viața inteligențelor. A se cunoaște, a se iubi — aceasta este, în Ființa infinită, viața absolută. De aceea Dumnezeu este numit în Sfintele Scripturi Dumnezeul cel viu. Viața în Dumnezeu, ne-a fost revelat, este generarea Cuvântului și purcederea Iubirii, relații inefabile din care provin cele trei Persoane ce constituie natura divină.

În revărsarea iubirii lor reciproce, cele trei Persoane divine au chemat din neant persoane noi pentru a vedea în ele repetarea fericirii lor.

Ele ne-au dăruit ființa, viața și inteligența pentru a ne iubi și pentru a fi iubite de noi, pentru a-și procura această glorie accidentală și pentru a revărsa în noi ceva din fericirea lor. Acesta este misterul creației: explozia Iubirii lui Dumnezeu, cum spune M. de Saint-Bonnet, revărsarea iubirii infinite. Dumnezeu este bun; este împins de însăși natura Sa să Se dăruiască. Acesta este cuvântul enigmei care se pune înaintea spiritului omului atunci când reflectează asupra a ceea ce este el și asupra a ceea ce este universul.

M. Blanc de Saint-Bonnet începe cartea postumă editată de pietatea frățească sub titlul *Iubirea și căderea* prin aceste cuvinte:

„Creștinismul astăzi se șterge din spirite în cele două mari noțiuni ale sale: Iubirea, care este viața lui Dumnezeu, și căderea, care compromite viața omului. Această uitare, care

produce toate relele noastre, amenință să lase să se prăbușească civilizația. Dacă gândul căderii omului și al iubirii pe care Dumnezeu i-o poartă ar putea reintra în spirite, totul în Europa și-ar schimba înfățișarea."

Toți scriitorii care au înțeles Revoluția, care ar dori să elibereze lumea de ea, se străduiesc să restaureze gândul căderii. Divinul Mântuitor Isus Însuși s-a însărcinat să restaureze gândul iubirii, manifestând flăcările Preasfintei Sale Inimi.

Dumnezeu nu putea să-și satisfacă Bunătatea în dăruirea existenței unei singure ființe, după cum nu putea să-și epuizeze frumusețea într-o singură imagine a esenței Sale. El și-a multiplicat deci creaturile și a multiplicat speciile lor (species, imagine). Dumnezeu, spune Sfântul Toma de Aquino, a adus ideile la ființă pentru a comunica creaturilor bunătatea Sa și pentru a o reprezenta în ele. A produs naturi multiple și diverse pentru ca ceea ce lipsește uneia dintre ele pentru a reprezenta bunătatea Sa divină să fie suplinit în alta. El adaugă: „Există distincție formală între ființele care sunt de specie diferită; există distincție materială între cele care nu diferă decât din punct de vedere numeric. În lucrurile incoruptibile (spiritele pure) nu există decât un individ pentru fiecare specie."

Mulțimea nenumărată a îngerilor prezintă, așadar, grade infinite de perfecțiune mereu mai înalte, de frumusețe mereu mai desăvârșită, de bunătate mereu mai comunicativă.

Spiritele pure și ființele materiale nu sunt totul în creație; Dumnezeu a produs și ființele mixte care suntem noi, animale raționale compuse din trup și suflet. Ansamblul acestor ființe formează lumea. „Cel care trăiește în veci, spune Sfânta Scriptură, a creat toate lucrurile deodată." Spiritele pure, ființe simple, necompuse, au avut din acel moment desăvârșirea lor. Ființele materiale nu au existat la început decât în elementele lor și cu legile care trebuiau să le guverneze pentru a le conduce să formeze mulțimea corpurilor, ceea ce a dat naștere timpului. Ființele însuflețite nu au putut apărea decât atunci când materia a ajuns la punctul de a se putea presta formării corpurilor lor. Ele nu au existat la început decât în principiul speciei lor, care s-a dezvoltat în indivizi prin generații succesive.

Astfel s-a născut lumea: „Lumea a fost făcută prin El", spune Sfântul Ioan (Ioan I, 10). Punând la singular această expresie „lumea", Apostolul arată că nu există decât o singură lume, adică nu se găsește în creație nicio parte care să fie străină de celelalte.

Dar, în această unitate, ce multiplicitate și ce diversitate! Vorbind numai despre îngeri, Daniel (Dan. VII, 10) exclamă: „Mii de mii Îi slujesc și zece mii de ori zece mii stau înaintea Lui", Domnul oștirilor, Domnul întregii ierarhii a diferitelor ordine de ființe.

Comentând acest cuvânt, Sfântul Toma spune: „Îngerii formează o mulțime care depășește orice mulțime materială."

El se sprijină pe ceea ce spune Sfântul Dionisie Areopagitul în capitolul XIV al *Ierarhiei cerești*: „Numeroase sunt fericitele falange ale spiritelor cerești; ele depășesc măsura infimă și restrânsă a numerelor noastre materiale."

Or, formând fiecare o specie în sine, fiecare dintre aceste spirite reflectă, ca să spunem așa, un punct al infinitului; el este o imagine diferită a perfecțiunii divine, o strălucire specială a frumuseții divine. Ce imaginație ar putea să-și închipuie splendoarea crescândă a acestor oglinzi ale divinității care, pornind de la hotarele lumii omenești, urcă mereu, în cete ordonate, până la tronul Celui Veșnic? Cine ar putea merge cu gândul de la una la alta până la acela care ține vârful acestei ierarhii și primește prima și cea mai strălucitoare iradiere a gloriei lui Dumnezeu? „O adâncime de nepătruns a înțelepciunii și a științei lui Dumnezeu!", strigă Sfântul Pavel. „Din El, prin El și pentru El sunt toate lucrurile. A Lui să fie slava în vecii vecilor." (Rom. XI, 33-36)

Dar iată ceea ce este și mai copleșitor pentru spiritul nostru și mai mișcător pentru inima noastră. Iubirea nu și-a găsit liniștirea în creație, oricât de inefabil ar fi acest dar al ființei și al vieții în ființă și al inteligenței în viață. După ce a făcut din creaturi imagini ale perfecțiunii Sale, Dumnezeu a voit să facă din ele prieteni și, pentru aceasta, să le înalțe până la El. Să nu ne mirăm. Dumnezeu este iubire, iar caritatea Sa coboară ca un torent care răstoarnă toate obstacolele, pe cele care vin din infinit și pe cele care vin din natura finitului.

Iată aici misterul misterelor Iubirii: acest dar al lui Dumnezeu către noi, care ne ridică până la El pentru a ne iubi și pentru a fi iubit de noi! Cum am putea da, nu spun o cunoaștere adecvată, ci măcar o idee suficientă pentru a ne invita la abandonul iubitor al sufletului nostru către Prietenul divin?

Cum ni se dă Dumnezeu? Cum Îl posedăm? Cu ce iubire suntem chemați să-L iubim? Să spunem mai întâi, împreună cu Sfântul Toma, că Dumnezeu este în toate creaturile Sale așa cum cauza este în efectul său. El este, într-adevăr, cauza primă, cauza inițială și cauza permanentă, cauza creatoare și cauza conservatoare a tuturor celor ce sunt. El este de asemenea în creaturile Sale prin esența Sa, adică prin ideea pe care fiecare dintre ele o realizează. El este în ele, în sfârșit, prin puterea Sa care, după ce le-a creat, le menține în ființa pe care le-a dat-o și devine primul principiu al activității lor.

În inteligențe Dumnezeu este, sau cel puțin poate fi, într-un alt mod: ca obiect cunoscut în cel care cunoaște și ca obiect iubit în cel care iubește. Dar aceasta nu constituie un mod special de prezență distinct de modul general. Dăruind creaturii raționale puterea de a-L cunoaște și de a-L iubi, Dumnezeu nu face decât să o miște spre scopul ei, potrivit cu ceea ce cere natura ei, așa cum face și în celelalte creaturi.

Un mod de prezență cu adevărat special ar fi acela care ar produce un efect de un ordin aflat în afara, deasupra ordinii naturale.

Or, acest mod există. Dumnezeu, în iubirea Sa infinită, l-a conceput, l-a făcut să existe și ne-a revelat existența lui. Să spunem în ce constă.

Folosirea normală a rațiunii noastre ne conduce la cunoașterea lui Dumnezeu, iar această cunoaștere produce în noi iubirea. Este o cunoaștere abstractă, prin raționament, pornind de la vederea ființelor și a contingenței lor. Ea lasă însă să se dorească o altă cunoaștere: vederea directă a Ființei Supreme însăși. După cum am explicat în primele pagini ale acestei cărți, această vedere nu este, în mod natural, posibilă niciunei creaturi existente sau care ar putea fi creată. Dar ea poate fi concepută ca posibilă dacă, peste natura creată, Dumnezeu ar altoi, ca să spunem așa, o participare la natura divină. Participând la această natură, omul sau îngerul ar putea produce actele ei: a-L vedea pe Dumnezeu și a-L iubi pe Dumnezeu, așa cum Dumnezeu Se vede și Se iubește.

Dumnezeu a binevoit să ne facă cunoscut că iubirea Sa a mers până aici… Prin darul harului sfințitor, El ne-a făcut părtași ai naturii divine. „Dumnezeu, prin Isus Hristos Domnul nostru, spune Apostolul Sfântul Petru, ne-a făcut marile și prețioasele daruri pe care ni le-a făgăduit; prin ele ne-a făcut părtași ai naturii Sale divine" (II Petr. I, 4).

Care este lucrarea proprie a naturii divine? Este aceea de a naște Cuvântul și de a purcede Iubirea. Această lucrare este atât de absolută încât termenii ei sunt Persoane: Tatăl, Fiul și Sfântul Duh. Dacă într-adevăr suntem făcuți părtași ai naturii

divine, această participare, care este harul sfințitor, trebuie să producă în sufletul nostru ca un ecou al nașterii Cuvântului și al purcederii Duhului. Că așa este și că așa va fi ne este încă afirmat: „Vedeți, ne spune Apostolul Sfântul Ioan din partea lui Dumnezeu, vedeți ce iubire are Tatăl pentru noi, încât să fim numiți fii ai lui Dumnezeu și să și fim în adevăr... Da, preaiubiților, acum suntem fii ai lui Dumnezeu. Dar ceea ce vom fi nu s-a arătat încă. Știm că atunci când Se va arăta în slava Sa vom fi asemenea Lui, pentru că Îl vom vedea așa cum este. Și oricine are această speranță în El se sfințește pe sine, precum Dumnezeu este sfânt" (I Ioan III, 2).

Îl vom vedea pe Dumnezeu așa cum este, și aceasta pentru că Îi vom fi asemenea, pentru că Îi suntem asemenea; și fiind asemenea Lui, suntem numiți pe drept fii ai Săi, suntem cu adevărat fiii Săi. Suntem deja de acum, deoarece posedăm deja harul sfințitor care ne face părtași ai naturii divine. Deja această natură participată produce în noi actele sale, actele virtuților teologale: credința, speranța și caritatea, care ne fac să ajungem la Dumnezeu în El însuși și care, după timpul încercării, vor deveni viziune, posesie și iubire beatifică.

Producerea acestor acte, pe pământ ca și în cer, este și va fi, spuneam mai sus, ca un ecou în noi al nașterii Cuvântului și al purcederii Duhului. Sfântul Toma face să se înțeleagă aceasta în cele opt articole ale întrebării a șaizeci și treia din prima parte a Sumei sale, intitulată:

Despre trimiterea Persoanelor divine.

A existat o misiune vizibilă a celei de-a doua Persoane a Sfintei Treimi de către Tatăl, în Întrupare. Și a existat o misiune vizibilă a celei de-a treia Persoane de către celelalte două în diferite împrejurări.

În afară de aceste misiuni vizibile, există și misiuni invizibile în fiecare dintre noi și în fiecare clipă a vieții creștine. Și prin ele Dumnezeu este în noi altfel decât ca prin cauză și exemplar, cum este în toate creaturile Sale, potrivit diversității naturilor lor. Misiunea Îl face să locuiască în noi într-un alt mod. După cum în Dumnezeu Fiul este născut de Tatăl și Duhul purcede de la Tatăl și de la Fiul, tot astfel în noi, creștinii, și în general în toate creaturile inteligente împodobite cu harul sfințitor, făcute astfel părtașe ale naturii divine, Tatăl, de la care purcede Fiul, îl trimite pe Fiul; iar Tatăl și Fiul, de la care purcede Duhul, îl trimit pe Sfântul Duh. Și aceasta nu o singură dată, ci în toate actele vieții supranaturale care sunt credința și caritatea: misiunea Fiului în actul de credință, misiunea Duhului Sfânt în actul de caritate, după cum în cer viziunea intuitivă va fi produsă prin misiunea Cuvântului, iar iubirea beatifică prin misiunea Iubirii divine.

De aici rezultă că cele trei Persoane divine locuiesc în noi ca în Ele însele și lucrează în noi ca în Ele însele. Aceasta este ceea ce Domnul nostru promisese: „Dacă cineva Mă iubește și răspunde chemărilor iubirii Mele, Noi vom veni la el și ne vom face în el locuința" (Ioan XIV, 23). Și nu numai că locuiesc în el, dar au acolo și relațiile lor, iar aceste relații au răsunet în sufletele noastre, în inteligențele noastre și în

inimile noastre supranaturalizate prin har. „Vorbim despre misiune, în ceea ce-l privește pe Fiul, spune Sfântul Augustin (De Trinitate, IV, cap. XX), în legătură cu darurile care privesc inteligența." Se poate spune același lucru, în privința Sfântului Duh, în legătură cu darurile inimii: el aprinde facultățile afective printr-o iubire supranaturală, după cum Fiul luminează inteligența prin luminile Credinței.

Aceasta este în noi începutul unei vieți cu adevărat divine care se va desfășura în ceruri; acolo credința va fi viziune și iubirea, fericire, prin același mod, prin răsunetul vieții divine în noi.

Orice viață își are originea într-o naștere. O viață nouă nu poate ieși decât dintr-o nouă generație. Aceasta este ceea ce a făcut în noi Sfântul Botez. El ne-a făcut să intrăm în această viață superioară, specific și generic distinctă de viața naturală. Aceasta este necesitatea pe care Domnul nostru o exprimase astfel: „Adevărat, adevărat vă spun, dacă cineva nu se naște din apă și din Duhul Sfânt, nu poate intra în Împărăția lui Dumnezeu" (Ioan III, 5), acolo unde Dumnezeu este văzut și iubit așa cum Se vede și Se iubește. Prima naștere ne-a făcut părtași naturii umane, a doua, naturii divine.

Creația se explică prin dorința lui Dumnezeu care, dacă se poate spune astfel, este atras de splendoarea Cuvântului Său să vrea ca strălucirea Lui să reapară în spirite create după chipul Său. Darul supranaturalului își găsește explicația în sfințenia lui Dumnezeu. Ea face unirea divină, ea cheamă creaturile la o unire participată. Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus Deus

Sabaoth. Sfânt, sfânt, sfânt este Domnul Dumnezeul oștirilor. El este de trei ori sfânt în Sine prin Treimea Persoanelor Sale; și este sfânt în mulțimea spiritelor rânduite, ierarhizate ca o oaste, pe care le cheamă la unirea sfințitoare, la a se uni cu El în mod supranatural. Această unire cere o regenerare în El; El este destul de puternic pentru a o produce, deși ea cere o virtute mai înaltă decât cea necesară pentru creație. De aceea Preasfânta Fecioară, plină de harul divin, și-a revărsat admirația și bucuria în aceste cuvinte: *Fecit mihi magna qui potens est et sanctum nomen ejus*. Cel care este puternic și al cărui nume este sfânt a făcut în mine lucruri mari. Prin sfințenie intrăm în infinit fără a ne confunda cu el; pătrundem în sânul lui Dumnezeu fără a ne pierde în el, păstrându-ne individualitatea și personalitatea, deși uniți cu Dumnezeirea, în așa fel încât ea produce în noi ceea ce produce în Ea însăși. Iată lucrul cel mare care o uimea pe Preasfânta Fecioară și o făcea să rostească acest strigăt: *Magnificat anima mea Dominum et exultavit spiritus meus in Deo salutari meo.*

Unirea supranaturală cu Dumnezeu, atât la îngeri cât și la noi, are două grade: pregătirea și bucuria, harul și gloria. Prin har ne sunt date arvunele zestrei care nu este acordată decât la ieșirea fericită din încercarea la care pregătirea ne supune.

Căci Dumnezeu vrea să respecte libertatea creaturilor Sale, iar această voință îl obligă să nu facă definitiv darul supranaturalului decât după acceptarea recunoscătoare și iubitoare.

Persoanele divine, care voiesc să locuiască în noi, bat mai întâi, prin chemările harului, la poarta inimii noastre. Ele voiesc să fie primite ca prietene înainte de a produce în noi lucrurile mari despre care am vorbit. Ele ne oferă prietenia lor: *Vos amici mei estis* (Ioan XV, 14). Trebuie ca noi să le dăm pe a noastră, să intrăm în comuniune cu Ele, într-o comuniune de iubire. Dacă această ofertă trebuie acceptată, ea poate fi și respinsă; refuz care ar fi o ofensă și o ofensă de o culpabilitate infinită, deoarece termenul insultei este Dumnezeu.

Această insultă a fost ea adusă Bunătății infinite?

CAPITOLUL LIII
CĂDEREA

ÎN CER

Capitolul precedent a putut părea o digresiune, un preambul; nu este nicidecum așa: el a spus ceea ce era necesar să se spună pentru a pregăti mintea spre înțelegerea a tot ceea ce va urma.

Așadar, încă de la creația lor (*Condens in eis naturam et largiens gratiam*. Sf. Aug., *De natura et gratia*), Dumnezeu a chemat nenumărata mulțime a îngerilor să încheie cu El o alianță de prietenie astfel încât, dacă aveau să-I fie credincioși, ea să-i ducă la bucuria vederii Ființei Sale, la contemplarea Lui față către față, la pătrunderea în viața Sa intimă și la participarea la ea. Bunătatea Sa i-a prevenit cu iubire; lor le revenea datoria de a răspunde acestei inițiative.

Ce s-a întâmplat?

Arhanghelul Sfântul Mihail și acei îngeri care i-au ascultat glasul s-au deschis cu entuziasm și recunoștință darului divin. Lucifer și îngerii care i-au urmat pilda au opus un refuz mărinimiei divine.

Cum a putut fi aceasta?

Îngerii, în superioritatea inteligenței lor, vedeau și înțelegeau excelența darului ce le era oferit mai bine decât o putem face noi.

Cum poate un dar atât de excelent, un dar cu adevărat divin chiar prin obiectul său, să fie disprețuit? Acest fapt, cel mai deconcertant care a fost vreodată și care va fi vreodată, ne coboară până în adâncul mizeriei ființei contingente, chiar dacă ea ar avea sublimitatea aceluia care, prin excelența naturii sale, se afla în vârful ierarhiei îngerești.

Transmițând ființa creaturilor inteligente, Dumnezeu pune în ele dorința fericirii. Această impulsie le poartă și le îndreaptă către Dumnezeu, binele suveran, atunci când primesc în ele, printr-o liberă corespondență, raza iubirii divine; ea le livrează răului atunci când preferă acestei iubiri mișcarea oarbă a iubirii de sine. La această dorință a fericirii Dumnezeu a adăugat Harul, adică o atracție de ordin supranatural suprapusă atracției de ordin natural către Binele Suveran.

Viața de acum i-a fost dată omului, iar primul moment i-a fost dat îngerului, pentru ca făptura să facă să cedeze în ea eul

iubirii; pentru ca eul, renunțând la egoism, să se dăruiască Binelui suveran. „Dăruindu-se astfel, departe de a se nimici, eul, prin minunea personalității, intră el însuși în posesia Binelui; este pătruns de el așa cum ești pătruns de bucurie, cum trupul este pătruns de aerul pe care îl respiră și de care este învăluit. Dar finitul, a cărui natură ține de neant, poate rămâne steril; și, în pofida impulsiei divine, poate deveni contrariul Iubirii, poate cădea în starea contrară lui Dumnezeu, în starea aceluia care refuză să se dăruiască, a aceluia care nu iubește. Acest egoism este posibil pentru ființa care are libertatea de a folosi, cum va voi, darul sacru al existenței și puterea de a se refuza Iubirii" (Blanc de Saint-Bonnet, *L'amour et la chute*).

Aceasta a fost, vai, purtarea multor îngeri; aceasta este și purtarea multor oameni. Creați pentru Fericirea veșnică, ei s-au abătut de la ea și se abat de la ea pentru a alerga la pieirea lor. Această mișcare de independență a creaturii se numește *superbia* (*Initium omnis peccati superbia. Eccli.*, X, 15), înaltă trufie, iar în limba noastră suficiență, stare a aceluia care crede că își este suficient sieși. Oare suficiența sau orgoliul nu este, în cei atinși de el, sentimentul unei forțe exagerate care pretinde a găsi totul în sine?

Sfântul Toma de Aquino spune (*S. Th.*, Pars I, Q. LXIII, art. 5) că toți îngerii, fără excepție, sub moțiunea lui Dumnezeu, au săvârșit un prim act bun care îi purta spre Dumnezeu ca autor al naturii. Le mai rămânea să facă un al doilea act de iubire mai desăvârșit, actul de caritate, actul iubirii

supranaturale. Harul îi invita la aceasta, îi împingea să se întoarcă spre Dumnezeu întrucât El este obiectul Beatitudinii.

Sfântul Mihail și acei îngeri care l-au imitat, printr-o revărsare a harului primit, au adus omagiu întregii lor ființe lui Dumnezeu; printr-un act de iubire și-au unit voința cu darul pe care Dumnezeu li-l oferea, și prin acest act au ajuns la scopul lor supranatural.

Ceilalți s-au închis în ei înșiși, iar Dumnezeu nu a putut face să ajungă viața supranaturală în acele inimi mândre; El nu putea viola în zadar libertatea lor. Din pricina naturii lor pur spirituale, voința lor s-a fixat în rău prin acel prim act. Li s-a făcut pe loc după alegerea lor. În timp ce spiritele docile chemării supranaturale intrau în cerul gloriei, bucurându-se îndată de vederea lui Dumnezeu în El Însuși, în misterul Procesiunilor divine care constituie Ființa Sa, ei părăseau chiar și cerul harului și erau relegati pentru totdeauna în regiunile inferioare, în gheena iadului, pedeapsa orgoliului lor.

În fruntea lor se afla Lucifer, cel mai desăvârșit dintre îngeri și, prin urmare, dintre toate ființele create. Sugestia sa și exemplul său i-au atras pe ceilalți. Văzându-se în vârful creației, el nu a voit nicidecum să privească deasupra sa, să-și caute desăvârșirea și beatitudinea în unirea cu o natură superioară lui; a voit să le găsească în sine însuși. S-a închis, așadar, în natura sa, voind să se mulțumească să se bucure de facultățile sale naturale.

„Spirit mândru și nenorocit, v-ați oprit în voi înșivă; admirator al propriei voastre frumuseți, ea v-a fost o cursă" (Bossuet, *Élévations*, săptămâna a IV-a, a 2-a Elevație). Aceasta era nu numai ingratitudine, ci și revoltă împotriva lui Dumnezeu, căruia Îi aparține să hotărască scopul fiecăreia dintre făpturile Sale.

Nu trebuie să i se atribuie, așa cum observă Sfântul Toma, speranța nebunească de a-L detrona pe Ființa supremă sau de a se așeza prin luptă la dreapta Sa ca egal al Său. El n-a avut decât dorința de a fi asemenea lui Dumnezeu (*Voi fi asemenea Celui Preaînalt*. Is. XIV, 13, 14), adică de a se putea afirma ca suficient sieși, ca neavând nicio nevoie de a fi desăvârșit prin nimic din afara lui. Dumnezeu S-a definit: „Eu sunt Cel ce sunt". În orgoliul său, Lucifer spune: „Eu sunt ceea ce sunt. Dumnezeu nu așteaptă de la nicio natură superioară celei proprii un spor de desăvârșire; vreau în aceasta să fiu ca El. Și mie îmi este de ajuns să fiu ceea ce sunt prin propria mea natură și să mă complac în ea." „Diavolul nu a rămas în adevăr", spune Apostolul Sfântul Ioan (Ioan VIII, 44). Adevărul este că însăși natura sa o avea de la Dumnezeu și aceasta îl făcea dependent de El.

Orgoliul l-a împins cu atât mai mult pe această cale cu cât Dumnezeu, oferindu-i starea supranaturală, îi făcea cunoscute planurile Sale asupra naturii umane. Lucifer a văzut că, pentru a intra în unire cu Dumnezeu și a primi în această unire viața supranaturală, trebuia să se plece înaintea unei ființe inferioare lui într-una dintre cele două naturi din care avea să fie

alcătuită persoana sa, Fiul lui Dumnezeu făcut Om, devenit Căpetenia întregii creații; și chiar înaintea Femeii care, cooperând la Întruparea Cuvântului, avea să merite să împărtășească regalitatea Sa asupra universului, cer și pământ.

Greșeala lui Lucifer, crima orgoliului său, a fost deci tocmai aceea de a respinge supranaturalul; iar ispita pe care a făcut-o să o sufere îngerii aflați sub el, după ce el însuși căzuse în ea, poate fi numită, în toată proprietatea termenului, ispita naturalismului. Să reținem această constatare; ea ne va sluji drept făclie în continuarea acestui studiu, căci vom vedea aceeași ispită reproducându-se în paradisul pământesc, apoi în pustia unde Isus S-a retras după Botezul Său; și tot ei îi este supusă și creștinătatea din secolul al cincisprezecelea încoace, prin Francmasonerie, Iudaism și demon.

În cer, această ispită a pricinuit ceea ce Sfânta Scriptură numește „marele război". *Et factum est proelium magnum in cœlo.* Mihail și îngerii săi au luptat împotriva Balaurului, și Balaurul și îngerii săi au luptat; dar nu au putut birui" (Apoc. XII, 7).

Este același război care continuă aici jos și care, la noi, se înfățișează sub acest aspect: „antagonismul dintre două civilizații". Pentru a face să se înțeleagă ce a fost el în cer și cum, pe pământ, are drept adversari nu numai oameni împotriva oamenilor, ci și oameni împotriva demonilor — „căci noi nu avem de luptat numai împotriva cărnii și a sângelui, ci împotriva principatelor, împotriva puterilor,

împotriva stăpânitorilor acestei lumi a întunericului, împotriva duhurilor rele răspândite în văzduh" (Efes. VI, 12) — este necesar să spunem ordinea, ierarhia și subordonarea pe care Dumnezeu le-a stabilit între creaturile Sale.

Vedem, la baza creației, lucrurile neînsuflețite care nu au decât existența; deasupra lor, pe acelea care participă, în grade diferite, la energia vitală; apoi animalele raționale, iar la vârf, inteligențele pure. Știm, din propria noastră experiență, că ființele inferioare sunt sub dependența ființelor superioare. Dumnezeu, creând pe om, a spus: „Să stăpânească peste peștii mării, peste păsările cerului, peste animalele domestice și peste tot pământul"; și această stăpânire o exercităm.

Păstrând proporțiile, la fel stau lucrurile și în cer.

Nu există numai între spiritele pure diferență de grade în asemănarea cu ființa divină, în participarea la desăvârșirea Sa; există și comunicare între ființele superioare și ființele inferioare, acelea dând acestora. Aceasta explică, într-un limbaj sublim, Sfântul Dionisie Areopagitul, sau cel puțin autorul tratatelor ce îi sunt atribuite.

„În această liberală revărsare a naturii divine, spune el, asupra tuturor creaturilor, o parte mai largă revine ordinelor ierarhiei cerești, pentru că, într-o comunicare mai imediată și mai directă, dumnezeirea lasă să curgă în ele mai pur și mai eficace strălucirea gloriei sale." Or, în orice constituție ierarhică, din gradele de desăvârșire rezultă gradele de subordonare.

„Ultimul ordin al oștirii îngerești este ridicat la Dumnezeu prin augustele puteri ale treptelor mai sublime. Care este numărul, care sunt facultățile diferitelor ordine pe care le formează spiritele cerești? Aceasta nu este cunoscut în mod exact decât de Acela care este adorabilul principiu al desăvârșirii lor. Prima ierarhie este cârmuită de însuși inițiatorul suprem și ea modelează spiritele subalterne după asemănarea divină. Ea nu se dedă asupra lor exceselor unei puteri tiranice, ci, avântându-se spre cele de sus cu o impetuozitate bine rânduită, atrage cu iubire către același scop inteligențele mai puțin înalte. Trebuie socotit, și tot Sfântul Dionisie este cel care vorbește, că ierarhia superioară, mai apropiată prin rangul său de sanctuarul dumnezeirii, guvernează pe cea de a doua prin mijloace tainice; la rândul său, cea de a doua, care cuprinde Domniile, Virtuțile și Puterile, conduce ierarhia Principatelor, a Arhanghelilor și a Îngerilor; iar aceasta cârmuiește ierarhia umană, pentru ca omul să se înalțe și să se întoarcă spre Dumnezeu și să se unească cu El. Și astfel, prin armonie divină și dreaptă proporție, toți se înalță, unul prin altul, către Acela care este principiul suveran și sfârșitul oricărei frumoase rânduieli. El este numit Stăpânitorul suprem, pentru că atrage toate la Sine ca spre un centru puternic și pentru că poruncește tuturor lumilor și le cârmuiește cu o deplină și puternică independență, în timp ce este totodată obiectul dorinței și al iubirii universale. Toate lucrurile se supun jugului Său printr-o înclinație naturală și tind instinctiv spre El, atrase de farmecele puternice ale iubirii Sale neînvinse și suave."

Aşadar, este o lege a naturii universale ca între creaturi să existe o ierarhie întemeiată pe inegalitatea participării lor la desăvârşirea supremă, pe superioritatea sau inferioritatea naturii care le-a fost dată.

Fiinţele unei naturi inferioare, ale unei desăvârşiri mai mici, sunt subordonate acelora care sunt de natură superioară. Îngerii de rang mai înalt exercită deci asupra celor aflaţi sub ei ceea ce Sfântul Toma numeşte o *Prælatio*, o supremaţie de autoritate şi de putere.

Această prelatură îi aparţinea, asupra întregii ierarhii a fiinţelor, celui mai sublim dintre toţi îngerii, aceluia care primise numele de Lucifer, purtător de lumină, din cauza rolului ce îi fusese atribuit în cer şi pe care Areopagitul îl explică astfel: „Orice har desăvârşit, orice dar perfect vine de sus şi coboară de la Tatăl luminilor. El este izvor rodnic şi largă revărsare de lumini care umple cu plinătatea sa toate spiritele."

Lucifer, aşezat în primul rang, primea deci cele dintâi valuri ale acelui fluviu de lumină şi de viaţă care decurge din Dumnezeu, iar prin el acestea se revărsau în sferele inferioare. De aici numele său de Lucifer, transmiţător al luminii.

Ar fi voit cu prisosinţă să păstreze prelatura care îl făcea atât de slăvit, şi pentru a o menţine în stăpânirea sa a dat lupta. Sfântul Augustin, care îl numeşte pe Satan: *Perversus sui amor*,

spune că în păcatul său el a iubit puterea care îi era proprie. *Angelum peccasse amando propriam potestatem.*

Această putere a voit să o păstreze atunci când păcatul său o transfera altora.

Ca urmare a păcatului pe care el și discipolii săi tocmai îl săvârșiseră, o nouă deosebire se stabilise între spiritele pure: unii erau supranaturalizați, ceilalți nu mai erau. Or, supranaturalul îi făcea pe cei dintâi să intre într-o regiune inaccesibilă celor din urmă, le dădea o demnitate și prerogative la care aceștia nu mai puteau ajunge. Avem dovada acestei realități în lauda pe care Sfânta Biserică o acordă unei creaturi omenești, dar extraordinar supranaturalizate: umanitatea Omului-Dumnezeu: *Exaltata est super choros angelorum.* Știm, de asemenea, că Preasfânta Fecioară, Maica lui Hristos, a fost încoronată Regină a îngerilor.

Lucifer, văzând aceasta, voia totuși să mențină și să afirme supremația pe care excelența naturii sale i-o dădea asupra celorlalți îngeri. Aceștia i s-au împotrivit, iar strigătul *Quis ut Deus* exprimă bine felul acestei împotriviri. El arată o opoziție fundamentală față de sugestiile naturaliste pe care Satan le răspândea în rândurile oștirii cerești pentru a-și păstra dominația asupra fraților săi. „Cine este ca Dumnezeu?", au răspuns aceștia. Cine poate pretinde că își este suficient sieși, că subzistă în sine însuși, că își găsește în sine însuși scopul ultim? Și, pe de altă parte, cine poate fi superior creaturii pe

care Dumnezeu a înălțat-o la o participare la natura Sa divină? Dumnezeu, care este mai presus de toate, dă creaturii căreia i se unește prin har o demnitate care o înalță mai presus de oricine în lumea purei naturi.

Astfel au fost respinse pretențiile lui Lucifer și ale celor ai săi. El, principele arhanghelilor, a devenit, prin orgoliul său, subordonatul aceluia dintre îngerii buni care este cel din urmă în ordinea naturii.

CAPITOLUL LIV
CĂDEREA

PE PĂMÂNT

Faptul preistoric pe care tocmai l-am relatat după Sfintele Scripturi și revelațiile divine este și un fapt istoric, pentru că a intrat în țesătura evenimentelor acestei lumi. Fără el, acestea nu se pot explica; în el își găsesc lumina.

De când există omenirea, există luptă, există război: luptă în inima fiecărui om, luptă între cei buni și cei răi, luptă a naturalismului împotriva supranaturalului, a egoismului omenesc împotriva Iubirii infinite. Așadar, această luptă nu este decât continuarea aceleia care s-a dat între spiritele pure la originea lumii și, la noi ca și în cer, Lucifer este cel care conduce bătălia; iar dacă îl mai întâlnește încă pe Sfântul Mihail ca adversar, în fruntea noastră, o vede mai ales pe Maria, care a luat lângă Dumnezeu locul pe care el l-a lăsat

gol prin păcatul său, cel mai formal dintre toate: *peccatum aversio a Deo*.

Păcatul lui Lucifer și al îngerilor săi le-a luat, am spus, prelatura, adică preeminența și acea formă de jurisdicție care decurge din ea, asupra îngerilor care le erau inferiori. Le-a luat el și puterea pe care o aveau asupra lumii materiale? Sfântul Pavel a hotărât chestiunea. El îi numește încă după căderea lor „puterile cerurilor". Sfântul Dionisie, în cartea sa *Despre numirile divine* (cap. IV), spune în mod general că darurile acordate naturii îngerești nu sunt nicidecum schimbate la demoni, ci rămân în ei în integritatea lor.

Sfântul Toma de Aquino precizează acest adevăr. El observă că, după căderea sa, demonul este încă numit „heruvim", dar nu mai este numit „serafim". Aceasta deoarece cuvântul „heruvim" înseamnă „plinătate de știință", pe când „serafim" înseamnă „cel ce arde" de focul carității. Știința este compatibilă cu păcatul, însă nu și caritatea.

Ei își păstrează astfel puterea; aceasta observă Bossuet. „Ei continuă, spune el, să fie numiți «Puterile Cerurilor», pentru a ne arăta că păstrează încă în supliciul lor puterea, ca și numele pe care îl aveau prin natura lor. Dumnezeu putea pe drept să-i lipsească de toate avantajele naturale; dar a preferat să arate, păstrându-le, că tot binele naturii se schimbă în supliciu pentru aceia care se folosesc de el împotriva lui Dumnezeu. Astfel, inteligența le-a rămas tot atât de pătrunzătoare și tot atât de sublimă ca odinioară; iar puterea voinței lor de a mișca

corpurile, din aceeași pricină, le-a rămas ca niște resturi ale înfricoșătorului lor naufragiu."

În cartea a III-a a tratatului despre Treime, capitolul IV, Sfântul Augustin ne spune că „întreaga natură corporală este administrată de Dumnezeu cu concursul îngerilor". În răspunsul său către Baldad, Iob, vorbind despre puterea lui Dumnezeu, îl numește: „Cel sub care se pleacă cei care poartă lumea". Sfântul Toma dă un splendid comentariu acestui cuvânt. Cauza secundă, creatura, lucrează cu adevărat și lucrează prin virtutea sa proprie, dar virtutea și acțiunea sa proprie sunt pătrunse de virtutea și acțiunea Agentului principal, Dumnezeu, al cărui instrument este într-un anumit sens.

„Când Dumnezeu a creat spiritele pure, spune Bossuet, în aceeași măsură în care le-a dat parte la inteligența Sa, le-a dat parte și la puterea Sa; iar supunându-le voinței Sale, a voit, pentru ordinea lumii, ca naturile corporale și inferioare să fie supuse voinței lor, în limitele pe care El le-a prescris. Astfel lumea sensibilă a fost supusă, în felul său, lumii spirituale și intelectuale; iar Dumnezeu a făcut acest pact cu natura corporală, ca ea să fie unită voinței îngerilor, în măsura în care voința îngerilor, conformă în aceasta cu aceea a lui Dumnezeu, o va determina la anumite efecte."

Nu numai teologii ne spun că trupurile sunt guvernate de spirite.

Newton s-a făcut nemuritor, observă J. de Maistre, raportând la gravitație fenomene pe care nimănui nu-i trecuse vreodată prin minte să i le atribuie; dar valetul marelui om știa, despre cauza gravitației, la fel de mult ca stăpânul său. Principiul mișcării nu se poate găsi în materie și purtăm în noi înșine dovada că mișcarea începe printr-o voință. Aceasta o spune Platon: „Poate mișcarea să aibă un alt principiu decât această forță care se mișcă pe sine însăși?" (Platon, *De Lege*).

Newton, de altfel, nu gândea altfel. În scrisorile sale teologice către Dr. Bentley, el spune mai explicit ceea ce spusese în filosofia sa naturală (*Principia mathematica*): „Când mă servesc de cuvântul atracție, nu privesc această forță din punct de vedere fizic, ci numai matematic. Cititorul să se păzească deci bine de a-și închipui că prin acest cuvânt înțeleg să desemnez o cauză sau o rațiune fizică, ori că aș vrea să atribui centrelor de atracție forțe reale și fizice, căci în acest tratat nu consider decât proporții matematice, fără să mă ocup de natura forțelor și de calitățile fizice."

Lumea materială este deci cârmuită de îngeri, până într-acolo încât Sfântul Toma (q. LII) se întreabă dacă există un înger a cărui virtute ar putea atinge printr-un singur act, și ca obiect proporționat puterii sale, întregul univers material. Și răspunde: lucrul nu este imposibil în sine. Dar, întrucât îngerii destinați administrării lumii materiale sunt multipli, fiecare dintre ei nu are decât o virtute limitată la anumite efecte determinate. Îngerii căzuți au păstrat partea care le revenea în guvernarea lumii materiale. Puterea lor asupra ei este astfel

încât „dacă Dumnezeu nu le-ar reține furia, spune Bossuet, i-am vedea zguduind această lume cu aceeași ușurință cu care noi învârtim o mică bilă".

Suntem noi supuși stăpânirii lor, așa cum sunt ființele materiale? Specia umană ocupă ultimul loc în ierarhia spiritelor și, din acest fapt, ea trebuie să primească lumina și inspirația spre bine prin slujirea îngerilor. În fapt, fiecare dintre noi are îngerul său păzitor, care împlinește pe lângă noi această slujire. A păstrat demonul prelatura sa asupra noastră?

Neamul nostru a fost înzestrat, încă de la creație, în persoana lui Adam, capul nostru, cu harul sfințitor, care îl face să intre în ordinea supranaturală. Or, am văzut că supranaturalul stabilește între ființe o ierarhie de ordin superior, sustrăgându-i pe Adam și pe urmașii săi de sub stăpânirea demonului.

El a conceput din aceasta simțăminte amare. Gelozia care se trezise în el atunci când Omul-Dumnezeu îi fusese prezentat spre adorare s-a exasperat. „Este o invidie furioasă, spune Bossuet, care îi însuflețește pe demoni împotriva noastră. Ei văd că, fiind cu mult inferiori nouă prin natură, noi îi întrecem mult prin har." Și în alt loc: „Dușmănia lui Satan nu este de natură obișnuită; ea este amestecată cu o neagră invidie care îl roade veșnic. El nu poate suferi ca noi să trăim în speranța fericirii pe care el a pierdut-o și ca Dumnezeu, prin harul Său, să ne facă egali îngerilor; ca Fiul Său să Se fi îmbrăcat cu un trup omenesc pentru a face din noi oameni

dumnezeiești. El înnebunește când socotește că slujitorii lui Isus, oameni nenorociți și păcătoși, așezați pe tronuri mărețe, îl vor judeca la sfârșitul veacurilor împreună cu îngerii săi imitatori. Această invidie îl arde mai mult decât flăcările sale."

Și de aceea se străduiește să ne atragă după el în păcatul care ne face să pierdem prerogativa pe care harul ne-o dă asupra lui.

În cea dintâi zi, văzând ce este natura umană, o singură specie în mulțimea indivizilor pe care, odată cu timpul, trebuia să-i cuprindă, el și-a spus că, dacă ar izbuti să-l facă să decadă din rangul în care harul îl așezase pe acela în care întreaga specie era atunci cuprinsă, ar recâștiga asupra ei imperiul pe care dreptul naturii i-l dădea; ar deveni principele, capul umanității. Invidiei i s-a adăugat, așadar, ambiția, spre a-l împinge să încerce asupra primilor noștri părinți seducția pe care o exercitase asupra îngerilor; dacă avea să izbutească a-i convinge, întregul neam avea să cadă sub stăpânirea lui.

După cum făcuse cu îngerii, Dumnezeu îi făcuse lui Adam și Evei darul harului sfințitor, preludiu și pregătire a gloriei. Înainte de a-i admite la ea, trebuia ca ei să se arate vrednici de aceasta. De aici, necesitatea încercării în paradisul pământesc ca și în paradisul ceresc. Acolo ca și aici, Dumnezeu a voit, Dumnezeu trebuia, s-ar putea spune, să ceară creaturii Sale consimțământul la pactul de prietenie pe care voia să-l încheie cu ea pentru veșnicie. Termenii poruncii, ori ai interdicției, făcute lui Adam și Evei, așa cum sunt formulați în textul

biblic, indică, cu o suficientă limpezime, o lege, o clauză referitoare la păstrarea sau la pierderea stării paradisiace și a privilegiilor care o constituiau. „*Ne comedas... quocumque enim die comederis... morte morieris.*" Era vorba, pentru om, de a rămâne în posesia sau de a pierde darul nemuririi și, precum dovedește continuarea narațiunii, celelalte daruri legate de acesta. Natura omului, compus din trup și suflet, cerea ca actul de care depindea destinul său să fie în același timp lăuntric și exterior, un act pe deplin deliberat și totodată un act exterior. Așa s-a și petrecut: să nu mâncați din acest fruct, altminteri veți muri.

Pentru a-și înfăptui seducția, Satan s-a înfățișat în grădină sub chipul șarpelui. Dumnezeu, în paradis, Se arăta omului și vorbea cu el sub o formă văzută; la fel se petrecea și cu îngerii. Eva nu s-a mirat, așadar, auzind un șarpe vorbind. Ce era acest șarpe? Unii traduc cuvântul ebraic „seraphim" prin „șarpe zburător și strălucitor". Poate că Adam și Eva aveau obiceiul de a vedea îngerii cerești sub această formă.

El a venit deci lângă pomul cunoașterii binelui și răului și a întrebat-o pe Eva: „Oare a spus Dumnezeu: să nu mâncați din niciun pom al grădinii?" Femeia a răspuns: „Mâncăm din rodul pomilor grădinii. Dar din rodul pomului care este în mijlocul grădinii, Dumnezeu a spus: să nu mâncați din el și să nu vă atingeți de el, ca nu cumva să muriți." Șarpele i-a zis femeii: „Nu, nu veți muri. Dar Dumnezeu știe că, în ziua în care veți mânca din el, vi se vor deschide ochii și veți fi ca Dumnezeu, cunoscând binele și răul." Veți fi ca Dumnezeu.

Iată ispita, ispita reînnoită a aceleia care i-a sedus pe îngeri. A fi ca Dumnezeu, a-ți fi suficient ție însuți. Ce ispită pentru egoism! Adam a căzut în ea, precum căzuseră și îngerii care se lăsaseră lingușiți de orgoliu. Veți fi ca Dumnezeu, cunoscând prin voi înșivă binele și răul. Găsind în întrebuințarea facultăților voastre naturale progresul care vă va duce la desăvârșirea la care pretinde natura voastră, veți ajunge la fericire, la o fericire asemănătoare aceleia de care Se bucură Dumnezeu, o fericire care nu va fi nici împrumutată, nici dependentă.

Ca și îngerii răi, Adam și Eva s-au lăsat convinși.

Se vede limpede: pe pământ ca și în cer, esența ispitei a fost naturalismul. Pentru a avea orgoliul de a spune, în urma îngerilor răzvrătiți: ca Dumnezeu, îmi voi fi suficient mie însumi, Adam a călcat interdicția de a mânca din rodul funest. Vai, orgoliul său l-a făcut să cadă nu numai în starea de natură, ci încă și în starea de natură coruptă. El și Eva s-au văzut deodată nu dumnezei, ci ființe de carne!

Mai mult, ei s-au văzut supuși lui Satan. „Oricine se dă păcatului, spune Sfântul Ioan, este rob al păcatului", și oricine își pleacă urechea la Satan cade din nou sub supremația lui, de care harul îl scutise. Lucifer poate, de atunci, să-și făgăduiască pe pământ o stăpânire asemănătoare aceleia pe care o păstrase în iad asupra acelora care îl urmaseră în apostazia sa. El a domnit peste toți fiii orgoliului.

În fapt, până la venirea Domnului nostru Isus Hristos, întregul neam omenesc, cu excepția unui foarte mic popor depozitar al făgăduinței, a trăit în naturalismul în care Adam îl atrăsese și sub jugul demonului de care se lăsase sedus. Satan și-a făcut ridica temple și înălța altare în toate locurile pământului și și-a făcut da acolo un cult pe cât de nelegiuit, pe atât de superstițios. De câte ori chiar poporul ales s-a lăsat atras de el până într-acolo încât să jertfească lui „Moloch" până și pe copiii săi!

Și astăzi încă, pretutindeni unde Evanghelia nu a fost predicată, pretutindeni unde tabernacolul se află încă absent, Lucifer și demonii săi domnesc. Misionarii secolului al XVII-lea au fost foarte mirați când, plecați din Franța de atunci, ușor sceptică, au debarcat în Indiile Orientale și s-au aflat în mijlocul celor mai stranii manifestări diabolice. Călătorii, ca și misionarii din zilele noastre, sunt martori ai acelorași prodigii. M. Paul Verdun a publicat o carte: *Le diable dans les missions*.

Din faptele fără număr pe care le-a cules din relatările de călătorie și de ședere, sub gheţurile polilor ca și sub arșița Ecuatorului, în pădurile izvoarelor Amazonului, ca și pe malurile Brahmaputrei, în pagodele orașelor chinezești și sub colibele sălbaticilor din Oceania, pretutindeni unde creștinismul nu s-a implantat, populațiile cred, și nu fără temei, în puterea demonilor în idoli, în pietrele și în arborii consacrați cultului lor. Aparițiile și posedările sunt la ei lucruri frecvente, cunoscute și admise de toată lumea. În toate aceste

țări există vrăjitori. Pentru a deveni astfel, trebuie să te supui unor încercări crude care întrec cu mult cele mai aspre practici ale mortificării creștine. În cele mai multe dintre aceste inițieri, o manifestare a demonului arată că îl primește pe candidat ca al său, îl face un posedat ori îl răpește. Acești vrăjitori au drept slujitor sau drept stăpân un demon familiar, pe care îl fac să lucreze sub o înfățișare de fiară. Ei pot da anumitor obiecte — amulete, fetișuri — o putere binefăcătoare ori vătămătoare. Natura acestor obiecte este indiferentă; consacrarea lor demonului este aceea care le dă virtutea. Pretutindeni vrăjitorii îi urăsc și se tem de misionarii catolici și pretutindeni misionarii alungă demonii. Trimișii misionarilor, simpli creștini, fecioare, chiar și copii au aceeași putere. Aceste fapte constatate în zilele noastre confirmă nu numai relatările Evangheliei, ci și pe acelea ale păgânilor din vechime și pe cele ale părinților noștri din Evul Mediu. Ele confirmă deopotrivă ceea ce doctrina catolică ne învață despre păcatul originar și despre urmările lui.

CAPITOLUL LV
ISPITA REÎNNOITĂ

ISPITIREA LUI HRISTOS

„Îndată ce răutatea demonului ne-a otrăvit cu veninul mortal al invidiei sale, spune Papa Sfântul Leon, Dumnezeu cel atotputernic și îndurător, a cărui natură este bunătate, a cărui voință este putere și a cărui lucrare este milostivire, a arătat dinainte leacul pe care pietatea Sa îl destina vindecării oamenilor; și aceasta încă din primele timpuri ale lumii, când a spus șarpelui că din Femeie se va naște Cineva destul de puternic ca să-i zdrobească capul plin de orgoliu și de răutate. El vestea prin aceasta că Hristos va veni în trupul nostru, deopotrivă Dumnezeu și om, și că, născut din Fecioară, nașterea Sa îl va osândi pe acela prin care izvorul omenesc fusese pângărit. După ce-l amăgise pe om prin viclenia sa, demonul se bucura văzându-l lipsit de bunurile cerești; se

bucura că găsise o oarecare mângâiere în mizeria sa prin tovărășia călcătorilor de lege și că fusese pricină ca Dumnezeu, după ce îl crease pe om într-o stare atât de onorabilă, să-și fi schimbat dispozițiile față de el. A fost, așadar, nevoie, preaiubiți frați, de minunata economie a unui plan adânc, pentru ca un Dumnezeu neschimbat și a cărui voință nu poate înceta de a fi bună să împlinească, printr-un mister mai ascuns, primele gânduri ale iubirii Sale și pentru ca omul, atras la rău prin viclenia și răutatea demonului, să nu ajungă să piară împotriva scopului pe care Dumnezeu Și-l propusese."

La timpul hotărât de Înțelepciunea divină, Dumnezeu a împlinit acest plan al milostivirii Sale, vestit chiar în ceasul ofensei și al căderii. El L-a trimis pe Fiul Său să repare greșeala părintelui nostru. La oameni, dreptatea slăbește când se face milostivire; în Răscumpărare ea rămâne întreagă: Dumnezeu iartă, dar dreptatea primește satisfacție, deoarece un Dumnezeu-Om se substituie vinovaților și ispășește pentru ei.

Dumnezeu din Dumnezeu, lumină din lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, El a luat chip de rob și S-a arătat demonilor ca și oamenilor în smerenia trupului, „într-un trup asemenea trupului păcatului, și astfel recunoscut om prin tot ceea ce s-a arătat din El".

Satan era în veghe. L-a văzut pe Isus născându-Se în staulul din Betleem și trăind ascuns în smeritul sătuc Nazaret. Prodigii care îi înconjuraseră leagănul nu-i scăpaseră, dar treizeci de ani petrecuți în atelierul unui tâmplar, în supunere

și ascultare, în smerenie și sărăcie, nu i s-au părut a putea fi începuturile Aceluia care trebuia să-i răstoarne stăpânirea.

Când L-a văzut ieșind din retragerea Sa; când a auzit cuvintele lui Isus vestind că Împărăția lui Dumnezeu este aproape; când l-a văzut pe Înaintemergător refuzând să-L boteze pe Isus pentru motivul că nu era vrednic să-I dezlege cureaua sandalelor și spunând că El va boteza în Duhul Sfânt; când mai ales a fost martor al coborârii Sfântului Duh și a auzit glasul Tatălui ceresc declarând: „Acesta este Fiul Meu cel iubit!", a început să se întrebe dacă nu se înșelase până atunci și dacă acest Isus nu era oare acel Fiu al Femeii care îi fusese arătat în ziua primei sale victorii ca urmând să-i răpească domnia și să-i zdrobească capul.

A voit să se încredințeze de aceasta; iar Dumnezeu îngăduindu-i, din pricina învățăturilor care aveau să rezulte de aici pentru noi, a putut să încerce asupra lui Isus sugestiile și prestigiile sale, după cum o făcuse în paradisul pământesc și în ceruri.

Se cunoaște relatarea Evangheliei. După Botezul Său, Isus S-a retras în pustie, abținându-Se de la orice hrană timp de patruzeci de zile. Văzându-L apăsat de foame potrivit slăbiciunii trupului pe care îl luase, Satan a profitat de această împrejurare pentru a-L ispiti, pentru a descoperi ceea ce îi era atât de important să știe, printr-o probă cu totul hotărâtoare. „*Daemon Christus aggressus est, potissimum ut exploraret utrum vere Filius Dei esset*, spune Suarez. Demonul s-a ridicat

împotriva lui Hristos mai ales pentru a ști dacă era cu adevărat Fiul lui Dumnezeu."

Îndeosebi pentru a ști dacă era Fiul lui Dumnezeu s-a ridicat demonul împotriva lui Hristos.

Primul său cuvânt și-a dezvăluit gândul: „Dacă Tu ești Fiul lui Dumnezeu..." Arătând pietrele rotunjite în chip de pâini care acopereau pământul, așa cum îi arătase Evei fructul oprit, i-a propus să facă o minune care să dovedească dumnezeirea Sa: să schimbe pietrele în pâini. El nu băga de seamă că această minune, dacă ar fi fost făcută, ar fi dovedit tocmai contrariul, căci potolirea foamei putea fi obținută prin mijloace naturale și omenești, iar a voi să o dobândești chemând în ajutor puterea dumnezeiască însemna a lipsi de respect pe Dumnezeu. Poate că vedea aceasta, și atunci propunerea lui era cu atât mai vicleană. Se știe care a fost răspunsul lui Isus; el exprima respectul Său pentru Tatăl și pentru Cuvântul de care Dumnezeu a făcut regula purtării noastre, a noastră, a fiilor oamenilor, și a Cuvântului întrupat însuși. Pe de altă parte, el îl lăsa pe ispititor în neștiință cu privire la Persoana Sa.

A doua ispită trădează în chip vădit tulburarea lui Satan. În dorința sa extremă de a atinge scopul urmărit, ar fi primit să știe, cu prețul propriei sale umiliri, dacă Domnul nostru era într-adevăr Fiul lui Dumnezeu. Dacă Isus, aruncându-Se de pe acoperișul templului, după cum îi cerea, ar fi fost susținut de îngeri, el ar fi recunoscut prin aceasta, socotea el, că Isus era Stăpânul suveran al ierarhiei cerești, însă spre rușinea și

spre confuzia sa. Căci ar fi fost crud pentru el să-L vadă pe Isus coborând de pe înălțimea templului ca și cum ar fi coborât din cer, purtat de îngerii buni, care sunt slujitorii lui Dumnezeu în pedeapsa ce i-a fost dată, înaintea mulțimii care umplea curțile templului, și să-L vadă prezentat în această pompă cerească și în această măreție care ar fi smuls adorarea privitorilor. Isus, după cum făcuse și întâia oară, a risipit printr-un singur cuvânt luat din Sfintele Scripturi această ispită pe care Satan o crezuse foarte seducătoare.

El nu s-a ținut încă mulțumit; și, folosindu-se din nou de puterea supraomenească a spiritelor, stăpâne ale greutății și ale spațiului, L-a transportat pe Isus pe vârful unui munte înalt. „Când se spune că Omul-Dumnezeu a fost transportat de diavol pe un munte înalt sau în cetatea sfântă, observă Sfântul Grigorie, papă, mintea se împotrivește a crede, iar urechile omenești se înspăimântă auzind aceasta afirmată. Vom recunoaște totuși că lucrul nu este de necrezut, dacă vom compara alte fapte cu acesta. Desigur, demonul este capul tuturor oamenilor nelegiuiți și toți cei necredincioși sunt mădularele acestui cap. Oare Pilat nu a fost un mădular al diavolului? Oare nu au fost mădulare ale diavolului iudeii care L-au prigonit pe Isus Hristos și soldații care L-au răstignit? Așadar, ce este de mirare dacă Hristos a îngăduit să fie purtat de demon însuși pe un munte, de vreme ce a voit să sufere a fi răstignit de mădularele demonului?"

Cele dintâi două ispite nu putuseră rezolva întrebarea care îl tulbura pe principele acestei lumi. A înțeles că ar fi fost

zadarnic să-şi continue încercările în acelaşi sens. De aceea, la a treia ispită nu mai spune: „Dacă Tu eşti Fiul lui Dumnezeu". Lăsând această întrebare, pe care simţea că nu o poate dezlega, a urmărit un alt plan.

De la catastrofa paradisului pământesc, domnea ca stăpân peste umanitatea înjosită şi degradată; dar se cutremura pentru împărăţia sa ori de câte ori îşi amintea de prezicerea Domnului: o Femeie şi Fiul ei îţi vor zdrobi capul. Neliniştit, nu înceta să-i pândească pe fiii oamenilor, mai ales pe aceia care îi păreau cei mai inteligenţi şi cei mai puternici, pentru a-i lua în slujba sa. Niciodată atenţia lui nu fusese trezită asupra vreunuia ca asupra acestuia; nimeni nu-i păruse vreodată chemat să joace în lume un rol atât de mare. Îl vede intrând în luptă şi începând o lucrare care, fără îndoială, şi având în vedere extraordinara virtualitate a persoanei, va avea asupra mersului lumii, asupra direcţiei neamului omenesc, o influenţă care nu poate fi măsurată. Îşi spune că trebuie, pentru a-şi păstra împărăţia, să pună stăpânire pe această forţă. Aşadar, după ce îşi arătase puterea transportându-L pe Isus pe aripa Templului, operează un prestigiu care trebuia să-L seducă, dacă nu era decât un om, şi să-L pună în slujba sa. De pe înălţimea muntelui unde Îl transportase, Îi arată toate împărăţiile lumii şi slava lor şi spune: „Îţi voi da toată această putere şi slava acestor împărăţii, căci mie mi-a fost dată şi o dau cui voiesc." Mie mi-a fost dată. Vai, da, prin Adam şi prin păcatul său. O dau cui voiesc. Nu. Puterea lui Lucifer depinde în întregime de o simplă îngăduinţă dumnezeiască. „Toate

acestea Ți le voi da, dacă Te vei prosterna și mă vei adora." Vezi bine, eu sunt stăpânul lumii. Îți cunosc geniul. Îți voi da guvernarea universului, sub suzeranitatea mea, dacă îmi vei da credință și omagiu."

Fără îndoială, propovăduirea lui Ioan Botezătorul, vestind că Împărăția lui Dumnezeu este aproape, îl îndemnase pe Lucifer să-și ia măsurile pentru a menține pe pământ împărăția de care se bucura de atâtea secole. Îi trebuia un om ca să lupte împotriva trimisului lui Dumnezeu, așa cum el însuși luptase în cer împotriva Arhanghelului Mihail, pentru a menține pe pământ domnia naturalismului și a împiedica Împărăția lui Dumnezeu, adică supranaturalul, să ia în stăpânire pământul. A voit să vadă dacă Isus nu ar fi acest om. Se străduiește să-L orbească, să trezească în El iubirea lumii și a celor ce sunt în lume: pofta trupului, pofta ochilor și trufia vieții, într-un cuvânt să-L cufunde în naturalism și prin El să mențină în el toate popoarele. Cuvântul lui Dumnezeu rostit de Omul-Dumnezeu, cu autoritatea care Îi aparținea, i-a spulberat himera: „Retrage-te, Satan. Căci scris este: Domnului Dumnezeului tău să te închini și numai Lui singur să-I slujești."

„Domnului Dumnezeului tău să te închini și numai Lui singur să-I slujești." Aceasta era ceea ce venea să învețe din nou neamul lui Adam Acela care avea misiunea de a-l restabili în demnitatea sa dintâi de fiu al lui Dumnezeu, destinat Beatitudinii veșnice pe care o dă viața supranaturală.

Ispitirea Domnului nostru a fost unul dintre marile mistere ale vieții Sale. Oamenii deveniseră în paradisul pământesc supușii lui Satan și sclavii naturii. Se cuvenea ca Domnul nostru, întreprinzând lucrarea pe care Tatăl Său I-o încredințase, de „a duce pe mulți fii la slavă", să biruiască mai întâi pe vrăjmașul care supusese omenirea și îi mărginea ambiția la viața de acum și la desfătarea bunurilor acestei lumi. Atunci ar fi putut, ca nou Adam, cap al umanității regenerate, să-i procure o binecuvântare mai prețioasă decât aceea pierdută la început.

Când Isus și-a încheiat misiunea de Evanghelist, în lunea Săptămânii celei Mari, în care urma să împlinească cealaltă misiune a Sa, aceea de a ne răscumpăra, apostolii Andrei și Filip au prezentat lui Isus niște neamuri venite la Ierusalim pentru solemnitatea Paștelui și care își arătaseră dorința de a-L vedea pe Mesia. La cererea lor, Isus tresare. Vede în ei și în demersul lor ca niște prime roade și chezășia convertirii lumii păgâne, care va fi rodul morții Sale, pe care tocmai o arătase ca apropiată. Acest gând Îl mișcă. Ai zice că este ca un preludiu al cumplitei agonii care avea să se petreacă trei zile mai târziu în grădina Măslinilor. El strigă: „Sufletul Meu este tulburat. Și ce voi zice? Părinte, scapă-Mă de ceasul acesta! Dar pentru aceasta am venit. Părinte, preaslăvește numele Tău." Și vine un Glas din cer: „L-am preaslăvit și iarăși îl voi preaslăvi." Mulțimea se miră. Isus spune: „Nu pentru Mine s-a făcut auzit acest glas, ci pentru voi... Acum este judecata acestei lumi, acum stăpânitorul lumii acesteia va fi aruncat afară."

Isus, în unire cu cerul, vestea astfel ruina împărăției lui Satan și inaugurarea împărăției noi, a Împărăției lui Hristos, a Împărăției Cerurilor, care avea să fie întemeiată pe această ruină prin moartea Sa pe cruce.

Astfel avea să fie restaurată ordinea supranaturală, la care aveau să fie din nou chemați iudei și neamuri, întreaga rasă a lui Adam răscumpărată prin sângele Omului-Dumnezeu.

CAPITOLUL LVI
ISPITIREA CREȘTINĂTĂȚII

DIFERITELE ÎNCERCĂRI DE ISPITIRE

Mors et vita duello conflixere mirando. Moartea și viața au dat pe Calvar o luptă la care îngerii asistau plini de admirație. În această luptă, Autorul vieții moare, dar în moartea Sa El este viu și prin moartea Sa domnește. *Dux vitae mortuus regnat vivus.* Răscumpărarea a fost plătită, Răscumpărarea este împlinită, păcatul lumii a fost ridicat și principele acestei lumi este învins, domnia lui este sfârșită în principiu, dar trebuie ca împărăția pe care și-o făcuse să fie recucerită; acesta este *magnum praelium* din cer care se va continua pe pământ în aceleași condiții. Adeseori Biserica va părea în agonie; totdeauna, în moartea ei aparentă, ea își va trage o viață nouă.

Duelul se dă mai întâi între fiecare suflet și ispititorul său. Răscumpărarea este universală, dumnezeiescul Mântuitor a

meritat mântuirea tuturor oamenilor, dar îndreptățirea va continua să depindă de voința fiecăruia. Meritele lui Hristos nu vor fi aplicate indivizilor decât cu consimțământul și cooperarea lor. Supranaturalul, devenit din nou apanajul umanității, trebuie, ca întotdeauna, să fie primit de fiecare dintre membrii ei. Înainte de această acceptare, presupusă la copil, efectivă la adult, fiul lui Adam se află încă sub jugul lui Satan și reintră sub el prin repudierea voită a stării de har, fie prin săvârșirea unor acte condamnate de morala creștină, ceea ce îl face să piardă prietenia lui Dumnezeu, fie prin hotărârea de a se cantona numai în natură prin indiferență religioasă. Aceasta este legea care a fost promulgată încă de la început în cer și pe pământ. Ea nu s-a schimbat și nu a putut să se schimbe prin Răscumpărare. Noul izvor de viață pe care sulița soldatului roman l-a făcut să curgă din Inima lui Isus pe cruce este deschis tuturor, dar el nu își dă apele decât acelora care vin să le ia de acolo.

Ceea ce este adevărat pentru indivizi este adevărat și pentru popoare. Chemate prin glasul Apostolilor, iudeii și neamurile au venit unul câte unul la acest izvor, iar adunarea lor a format trupul Bisericii.

Pentru a-și recuceri împărăția, Satan a atacat trupul social așa cum atacă persoanele. Aceasta fusese spusă de la început și aceasta cerea Înțelepciunea dumnezeiască: *Inimicitias ponam inter semen tuum et semen illius.*

După ce vestise Răscumpărarea neamului omenesc prin Fiul Femeii, Dumnezeu făcuse să se vadă lupta care avea să urmeze între cele două cetăți, una rasa șarpelui, cealaltă rasa Femeii binecuvântate.

Cuvântul ebraic folosit de Facere pentru a desemna atacurile șarpelui arată bine cele două feluri de asalt pe care Biserica nu a încetat să le aibă de suferit: persecuțiile și ereziile. Acest cuvânt arată o ură care se exercită deopotrivă prin viclenie și prin cruzime. Acestea sunt într-adevăr cele două războaie pe care istoria nu a încetat să le vadă alternând sau chiar confundându-se din primele zile până la acelea în care ne aflăm.

Satan a stârnit mai întâi persecuția împăraților romani, care a durat trei secole și a făcut atâtea mii de martiri. Neputând să înăbușe Biserica în sângele ei, a recurs la alte mijloace de distrugere.

Aproape îndată după domnia lui Constantin ajungem la pontificatul papei Gelasiu I, în anul lui Hristos 493. Cât de întunecată este situația! Convertirea imperiului, cu un secol mai înainte, pare să fi fost sterilă, iar catastrofa pare iminentă. Întregul Orient este în mâinile unor creștini infideli conciliului ecumenic de la Calcedon; Occidentul este sub dominația arienilor care resping conciliul ecumenic de la Niceea; Papa însuși este supusul unui suveran arian. Și, ca și cum o singură erezie nu ar fi fost de ajuns, pelagianismul se răspândește în Picenum cu complicitatea episcopilor. În

nordul imperiului dezmembrat, britonii, mai întâi infestați de pelagianism, sunt acum deposedați de saxonii păgâni. Clerul catolic este oprimat în regatele ariene ale Burgundiei, Aquitaniei și Spaniei, iar cultul catolic este vremelnic abolit de vandalii arieni ai Africii. Aproape întreg Orientul ia partea patriarhului de Constantinopol Acaciu în schisma sa și aderă la erezia monofizită, în timp ce, în afara imperiului, erezia opusă, nestorianismul, face progrese scandaloase.

Este acesta un caz izolat? Cu o sută cincisprezece ani mai înainte, atunci când Sfântul Grigorie de Nazianz urma să-și înceapă predicarea la Constantinopol (378), situația nu părea oare deznădăjduită, cu arianismul în creștere și schismele din ce în ce mai numeroase? Și mai târziu, la începuturile pontificatului Sfântului Grigorie cel Mare, Biserica nu părea oare amenințată cu un sfârșit apropiat? Ultimele vestigii ale civilizației romane se prăbușeau înaintea invaziei lombarzilor în Italia; în Orient și în Occident, foamete, ciume, cutremure de pământ; britonii creștini sunt masacrați, reduși la sclavie, alungați în munții pustii de dușmanii lor păgâni; arianismul este încă stăpân în Spania și într-o mare parte a Italiei. Nimic de mirare că Sfântul Columban — și nu era singurul — credea în sfârșitul lumii.

Dacă împărțim în trei perioade cronologice întreaga istorie a Bisericii, furtunile pe care tocmai le-am descris se raportează la cea dintâi, dar celelalte două nu sunt mai puțin agitate. În a doua (636-1270), Biserica s-a văzut de mai multe ori amenințată cu nimicirea: în secolul al VIII-lea de arabi; în al

IX-lea de normanzi; în al X-lea de împărații germani. A treia perioadă, cea mai apropiată de noi, este marcată de trei mari fapte, dintre care fiecare, potrivit principiilor probabilităților istorice, ar fi trebuit să fie fatal Bisericii. Mai întâi, Marea Schismă, vreme de treizeci și șapte de ani; temeliile înseși sunt clătinate, principiul ascultării este discreditat, deși, în schimb, buna-credință și, mai mult încă, sfințenia se arată în cele două obediențe, ca și cum ar atesta o autoritate dumnezeiască, chiar dacă aflată în război cu ea însăși. Apoi izbucnește protestantismul: catolicii sunt victimele unor calomnii și insulte de nespus, curând urmate de jafuri, distrugeri, masacre. Anglia, în 1540, seamănă cu o țară pustiită; operele de artă și comorile științei, adunate de secole, dispar. Franța își vede bisericile distruse cu sutele, preoții și religioșii imolați cu miile; principii catolici sunt declarați nevrednici să poruncească, iar religia catolică este ultragiată prin groaznice sacrilegii. Dintr-o singură lovitură, în mijlocul acestui uragan de egoism și fanatism, două treimi din imperiul ei par iremediabil pierdute pentru Biserică. În sfârșit, jansenismul triumfă în cursul secolului al optsprezecelea: marea Biserică a Franței este infestată până în măduvă; Iosif al II-lea, arhiducele Toscanei, regele Neapolelui sunt în pragul de a rupe cu Sfântul Scaun; episcopi și profesori discută în chip deschis doctrinele catolice; iezuiții, campioni ai Romei împotriva protestantismului și jansenismului, sunt persecutați fără cruțare în Portugalia, în Spania, în Franța, la Neapole, iar amenințarea schismei îl constrânge pe Papă să suprime această gardă de elită chiar în clipa în care avea cea mai presantă

nevoie de ea. Apoi vine Revoluția, care reînnoiește masacrele din primele secole.

Acest tablou este foarte lugubru, dar reversul lui nu este oare mângâietor? La fiecare dintre aceste date, Stăpânul intervine. Constantin îi urmează lui Diocleţian; secolele al patrulea, al cincilea și al șaselea se încheie prin trei convertiri care sunt trei strălucite binecuvântări: aceea a Sfântului Augustin, aceea a lui Clovis, aceea a anglo-saxonilor; pustiirea secolelor următoare duce la Hildebrand și la Cruciade; zelul dominicanilor, al franciscanilor, strălucirea *Sumei teologice* a Sfântului Toma de Aquino sunt, ca să spunem așa, răspunsul lui Dumnezeu la tirania imperială și la erezia albigensă; rana marii schisme abia este închisă și iată-l pe Fra Angelico, floarea artei creștine, și pe Toma de Kempis, floarea misticii creștine; după Luther și Calvin apare adevărata Reformă, opera Conciliului de la Trento, iar noi misiuni se întind spre Orient și spre Occident, aducând la Biserică popoare mai numeroase decât acelea care o părăsiseră.

În această luptă gigantică, să observăm, tot Franța este aceea care a oferit câmpul de bătălie cel mai disputat și mai ilustru. Clovis îi învinge pe arieni, Carol Martel pe arabi, Carol cel Mare pe lombarzi, Montfort zdrobește albigensismul, Sfântul Ludovic înfige crucea înaintea Tunisului, Guise și Sfânta Ligă triumfă asupra morții, iar astăzi, dintre misionari, tocmai cei care au ieșit din inima Franței împing cel mai departe cuceririle Bisericii în țările necredincioase. Cât de adevărat este acest cuvânt al istoriei: *Gesta Dei per Francos!*

Tot în Franța se vede și frontul de bătălie al unui alt război, mai lăuntric decât acela care tocmai a fost descris.

Celelalte lupte au fost diferite, parțiale și, relativ vorbind, de scurtă durată. Erau încleștarea a doi uriași care, după un efort într-un sens, încearcă să-și doboare adversarul printr-o împingere contrară. Ceea ce ne rămâne să descriem este lupta continuă, pentru că ea trebuie să fie hotărâtoare; este lupta adâncă ce atinge izvoarele înseși ale vieții spirituale în individ, ca și în societate și în Biserică. Obiectul ei este acela care a fost mai întâi în litigiu între îngeri, apoi între primii noștri părinți și șarpe: naturalism contra supranatural.

Încă din primele zile ale creștinismului, această luptă s-a dat în adâncul sufletelor, dar în secolul al XIV-lea, Satan a crezut că venise momentul de a transporta această dramă intimă pe marea scenă a lumii și de a face din ea augustea tragedie pe care ne-o oferă istoria popoarelor creștine în aceste ultime secole.

CAPITOLUL LVII
ISPITIREA CREȘTINĂTĂȚII
III. — ISPITA FUNDAMENTALĂ ȘI GENERALĂ

DE LA RENAȘTERE LA REVOLUȚIE

Tocmai am văzut: Satan a încercat mai întâi să înăbușe Biserica în sânge. N-a putut izbuti. Când păgânii au pus capăt persecuției sângeroase, s-a văzut iadul făcând cele mai mari eforturi pentru a obține ca această Biserică, pe care atacul vrăjmașilor din afară o întărise, să se distrugă prin ea însăși. El a stârnit ereziile. Prin ele, desprindea din trupul mistic al lui Hristos mădulare mai mult sau mai puțin numeroase și chiar populații întregi. Dar se întâmpla ca ceea ce Biserica pierdea de o parte să recâștige de alta și că chiar și oile rătăcite, după mai multă sau mai puțină tulburare, se întorceau la staul.

Atunci a conceput un alt plan, mai vrednic de geniul său infernal. Continuând să stârnească secte, diferitele confesiuni protestante urmate de jansenism, și-a spus că triumful său ar fi asigurat și pentru totdeauna, dacă ar izbuti să formeze chiar în sânul Bisericii o societate de oameni care să rămână amestecați printre catolici, așa cum drojdia este amestecată în aluat, pentru a produce acolo o fermentație ascunsă care ar putea cere, dacă ar fi nevoie, un șir de secole spre a se dezvolta, dar care ar sfârși în chip negreșit prin a izgoni din trupul Bisericii spiritul supranatural, spre a-i substitui spiritul naturalist. Ar dobândi astfel pe pământ același triumf, dar mai complet, pe care îl obținuse în cer prin seducerea celei de-a treia părți a oștirii cerești. Nădăjduia să ajungă prin această otrăvire lentă, insensibilă, necunoscută, la o dizolvare deplină a împărăției lui Dumnezeu pe pământ.

Cele două părți dintâi ale acestei lucrări au descris această lucrare obscură a Francmasoneriei, căci ea este, în creștinătate, fermentul naturalist. Este de ajuns, pentru a ne convinge, să recitim ceea ce a spus ea însăși despre sine și să-i privim operele.

Am văzut-o născându-se în catacombele Romei, în secolul al XIV-lea. Nu-i contrazic nicidecum pe aceia care au văzut societăți secrete în sânul Bisericii înainte de această epocă. Ele existau, au dat ajutor diferitelor erezii. Dar numai în secolul al XIV-lea s-a format societatea care a avut drept scop să substituie religia naturală religiei creștine, nu într-o țară sau în alta, ci în întreaga creștinătate, și care a urmărit acest scop

neabătut până în ziua de astăzi, după ce a crezut că ajunsese la capătul eforturilor sale prin Revoluție.

De la Umaniști până la Enciclopediști, și de la Enciclopediști până la moderniști, este întotdeauna și pretutindeni strigătul naturalismului cel care se face auzit; sunt instituțiile inspirate de ideea naturalistă cele care voiesc să se substituie instituțiilor creștine, astfel încât cardinalul Pie a putut constata acest fapt: „Întrebarea vie care agită lumea este de a ști dacă Cuvântul făcut trup, Isus Hristos, va rămâne pe altarele noastre sau dacă va fi înlocuit acolo de zeița rațiune."

Secta tenebroasă care și-a dat numele de Francmasonerie n-a încetat, din secolul al XIV-lea, să se dezvolte în toate țările creștine, apoi la toate popoarele universului. Pretutindeni ea se amestecă în toate manifestările activității omenești pentru a le îndrepta spre scopul pe care i l-a însemnat Satan: triumful rațiunii asupra credinței, al naturii asupra harului, al omului asupra lui Dumnezeu. Tocmai aceasta le propusese îngerilor: scuturați jugul Dumnezeului Răscumpărător și Sfințitor. Fiți voi înșivă vouă înșivă și veți fi ca niște dumnezei.

„Lăsând la o parte epoca în care s-a împlinit transformarea antichității păgâne prin creștinism, spune istoricul Pastor, nu există alta mai memorabilă decât perioada de trecere care leagă Evul Mediu de timpurile moderne și căreia i s-a dat numele de Renaștere... S-a arborat pe față stindardul păgânismului. S-a pretins distrugerea radicală a stării de lucruri existente

(civilizația creștină), socotită de ei (umaniștii) drept o degenerare."

„Omului căzut și răscumpărat, spune d-l Bériot, Renașterea i-a opus omul nici căzut, nici răscumpărat, înălțându-se prin singurele puteri ale rațiunii și ale liberului său arbitru." Idealul naturalist al lui Zenon, al lui Plutarh și al lui Epicur, care era de a multiplica la infinit energiile propriei ființe, a devenit idealul pe care credincioșii Renașterii l-au substituit, atât în purtarea lor cât și în scrierile lor, aspirațiilor supranaturale ale creștinismului. De aceea d-l Paulin Paris a putut spune cu toată dreptatea că ceea ce a început să fie schimbat în lume, în epoca Renașterii, „a fost scopul activității omenești": ordinea supranaturală a fost pusă mai mult sau mai puțin cu totul deoparte, morala a devenit satisfacția dată tuturor instinctelor, iar desfătarea sub toate formele ei obiectul tuturor poftelor. Noțiunea creștină despre destinele noastre era răsturnată în inimi și, în același timp, se statornicea divorțul între societatea civilă și societatea religioasă. „Lui Dumnezeu, spunea Alberti în *Tratatul despre drept*, trebuie să-I fie lăsată grija lucrurilor divine. Lucrurile omenești sunt de competența judecătorului."

„Reforma, spune d-l Taine, nu este decât o mișcare particulară într-o revoluție care a început înaintea ei", întoarcere a creștinismului la naturalism.

Această revoluție și-a atins punctul culminant în ultimii ani ai secolului al XVIII-lea. Într-adevăr, instaurarea și domnia naturalismului pe ruinele creștinismului au fost cele urmărite

de Filosofi, apoi de Iacobini. Barruel, în *Memoriile pentru a sluji la istoria Iacobinismului*, face această observație: „Scrierile Enciclopediștilor sunt pline de trăsături care vestesc hotărârea de a face să urmeze religiei revelate o religie pur naturală." De aceea ambiția lor nu se mărginea nicidecum la a transforma Franța, ci la „a reîncepe istoria" și, pentru aceasta, la „a reface omul însuși", după tipul naturalist. „Marele scop urmărit de Revoluție, spunea Boissy-d'Anglas, este de a-l readuce pe om la puritatea, la simplitatea naturii", și cerea întoarcerea unei religii „strălucitoare", prezentându-se cu dogme care ar făgădui „plăcerea și fericirea".

Ei au instituit deci cultul Naturii pe care umaniștii îl chemau prin dorințele lor. Când s-a crezut că în Franța catolicismul este mort, mulțumită ghilotinei și proscripțiilor, s-a trecut la lucrare pentru a institui religia naturii. Robespierre a inaugurat-o prin discursul său din 7 mai 1794: „Toate sectele, spunea el, trebuie să se contopească în noua religie a naturii." Dumnezeul revelației a fost înlocuit cu Ființa supremă indicată de rațiune. Rațiunea însăși a fost zeificată; și-a avut calendarul său, decadele sale, sărbătorile sale, cultul său, morala sa.

Un discurs nu este îndeajuns pentru a instaura o religie, astfel încât sărbătoarea Ființei supreme n-a fost decât un punct de plecare. La puțină vreme după sărbătoarea din 10 august 1793, în care onoruri divine au fost aduse unei statui a Naturii, înălțată în piața Bastiliei, s-a văzut apărând o societate cu caracter religios, susținută de cârmuitori, care i-au dat, chiar

din clipa apariției ei, mai multe dintre bisericile noastre: teofilantropii. La inaugurarea Templului Fidelității, teofilantropia este prezentată ca „cultul celor dintâi oameni, al omului ieșind din mâinile Ființei supreme, cult original, religie a naturii pe care Dumnezeu, esențialmente neschimbător, n-a putut voi să o schimbe". Așadar, la temelia teofilantropiei se afla negarea formală a iubirii divine care a voit să înalțe omenirea la ordinea supranaturală.

Un ritual hotăra costumul pe care trebuia să-l poarte oficiantul acestui cult. „O tunică albastru-cerească, coborând de la gât până la picioare, o centură roz și deasupra o robă albă deschisă în față." La deschiderea ceremoniei, „copii depun pe altar un coș cu flori și fructe; se arde tămâie; apoi cititorul începe oficiul printr-o rugăciune la care asistenții se asociază stând în picioare: «Părinte al naturii, binecuvântez binefacerile tale, îți mulțumesc pentru darurile tale... Binevoiește a primi cu cântările noastre ofranda inimilor noastre și omagiul roadelor pământului pe care venim să le depunem pe altarul tău în semn de recunoștință pentru binefacerile tale.»"

Este de prisos să expunem aici întreg acest ritual. El reglementează oficiul decadelo și regulile ce trebuie păzite la sărbători: a primăverii, 10 germinal; a verii, 10 messidor; a toamnei, 10 vendémiaire; a iernii, 10 nivôse; a întemeierii Republicii, 1 vendémiaire; a suveranității poporului, 30 ventôse; a tinereții, 10 germinal; a soților, 10 floréal; a recunoștinței, 10 prairial; a agriculturii, 10 messidor; a libertății, 10 thermidor; a bătrânilor, 10 fructidor.

Ritualul acestor sărbători începe prin această introducere: „Teofilantropia este cultul religiei naturale... Autorul naturii i-a unit pe toți oamenii prin legătura unei singure religii și a unei singure morale, legături prețioase pe care trebuie să ne păzim bine a le rupe, introducând doctrine și practici care nu s-ar potrivi întregii familii a neamului omenesc." Manualul care expune dogmele teofilantropilor exprimă această dorință: „Fie ca acest cod să aducă fericirea întregii lumi!" Dogmele lor se reduc la două: existența lui Dumnezeu și nemurirea sufletului. Dar ce este Dumnezeu, ce este sufletul, cum îi răsplătește Dumnezeu pe cei buni și îi pedepsește pe cei răi, teofilantropii nu știu și nu-și duc până acolo cercetările lor indiscrete: sunt convinși că există prea mare distanță între Dumnezeu și creatură pentru ca aceasta să poată pretinde a-L cunoaște.

Dacă dogmele lor sunt simple, morala lor nu este mai puțin simplă. Ea se mărginește la această regulă, la această unică regulă: binele este tot ceea ce tinde să-l conserve pe om sau să-l desăvârșească.

„Răul este tot ceea ce tinde să-l distrugă."

Nu fără motiv am dat o anumită întindere expunerii a ceea ce era, a ceea ce voia să fie teofilantropia, așezându-se pe ruina religiei revelate pe care Revoluția se făIea că o înfăptuise.

În cartea sa intitulată *Teoreme de politică creștină*, Mons. Scolti are un capitol în care stabilește că cultul teofilantropilor, care

nu este, spune el, decât deismul sau naturalismul, este MARELE ARCANA AL SOCIETĂȚILOR SECRETE.

Așa și este. Operațiunea misterioasă pe care alchimiștii masoni voiesc să o facă asupra neamului omenesc este aceea de a transforma aurul harului, aurul gloriei oferite și dăruite umanității de Iubirea infinită, în ceea ce se poate numi plumbul josnic al naturalismului. Aceasta este ceea ce au urmărit de la Renaștere până la Revoluție. Au crezut că au ajuns la capăt; o cred mai mult ca oricând. Nădejdea lor a fost zadarnică și va fi iarăși zadarnică. Sufletul creștin, în pofida coruperii ideilor încercate asupra lui de mai multe secole și în pofida masacrelor din ultimele zile, s-a arătat atât de viu, încât Napoleon s-a văzut silit să-i redea cultul catolic. Avem neîmblânzita încredere că tot astfel va fi încă și după domnia Blocarzilor noștri.

CAPITOLUL LVIII
ISPITA FUNDAMENTALĂ ȘI GENERALĂ (URMARE)

DE LA REVOLUȚIE PÂNĂ ÎN ZILELE NOASTRE

Nici Satan, nici rasa lui nu au renunțat la planul lor după eșecul pe care li l-a pricinuit Concordatul. De îndată ce Francmasoneria s-a reorganizat, ea a reluat urmărirea acestui plan cu o nouă ardoare și după un plan mai vast și mai bine studiat. Ne-am putea mulțumi să-i rugăm pe cititorii noștri să se întoarcă la cele spuse mai sus, dar este bine să reamintim punctele principale, pentru ca faptele citate, aflându-se astfel apropiate, să primească unele de la altele o lumină care să pună într-o evidență mai vădită ispita la care este supusă creștinătatea.

În prima fază, adică de la Renaștere până la Revoluție, conjurația anticreștină a întrebuințat mai multe secole la pervertirea ideilor, făcând să se succeadă unele altora opiniile opuse datelor credinței și punând timpul necesar pentru a le face să pătrundă dintr-o țară în alta, din clasele superioare în clasele inferioare. Își spunea că, spiritele fiind astfel pregătite, o viguroasă impulsie va fi de ajuns pentru a face să se prăbușească edificiul ecleziastic.

Când a venit ceasul, lovitura a fost dată cu o impetuozitate, cu o furie cărora nimic nu le-a rezistat. Chiar această repeziciune și această violență au fost pricina reacției care s-a impus.

Luminată de această experiență, secta și-a spus că, pentru a izbuti în a doua sa întreprindere, trebuia să meargă încet pentru a ajunge sigur, nu numai în lucrarea intelectualilor asupra spiritului public, ci și în lucrarea prealabilă pe care alți agenți ai ei trebuiau să o urmărească în ordinea faptelor: distrugerea așezământului temporal al Bisericii. „Lucrarea pe care o vom întreprinde, se spune în Instrucțiunile secrete care au fost redactate la reorganizarea Francmasoneriei, nu este opera nici a unei zile, nici a unei luni, nici a unui an; ea poate dura mai mulți ani, poate un secol; dar în rândurile noastre soldatul moare și lupta continuă."

Primul lucru care s-a făcut chiar în clipa în care cultul catolic era restabilit a fost să-l discrediteze în ochii populațiilor, să-l facă să decadă din rangul pe care i l-a dat instituirea sa dumnezeiască. În acest scop a fost folosită egalitatea civilă a

cultelor. S-a văzut tenacitatea lui Napoleon în a o stabili în Concordat și a-i da, în articolele organice, mai multă bază și mijloace de a se impune. S-a auzit strigătul lui Pius al VI-lea: „Sub această egală protecție a cultelor se ascunde și se deghizează persecuția cea mai primejdioasă și cea mai vicleană cu putință de închipuit împotriva Bisericii lui Isus Hristos, pentru ca puterile iadului să poată birui împotriva ei."

Din concordat și din legislația franceză, mașina dezorganizatoare a fost transportată în convenția europeană care a fost numită „Sfânta Alianță". „Dacă spiritul care a produs această piesă ar fi vorbit limpede, observă J. de Maistre, am citi în frunte: convenție prin care cutare și cutare principi declară că toți creștinii nu sunt decât o familie care profesează aceeași religie și că diferitele denumiri care îi deosebesc nu înseamnă nimic."

Egalitatea nu fusese încă acordată până atunci decât cultelor creștine; secta a profitat de revoluția din 1830 pentru a-i introduce și pe evrei, iar de al doilea imperiu pentru a-i face să intre și pe musulmani.

De asemenea, încă din ziua de după Concordat, în loc să i se îngăduie Bisericii Franței să-și reconstituie patrimoniul, după cum fusese stipulat, s-au luat măsuri care s-au înmulțit odată cu vremea și al căror efect s-a văzut bine abia atunci când s-a săvârșit spolierea care a urmat separării Bisericii de Stat. Achizițiile de pământ nu au fost autorizate; fundațiile au trebuit făcute în rente asupra Statului. Bisericile, casele

parohiale, episcopiile au fost puțin câte puțin declarate proprietăți ale comunelor, ale departamentelor, ale Statului. Se voia ca, atunci când va veni vremea, să se poată lua Bisericii Franței toate proprietățile sale și, prin aceasta, să nu i se mai lase niciun contact cu pământul, ea care totuși nu este o societate de spirite pure. În același timp, clerul catolic era alungat din toate administrațiile școlare, spitalicești etc., unde putea fi în raport cu societatea și exercita vreo influență.

Dar secta avea ținte mai înalte. Biserica Franței nu este decât o Biserică particulară. Ea se aplica desigur să obțină ca exemplul Franței să fie urmat și de celelalte națiuni. Dar ceea ce importa cel mai mult realizării planurilor sale era să volatilizeze și așezământul temporal al Bisericii, cap al tuturor Bisericilor, *caput omnium Ecclesiarum*, așa cum făcea să fie purtate în aer Bisericile particulare. Aceasta a fost cea dintâi dintre misiunile date Înaltei Vânzări. A ajuns la aceasta prin puterea pe care o exercita mai mult sau mai puțin direct asupra Puterilor. Piemontul, cu ajutorul lui Napoleon al III-lea și cu complicitatea guvernelor celorlalte țări, a ajuns să facă să dispară Statele Bisericii, să le răpească Papilor prestigiul și autoritatea pe care le dețineau din calitatea lor de suverani temporali, egali ai regilor și împăraților și chiar superiori tuturor prin vechimea și prin înălțimea demnității lor.

Când toate aceste puncte de sprijin pământești pe care veacurile, înțelepciunea oamenilor și Providența lui Dumnezeu le dăduseră Bisericii i-au fost luate, a venit

separarea Bisericii de Stat, săvârșită mai întâi în Franța pentru a sluji drept exemplu și imbold celorlalte națiuni catolice.

Se știe cu ce perfidie combinase secta această operațiune. În același timp în care tăia ultimul cablu care mai lega încă Biserica și societatea și făcea de acum înainte cu neputință orice relație între aceste două lumi, ea socotea că taie în același timp, prin momeala bunurilor temporale, și celălalt cablu, acela care unește Biserica Franței cu Biserica mamă și învățătoare. Ea făgăduia o folosință precară a acestor bunuri celui care ar fi voit să nesocotească ierarhia, autoritatea și însăși existența ei.

Prin aceste mijloace progresive și atât de savant alcătuite, Biserica Franței trebuia, în gândul lor, să se evaporeze.

Toate acestea nu erau decât prima parte a programului, lucrarea de distrugere necesară pentru instaurarea religiei naturale.

Nu este de ajuns, într-adevăr, ca Biserica, organul supranaturalului în lume, să dispară; trebuie ca religiei revelate să-i urmeze religia naturală. Prin aceasta Satan poate reintra în stăpânirea împărăției sale, dând în același timp satisfacție nevoii religioase care frământă orice creatură intelectuală care nu a ajuns la capătul degradării.

Satan nu dezvăluie tuturor celor pe care îi folosește pentru a-și atinge scopul țelul pe care îl urmărește. Pe unul îl împinge pe

o cale, pe altul pe alta. Pe mai mulți îi lasă să meargă, sub acest imbold, dincolo de termenul pe care și l-a fixat. Dar el știe ce voiește și nu se poate ignora aceasta când se privește ansamblul mișcărilor pe care le imprimă. Ele converg către naturalism, tind să întemeieze o religie umanitară pe ruinele religiei aduse din Cer de Fiul lui Dumnezeu.

Instrumentele de care se slujește și pe care le vedem lucrând de un secol încoace au, dacă nu o vedere limpede, cel puțin un sentiment instinctiv al acesteia.

Ce spune Waldeck-Rousseau când a inaugurat la Toulouse faza actuală a persecuției? El a arătat în conflict două societăți: „cea democratică", purtată de largul curent al Revoluției, și cea catolică, pe care nu a numit-o, dar pe care a desemnat-o destul spunând că ea supraviețuiește marii mișcări a secolului al XVIII-lea. Luând parte în acest conflict, a vestit că se va ataca mai întâi de primele linii ale oștirii dumnezeiescului Răscumpărător și Sfințitor: congregațiile și ordinele religioase.

„Trebuie să terminăm odată, spusese înaintea lui Raoul Rigault, iată optsprezece sute de ani de când durează." Într-adevăr, pe atunci se împlineau optsprezece sute de ani de când Satan fusese deposedat de împărăția sa și se străduia să o recucerească.

Vorbind cu mai deplină franchețe decât Waldeck-Rousseau, d-l Viviani a declarat că scopul războiului care ni se face este „de a opune religiei divine religia Umanității". Gambetta

spusese înaintea lui: „Lupta este între agenții teocrației romane și fiii lui 89." Bourgeois: „Trebuie să urmărim victoria spiritului Revoluției, al Filosofiei și al Reformei asupra afirmației catolice." D-l Viviani a urcat din nou la tribună spre a spune: „Suntem față în față cu Biserica catolică", și aceasta pentru „direcția ce trebuie dată umanității". Biserica o poartă spre cer; noi voim să o readucem pe pământ. În aceeași ședință, d-l Pelletan a fost și mai explicit. „Marele conflict este angajat între Drepturile lui Dumnezeu și Drepturile omului"; dreptul lui Dumnezeu, dreptul iubirii Sale, dreptul naturii Sale, care este Binele, de a se revărsa, de a se comunica până la darul unei participări la natura Sa divină; și dreptul omului de a-și asculta egoismul, de a se închide în sine însuși și acolo de a triumfa asupra lui Dumnezeu și a iubirii Sale. „Revoluția, a spus Lafargue, este triumful omului asupra lui Dumnezeu."

„A sosit ceasul de a opta între ordinea veche, care se sprijină pe Revelație, și ordinea nouă, care nu recunoaște alte temelii decât știința și rațiunea omenească." „Efortul trebuie să fie suprem." „Acesta este marele duel angajat între religie și libera-cugetare."

Când a izbucnit în Francmasonerie cearta privitoare la Ființa supremă, dacă trebuie păstrată sau concediată, *Monde maçonnique* a intervenit pentru a spune: „Nu există decât o religie, una singură adevărată, una singură naturală, religia umanității." Spunând aceasta, *Monde maçonnique* nu făcea decât să constate doctrina constantă a Francmasoneriei. D-l Gustave Bord, unul dintre cei care au studiat-o cel mai bine, a

putut să-și rezume astfel constatările: „Francmasoneria este o sectă religioasă care, după oarecari tatonări, s-a organizat mai ales în Europa către 1723, a profesat o doctrină umanitară și s-a suprapus celorlalte religii."

Toate acestea confirmă cuvântul Mons. Scotti: „Marele arcan al societăților secrete este naturalismul"; și pe acela al lui Leon al XIII-lea: „Planul suprem al Francmasoneriei este să distrugă din temelie toată disciplina religioasă și socială născută din instituțiile creștine și să-i substituie una nouă, al cărei principiu și ale cărei legi fundamentale sunt trase din naturalism." „Vin să caut lumina, trebuie să spună recipiendarul în ziua inițierii sale, căci tovarășii mei și cu mine ne aflăm rătăciți în noaptea care acoperă lumea", de când este învăluită în întunericul superstiției; adică de când superfetații mistice au venit să se impună rațiunii, de când datorii empirice au rătăcit conștiințele, de când făgăduințele înșelătoare ale lumii de dincolo au făcut să fie părăsită urmărirea adevăratelor bunuri, a acelora pe care natura ni le oferă atât de liberal.

Așadar, sugestia naturalismului este într-adevăr sugestia-mamă, aceea din care derivă sau la care se raportează toate sugestiile pe care Francmasoneria le răspândește în lume de la originile sale. Și naturalismul este cu adevărat ispita supremă la care Satan supune creștinătatea de când a știut să-și dea, în acest scop, acest minunat organism care este Francmasoneria. Prin ea, el face să continue în lumea noastră lupta, aceeași luptă pe care a ridicat-o în cer în primele ceasuri

ale creației lumii și pe care s-a grăbit să o stârnească din nou în primele zile ale existenței neamului omenesc. Cetățeanul Sibrac avea sentimentul acestei continuități atunci când, în 1866, la Congresul liberei-cugetări ținut la Bruxelles, chemând femeile la Marea Operă, spunea: „Eva este aceea care a aruncat primul strigăt de răzvrătire împotriva lui Dumnezeu." Iar institutorii Francmasoneriei au arătat bine că aceste vederi nu le erau străine atunci când au dat lojilor drept strigăt de admirație și de aplauz această exclamație: *Eva! Eva!*

Secta, prin ea însăși ori prin aceia pe care îi sugestionează de aproape sau de departe, și-a împlinit rolul care îi fusese atribuit cu o amploare, o perseverență și o eficacitate care îi umplu de uimire pe aceia ce sunt în măsură să-i vadă rezultatele. Cititorii noștri să-și aducă aminte de ceea ce am spus despre asociațiile create în toate punctele lumii pentru a doborî barierele doctrinare în sânul catolicismului ca și în toate sectele și pentru a pregăti astfel terenul religios pentru instaurarea „religiei viitorului", a „iudaismului zilelor noi".

Deja această religie prinde chip în America. „Religia americană, spune d-l Bargy, are două caractere care o definesc: este socială și este pozitivă; socială, adică mai preocupată de societate decât de indivizi; pozitivă, adică mai curioasă de ceea ce este omenesc decât de ceea ce este supranatural." Iar d-l Strong, în fruntea raportului său oficial pentru Expoziția din 1900: „Astăzi religia se ocupă mai puțin de viitor decât de prezent. Religia, slujitoare a progresului

pământesc, își confundă scopul cu acela al științelor morale și sociale", adică se umanizează, se naturalizează.

În cartea pe care tocmai am citat-o, d-l Bargy are un capitol intitulat: *O parohie americană*, care se poate înfățișa drept tipul, perfectibil, al viitoarelor grupări religioase întemeiate pe naturalism.

Parohia este împărțită în cluburi: clubul bărbaților, clubul băieților, clubul fetelor. Pentru femeile măritate, se recunoaște că nu pot fi organizate în cluburi, pentru că gospodăria le ține acasă. Există totuși câteva instituții pentru ele.

La clubul bărbaților: sunt trei ședințe de gimnastică pe săptămână; în fiecare marți, o ședință de discuție asupra chestiunilor sociale; și în fiecare joi, dans.

La clubul băieților: în fiecare luni, clase de aritmetică, ortografie, contabilitate și caligrafie; de trei ori pe săptămână, clasă de gimnastică și folosirea băilor; marțea, dans; miercurea, exerciții militare și altele.

La clubul fetelor: în fiecare zi, clase de cusut, modă, bucătărie; de trei ori pe săptămână, clasă de cultură fizică; de două ori pe săptămână, clasă de contabilitate; de cinci ori, clase de stenografie și dactilografie.

Pastorii favorizează dansul. Concerte, piese jucate de membri slujesc astfel la crearea unei atmosfere sociale... În cluburi se află viața internă și intimă a parohiei. Dar acțiunea ei se

întinde în afara cluburilor prin clinică, prin atelierul de ajutor și mai ales prin două opere de mutualitate: biroul de plasare și asociația de împrumut.

Bisericile astfel organizate din punctul de vedere al acțiunii sociale sunt numite „Biserici instituționale". Biserica instituțională a creat un nou tip de pastor: pastorul om de afaceri. „Directorul unei uzine, spune *Evening Post*, nu are nevoie de mai mult talent pentru acțiune decât șeful unei Biserici moderne cu mulțimea operelor sale. Nu este loc pentru teologie la un om care prezidează șase comitete într-o după-amiază. Biserica instituțională nu va forma Toma de Aquino."

O atât de mare cheltuială de activitate și de bani are cel puțin un scop spiritual? D-l Bargy și-a pus această întrebare. El răspunde: „Bisericile Europei țin atât de mult la dogmă încât tot ceea ce fac omenește pare adversarilor lor o cale secretă care duce la dogmă; dar aproape că nu-i vine unui american în minte să bănuiască într-o faptă bună un gând ascuns dogmatic. Operele sociale devin însăși existența acestor Biserici. Pentru tinerii slujitori ai noii școli, operele sunt cele care fac farmecul meseriei lor. În gândirea clerului, opera sa umanitară nu este subordonată operei sale ecleziastice; când echipa de fotbal este reprezentată la slujba religioasă de seară, el se felicită de aceasta, dar când colecta de seară aduce bani pentru fotbal, nu se felicită mai puțin. De asemenea, membrii operelor le iubesc pentru ele însele; aceasta este singura formă de religie pe care mulți o iubesc; americanii au tendința de a

nu înțelege alt cult decât acțiunea; operele nu sunt pentru ei un ajutor al religiei, ele sunt religia însăși."

La New York există o „Conferință religioasă a Statului New York"; ea îndeamnă celelalte state să-și dea confederații asemănătoare. Are în fiecare an o adunare generală. Sesiunea din 1900 a reunit reprezentanți ai unsprezece secte, inclusiv evrei. Ședințele lor se țin dimineața în „Clădirea carităților reunite", iar cele de seară în diferitele biserici, pe rând. În sesiunea din 1900, conferențiarii au discutat, între alte chestiuni, pe acestea, care arată bine spiritul și tendințele acestor asociații: „posibilitatea unui cult comun", „religia, principiu vital al unei democrații". Un scurt serviciu religios are loc la ședințele de seară; și un comitet format din doi pastori și un rabin a propus un „Manual al cultului în comun", alcătuit din rugăciuni luate din oficiile iudaice, din fragmente ale liturghiei creștine, vechi și moderne, și din extrase din Sfânta Scriptură admise de evrei, de creștini și de societățile morale.

D-l Stanley-Root, însărcinat cu o anchetă asupra Bisericii moderne de către jurnalul din New York cel mai preocupat de chestiunile religioase, a observat de aproape acești slujitori de tip nou și a conchis astfel: „MUTUALITATEA ESTE PRIMUL ȘI ULTIMUL CUVÂNT AL CREȘTINISMULUI..."

Această mentalitate a americanilor explică felul în care pun în ardoarea lor pentru muncă, pentru cucerirea averii, un soi de sentiment pe care îl numesc religios.

„Se crede, spune d-l Bargy, că americanii au gustul bunăstării. Nu este chiar așa; ei au religia ei. Cultul lor pentru civilizația materială are toate caracterele iluziei religioase. Ei se jertfesc cu adevărat lui Moloch ca martirii de bunăvoie ai Cartaginei."

Aceasta este schița astăzi existentă a religiei naturale. Acest cult naturalist va găsi, desigur, o primire mai bună decât acela născocit de robespierriști și de teofilantropi.

S-a născut la protestanți, se va spune; nu va ieși din mijlocul lor. Să se dezamăgească cine gândește astfel. Mai mult de o parohie catolică l-a adoptat mai mult sau mai puțin complet în America. Și la noi, democrația creștină nu împinge oare clerul în această direcție?

Fostul abate Hébert și-a îngăduit să spună: „În zilele noastre, credința activă și vie nu este oare mai degrabă într-o Casă a Poporului decât într-o Catedrală, într-un Laborator, într-o băcănie cooperativă, decât în multe mănăstiri?" Este o exagerare care merge până la minciună. Dar nu ar putea el cita tendințe și fapte care să acopere această minciună cu o anumită aparență de adevăr?

Alături de acest cult umanitar își vor lua locul cultele propriu-zis luciferiene, pe care le-am văzut astfel

formându-se, după cum în Biserica catolică se află Ordinele și Congregațiile religioase mai direct și mai deplin consacrate cultului lui Dumnezeu.

CAPITOLUL LIX
ISPITA FUNDAMENTALĂ ȘI GENERALĂ (URMARE) — ÎN CEASUL DE FAȚĂ

D-l A. d'Estienne, tratând despre problema religioasă în *Revue moderniste internationale*, spune: „Admirabilul progres al științelor naturale și istorice, micșorând pe zi ce trece tot mai mult domeniul supranaturalului, a sfârșit prin a-l elimina cu totul și prin a crea o mentalitate ostilă oricărei idei religioase care s-ar socoti întemeiată pe el... Această criză nu ar putea fi liniștită decât cu condiția de a face acceptabilă concepția religioasă, recreând-o și reinterpretând-o după exigențele științei moderne. Ne-am creat știința de care aveam nevoie, ne vom crea religia de care avem nevoie... Nu stărui să discut concepția materialmente exterioară a religiei, întemeiată pe o revelație mai mult sau mai puțin directă și personală a lui Dumnezeu; această concepție este de acum străină mentalității noastre actuale... Ceea de ce are nevoie omul în clipa de față nu mai este încrederea într-o ființă infinită, ci încrederea în

natura sa capabilă de a evolua și de a progresa la infinit... Starea actuală a mentalității noastre religioase cere o expresie complet degajată de orice apanaj supranatural... Așa cum filosofia s-a umanizat, religia trebuie să se umanizeze și ea... O întreagă lume a teocrației, lume milenară, se prăbușește, dar se naște o ființă nouă: omul, izvor al propriei sale puteri, scop al propriei sale activități, lumină a propriei sale conștiințe și creator veșnic al lui însuși, Omul-Dumnezeu."

Că lucrurile nu stau astfel pentru toți, este de ajuns să aruncăm o privire în jurul nostru pentru a ne convinge de contrariul. Dar că acesta este punctul de sosire foarte limpede marcat al ispitei pe care Lucifer o face să o sufere creștinătății din secolul al XIV-lea încoace, că mulți au ajuns la acest capăt și că masa este târâtă spre el, nimic nu este mai sigur.

Ispita care lucrează, care agită lumea de cinci secole încoace, nu a fost niciodată expusă mai limpede decât în aceste cuvinte: lumea teocrației, lume milenară, trebuie să se prăbușească. Ea este de acum străină mentalității noastre actuale, ostilă oricărei idei religioase care s-ar întemeia pe supranatural. Această prăbușire cauzează sau va cauza un gol în sufletul omenesc, în chip firesc religios. Acest gol cere să fie umplut. Cum? Făcând acceptabilă concepția religioasă. Cum poate fi concepția religioasă făcută acceptabilă mentalității moderne? Recreând-o, reinterpretând-o după exigențele științei moderne. Ne-am creat știința de care aveam nevoie; ne vom crea religia de care avem nevoie. Care sunt exigențele acestei creații? Religia nouă nu mai poate fi o religie exterioară, adică

o Biserică, și mai ales o Biserică întemeiată pe o revelație mai mult sau mai puțin directă și personală a lui Dumnezeu. Mentalitatea noastră cere o expresie complet degajată de orice apanaj supranatural. Așa cum filosofia s-a umanizat, religia trebuie să se umanizeze și ea. Ea trebuie să fie alcătuită nu din încrederea într-o ființă infinită, ci din încrederea în natura omenească, în stare să evolueze și să progreseze la infinit pornind de la această ființă nouă pe care știința ne-o făurește, de la această ființă desprinsă de supranatural, fixată în naturalism: omul, izvor al propriei sale conștiințe, creator veșnic al lui însuși; și, prin aceasta, devenit Omul-Dumnezeu.

În câteva cuvinte, acesta este întreg fondul modernismului, despre care N. S. P. Papa Pius al X-lea a spus în Enciclica *Pascendi dominici gregis*: „Cine s-ar putea mira că Noi îl definim drept locul de întâlnire al tuturor ereziilor? Dacă cineva și-ar fi dat sarcina să adune toate erorile care au fost vreodată împotriva credinței și să le concentreze substanța și, ca să spunem așa, seva într-una singură, cu adevărat n-ar fi izbutit mai bine. Și încă nu este destul a spune atât: moderniștii nu ruinează numai religia catolică, ci orice religie", pentru a ajunge la „identitatea omului și a lui Dumnezeu, adică la panteism".

Ceea ce face această ispită atât de radicală, infinit de primejdioasă, după cum observă S. S. Pius al X-lea, „este că meșteșugarii modernismului nu trebuie căutați astăzi printre dușmanii declarați. Ei se ascund, și acesta este un motiv de teamă și de foarte vie neliniște, în sânul însuși și în inima

Bisericii, vrăjmași cu atât mai redutabili cu cât sunt mai puțin deschiși. Vorbim despre un mare număr de catolici laici și, ceea ce este încă și mai de plâns, de preoți, care, sub pretext de iubire față de Biserică, cu totul lipsiți de filozofie și de teologie serioasă, pătrunși dimpotrivă până în măduvă de un venin al erorii sorbit de la adversarii credinței catolice, dau, cu îndrăzneală, în falange strânse, asalt la tot ceea ce este mai sacru în opera lui Isus Hristos... Nu din afară, ci dinăuntru îi uneltesc ruina... Amalgamând în ei raționalistul și catolicul, o fac cu atâta rafinament de dibăcie încât înșală cu ușurință spiritele insuficient prevenite."

Părintele Weiss, în cartea sa *Primejdia religioasă*, arată întinderea și stăpânirea pe care modernismul le-a luat în lumea „intelectualilor". El încheie penultimul capitol al lucrării sale prin aceste cuvinte, care sunt concluzia tuturor citatelor pe care le-a luat dintr-o mulțime de autori și a tuturor faptelor pe care le-a relatat: „Omul modern socotește «umanitatea» drept propriul său Dumnezeu și se poartă ca propriul său stăpân și domn, nu numai față de ceilalți oameni, ci și față de Dumnezeu. Dacă vrem să indicăm locul pe care omul îl ia în gândirea modernă, nu există alt cuvânt de întrebuințat decât acela de homoteism, folosit de Léo Berg, sau încă acela de egoteism, folosit de Kircher. Nu se poate închipui un contrast mai mare cu concepția creștină despre om." Să adăugăm că nu se poate concepe nimic mai perfect identic cu atitudinea îngerilor răzvrătiți în fața lui Dumnezeu în ziua marii ispite.

Să nu se creadă că această stare de spirit și de inimă rămâne închisă în cercul „intelectualilor". Literatura varsă această otravă în tăcere, picătură cu picătură, în vinele publicului, ale întregului public.

Nu trece nicio zi fără ca ziare, reviste, magazine etc. să insinueze acest venin în inima a milioane de indivizi, aici într-un articol de fond, acolo într-un foileton, în altă parte într-o corespondență sau într-o notă scurtă.

„Nu încape îndoială, scria de curând un publicist, d-l Maurice Talmeyr, că, din secolul al XVIII-lea încoace, a existat totdeauna, în chip permanent, o conjurație filozofică și literară — fie de cea mai mare prudență, fie de cea mai mare îndrăzneală — pentru a smulge din spiritele noastre nu numai orice formă de catolicism, ci orice credință într-un supranatural oarecare. Este de asemenea sigur că această conjurație, la ora actuală, se află în plină desfășurare, măsurându-și mereu acțiunea după mediile asupra cărora trebuie să o exercite."

Acțiunea literaturii asupra spiritului public, deși se exercita în fiecare zi asupra mulțimii, nu a fost socotită de conjurați destul de promptă și nici destul de hotărâtoare, și de aceea a fost instituită școala neutră. Mulțumită ei, a scris d-l Payot în *Cursul său de morală* (p. 199), „orice idee supranaturală va fi curând dispărut". Imaginea pe care o întrebuințează pentru a-și exprima gândirea este foarte potrivită să inspire

învățătorului și, prin el, copilului, cel mai adânc dispreț față de întreg obiectul credinței creștine:

„Numai în mare, unde fluviul își amestecă apele cu acelea ale celorlalte fluvii, noroiul pe care îl poartă va cădea la fund. Tot astfel stau lucrurile cu civilizațiile, filozofiile și religiile, care nu își vor pierde credințele tulburi și nu se vor decanta decât în religia universală care va reuni conștiințele superioare eliberate de strâmtorile ipotezelor și dogmelor ce despart."

Și în alt loc, în prefața acestei aceleiași cărți:

„În ceea ce privește credința în supranatural, ea aduce atingere educației simțului cauzalității, deja lent în a se trezi; or, simțul cauzalității este caracteristica spiritelor sănătoase și viguroase. Dacă fiecare ar observa cauzele reale ale eșecurilor sale, ale suferințelor sale, ce progrese în arta de a trăi! De aceea credința în supranatural, care teoretic este o doctrină a nimicniciei, este primejdioasă în educație, căci riscă să facă spiritul să-și piardă contactul cu realitatea, adică cu rețeaua strânsă a legilor a căror cunoaștere ne asigură libertatea. Ea dă avânt și autoritate imaginației înșelătoare, stăpână a erorii și a falsității, putere vrăjmașă Rațiunii."

„Școala, spusese d-l Spuller la instituirea școlii neutre și pe când era el însuși ministru al instrucțiunii publice, școala, iată de acum înainte templul credinței timpurilor noi", al timpurilor în care orice gândire supranaturală va fi absentă din spirite, în care nu va mai exista altă credință decât aceea

acordată spuselor savanților, ale acelor savanți care fac din natură singurul Dumnezeu cognoscibil.

Este de prisos să insistăm. Chestiunea neutralității școlare, a scopului ei și a urmărilor ei, a fost prea bogat tratată cu prilejul dezbaterii ultimelor legi școlare ca să nu fie prezentă în mintea cititorilor noștri. Să observăm totuși că, dacă învățământul dat astăzi copilăriei merge până la a ruina temeliile religiei naturale însăși, până la a nega existența lui Dumnezeu, spiritualitatea sufletului etc., acela care îi inspiră pe legiuitorii noștri știe că într-o zi sau alta o reacție se va produce în chip negreșit, pentru că omul este făcut astfel încât nu poate fi fără religie. Dar el nădăjduiește că însăși noțiunea stării supranaturale la care am fost chemați, fiind cu totul extirpată din spiritul omenesc, oamenii nu se vor mai întoarce la ea, nu se vor mai putea întoarce la ea și că, în strâmtorarea în care ateismul îi va fi cufundat, nu vor mai avea alte aspirații decât acelea care aparțin naturii, inteligenței și inimii închise în hotarele lor naturale. Ei vor fi adus atunci omenirea în punctul în care ispititorul o voiește, pentru ca el să poată domni din nou peste ea, și aceasta de acum înainte pentru totdeauna, Răscumpărarea fiind disprețuită, iar Răscumpărătorul, respins.

Când J. de Maistre, la începuturile Revoluției, care a fost punctul culminant al celei dintâi faze a ispitei naturaliste, spunea despre ea: „Ea este satanică", el nu vedea încă de ce această invazie a lui Satan în lumea noastră; constata faptul, îi vedea pe iacobini mișcați de duhurile infernale, nu avea încă cuvântul intervenției lor, nu știa gândul cel din urmă al lui

Lucifer: să arunce din nou Franța și, prin ea, creștinătatea, în naturalism, pentru a pune astfel mâna încă o dată pe stăpânirea asupra omenirii căzute a doua oară.

Lucrarea înaintează, lucrarea supremei nelegiuiri și a radicalei necredințe. Apostolul Sfântul Pavel ne-a pus în gardă împotriva „misterului fărădelegii". Oare acest cuvânt, mister, nu desemna o țesătură tainică? Noi o urcăm până în secolul al XIV-lea, pentru că atunci a început să se manifeste; dar Apostolul Sfântul Pavel o vedea deja formându-se sub ochii săi luminați dumnezeiește. Acest mister al fărădelegii îl numea de asemenea marea apostazie. Ea se consumă sub ochii noștri.

D-l Ferdinand Buisson a constatat-o în acești termeni: „Statul fără Dumnezeu, școala fără Dumnezeu, primăria fără Dumnezeu, tribunalul fără Dumnezeu, ca și știința și morala fără Dumnezeu, aceasta este pur și simplu concepția unei societăți omenești care voiește să se întemeieze exclusiv pe noțiunea umană, pe fenomenele și pe legile ei. A desprinde de Biserică națiunea, familia, indivizii, — democrația, împinsă de un minunat instinct al nevoilor și al datoriilor ei apropiate, se pregătește pentru aceasta."

Asistăm la secularizarea absolută a guvernării și a legilor, a regimului administrativ și a economiei sociale, a politicii interne și a relațiilor internaționale. Toate acestea s-au emancipat de Biserică, de Răscumpărător și de Dumnezeu. Acesta este faptul dominant al noii societăți.

Și la acest fapt se raliază mulți catolici. Ei spun că societățile, până aici creștine, pot elimina din viața publică orice element supranatural și se pot reașeza în condițiile a ceea ce ei cred a fi dreptul naturii. Ei văd chiar în aceasta un progres. Îl numesc „Progresul", perfecționarea prin excelență!

Și ceea ce aplaudă în afara lor, tind ei înșiși spre aceasta, pe seama lor proprie.

Poate fi altfel? „Cetățenii vor rămâne totdeauna foarte expuși acestei boli a naturalismului în țările unde naturalismul va fi admis ca starea normală și legitimă a instituțiilor și a societăților publice."

Cardinalul Pie a cules de pe buzele uneia dintre victimele acestei stări sociale aceste cuvinte care voiesc să fie o justificare a naturalismului individual:

„Departe de mine gândul de a mă atașa vreodată, cel puțin cu premeditare, de acea viață grosolană a simțurilor care asimilează ființa inteligentă animalului lipsit de rațiune! Această viață josnică este nedemnă de un spirit cultivat, de o inimă nobilă și bine alcătuită: resping materialismul ca pe o rușine pentru spiritul omenesc. Profesez în mod fățiș doctrinele spiritualiste; voiesc, cu toată energia voinței mele, să trăiesc viața spiritului și să păzesc legile stricte ale datoriei. Dar voi îmi vorbiți despre o viață superioară și supranaturală; dezvoltați un întreg ordin supraomenesc, întemeiat mai ales pe faptul întrupării unei persoane divine; îmi făgăduiți, pentru

veșnicie, o slavă infinită, vederea lui Dumnezeu față către față, cunoașterea și posedarea lui Dumnezeu așa cum Se cunoaște și Se posedă El însuși; ca mijloace proporționate acestui scop, îmi arătați diferitele elemente care formează, într-un fel, aparatul vieții supranaturale: credința în Isus Hristos, preceptele și sfaturile evanghelice, virtuțile infuze și teologale, harurile actuale, harul sfințitor, darurile Sfântului Duh, jertfa, sacramentele, ascultarea față de Biserică. Admir această înălțime de vederi și de speculații. Dar, dacă mă rușinez de tot ceea ce m-ar coborî sub natura mea, nu am totodată nicio atracție pentru ceea ce tinde să mă ridice deasupra ei. Nici atât de jos, nici atât de sus. Nu voiesc să fac nici fiara, nici îngerul; voiesc să rămân om. De altfel, țin foarte mult la natura mea; redusă la elementele ei esențiale și așa cum a făcut-o Dumnezeu, o găsesc suficientă. Nu am pretenția de a ajunge după această viață la o fericire atât de inefabilă, la o slavă atât de transcendentă, atât de superioară tuturor datelor rațiunii mele; și, mai ales, nu am curajul de a mă supune aici jos întregului acestui ansamblu de obligații și virtuți supraomenești. Îi voi fi deci recunoscător lui Dumnezeu pentru generoasele Sale intenții, dar nu voi accepta acest binefacere care pentru mine ar fi o povară. Ține de esența oricărui privilegiu să poată fi refuzat. Și, întrucât întreg acest ordin supranatural, întreg acest ansamblu al revelației este un dar al lui Dumnezeu, adăugat gratuit prin liberalitatea și bunătatea Sa la legile și la destinele naturii mele, mă voi ține de condiția mea dintâi."

Așa vorbește „omul cinstit”.

Astfel fusese, cel puțin în chip echivalent, raționamentul lui Adam, când ispititorul i-a spus: „Veți fi ca niște dumnezei, vă veți găsi suficiența în voi înșivă.” Astfel și al lui Lucifer.

După cum observă cardinalul Pie, pretenția aceluia care vrea să se închidă ermetic în naturalism, să trăiască viața rațiunii fără a participa la viața supranaturală, este o pretenție practic himerică și imposibilă; căci, de la păcatul primului părinte, omul a fost rănit în natura sa; este bolnav în spiritul și în voința lui. Nu este capabil prin sine însuși nici să cunoască tot adevărul, nici să practice întreaga morală chiar naturală, cu atât mai puțin să biruiască toate ispitele cărnii și ale demonului fără o lumină și un har de sus.

Dar, mai mult, acest raționament nesocotește suveranul domeniu al lui Dumnezeu, care, după ce l-a scos pe om din neant, păstra dreptul de a-și desăvârși lucrarea și de a-l ridica la un destin mai excelent decât acela inerent condiției sale naturale. Atribuindu-ne o chemare supranaturală, Dumnezeu a făcut un act de iubire, dar a făcut și un act de autoritate. El a dat, dar, dând, voiește să se accepte. Binefacerea Sa ne devine o datorie. Calitatea de fiu al lui Dumnezeu, darul harului, chemarea la slavă, aceasta este o noblețe care obligă; oricine lipsește față de ea este vinovat.

Să adăugăm că ceea ce obligă indivizii obligă și națiunile. Făcându-l pe om esențialmente sociabil, Dumnezeu nu a

putut voi ca societatea umană să fie independentă de El. De când plinătatea neamurilor a intrat în Biserică, ordinea supranaturală li se impune și lor, după cum ni se impune fiecăruia dintre noi. Ele nu au dreptul să devină apostate. Dacă o fac, o asemenea nerecunoaștere a drepturilor lui Dumnezeu nu poate pretinde la nepedepsire. *Peccatum peccavit Jerusalem; propterea instabilis facta est.* Franța a săvârșit păcatul de a-L părăsi pe Dumnezeu; din pricina aceasta nu mai știe să stea în picioare; și, mereu clătinându-se, rostogolindu-se din cădere în cădere, din abis în abis, din catastrofă în catastrofă, caută în zadar să-și regăsească condițiile de echilibru și de stabilitate. Toți aceia care o slăveau au ajuns să o privească cu compătimire, dacă nu chiar cu dispreț, văzând aceste umiliri. *Omnes qui glorificabant eam, spreverunt illam quia viderunt ignominiam ejus.*

Trebuie oare să facem să se audă o voce mai omenească?

Deja, în 1834, d-l Guizot dădea acest avertisment:

„Își închipuie oare cineva ce ar deveni omul, oamenii, sufletul omenesc și societățile omenești, dacă religia ar fi în ele efectiv abolită, dacă credința religioasă ar dispărea cu adevărat din ele? Nu voiesc să mă răspândesc în plângeri morale și în presentimente sumbre; dar nu șovăiesc să afirm că nu există imaginație care să poată reprezenta, cu suficient adevăr, ceea ce s-ar întâmpla în noi și în jurul nostru dacă locul pe care îl ocupă acolo credințele creștine s-ar afla dintr-odată gol, iar

stăpânirea lor nimicită. Nimeni n-ar putea spune până la ce grad de înjosire și de dezordine ar cădea omenirea."

Gladstone a spus tot astfel:

„Din ziua în care divorțul dintre gândirea umană și creștinism va fi consumat va data începutul iremediabil al decadenței radicale a civilizației în lume."

CAPITOLUL LX
ÎNFRÂNGEREA ISPITITORULUI

FEMEIA RĂZBOINICĂ DIN PORUNCA LUI DUMNEZEU

De la sfârșitul Evului Mediu, există deci în creștinătate un impuls continuu exercitat nu numai asupra indivizilor, ci și asupra popoarelor ca popoare, și care ține să schimbe scopul pe care activitatea umană și-l propusese, întemeindu-se pe cuvântul lui Hristos. Acest scop era viața veșnică. Moravurile, obiceiurile, legile, instituțiile se formaseră puțin câte puțin pe această dată. De la Renaștere încoace, există o tendință contrară care se întărește și se dezvoltă din zi în zi: a da drept scop întregii activități sociale și personale îmbunătățirea condițiilor vieții prezente, pentru a ajunge la o bucurie mai deplină și mai universală. „Secolul al XIV-lea a deschis mersul, spune Taine, și, de atunci, fiecare secol nu se

mai ocupă decât să pregătească, în ordinea ideilor, noi concepții și, în ordinea politică, noi instituții (corespunzătoare noului ideal). Din acel timp, societatea nu și-a mai regăsit călăuza în Biserică și Biserica chipul în societate."

Se vor reașeza vreodată națiunile sub conducerea Bisericii? Va mai vedea vreodată Biserica popoarele plecând urechea și deschizându-și inima la predica de pe munte? Sau va trebui oare ca Dumnezeu să Se mulțumească de acum înainte să culeagă suflete din mijlocul unei societăți care se va îndepărta tot mai mult de El? Ideea civilizației creștine subzistă încă în multe spirite, se trezește în mai mulți, iar Biserica este întotdeauna acolo ca să o mențină și să o recheme. Va sfârși ea oare prin a relua întâietatea asupra ideii civilizației naturaliste? Și, după o luptă de mai multe secole, va ajunge oare să triumfe asupra ispitei satanice și să-și reia mersul ascendent pentru o perioadă de timp pe care nu o putem aprecia, dar care ar putea fi mai lungă decât aceea a dezordinii în care ne-am rătăcit, vai, prea multă vreme?

Cine îndrăznește să nădăjduiască?

Și totuși știm că Dumnezeu lasă cel mai adesea pasiunilor omenești dezlănțuite și demonului însuși grija de a executa voile Sale și de a împlini veșnicele Sale planuri. „Aceasta este, dacă nu mă înșel, spune cardinalul Pie, partea obișnuită a Providenței în istoria veacurilor: omul se mișcă, se agită, în sfera gândurilor sale, a dorințelor sale adeseori vinovate; iar Dumnezeu, priceput a scoate binele din rău, schimbă în

mijloace obstacolele și își făurește chiar din crimă o armă puternică. Atunci rezultatul este al lui Dumnezeu și este totdeauna admirabil."

Dumnezeu însă nu voiește să lucreze singur. Ne-a dat libertatea și aceasta este marea lege a lumii supranaturale: să ne folosim de ea, pentru ca să avem meritul faptelor noastre și pentru ca El să ne poată da răsplata lor.

Întrebuințarea cea dintâi a libertății, în ispită, este de a se apăra. De la Renașterea naturalismului încoace, Biserica și împreună cu ea credincioșii ei n-au încetat să o facă. Nu este intenția noastră să reamintim ceea ce catolicii, în cursul acestor cinci până la șase secole, au opus invaziei naturalismului în creștinătate. Nu vom spune luptele teologice pe care această invazie le-a suscitat pe mii de terenuri și prin care eroarea, odată combătută, a slujit la a da adevărului o precizie mai exactă și o strălucire mai puternică. Nu vom face nici istoria eforturilor depuse pentru a susține și a menține instituțiile sociale concepute și realizate în spiritul civilizației creștine. Aceste două ordine de apărare și de atac ar cere dezvoltări infinite care nu intră în obiectul propriu al acestei cărți.

Ceea ce cere tema pe care o tratează, în punctul la care a ajuns, este aceasta:

Am expus acțiunea secretă a Francmasonilor, conduși de evrei, călăuziți ei înșiși de Satan, spre a substitui civilizației creștine o

civilizație umanitară și naturalistă. Contrapartida cere să cercetăm dacă nu există oare o altă acțiune secretă, aceea a sufletelor sfinte luminate, conduse de cer, care ar contracara, ar împiedica lucrarea iadului și ar sfârși prin a o nimici. Sentința rostită de Dumnezeu la începutul lumii: „Voi pune vrăjmășie între tine și Femeie, între sămânța ta și sămânța ei; aceasta îți va zdrobi capul, iar tu îi vei răni călcâiul", ne face să înțelegem că cercetarea noastră nu trebuie să fie zadarnică.

Tu, acesta este Satan; Femeia, aceasta este Maria. Rasa șarpelui cuprinde mulțimea acelora care îl urmează, îngeri și oameni. El le comunică ceva din puterea sa: *Dedit illi virtutem suam et potestatem magnam* (Apoc. XIII, 2). Rasa Femeii este mulțimea credincioșilor.

Sfântul Maxim de Torino face această observație: „Dumnezeu nu spune: pun, pentru ca să nu se înțeleagă de Eva. Făgăduința se raportează la viitor: voi pune, desemnând astfel Femeia care trebuie să-L nască pe Mântuitorul." Pe de altă parte, prin aceste cuvinte *semen tuum, semen illius*, Dumnezeu nu a putut însemna o generație trupească. Satan nu are și nu poate avea una. Dintre ființele imateriale, numai Dumnezeu naște un Fiu. Așadar, este aici vorba de o altă paternitate și de o altă filiație: paternitate și filiație morale, întemeiate pe asemănare și pe adopție. Sunt fii ai diavolului aceia care purced de la el întrucât îi târăște în păcat și care sunt fiii lui prin asemănarea pe care păcatul le-o dă cu el. „Voi aveți de tată pe diavolul, a spus Domnul nostru iudeilor, și împliniți poftele tatălui vostru." Și există de asemenea Copii ai Mariei

care o iubesc și sunt iubiți de ea, care o admiră și care, în această admirație, se fac, cu ajutorul ei, asemenea ei.

Maria i-a zămislit în inima ei în ziua Bunei Vestiri și a cooperat pe Calvar la nașterea lor spirituală.

Zămislindu-L pe Mântuitorul după trup, ea ne-a zămislit pe noi în duh, pentru că zămislea Răscumpărarea noastră.

Cele două rase sunt deci cu adevărat în față, iar pricina care le-a pus în luptă este a cerului și a pământului; campionii de sus se află astăzi pe câmpul nostru de bătălie.

Apostolul Sfântul Ioan a văzut limpede unitatea acestui război. El a descris cele două faze ale sale, care s-au desfășurat una și alta înaintea Femeii și, dacă se poate spune astfel, sub generalatul ei.

În capitolul al XII-lea al Apocalipsei sale, ne arată Femeia îmbrăcată cu soarele dumnezeirii. „Cuvântul, primind de la Maria veșmântul de carne, spune Sfântul Bernard, o face să strălucească de slava măririi Sale." Luna, imagine a lumii nestatornice pe care o stăpânește și o cârmuiește împreună cu Fiul ei Isus, este sub picioarele ei. Pe capul ei este o cunună de douăsprezece stele, simbol al prerogativelor ei, care îi dau o strălucire mai mare decât aceea a celor mai sublime făpturi.

Este aici reprezentată Maica lui Hristos, Maica lui Dumnezeu.

Ea va deveni Maica oamenilor: *Clamabat parturiens et cruciabatur ut pariat.* Ea este pe Calvar. „Mi se pare, spune Bossuet, că o aud pe Maria vorbind Tatălui veșnic cu o inimă în același timp deschisă și strânsă: strânsă de o durere extremă, dar deschisă totodată spre mântuirea oamenilor prin sfânta dilatare a caritații." În mijlocul acestor dureri nemăsurate, prin care ea intră în participare la supliciile crucii, Isus o asociază fecundității Sale: „Femeie, iată fiul tău. Iată mama ta."

Balaurul care a târât cu coada sa a treia parte a stelelor cerului se oprește înaintea Femeii și vrea să-i devoreze Fiul. De aici lupta până în ziua când se va auzi în cer glasul care va spune: „Acum mântuirea Dumnezeului nostru este întărită, și puterea Lui și împărăția Lui și puterea Hristosului Său, pentru că pârâșul fraților noștri, care îi pârâia zi și noapte înaintea Dumnezeului nostru, a fost aruncat jos."

Acest cânt de triumf s-a auzit în cer după biruința Arhanghelului Sfântul Mihail; el se va auzi pe pământ atunci când balaurul va fi din nou aruncat în iad, ca să nu mai iasă de acolo. Profeții amestecă în oracolele lor scene depărtate prin timp și loc, dar pe care raporturile de cauză sau de idee îi fac să le apropie! Sfântul Ioan vorbește în același timp despre marele război care a avut loc în cer și despre acela care se dă pe pământ, pentru că pricina este aceeași. Domnul nostru Însuși a făcut astfel când a vestit ruina Ierusalimului și pe aceea a lumii.

După ce întâia înfrângere l-a prăbușit în iad pentru întâia oară, demonul a venit pe pământ să dea o nouă luptă. Aici a

fost biruitor și, prin păcatul originar, a inundat pământul de stricăciune. „Șarpele, spune Sfântul Ioan, a aruncat din gura sa, după Femeie, ca un mare fluviu, ca să o târască în apele lui." Pe aceea care îi fusese arătată ca urmând să-i culeagă regalitatea în cer și pe pământ. El credea că fluviul de nelegiuire pe care îl făcuse să țâșnească în paradisul pământesc o va atinge pe Maria. Dumnezeu nu a îngăduit aceasta; Maica lui Hristos a apărut Neprihănită în sânul murdăriei universale. „Și balaurul s-a mâniat împotriva Femeii și a mers să facă război copiilor ei, care păzesc poruncile și dau mărturie lui Isus Hristos."

Aceia care dau mărturie lui Isus Hristos și se arată astfel copii ai Mariei sunt acei oameni care mărturisesc că Isus Hristos este Fiul lui Dumnezeu, Răscumpărătorul oamenilor, Restauratorul ordinii supranaturale. Satan și ai lui, cei ai iadului și cei ai pământului, voiesc, împotriva predicatorilor Evangheliei, să-i țină sub dependența lui Lucifer pe aceia pe care credința și botezul nu i-au regenerat încă și să-i readucă la el pe aceia care au reintrat în ordinea supranaturală; iar Femeia și copiii ei luptă împotriva lui și împotriva lor pentru a le smulge victimele, pentru a le reda lui Dumnezeu și pentru a le menține în nevinovăție și în fidelitate. Luptă de toate zilele, neîncetat reînnoită de o vrăjmășie pe care Dumnezeu a făcut-o veșnică.

Așadar, nu numai între Maria și șarpe, ci și între uneltele lui Satan și Copiii Mariei a fost statornicită vrăjmășia și a fost vestită lupta încă de la începutul lumii, vrăjmășie absolută și

luptă necontenită, căci cuvântul dumnezeiesc nu fixează nici timp, nici măsură. Până la judecata de apoi, Satan va căuta să-și supună oamenii și să-i tragă în stăpânirea sa; și tot astfel, până la a doua venire a dumnezeiescului Mântuitor, Maria se va strădui să le aplice meritele Răscumpărării și, prin aceasta, să-i facă să intre în împărăția cerurilor. Căci dacă Răscumpărarea neamului omenesc a fost săvârșită prin jertfa lui Isus, ea nu a fost atunci decât în principiu și în drept; trebuie ca sfințirea să se împlinească în fiecare dintre noi în chip individual. Or, această sfințire cere ca omul să fie mai întâi smuls din mâinile lui Satan, apoi să-i fie sustras de fiecare dată când are slăbiciunea ori nebunia, ori perversitatea de a se întoarce la tiranul său. De aici această luptă perpetuă, în care Preasfânta Fecioară, refugiul păcătoșilor, ajutorul creștinilor, Maica dumnezeiești credințe și a dumnezeiescului har, joacă rolul pe care Dumnezeu i l-a însemnat în primele zile ale lumii.

Această luptă este universală. Pretutindeni o vedem de la individ la individ între oameni, de la creștini la demoni, între spirite, și în același timp de la cetate la cetate, de la cetatea lui Dumnezeu la cetatea lumii al cărei principe este Lucifer. Pretutindeni și totdeauna miza este aceeași: supranaturalul.

Este necesar să expunem aici mai lămurit decât am făcut-o până acum ce este supranaturalul, pentru a face să se înțeleagă supremația acestui război, *magnum praelium*, și sublimitatea intereselor care atârnă de el.

Mesia făgăduit chiar în ziua căderii primilor noștri părinți nu trebuia să fie numai Răscumpărătorul nostru, Mântuitorul nostru, Isus al nostru; trebuia să fie și Hristosul nostru: în El este plinătatea dumnezeirii, iar prin El primim participarea la natura divină. „Cuvântul S-a făcut trup și a locuit între noi, și tuturor celor care L-au primit le-a dat puterea de a se face fii ai lui Dumnezeu." „Dumnezeu, care este bogat în milostivire, spune Apostolul Sfântul Pavel, nu a consultat decât iubirea nemăsurată cu care ne-a iubit; și atunci când eram morți prin păcat, ne-a dat viață în Hristos." „Eu am venit, a spus Hristos Însuși, ca ei să aibă viață din belșug." Nu o viață oarecare, ci „viața veșnică". Prin botez ni se comunică această viață supranaturală. El ne altoiește pe Hristos, spune Sfântul Pavel; el face din noi mădulare vii ale trupului Său mistic. Dumnezeu nu ne-a lăsat să ignorăm la ce sublimitate ne poartă această încorporare: „Când a venit plinirea vremii, Dumnezeu L-a trimis pe Fiul Său, format din Femeie, ca să-i răscumpere pe cei care erau sub lege și pentru ca să ni se dea să primim înfierea fiilor lui Dumnezeu. Și, pentru că sunteți fiii Săi, Dumnezeu a trimis în inimile voastre Duhul Fiului Său care strigă: Abba, Tată. Niciunul dintre voi nu mai este deci rob, ci fiu; iar dacă este fiu, este moștenitor prin Dumnezeu.

Ex magno genere es tu, i-a spus Tobie îngerului Rafael; acesta este lucrul pe care îngerii, atât cei căzuți cât și cei sfinți, îl pot spune fiecăruia dintre noi. Ei știu din ce rasă suntem: din cea mai mare care există, căci suntem din rasa lui Hristos care este Fiul lui Dumnezeu.

Dumnezeu, printr-un act liber al iubirii Sale, a stabilit deci o legătură transcendentă între natura noastră și a Sa, între persoanele noastre și Persoana Sa.

Această legătură nu era necesară în sine; ea nu era poruncită și nici măcar cerută în mod formal de vreo exigență a ființei noastre; ea se datorează carității nemărginite, liberalității gratuite și excesive a lui Dumnezeu față de creatura Sa. Dar, ca urmare a voinței divine, această legătură a devenit obligatorie, de neînlăturat, necesară.

Ea subzistă în chip eminent și va subzista veșnic în Isus Hristos, Dumnezeu și om totodată, natură divină și natură umană întotdeauna distincte, dar unite irevocabil prin nodul ipostatic; ea trebuie să se extindă, după proporții și prin mijloace instituite dumnezeiește, la întreaga rasă al cărei cap este Cuvântul întrupat, și nicio ființă morală, fie individuală și particulară, fie publică și socială, nu o poate respinge sau rupe, în tot sau în parte, fără a lipsi de la scopul său și, prin urmare, fără a-și vătăma de moarte propria ființă și fără a atrage asupra sa răzbunarea Stăpânului suveran al destinelor noastre.

Or, Satan nu încetează să lucreze și asupra fiecăruia dintre noi, și asupra națiunilor, în calitate de națiuni, pentru a obține de la ele și de la noi acest strigăt de răzvrătire: „Să rupem legăturile lor și să aruncăm departe de noi lanțurile lor." Din partea Sa, Dumnezeu nu încetează să reverse în inimile noastre harul Său și să dea societăților ajutoarele naturale și supranaturale spre a ne menține în iubirea Sa.

Din aceste ajutoare și din aceste haruri, Maria este împărțitoarea. Așadar, între Ea și Satan se dă, în ultimă analiză, lupta: *inimicitias ponam inter te et mulierem et semen tuum et semen Ipsius. Ipsa conteret caput tuum et tu insidiaberis calcaneo ejus.* Aceasta este chiar lupta obișnuită dintre om și șarpe: acesta apucă ușor călcâiul omului, care merge drept, în timp ce omul caută să zdrobească capul șarpelui care se târăște. Dar, oricât de crudă ar putea fi mușcătura pe care o face în călcâi, ea nu este nevindecabilă, pe când, odată capul zdrobit, el moare. Așadar, biruitorul este limpede indicat: va fi Fecioara, va fi Biserica prin ajutorul Mariei, va fi orice om de bunăvoință care o va invoca și se va pune sub ocrotirea ei.

Întreaga istorie a neamului omenesc, întreg ansamblul religiei se reduc la un mister de iubire, la un mister al răului, la un mister de triumf: iubirea trebuie să aibă ultimul cuvânt. Termenul final al istoriei universale va fi iubirea triumfătoare și glorificatoare, după cum începutul fusese iubirea creatoare.

CAPITOLUL LXI
PRIN CE ARME SĂ FIE BIRUIT ISPITITORUL?

Pocăință! Pocăință! Pocăință! Acesta a fost strigătul Preasfintei Fecioare, în geamătul ei, la Lourdes, în zilele de 25, 26, 27 și 28 februarie 1858. Cu doisprezece ani mai înainte, la 19 septembrie 1846, Femeia din Facere, făgăduită lumii, venise să-și îmboldească trupele la luptă, spunându-le să întrebuințeze aceleași arme. Le cerea să reia practica abstinenței și a postului și, în același timp cu mortificarea, să se întoarcă la rugăciune, în special la sfințirea duminicii. Și la Lourdes, Maria ceruse ca rugăciunea să fie unită cu pocăința. Ea recomandase în chip deosebit recitarea rozariului și arătase cu cât respect trebuie rostit.

Cu douăzeci de ani înainte de mustrările și avertismentele Mariei la La Salette, Dumnezeu Însuși chemase atenția, printr-o manifestare în văzduh, asupra marelui simbol al jertfei. La Migné, la 17 decembrie 1826, crucea a apărut

înaintea ochilor populațiilor uimite, ca pe vremea lui Constantin, făcând un prim apel către Franța pentru convertirea ei. Rugăciune, convertire, pocăință, acestea sunt condițiile voit dumnezeiește ale tuturor îndurărilor.

Cum a fost primit acest întreit apel? Dacă ne-am plimba ochii la suprafața lucrurilor, n-am putea fi decât nemărginit de întristați. Pretutindeni și în toate clasele societății, iubirea de plăcere, luxul, desfrâul n-au încetat să facă din zi în zi progrese tot mai mari. Lecția din 1870 a dat acestor progrese câteva ceasuri de oprire. Încă de a doua zi, ele și-au reluat cursul cu furie. Este inutil să spunem unde s-a ajuns astăzi.

Iar rugăciunea — cel puțin rugăciunea publică — nu auzim oare zi de zi zgomotul ei stingându-se în cetățile noastre? Știți, întreabă cardinalul Pie, de ce cel dintâi dintre toate popoarele, acela pe care Duhul Sfânt l-a numit un popor de uriași, știți de ce a dispărut de pe pământ? Scriptura ne-o va spune: *Non exoraverunt antiqui gigantes, qui destructi sunt confidentes virtuti suae*, și acei oameni care se încredeau în puterea lor au fost nimiciți. Vrem să facem dreptate secolului nostru; din mai mult de un punct de vedere, este un secol de uriași. Dar, în mijlocul tuturor acestor minuni și al întregii străluciri a acestei glorii, religia privește în jurul ei cu neliniște. Căci, vai, dacă rugăciunea ar tăcea printre noi; dacă spiritul ar înceta să purifice, să vivifice materia; dacă oamenii, crezându-se suficienți lor înșiși, I-ar spune lui Dumnezeu să Se retragă; dacă nenorocirea pe care Mardoheu Îl ruga pe Domnul să o depărteze de poporul Său când spunea: „Nu

închide gura celor ce cântă laudele Tale" ar cădea asupra noastră, ziua nu ar întârzia să vină în care, pe ruinele fumegânde ale patriei noastre și pe rămășițele risipite ale civilizației noastre, generațiile ar putea spune: „Acești oameni uriași nu s-au rugat și, în timp ce se încredeau în puterile lor, au fost nimiciți."

Mulțumită lui Dumnezeu, sub suprafețe se petrec lucruri mai mângâietoare și mai liniștitoare. Rămân mii și mii de suflete sfinte care, în fiecare zi și de o sută de ori pe zi, înalță către cer aceste rugăciuni: Iartă-ne nouă greșelile, ale noastre și ale poporului Tău; nu-l lăsa să sucumbe ispitelor care îl asaltează din toate părțile; izbăvește-l de răul în care este cufundată lumea contemporană. Și acestor rugăminți le adaugă dorințe de o putere și mai mare asupra inimii lui Dumnezeu, pentru că acestea purced din iubirea curată: Părinte, sfințească-se numele Tău, vie împărăția Ta, facă-se voia Ta, precum în cer, așa și pe pământ. Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, precum era la început. Fie această slavă așa cum a voit să și-o procure gândirea creatoare, gândirea răscumpărătoare și gândirea sfințitoare, în prima zi a lumii; să fie dată în plinătatea ei Treimii dumnezeiești, acum, în ceasul în care ne aflăm, și întotdeauna până la sfârșitul lumii pământești, pentru a realiza în vecii vecilor, în eternitatea cerurilor, întregul concept al predestinației.

La aceste rugăciuni adresate lui Dumnezeu se adaugă acelea către Preasfânta Fecioară. Din câte milioane de guri și de câte ori în fiecare zi se înalță către tronul Mariei aceste cuvinte de

venerație, de admirație, de încredere și de iubire: „Bucură-te, Marie, cea plină de har." Știu că pot înălța către tine cele mai încrezătoare rugăciuni ale mele, căci Dumnezeu este cu Tine, Tu ești Binecuvântata între toate femeile, Tu care ai fost arătată neamului omenesc, în pustiirea și groaza căderii sale, ca canalul binecuvântării prin care urma să ne vină mântuirea. Mai mult, rodul Tău, rodul pântecelui Tău este Cel Binecuvântat, în care locuiește plinătatea îndurărilor și a bunătăților dumnezeiești.

Câte rugăciuni se adaugă în fiecare zi acelora pe toată suprafața pământului, variate la infinit precum este diversitatea stărilor sufletului și după cum cere vicisitudinea evenimentelor lumii, dar toate sfârșind prin a se confunda într-o singură dorință: împărăția lui Dumnezeu pe pământ prin dezvoltarea vieții supranaturale în suflete.

Apoi vin, din timp în timp, rugăciunile extraordinare al căror semnal îl dau Papii. Atunci, din toate părțile universului, din sânul tuturor mulțimilor, din adâncul tuturor mănăstirilor, de la piciorul tuturor altarelor, rugăciuni arzătoare sunt trimise către tronul lui Dumnezeu.

La rugăciunile private trebuie unită sfânta Liturghie — oficiul divin și Sfânta Jertfă — de o putere cu mult mai mare, căci ea este rugăciunea Bisericii, rugăciunea Miresei care vorbește Mirelui ei. De aceea secta masonică a făcut totul pentru a o suprima. A crezut că izbutește la 93, închizând bisericile, masacrând preoți și călugări; iar în zilele noastre, prin exilarea

persoanelor consacrate slujirii dumnezeiești, prin încercări de nouă închidere a bisericilor și de spoliere a vaselor sfinte, ea a redeschis era persecuțiilor.

„Să nu spuneți, spune cardinalul Pie, că Biserica având făgăduințe de nemurire, pare inutil să ne rugăm pentru ea. Sunt haruri foarte importante, foarte necesare, pe care Dumnezeu nu le acordă Bisericii Sale însăși decât având în vedere rugăciunile copiilor ei. Câtă lumină, câtă putere, câte sfinte inspirații, câte hotărâri generoase pot face să coboare în inima Vicarului lui Isus Hristos și a întregii ierarhii superioare rugăciunile, invocațiile, suspinele preoților fervoroși, ale smeriților leviți, ale fecioarelor consacrate, ale credincioșilor cucernici, nimeni nu poate spune atât cât trebuie aceasta știut și înțeles. Dacă avem o Biserică sfânt cârmuită și minunat păstrată în mijlocul atâtor elemente de anarhie și de dizolvare; dacă avem un Papă (Pius al IX-lea) eroic de ferm, într-o epocă de tranzacții și compromisuri universale, un episcopat și toate Ordinele ecleziastice solid unite cu Vicarul lui Isus Hristos, să nu vă îndoiți, aceasta se datorează rugăciunilor marii familii creștine."

Odată cu rugăciunea, în Biserică există și exorcismele. Căci încă din a doua perioadă a războiului declarat împotriva supranaturalului și a civilizației creștine, în primele zile ale Reformei, îngerul Apocalipsei a strigat: „Vai! Vai! Vai de cei ce locuiesc pe pământ". Și un înger, slujitor al răzbunărilor Domnului, a primit cheia puțului adâncului. L-a deschis și demonii au ieșit de acolo, numeroși ca o invazie de lăcuste. Ei

aveau în fruntea lor, ca rege, pe îngerul adâncului, care se numește în ebraică Abaddon (pieire, ruină, prin opoziție cu Hristos mântuitor) și Apollyon, adică distrugător. Acesta era într-adevăr începutul distrugerilor și al ruinelor, începutul pierzaniei prin anticreștinism. Papa Grigorie al XVI-lea, în Enciclica *Mirari vos*, în care a condamnat doctrina lui Lamennais, spune: *Vere apertum dicimus puteum abyssi.*

Acești demoni scăpați din iad în zilele Reformei nu sunt încă împinși înapoi în adânc. Dovada că aceasta este gândirea Suveranilor Pontifi se află în exorcismul pe care papii Leon al XIII-lea și Pius al X-lea îl fac să fie rostit de toți preoții care tocmai au celebrat Sfânta Liturghie și de credincioșii care își unesc glasurile cu acela al slujitorului lui Dumnezeu: „Sfinte Mihail Arhanghele, apără-ne în această luptă împotriva răutății și curselor diavolului, fii-ne ajutor. Dumnezeu să-și arate asupra lui (asupra lui Satan) stăpânirea Sa, aceasta o cerem cu stăruință. Iar tu, căpetenie a oștirii cerești, prin puterea dumnezeiască, împinge în iad pe Satan și pe celelalte duhuri rele, care sunt răspândite în lume pentru pierderea sufletelor."

Ceea ce dă exorcismului, ca și rugăciunii, puterea sa deplină este unirea pe care o are persoana care se roagă sau exorcizează cu dumnezeiescul Răscumpărător, în calitatea Lui de Răscumpărător, în calitatea Lui de victimă de ispășire. Cu cât această unire este mai intimă, cu atât mai favorabil este primită mijlocirea dintre Dumnezeu și lume. Marea Mijlocitoare, Maria, s-a asociat pe Calvar jertfei lui Isus, iar

durerea sufletului ei, străbătut de sabia pe care Simeon i-o prevestise, a avut, așa cum spune sfânta liturgie, amărăciunea și infinitul întinderii mărilor.

Cei care luptă sub poruncile ei, cei cel puțin care se află în primele rânduri, împărtășesc martiriul ei și prin acest martiriu repară nelegiuirea și cheamă îndurarea.

Adimpleo ea quae desunt passionum Christi in carne mea. Cuvinte misterioase! Sfântul Augustin, explicându-le, spune: Isus Hristos a suferit tot ceea ce trebuia să sufere. Înălțat pe cruce, a spus: „Totul s-a săvârșit", adică nimic nu lipsește măsurii suferințelor Mele. Tot ceea ce s-a scris despre Mine este acum împlinit. Suferințele lui Isus sunt deci complete. Da. Dar numai în Cap. Rămân încă de îndurat suferințele lui Isus în trupul Său mistic, în mădularele Sale. Noi suntem într-adevăr trupul și mădularele lui Isus Hristos. Apostolul era unul dintre mădularele Sale; iată de ce spune: Împlinesc în trupul meu ceea ce lipsește suferințelor lui Isus Hristos.

În ultimul capitol al Apocalipsei se citesc alte cuvinte misterioase: „Vremea este aproape. Cel ce este nedrept să facă și mai departe răul, iar cel nelegiuit să se spurce și mai departe. Cel drept să facă și mai departe dreptatea, iar cel sfânt să se sfințească și mai departe." În cumplita amenințare adresată celor împietriți în prima parte a acestui verset și în stăruitoarea îndemnare făcută celor drepți în a doua, unii autori ascetici au văzut o lege a Providenței, în virtutea căreia, în marile epoci ale istoriei lumii, atunci când Dumnezeu Se pregătește să

desfășoare puterea brațului Său, dacă există adesea între oameni o recrudescență de răutate și de corupție, există și o recrudescență de dreptate și de sfințenie.

Adorabila Providență, ale cărei toate căi sunt dreptate și milostivire, iubește să facă binele să prisosească acolo unde prisosește răul. Ea așteaptă ca meritele, la fel ca și demeritele bietei umanități, să se fi înălțat foarte sus pentru a coborî cu îndurările Sale aspre. Iar aceste merite le trezește în suflete privilegiate, cărora le dă o chemare de ispășire și de jertfă. Această convingere întreține în nădejde împotriva oricărei nădejdi sufletul abandonat filial lui Dumnezeu. În toiul zilelor rele, el se întreabă dacă răul care se revarsă nu este oare compensat în ascuns de sporirea binelui ascuns în intimitatea sufletelor cu Dumnezeu.

Este necesar să ne oprim aici puțin mai îndelung, căci aici se manifestă lupta dintre lumină și întuneric, dintre puterile acestei lumi și virtuțile de sus.

CAPITOLUL LXII
VICTIME DE ISPĂȘIRE ȘI DE MÂNTUIRE

Domnul nostru Isus Hristos, care este neîncetat viu pentru a mijloci pentru noi, este și neîncetat muritor pe altar pentru a potoli pentru noi dreptatea infinită. El nu este singur în împlinirea acestei jertfe de ispășire. Călugării și călugărițele vin să-și închidă viața lângă tabernacol și, în fiecare zi, ei amestecă mica picătură de apă a jertfelor lor cu vinul jertfei Răscumpărătorului, pentru, cum spune Sfântul Pavel, a împlini în trupul lor ceea ce trebuie adăugat suferințelor lui Hristos pentru Biserică, care este trupul Lui. Să luăm drept pildă pe cartuzian; iată câteva dintre mortificările pe care regula lui i le impune: scularea de noapte pentru recitarea Oficiului divin, ciliciul purtat necontenit pe trup, loviturile și vânătăile disciplinei, abstinența perpetuă de la carne, postul de la 15 septembrie al fiecărui an până la Paști, abstinența de la lactate în timpul Adventului și al Postului Mare și în toate

vinerile anului, abstinența la pâine și apă o dată pe săptămână etc.

În zilele noastre ne-am obișnuit să privim intrarea în mănăstiri a bărbaților și femeilor dedați contemplației și pocăinței ca pe o lucrare egoistă de mântuire individuală. Este bine să reamintim, în ceasul de față, sufletelor capabile de eroism, că acolo se află prima lucrare socială, căci acolo este și va fi întotdeauna marea putere împotriva autorului tuturor relelor care lovesc societatea. Așa cum spune Sfântul Pavel, noi nu avem de luptat numai împotriva cărnii și a sângelui, ci împotriva principatelor, împotriva puterilor, împotriva stăpânirilor acestei lumi a întunericului, împotriva duhurilor rele răspândite în văzduh. Și de aceea Domnul nostru ne-a dat acest avertisment, că demonii cei mari nu se alungă decât prin post și rugăciune.

Există în viața de mortificare a religioșilor și a acelora care îi imită mai mult sau mai puțin de aproape în lume o influență capitală asupra mersului evenimentelor; iadul nu o ignoră, iar politicienii sectari o simt. S-ar zice că un duh satanic le șoptește la ureche: acolo sunt adversarii voștri cei mai redutabili. De aceea, prima lor lucrare, îndată ce ajung la putere, este să închidă azilurile rugăciunii și ale pocăinței. Din fericire pentru noi, carmelurile, trapistele, cartuzele nu sunt nimicite prin exil; ele continuă să funcționeze în străinătate, și aceasta este mereu pentru Franța ca și pentru Biserică. „Una dintre considerațiile cele mai demne de a ocupa întreaga inteligență a omului, a spus Joseph de Maistre, deși, în fapt,

oamenii de rând se ocupă foarte puțin de aceasta, este că cel drept, suferind de bunăvoie, nu satisface numai pentru sine, ci și pentru cel vinovat, pe cale de reversibilitate. Este unul dintre cele mai mari și dintre cele mai importante adevăruri ale ordinii spirituale." În *Lămuririle sale asupra jertfelor*, el mai spune: „Nicio națiune nu s-a îndoit că în vărsarea sângelui nu ar exista o virtute ispășitoare. Or, nici rațiunea, nici nebunia n-au putut inventa această idee și încă și mai puțin n-au putut-o face să fie adoptată în chip general. Ea își are rădăcina în adâncimile cele mai de pe urmă ale naturii umane, iar istoria, în această privință, nu prezintă nicio disonanță în univers. Se credea cum s-a crezut, cum se va crede întotdeauna, că nevinovatul putea plăti pentru cel vinovat... Aceasta a fost necontenit credința tuturor oamenilor. Ea s-a modificat în practică, după caracterul popoarelor și al cultelor; dar principiul apare întotdeauna. Se găsesc în chip deosebit toate națiunile de acord asupra eficacității minunate a jertfei voluntare a nevinovăției care se consacră pe sine însăși divinității ca victimă propitiatorie. Întotdeauna oamenii au atașat un preț infinit acestei supuneri a celui drept care primește suferințele; pentru acest motiv Seneca, după ce a rostit faimosul său cuvânt: «Priviți pe omul mare luptând cu nenorocirea; acești doi luptători sunt vrednici să ocupe privirile lui Dumnezeu», adaugă îndată: «mai ales dacă el a provocat-o»."

Origen, vorbind despre Mielul lui Dumnezeu care șterge păcatele lumii, spune: „El a slujit drept ispășire după anumite

legi misterioase ale universului, binevoind să Se supună morții în virtutea iubirii pe care o are pentru oameni, și ne-a răscumpărat prin sângele Său din mâinile aceluia care ne sedusese și căruia îi eram vânduți prin păcat." De la această Răscumpărare generală, săvârșită prin marea jertfă, Origen trece la acele răscumpărări particulare, pe care le-am putea numi micșorate, dar care țin întotdeauna de același principiu. „Alte victime, spune el, se apropie de aceea. Vreau să vorbesc despre generoșii martiri care și-au dat și ei sângele... Moartea lor nimicește puteri vătămătoare, ea procură unui mare număr de oameni ajutoare minunate, în virtutea unei anumite forțe care nu poate fi numită."

Creștinismul se sprijină în întregime pe dogma ispășirii, a răscumpărării prin durere. Mântuitorul oamenilor a lucrat puțin, observă cardinalul Pie, și a suferit mult. Evanghelia este scurtă asupra vieții Sale, amplă asupra patimii Sale. Marea Sa lucrare a fost să moară; prin moartea Sa a dat viață lumii. Or, dacă acesta este primul și cel mai fundamental adevăr al simbolului creștin, aceasta este, prin urmare, și prima lege morală a creștinismului: ca ucenicii, și mai ales apostolii Celui Răstignit, să continue misterul durerilor Sale.

Toți, religioși sau laici, pot aduce partea lor, mică ori mare, la această lucrare de ispășire și de mântuire, deși nu toți în același fel. Orice creștin trebuie să trăiască o viață cu adevărat creștină; or, viața creștină nu merge fără mortificare, iar în virtutea comuniunii sfinților, orice mortificare, orice jertfă are

răsunetul său în trupul Bisericii, pentru ispășirea păcatului și, de asemenea, pentru a lua ispitelor puterea lor de seducție.

Deasupra vieții pur și simplu creștine, există o stare mistică, în care nu trebuie să vrem a intra de la noi înșine, ci numai la chemarea lui Dumnezeu, controlată și recunoscută de un director înțelept.

Această recomandare este importantă. Nu este rar să vedem suflete adresând dumnezeiescului Stăpân cererea suferinței într-un elan entuziast de fervoare. Dumnezeu nu răspunde întotdeauna la aceasta. El știe, în prestiința Sa, că, în ciuda poate a sincerității cererii lor, aceste suflete nu sunt de talia de a-și converti dorințele în acte. Mai mult, aceste dorințe pot da sufletului iluzia că a ajuns la desăvârșire.

În starea mistică ce vine din predestinarea divină, sufletul este strâns unit cu dumnezeiescul Miel înjunghiat pentru mântuirea lumii; el suferă împreună cu El, fie aplicând trupului său chinurile care îi sunt inspirate de Dumnezeu, fie primind, suferind cu inimă iubitoare pe acelea pe care Dumnezeu i le trimite în chip direct. Viețile sfinților sunt pline de fapte care se raportează la unul sau la altul dintre aceste cazuri.

În ceea ce privește pe cel dintâi, să luăm această pildă dintre o mie: Sfânta Coleta, pe care Sfântul nostru Părinte Papa Pius al X-lea tocmai a așezat-o în calendarul sărbătorilor de celebrat de Biserica universală. Chemată să reformeze Ordinul

Franciscanilor, ea s-a dăruit unor ispășiri a căror amintire face să fiori. Patul ei era alcătuit din câteva mlădițe; perna ei era un bloc de lemn. „Ea se îmbrăca, spune manuscrisul de la Thonon, cu o haină de păr aspră și neomenească; își încingea trupul ei firav cu trei crude lanțuri de fier care îi răneau dureros nevinovata carne."

Venerabila Ecaterina Emmerich, care a trăit între 1774 și 1824, ne oferă un exemplu recent de ispășire pasivă. Ne vom opri asupra lui, pentru că această extatică a avut drept misiune particulară, după cum vom vedea, să lupte împotriva Francmasoneriei și a operelor ei.

În ziua primei sale împărtășanii, Isus i-a inspirat gândul de a se oferi ca victimă pentru Biserică. Primind sacramentul Mirului, a fost înștiințată că harul Duhului Sfânt venea să-i aducă darul tăriei spre a fi credincioasă hotărârii pe care o luase, după această inspirație, de a suferi tot ceea ce Dumnezeu i-ar da de suferit pentru a ispăși crimele de care se fac vinovate popoarele creștine. Ea a început atunci să-I ofere lui Dumnezeu faptele sale și suferințele sale pentru cutare sau cutare scop care privea catolicitatea. Astfel, de pildă, când smulgea buruienile rele din câmpul tatălui ei, Îl implora pe Domnul să smulgă și neghina pe care omul vrăjmaș a semănat-o în ogorul Bisericii. Când urzicile pe care le culegea îi dădeau mâinilor o arsură aspră, ea Îl ruga pe Domnul să nu îngăduie ca păstorii sufletelor să se lase descurajați de ostenelile și suferințele pe care le întâlneau lucrând via Domnului.

Dar acestea nu erau decât încercări de ucenicie. La puțină vreme după aceea, ea L-a rugat pe Domnul să o încarce cu ispășirile cerute de Dreptatea divină. Jertfa ei fiind primită, a suferit, în tot cursul vieții sale, cu o răbdare incredibilă, suferințe nespuse și de toată felurimea. Când a împlinit douăzeci și patru de ani, Isus a făcut-o să împărtășească supliciul cununii de spini. Era în anul 1798, în clipa în care Bonaparte l-a făcut întemnițat pe Papa Pius al VI-lea și a pus mâna pe Statele Bisericii. A primit apoi și a purtat toată viața celelalte stigmate ale Patimii.

Această mică țărancă din cătunul Flamske a completat gândirea acestor două genii, Origen și de Maistre, pe care i-am amintit mai sus, și aceasta într-un stil nu mai puțin nobil decât al lor: „Am văzut, spune ea într-o zi, harul Duhului Sfânt trecând în lucrările Apostolilor, ale ucenicilor, ale martirilor, ale tuturor sfinților; am văzut cum sufereau ei pentru iubirea lui Isus, cum sufereau ei în Isus și în Biserică, care este trupul Lui; am văzut cum deveneau prin aceasta canale vii ale fluviului de har al Patimii Sale împăciuitoare. Mai mult, cum ei sufereau în Isus, Isus suferea în ei, iar din Isus veneau meritele lor, pe care le transmiteau Bisericii. Am văzut cât de multe convertiri au fost lucrate prin martiri; ei erau ca niște canale săpate de suferință pentru a purta la mii de inimi sângele viu al Răscumpărătorului." În aceste cuvinte, ea rezuma tot misterul propriei sale vieți și al atâtor altor mirese ale lui Hristos.

În vremea în care trăia, adică la începutul veacului trecut, pentru a vorbi numai despre timpul nostru, și altele primiseră aceeași chemare. Ea însăși ne spune: „Maica lui Dumnezeu a împărțit această lucrare (de luptă împotriva uneltelor lui Satan și de ispășire a crimelor lor) între șapte persoane, cele mai multe de sex femeiesc. Am văzut printre ele pe stigmatizata din Cagliari, precum și pe Rose-Marie Serra, și pe altele pe care nu le pot numi, un franciscan din Tirol și un preot care locuiește într-o casă religioasă așezată în mijlocul munților, care suferă dincolo de orice exprimare din pricina răului ce se face în Biserică." Și în alt loc: „Am văzut lucrând împreună cu mine pentru Biserică, în același fel în care lucrez eu însămi, șase persoane, trei bărbați și trei femei. Erau stigmatizata din Cagliari, Rose-Marie Serra și o persoană foarte bolnavă, lovită de mari infirmități trupești; franciscanul din Tirol, pe care l-am văzut foarte adesea unit cu mine în intenție; apoi un tânăr ecleziastic care locuiește într-o casă în care mai stau câțiva alți preoți, într-o țară de munți. Trebuie să fie un suflet de elită; este într-o întristare de nespus din pricina stării actuale a Bisericii și are de îndurat dureri extraordinare cu care Dumnezeu îl favorizează. În fiecare seară, el Îi adresează o rugăciune fierbinte, pentru ca El să binevoiască a-l face să sufere pentru tot răul ce s-a făcut în acea zi în Biserică. Al treilea este un om de rang înalt, căsătorit, având mulți copii, o soție rea și extravagantă și o mare gospodărie. El locuiește într-un mare oraș în care sunt catolici, protestanți, janseniști și liber-cugetători. Totul este perfect rânduit la el: este foarte

milostiv față de săraci și suportă foarte nobil tot ceea ce îl face să sufere soția sa cea rea."

Ecaterina adaugă: „Mai văd încă o sută de mii de adevărați credincioși care își împlinesc cu simplitate datoria."

Ceea ce spune Venerabila despre aceste o sută de mii și în chip deosebit despre acel om bogat care contribuia împreună cu ea la repararea nelegiuirilor lumii și la împăcarea Dreptății divine este foarte remarcabil și foarte mângâietor. Ea nu spune despre ei că își impuneau penitențe, dar își împlineau cu fidelitate îndatoririle și suportau cu răbdare mizeriile pe care Providența le rânduise pentru ei. Prin aceasta, ei făceau ca Dumnezeu să-i țină în numărul acelora care nu numai că se îndreptățesc pe ei înșiși, ci care satisfac și pentru alții și vin în ajutorul Sfintei Biserici în dificultățile pe care cei răi i le stârnesc.

În toate ceasurile de încercare pentru Biserică, Dumnezeu a revărsat acest spirit de reparare și întotdeauna el a fost primit de un anumit număr de credincioși, după măsura caritații lor și, de asemenea, după măsura harului ce le era dat. Întotdeauna, de asemenea, în momentele de criză, s-au găsit suflete mai generoase, mai eroice, spre a răspunde chemării divine și a primi misiunea de victime. Autorul vieții Sfintei Lidvina, Huysmans, spune foarte bine: „Dumnezeu a găsit totdeauna, de-a lungul veacurilor, sfinți care au consimțit să plătească, prin dureri, răscumpărarea păcatelor și a greșelilor. Această lege a unui echilibru ce trebuie păstrat între bine și rău este în chip deosebit misterioasă când ne gândim la ea;

căci, stabilind-o, Cel Atotputernic pare că a voit El Însuși să pună hotare și să pună frâu Atotputerniciei Sale. Pentru această regulă este nevoie, într-adevăr, ca Isus să facă apel la concursul omului și ca acesta să nu refuze a-l da. Pentru a repara fărădelegile unora, El cere rugăciunile și mortificările altora; și aceasta este într-adevăr slava bietei umanități: niciodată Dumnezeu nu a fost înșelat." Autorul acestor rânduri a povestit, spre stupefacția oamenilor vremurilor noastre, înfricoșătoarea și atât de îndelungata agonie a fecioarei din Schiedam și a avut grijă să zugrăvească mai întâi înfricoșătoarea stare în care se afla Europa în vremea când această sfântă a consimțit să fie victimă pentru ea, adică la sfârșitul secolului al XIV-lea și la începutul celui de-al XV-lea, atunci când creștinătatea începea să se abată.

În aceeași epocă, puțin mai înainte, Sfânta Brigita a îngrijit în chip diferit de nevoile Bisericii. Ea a avut de luptat în mod public, ea, femeie smerită, împotriva corupției veacului prin cuvânt și prin faptă. A fost văzută străbătând toate țările Europei, îndemnând popoarele la răbdare, reformând moravurile clerului și ale religioșilor, dictând episcopilor, principilor și regilor reguli de viață purtând pecetea înțelepciunii divine. Timp de treizeci de ani, ea i-a îndemnat pe papii de la Avignon să-și rupă lanțurile și să se întoarcă la Roma. Viața ei ne pare mai activă decât pasivă; totuși, înșirarea penitențelor ei, spune Vastovius, ne-ar da fiori și ar face să fie socotite născociri, dacă nu s-ar ști că iubirea divină ridică sufletul deasupra lui însuși. Acestor penitențe trupești li

se adăugau chinurile sufletului. Ea încerca greutăți aproape de nebiruit spre a se înfățișa în public și a mustra, așa cum i se poruncea, crimele principilor și ale popoarelor. „Mergi la Roma, îi spusese Domnul nostru, și rămâi în această cetate până când vei putea vorbi Papei și împăratului și le vei comunica ceea ce îți voi spune pentru ei." Preasfânta Fecioară îi vestise Brigitei schisma Occidentului și îi poruncise să transmită cardinalului Albani ceea ce îi dicta: „Îl înștiințez pe cardinal, prin tine, că, din partea dreaptă a Sfintei Biserici, temelia este considerabil zdruncinată, astfel încât bolta de sus este sfâșiată în mai multe locuri și amenință atât de mult cu ruinarea, încât mulți dintre cei care trec pe sub ea își pierd viața. Cea mai mare parte a coloanelor, care ar trebui să stea drepte, se înclină deja până la pământ, iar pardoseala este atât de stricată încât orbii, intrând, cad. Uneori li se întâmplă la fel și celor care văd limpede: cad ca orbii, lovindu-se de găurile din pardoseală. Această stare de lucruri face situația Bisericii foarte primejdioasă; iar ceea ce trebuie să rezulte de aici se va arăta într-un viitor apropiat: căci ea (partea de dreapta) va suferi o prăbușire deplină, dacă nu este reparată. Căderea va face atâta zgomot încât se va auzi în întreaga creștinătate. Dar trebuie înțelese aceste lucruri în sens spiritual", adică nu despre o biserică materială, ci despre Biserică.

Câte alte victime de bunăvoie am putea evoca de-a lungul întregii istorii a Bisericii! În zilele noastre am văzut, între multe altele, pe Louise Lateau, ale cărei extaze și stigmate mai mulți dintre cititorii noștri au putut să le contemple și să le

atingă. Maica Maria-Tereza a întemeiat o congregație a cărei unică operă, s-ar putea spune, este Adorația reparatoare.

În fața monstruoaselor excese ale răului, harul lui Dumnezeu a trezit în un anumit număr de inimi credincioase o dorință imensă de a compensa, prin devoțiunile iubirii lor, ultragiile necredinței. De aceea s-au născut și alte opere din această mare idee a reparației. Fiecare își are scopul ei; sunt atâtea feluri de crime de ispășit! Fiecare își are caracterul ei propriu, apărând la locul și la ceasul voit de Dumnezeu în acest admirabil parter al sufletelor, unde florile se înmulțesc la infinit fără a fi vreodată în chip absolut asemănătoare. Tuturor acestor asociații reparatorii, Domnul nostru le îngăduie să ia parte activă la suferințele Sale și toate împreună, unite cu Biserica, spune Sfântul Pavel, reproduc în plinătatea ei taina vieții și a morții Sale.

În timp ce unii blasfemiază, alții se roagă și plâng: *unus orans et unus maledicens*. În timp ce unii îl insultă pe Hristos și Biserica Sa, alții se jertfesc alături de Sfânta Victimă.

Ocrotitoarea tuturor acestor suflete ispășitoare este Fecioara celor Șapte Dureri. La 29 decembrie 1819, Isus i-a dat Ecaterinei Emmerich intuiția durerilor Mamei Sale în ceasul Pătimirii Sale și i-a spus: „Dacă voiești să vii în ajutor, suferă astfel." După întoarcerea Fiului ei la cer, Maria a rămas pe pământ până când, sub tutela ei, Biserica s-a întărit și a putut pecetlui, în sângele martirilor, biruința Crucii.

De atunci și până la ultima venire a Domnului, ea nu lasă Biserica, în nicio epocă, lipsită de mădulare care, mergând pe urmele ei, devin, prin jertfa lor voluntară, izvoare de iertare și de binecuvântare pentru comunitatea creștină.

Așadar, această Maică a milostivirii este cea care, după nevoile și meritele Bisericii, desemnează instrumentelor alese sarcina pe care vor avea s-o împlinească pentru a lupta victorios împotriva lui Satan și a celor care se pun sub poruncile sale: *Inimicitias ponam inter te et mulierem et semen tuum et semen Illius.*

CAPITOLUL LXIII
O ANTAGONISTĂ A FRANCMASONERIEI

A trebuit să-i pregătim pe cititorii noștri să înțeleagă și să admită rolul care i-a fost încredințat venerabilei Ana-Caterina Emmerich în încercarea actuală a Bisericii, în războiul de moarte pe care Francmasoneria îl poartă Miresei lui Hristos. Ei au trebuit să vadă că, dacă există o acțiune subterană și chiar infernală care influențează evenimentele acestei lumi, există și alta care vine din cer și care are asupra lor o eficacitate nu mai puțin sigură. A sosit vremea să spunem cu ce putere și cu ce succes o simplă monahie a putut să se așeze în fața sectei masonice și să se opună operei sale. Fără îndoială că există și astăzi altele care i-au urmat în această sarcină și o împlinesc cu același eroism; chiar în vremea ei, adică în prima parte a secolului al nouăsprezecelea, ea nu a fost singură, iar dacă ne oprim în mod deosebit asupra ei, este pentru că în nicio alta opoziția față de Francmasonerie nu a părut atât de directă.

Mulți se vor mira de ceea ce vom spune, după cum cele de mai înainte au putut să-i mire; dar, după gândirea unui mare creștin, „a venit vremea de a arăta cu îndrăzneală lumii noastre otrăvite de secole de scepticism și de materialism miracolul și opera vizibilă a lui Dumnezeu ori de câte ori avem prilejul. Societatea noastră a coborât în fundul abisului; nu se va ridica decât privind în sus."

În contemplațiile ei, Ana-Caterina asista la desfășurarea misterului fărădelegii. Tot ceea ce interesa, în orice loc, Sfânta Biserică îi era arătat. Suferințele și apăsările creștinătății, primejdiile pe care le alerga credința și rănile care îi erau făcute, uzurparea bunurilor ecleziastice, profanarea lucrurilor sfinte îi erau puse înaintea ochilor, iar sarcina de ispășire care rezulta pentru ea din acestea o absorbea uneori atât de mult încât zile și săptămâni treceau fără ca ea să poată reveni, odată cu folosirea simțurilor exterioare și a facultăților intelectuale, în această lume văzută care o înconjura. La vederea acestei revărsări de necredințe și de crime, ea intra în luptă cu Puterile răului; se împotrivea atacurilor lui Satan, în chip deosebit acelora care au drept scop să corupă în spirit și în inimă clerul, ceea ce am văzut că este principala sarcină încredințată Înaltei Masonerii. Ea se opunea, prin suferințele și jertfele ei, la tot ceea ce vedea pus în primejdie în Biserică, în ierarhia ei, în integritatea credinței, a moralei, a disciplinei sale. Tot ceea ce falsa știință, tot ceea ce complicitatea cu erorile vremii, cu maximele și planurile principelui acestei lumi, într-un cuvânt tot ceea ce amenința ordinea stabilită de

Dumnezeu îi era manifestat în viziuni de o simplitate minunată, care o făceau să înțeleagă ceea ce avea de făcut și de suferit pentru a aduce ajutor celor care luptau, mângâiere celor întristați, pentru a ispăși și a îndepărta relele pe care aceste atentate le chemau.

„Am văzut, spune ea într-o zi, dreptatea lui Dumnezeu apăsând asupra lumii; am văzut, sub chip de raze, pedeapsa și nenorocirea coborând asupra multora; și am văzut de asemenea că, în timp ce eram cuprinsă de milă și mă rugam, torente de dureri se abăteau din masă, pătrundeau în mine și mă chinuiau în mii de chipuri." „Asupra acestei sărmane fecioare, spune istoricul ei, Dumnezeu a așezat toate tribulațiile Bisericii Sale, așa cum poate că nu se mai întâmplase niciodată de la întemeierea ei."

Iadul a încercat să-i împiedice misiunea.

În martie 1813, prefectul din Münster, însoțit de locotenentul de poliție, s-a dus la ea, la Dülmen. A doua zi a trimis acolo opt medici și chirurgi ai armatei, cu ordinul de a folosi toate mijloacele pentru a cicatriza stigmatele Pătimirii pe care le purta pe trup. La 22 ale acestei luni, o anchetă ecleziastică asupra stării mistice a Venerabilei a fost începută sub președinția vicarului general Clément-Auguste de Droste, care a devenit mai târziu atât de vestit ca arhiepiscop de Köln. Ea a fost continuată la 28 din aceeași lună, apoi la 7 aprilie. De la 10 până la 20 iunie, Ana-Caterina a fost păzită neîncetat de douăzeci de burghezi din Dülmen, pentru a se asigura că

sângele stigmatelor nu venea din nicio cauză naturală. Șase ani mai târziu, în 1819, guvernul a numit o nouă comisie, compusă din *landrath*, doi medici și trei ecleziastici. La 2 august, au voit să o transporte pe Ana-Caterina în casa consilierului Camerei de Finanțe Mersmann. Ea a refuzat. Un înalt gradat al Francmasoneriei, Borgès, a venit pentru a-i smulge consimțământul. Nu a putut să-l obțină. Atunci au luat-o cu sila; istoricii ei povestesc pe larg încercările la care a fost supusă și nedemnitățile la care s-au dedat împotriva ei. După spusa medicului care a văzut-o la întoarcerea ei acasă, la 29 august, ochii îi erau stinși, trupul ei, de o răceală cadaverică, nu mai era decât un schelet. Cu toate acestea, își păstrase tăria sufletului și vioiciunea spiritului. În timpul tuturor acestor încercări, planurile și faptele personajelor care lucrau împotriva Bisericii nu au încetat să-i fie arătate, pentru ca ea să le împiedice prin meritul legat de suferințele ei și prin energia și sfințenia rugăciunilor ei.

Biserica se afla atunci, cum se află și astăzi, într-unul dintre cele mai critice ceasuri ale istoriei sale. Anul 1820, am văzut, a fost anul în care Înalta Vânzare a intrat în deplină activitate și știm ce misiune îi fusese dată. „Or, spune unul dintre istoricii eroinei noastre, ceea ce făcea Ana-Caterina, în starea de contemplație, împotriva acestei conjurații infernale, era o operă tot atât de reală, însoțită de rezultate tot atât de pozitive, ca tot ceea ce se face în sfera vieții obișnuite. Martiriul la care se supunea nu era numai o pătimire, ci și o acțiune, după cum în Domnul nostru Isus Hristos jertfa Calvarului a fost o operă,

opera Răscumpărării. Într-o zi, ea a crezut că va sucumba sub povara durerilor care o răstigneau; îngerul ei a îndemnat-o la resemnare spunându-i: «Hristos încă nu a coborât de pe cruce. Trebuie să perseverezi cu El până la sfârșit.»"

Prin participarea la suferințele dumnezeiești Pătimiri, în clipa în care iadul face cele mai mari eforturi pentru a pune din nou stăpânire pe lume, persoanele alese de Dumnezeu triumfă asupra lui și obțin pentru Biserică biruința, apoi pacea într-o sporire de slavă.

Clément Brentano, în jurnalul său, la data de 2 ianuarie 1820, după ce a descris o scenă mai sfâșietoare ca niciodată, a cules de la ea aceste cuvinte: „Când eram aproape să sucumb și gemeam, pierzând curajul, vedeam îndată în realitatea lor aceleași suferințe îndurate de El. Astfel am fost biciuită, încununată cu spini, târâtă cu funii, am căzut la pământ, am fost aruncată și pironită pe cruce. Pentru Biserică am suferit astfel.

„Am avut viziunea unei mari biserici. În apropierea ei am văzut mulți oameni de seamă, printre care mai mulți străini, cu șorțuri și mistrii. Păreau trimiși acolo pentru a dărâma această biserică. Deja au început să o distrugă prin mijlocul școlilor pe care le predau necredinței. Tot felul de oameni se uneau cu ei. Erau acolo chiar și preoți și chiar religioși. Aceasta mi-a pricinuit o asemenea mâhnire încât L-am chemat în ajutor pe dumnezeiescul meu Mire. L-am rugat să nu lase vrăjmașul să triumfe de această dată."

Ana-Caterina vede Francmasoneria înverșunată în distrugerea Bisericii din Germania. Secta trimite acolo străini care uneltesc împotriva ei, pe de o parte cu autoritățile țării, iar pe de altă parte cu lojile; ea vede masa ascultând și urmând, sedusă de ideile pe care le răspândesc chiar preoți și călugări.

În aceeași viziune, ea a avut mângâierea de a vedea cinci personaje, dintre care trei erau îmbrăcate în veșminte sacerdotale, venind în ajutorul Bisericii din Viena, iar cerul cooperând la lucrarea lor. „Dar, adaugă ea, această Biserică nu va fi salvată decât după marea furtună." Ce a voit ea să spună prin aceasta? Voia să vorbească despre marea criză care va pune capăt încercării actuale a Bisericii universale, marii ispite a naturalismului? Nu am știi să o spunem. Ea a văzut o flacără ieșind din pământ, învăluind biserica Sfântul Ștefan, obiectul viziunii sale, învăluind-o și atingându-i pe cei care lucrau la demolarea ei. Istoricul venerabilei interpretează acest incendiu ca „o mare primejdie urmată de o nouă strălucire după furtună".

Nu știm dacă, la acea dată, a existat la Viena un complot masonic; dar iată ce se petrecea la Frankfurt pe Main. Principii Germaniei convocaseră acolo o adunare, în care mai mulți preoți catolici se arătau animați de aceleași sentimente ca laicii care o compuneau. Cel mai primejdios, după spusa Ecaterinei, era vicarul general Wessenberg, din Constance. Această adunare a redactat două proiecte de organizare interioară și exterioară a Bisericii. Ecaterina a văzut în sala deliberărilor demonul sub chipul unui câine, care i-a spus: acei oameni fac

cu adevărat lucrarea mea. Ecaterina s-a oferit ca victimă de ispășire, iar Dumnezeu i-a impus o lucrare de reparare care a durat cincisprezece zile.

Acțiunea Francmasoneriei pe lângă cei puternici, pentru a obține, prin legi și regulamente, alterarea constituției pe care Domnul nostru a dat-o Bisericii Sale, nu era singura ei preocupare. Nu era mai puțin atentă la eforturile făcute pentru a corupe spiritul tinereții.

„Am avut o viziune, spune ea în aprilie 1823, asupra tristei situații a tinerilor studenți de astăzi. I-am văzut la Münster, precum și la Bonn, alergând pe străzi. Aveau în mâini pachete de șerpi ale căror capete le sugeau și am auzit aceste cuvinte: aceștia sunt șerpi filozofici." Raționalismul lui Kant, al lui Fichte, al lui Schelling și al lui Hegel otrăvea într-adevăr studenții universităților germane. Ea adăuga: „Am văzut că mulți păstori se lăsau prinși de idei primejdioase. Copleșită de tristețe, mi-am întors privirile de la această viziune care mă umplea de neliniști și m-am rugat pentru episcopi." Din Germania ne-a venit falsa știință în filozofie, în teologie, în Sfânta Scriptură, tot acest modernism pe care Pius al X-lea l-a condamnat solemn în Enciclica *Pascendi*. Sora Emmerich îl vede la începuturile lui punând stăpânire pe spiritul studenților și seducând chiar și ecleziastici. La această vedere, ea se roagă și suferă pentru a obține ca episcopii să exercite acea datorie a lor care este cea dintâi și cea mai importantă, fiind legată chiar de numele lor: aceea a vegherii.

Vorbind despre acești novatori, ea a spus într-o zi: „Îi văd într-un anumit raport cu venirea anticristului. Căci și ei, prin manevrele lor, cooperează la împlinirea misterului fărădelegii." Această cooperare, ea o vedea până în amănunt. Astfel, ea deplângea arta, pe care am semnalat-o mai sus, cu care Francmasoneria știe să născocească cuvinte seducătoare și ravagiile pe care aceste cuvinte le produc prin tulburarea pe care o aruncă în idei. „Ea a văzut, spune istoricul ei, toate lucrurile uscându-se și murind înaintea progresului luminilor și sub regimul libertății și al toleranței."

Acțiunea exercitată de smerita călugăriță prin rugăciunile și ispășirile ei nu era închisă în limitele propriei sale țări; ea se întindea asupra întregii Biserici.

La sfârșitul primului imperiu, convocarea conciliabulului de la Paris și eforturile făcute de împărat pentru a-i răpi Papei instituirea episcopilor au avut în sufletul și în trupul ei un dureros răsunet.

În timpurile care au urmat până la moartea ei, ea a avut partea ei în toate încercările prin care conjurația anticreștină a făcut să treacă Sfânta Biserică. Îngerul ei o transporta în duh acolo unde lucrau puterile răului.

În iulie 1820, ea a povestit următoarele: „Mi s-a spus că trebuie să fac o călătorie unde voi vedea strâmtorarea lumii... N-am avut în această călătorie nicio bucurie, afară de aceea de a vedea că Biserica este întemeiată pe stâncă... Când ajung

într-o țară, văd scaunele principale ale pierzaniei. Și din aceste focare ea se răspândește prin ținut ca prin niște canale otrăvite. Fără ajutorul lui Dumnezeu, nu s-ar putea contempla atâtea mizerii și atâtea abominații fără a muri de durere."

Ea se află mai întâi în „patria sfântului Francisc Xavier" (Navarra). „Acolo văd mulți sfinți și această țară liniștită comparativ cu patria sfântului Ignațiu" (Spania). În Franța, ea o vede pe sfânta Genoveva, pe sfântul Dionisie, pe sfântul Martin și pe mulți alți sfinți care se roagă pentru noi. Dar vede și „mari mizerii, o înfricoșătoare corupție și cumplite abominații în capitală." I se pare că acest oraș este pe punctul de a se prăbuși. „Mi s-a părut că se mina pe dedesubt acest mare oraș în care răul este la culme. Erau mai mulți diavoli ocupați cu această lucrare. Ei erau deja foarte înaintați și credeam că, cu atâtea și atât de grele clădiri, el avea în curând să se prăbușească."

„Am intrat apoi în Spania. Am văzut prin toată țara un lung lanț de societăți secrete. Și îngerul meu mi-a spus: «Astăzi, Babel este aici.»"

„Din această nenorocită țară am fost condusă în insula unde a fost sfântul Patrick" (Irlanda). „Catolicii erau acolo foarte apăsați. Aveau legături cu Papa, dar în taină."

„Din insula sfântului Patrick am fost condusă într-o altă mare insulă" (Anglia). „Acolo am văzut opulență, vicii, multe mizerii și numeroase vase."

Ea vizitează apoi regatele Nordului, apoi Orientul, trece în China și în Indii, ajunge în America și se întoarce în Europa. „Este cu totul răvășită de această călătorie, spune istoricul ei, și ca aproape de a muri." Noi n-am făcut decât să indicăm principalele etape ale acestei mistice călătorii; trebuie să ne oprim la ceea ce spune despre Roma: „Am ajuns la sfântul Petru și la sfântul Pavel. Am văzut o lume întunecată, plină de strâmtorare, dar străbătută ca de niște săgeți de lumină de nenumărate haruri emanate de la miile de sfinți care se odihnesc acolo. L-am văzut pe Sfântul Părinte într-o mare tribulație și într-o mare angoasă. L-am văzut înconjurat de trădări. Am văzut că, în anumite cazuri de extremă strâmtorare, are viziuni și apariții. Am văzut mulți episcopi buni și evlavioși, dar erau slabi, iar partida rea lua întâietatea. Am văzut Biserica apostaților luând mari sporiri. Am văzut întunericurile care ieșeau din ea răspândindu-se în jur, și am văzut mulți oameni părăsind Biserica legitimă și îndreptându-se spre cealaltă, spunând: «Aici totul este mai natural.»"

„Am văzut din nou manevrele omului negru. Am avut iarăși tabloul demolatorilor care atacau Biserica Sfântului Petru. Am văzut încă o dată cum, la sfârșit, Maria și-a întins mantia deasupra Bisericii, sfântul Petru și sfântul Pavel intervenind și ei, și cum vrăjmașii lui Dumnezeu au fost alungați."

Această viziune a avut loc, am spus, în 1820, adică sub domnia lui Pius al VII-lea, care a ocupat tronul pontifical din 1800 până în 1823. Ultimii cinci ani ai pontificatului său au fost

aceia în care Ecaterina Emmerich a fost favorizată cu revelațiile cele mai importante în legătură cu subiectul pe care îl tratăm. Aceasta este una dintre principalele. Ecaterina l-a văzut acolo pe papa Pius al VII-lea într-o mare tribulație și într-o mare angoasă. El era într-adevăr în acel moment supus unor încercări mai dureroase decât arestarea sa de către slujitorii lui Napoleon și ceea ce a urmat. Ea spune că, în momente de extremă strâmtorare, a fost favorizat de viziuni. Vedem în istoria ei că ea însăși a fost adesea condusă de îngerul ei pe lângă el, ca și pe lângă succesorul său, Leon al XII-lea. Se ducea pe lângă ei nu cu trupul, ci în felul spiritelor. Le transmitea sfaturile și uneori chiar mustrările pe care i le sugera călăuza ei cerească. Aceste comunicări se produceau oare prin iluminări de la spirit la spirit, așa cum sfântul Toma de Aquino ne arată îngerii vorbind între ei, sau prin cuvinte spuse și auzite? Nu știm; dar această neștiință nu trebuie să facă să fie respinsă posibilitatea acestor mesaje. Deoarece Dumnezeu primea rugăciunile și suferințele slujitoarei Sale pentru binele Bisericii, se poate admite că El o trimitea pe lângă Păstorul suprem pentru a-l lumina, a-l încuraja și a-l face să evite cursele pe care vrăjmașii lui și trădătorii aflați în slujba lor i le întindeau, fără ca totuși ea să părăsească patul durerilor ei. Ea însăși, în mențiunea pe care o face despre un mesaj de care a fost însărcinată pe lângă un ecleziastic, ne dă ideea felului în care aceste comunicări sunt primite. „A trebuit să merg la Münster, pe lângă vicarul general. A trebuit să-i spun că strica multe lucruri prin rigiditatea sa, că trebuia să poarte mai multă grijă turmei sale

și să rămână mai mult acasă pentru aceia care aveau nevoie să-l vadă. A fost ca și cum ar fi găsit în cartea sa un pasaj care îi sugera aceste gânduri. A fost nemulțumit de sine însuși." Görres, în capitolul XXVI din cartea a IV-a a *Misticii divine*, vorbește despre această acțiune la distanță, aduce numeroase exemple de toate felurile și încearcă explicația ei.

El distinge trei forme și dă drept exemple ale celui dintâi tip pe Rita din Cascia, Pierre Regala, Bennon, episcop de Meissen, Alphonse de Balzana, S. Anchiota; ale celui de-al doilea tip, pe Fericita Lidvina, pe Catherine Emmerich; ale celui de-al treilea tip, pe sfântul Iosif din Cupertino, pe sfântul Anton de Padova, pe sfântul Francisc Xavier, pe Maria de Ágreda, pe sfântul Laurențiu Justinian, pe Angela a Păcii.

Este îngăduit să credem că nu este lucru foarte rar ca Domnul nostru Isus Hristos să vină astfel în ajutorul Vicarului Său pe căi extraordinare. Autorul vieții Ecaterinei Emmerich vorbește, cu acest prilej, despre ajutorul pe care Grigorie al XVI-lea și Pius al IX-lea l-au primit printr-o altă mistică, Maria Moerl, în momente de primejdie deosebită. Mai recent, în 1897 și 1898, o religioasă a Bunului Păstor, născută Contesă de Drotz zu Vischering, a avut misiunea de a-l înștiința pe Leon al XIII-lea despre dorința Domnului nostru de a vedea neamul omenesc consacrat Inimii Sale divine.

CAPITOLUL LXIV
UNDE SE VEDE PE NUBIUS REAPĂRÂND

De mai multe ori Ana-Caterina vorbește despre Biserica apostaților, pe care o numește și Biserica întunericului și ale cărei progrese le arată. Ea semnalează în altă parte prezența și influența anumitor afiliați ai principalilor șefi ai Francmasoneriei. Ce este această Biserică? Ea nu o precizează, decât poate prin cuvântul citit mai sus: „Aici totul este mai natural", care pare să indice că înțelegea prin aceasta vorbele acelora care părăsesc ordinea supranaturală pentru a se afla mai în largul lor în naturalism.

Ea spune că slăbiciunea, că toleranța clerului au îngăduit acestei plăgi să se întindă. Spune chiar că a fost la Roma, în duh ca întotdeauna, pentru a-l susține pe Papă, solicitat de anturajul său să facă prea multe concesii. Deja, în *Seratele de la Sankt-Petersburg*, J. de Maistre îl făcea pe senatorul rus să spună contelui și cavalerului catolici: „Cercetați-vă pe voi înșivă în tăcerea prejudecăților și veți simți că puterea vă scapă." Și arăta

această cauză: „Nu mai aveți acea conștiință a forței care reapare atât de des sub pana lui Homer, când vrea să ne facă sensibile înălțimile curajului. Nu mai aveți eroi. NU MAI ÎNDRĂZNIȚI NIMIC ȘI SE ÎNDRĂZNEȘTE TOTUL ÎMPOTRIVA VOASTRĂ." Ecaterina Emmerich a aflat în viziunile ei că această „conștiință a forței sale" va renaște în cler, și aceasta i-a fost prezentată sub o frumoasă imagine: „... Marea Doamnă (ierarhia ecleziastică astfel figurată) poartă cu sine, într-un tabernacol, o comoară, un lucru sfânt, pe care îl păstrează, dar pe care nu-l mai cunoaște bine; această comoară este autoritatea spirituală și forța tainică a Bisericii, de care cei ce sunt în casa nunții (catolicii) nu mai voiesc, nemaiputând-o suferi. Dar această putere va crește din nou în tăcere. Cei care se împotrivesc vor fi atunci izgoniți din casă și totul va fi reînnoit."

Nu asistăm oare în zilele noastre, sub Pontificatul lui Pius al X-lea, la împlinirea acestei profeții?

„Am văzut din nou manevrele omului negru." Deja Ecaterina Emmerich vorbise despre acțiunile OMULUI NEGRU la curtea Romei și de mai multe ori încă va mai fi vorba despre aceasta în continuarea istoriei sale.

Cititorii noștri își amintesc, fără îndoială, că tocmai în această epocă în care venerabila Ecaterina Emmerich suferea pentru Biserică, Francmasoneria care tocmai se reorganizase întemeiase chiar la Roma ceea ce ea a numit Înalta Vânzare și că în fruntea acestei loji din fund o așezase pe un personaj,

membru al uneia dintre ambasadele acreditate pe lângă Sfântul Scaun. Acest personaj își luase ca pseudonim în această societate secretă cuvântul Nubius, omul-nor, omul întunericurilor și al misterului. Misiunea specială pe care Puterea ocultă i-o încredințase era aceea de a pregăti asaltul final ce trebuia dat Sfântului Scaun. Mulțumită situației sale în diplomație, nobleței familiei sale, averii sale, farmecului său firesc, era primit pretutindeni, avea intrare la Superiorii Ordinelor, la prefecții congregațiilor, la cardinali, iar mulțumită extremei sale prudențe nu trezea nicăieri nicio bănuială.

Este oare el acela pe care Ana-Caterina îl urmărea cu privirea ei de Văzătoare și pe care îl numește omul-negru, după cum el însuși se numea omul-nor? Nu este temerar să credem aceasta.

În timpul octavei sărbătorii sfântului Ioan Evanghelistul, în acest an 1820 în care Înalta Vânzare era în plină activitate, Venerabila a avut viziuni cu privire la Biserică și la asalturile care urmau să-i fie date. „Am văzut, spune ea, Bazilica Sfântul Petru (figurând, cum am observat deja, Biserica romană, Biserica catolică), o mulțime uriașă de oameni lucrând să o răstoarne." Se știe că, la începutul secolului al XIII-lea, Inocențiu al III-lea a avut o viziune simbolică cu totul asemănătoare. Zidurile bazilicii din Lateran, mamă și învățătoare a tuturor bisericilor, i se păreau deschizându-se. Sfântul Dominic și sfântul Francisc au venit să o susțină. Ecaterina Emmerich va spune mai târziu că a văzut și, alături de demolatori, alți oameni ocupați să facă reparații Bisericii

Sfântului Petru. Aici ea adaugă: „Linii de muncitori ocupați cu lucrarea de distrugere se întindeau prin lumea întreagă și am fost uimită de ansamblul cu care totul se făcea. Demolatorii desprindeau din clădire mari bucăți. Acești sectari sunt în mare număr și printre ei se află apostați. Făcând lucrarea lor de demolare, păreau să urmeze anumite instrucțiuni și anumite reguli. Poartă șorțuri albe, tivite cu o panglică albastră și prevăzute cu buzunare. Au mistrii înfipte la centură. Au, de altfel, veșminte de tot felul. Se află printre ei personaje deosebite de ceilalți, înalte și groase, cu uniforme și cruci, care totuși nu puneau ei înșiși mâna la lucru, ci marcau pe zidurile bisericii, cu mistria, ceea ce trebuia dărâmat. Am văzut cu groază că erau printre ei și preoți catolici." (Ea spune într-o altă zi că surprindea pe buzele acestor ecleziastici marile cuvinte masonice: lumină, știință, dreptate, iubire.) „Adesea, când demolatorii nu știau bine cum să procedeze, se apropiau, pentru a se instrui, de unul dintre ai lor, care avea o mare carte în care fusese trasat tot planul de urmat pentru distrugeri, iar acesta marca exact, cu mistria, punctul care trebuia atacat; și în curând încă un cartier cădea sub ciocanul lor. Operațiunea își urma liniștit mersul și înainta cu siguranță, dar fără a atrage atenția și fără zgomot, demolatorii având ochiul la pândă."

Cititorul nu trebuie să piardă din vedere că acestea au fost scrise de Clément Brentano în 1820, sub dictarea Ecaterinei Emmerich. Se putea oare descrie mai bine ceea ce nimeni nu bănuia pe atunci? Era oare posibil să se vadă și să se spună mai bine de către cine și cum va fi purtat războiul împotriva

Bisericii? Vedem astăzi că un plan de distrugere a fost trasat dinainte cu o înțelepciune diabolică. Vedem că lucrătorii însărcinați cu executarea lui sunt împărțiți în toate țările lumii, că rolurile au fost distribuite și că fiecare a primit înștiințarea lucrului care îi revine. Ei sapă la locul care le este indicat; se opresc când împrejurările o cer, pentru a relua apoi lucrarea cu o nouă ardoare. În toate țările catolice, asaltul este dus simultan sau succesiv: împotriva situației pe care clerul secular o ocupa în stat și în diferitele administrații; împotriva bunurilor care îi permiteau să trăiască, să-I dea lui Dumnezeu cultul care I se cuvine, să instruiască tineretul și să aline mizeria; împotriva ordinelor religioase și a congregațiilor. În ceea ce privește Franța, planul general al războiului care urma să fie purtat împotriva catolicilor a fost depus pe biroul Camerei Deputaților la 31 mai 1883 de către Paul Bert. În executarea acestui plan, Ferry, Waldeck, Combes, Loubet, Briand, Clemenceau nu au avut nicio politică personală. Ei au executat ceea ce trasase șeful misterios, mergând să-i consulte pe subalternii săi, depozitarii gândirii sale, atunci când erau șovăitori sau împiedicați. După primii doisprezece ani ai acestei lucrări, episcopatul Franței a putut spune: „Guvernul Republicii a fost personificarea unui program în opoziție absolută cu credința catolică." De atunci, fiecare an a venit să dărâme o nouă parte a edificiului ridicat de părinții noștri, Biserica Franței. Ecaterina Emmerich îi vedea pe Francmasoni și pe ajutoarele sau pe dupii lor împărțiți în diferite echipe, fiecare având o lucrare determinată. Aceasta este ceea ce am văzut: Gambetta a fost însărcinat cu declarația de război, Paul

Bert a purtat târnăcopul în învățământ, Naquet în constituția familiei, Jules Ferry în cult, Thévenet, Constans, Floquet etc. au alungat clerul din toate pozițiile sale; Waldeck-Rousseau s-a atacat de congregațiile religioase; Combes, Clemenceau, Briand au făcut și au dus mai departe separarea Bisericii de Stat.

Pentru lucrările de demolare din interiorul Bisericii există, de asemenea, ingineri pe care este ușor să-i numim: unul se atacă de Sfânta Scriptură, altul de teologie, un al treilea de filozofie, acesta de istorie, acela de cult. Mai există mai ales asociații internaționale însărcinate, după cum am văzut, să răspândească în public și în special în tineret spiritul refractar față de dogmă.

Ana-Caterina, care îi vedea astfel pe Francmasoni și pe afiliații lor sau pe victimele lor înverșunându-se să dărâme Biserica înăuntru ca și în afară, vedea de asemenea clerul și pe credincioșii buni străduindu-se să-i împiedice în lucrarea lor și chiar să ridice din nou ruinele deja făcute, dar, spune ea, „cu puțin zel". Apărătorii i se păreau a nu avea nici încredere, nici ardoare, nici metodă. Lucrau ca și cum ar fi ignorat în chip absolut despre ce era vorba și cât de gravă era situația. „Era de plâns."

Ana-Caterina Emmerich nu era singura persoană căreia Dumnezeu i-a arătat manevrele Francmasoneriei, pentru a o îndemna să lupte împotriva sectei prin rugăciunile și jertfele ei. La Roma se afla o sărmană femeie, mamă de familie, cu

numele Ana-Maria Taigi, a cărei viață a fost publicată de P. Calixt, Trinitar, și declarată „conformă cu actele procesului apostolic". La 27 iulie 1909 a avut loc, la cardinalul Ferrata, reuniunea antepreparatorie pentru beatificarea ei. Istoricul ei ne spune: „Ea vedea în chip supranatural întrunirile Francmasonilor în diferitele părți ale lumii; asista la conciliabulele lor, avea cunoștință de planurile lor; și, la această vedere, înălța către Dumnezeu rugăciuni fierbinți și generoase imolări. Domnul nostru îi spusese: «Te-am ales pentru a te pune în rândul martirilor... Viața ta va fi un lung martiriu pentru susținerea credinței». Ea acceptase. Și, în mai multe rânduri, Dumnezeu a zădărnicit planurile sectei având în vedere meritele ei. Astfel, în primele zile ale pontificatului lui Grigorie al XVI-lea (1831), o revoltă armată, avându-și punctul de plecare la Bologna, s-a întins din aproape în aproape până la porțile Romei. Intenția era să arunce cetatea veșnică în revoluție. Martori audiați în procesul de beatificare au afirmat că, încă din primele zile ale acestei revolte, Ana-Maria a prezis că ea va eșua. Ea primise încredințarea că jertfa ei era acceptată."

Efortul principal al demolatorilor a purtat întotdeauna asupra citadelei catolicității. Acolo am văzut că Puterea ocultă a stabilit Înalta Vânzare și, în fruntea ei, omul care se făcea numit de către afiliații săi Nubius. De partea sa, Ecaterina urmărea intrigile de la Roma ale unui om puternic. „Am văzut, spune ea într-o zi, pe Papă în rugăciune. Era înconjurat de prieteni falși. Am văzut mai ales un mic om negru lucrând

la ruina Bisericii cu o mare activitate. Se străduia să-i captiveze pe cardinali prin linguşiri fățarnice." Cititorii noştri îşi amintesc fără îndoială că, în scrisoarea sa către prusacul Klauss, Nubius spunea: „Îmi petrec uneori o oră din dimineață la bătrânul cardinal Somaglia, secretarul de stat; ies călare, fie cu ducele de Laval, fie cu prințul Cariati, ori îl întâlnesc adesea pe cardinalul Bernetti. De acolo alerg la cardinalul Palotta; apoi îi vizitez în chiliile lor pe procurorul general al Inchiziției, dominicanul Jabalot, teatimul Ventura sau franciscanul Orioli. Seara, încep la alții această viață atât de bine ocupată în ochii lumii." În aceste vizite, în aceste convorbiri, el nu pierdea niciodată din vedere misiunea pe care o primise, scopul pe care voia să-l atingă şi despre care spunea unuia dintre ai săi: „Au pus pe umerii noştri o grea povară, dragă Volpe."

La 15 noiembrie 1819, Venerabila a spus: „Trebuie să merg la Roma" (în duh, ca întotdeauna). „L-am văzut pe Papă făcând prea multe concesii în importante chestiuni tratate cu heterodocşii. Este la Roma un om negru care ştie să obțină mult prin linguşiri şi făgăduințe. Se ascunde în spatele cardinalilor; iar Papa, în dorința de a obține un anumit lucru, a consimțit la un alt lucru care va fi exploatat într-un chip dăunător. Am văzut aceasta sub forma unor conferințe şi a unui schimb de scrieri. L-am văzut apoi pe omul negru lăudându-se plin de trufie în fața partidului său. «Am biruit, spune el, vom vedea în curând ce va ajunge Piatra pe care este zidită Biserica». Dar se lăudase prea repede. A trebuit să merg

să-l găsesc pe Papă. Era în genunchi și se ruga. I-am spus" (în chipul pe care ea însăși l-a explicat deja) „ceea ce eram însărcinată să-i fac cunoscut. Și l-am văzut deodată ridicându-se și sunând. A chemat un cardinal, pe care l-a însărcinat să retragă concesia care fusese făcută. Cardinalul, auzind aceasta, a fost cu totul tulburat și l-a întrebat pe Papă de unde îi venea acest gând. Papa a răspuns că nu are a da nicio explicație în această privință. «Este de ajuns, a spus el, trebuie să fie astfel.» Celălalt a ieșit cu totul uluit.

„Am văzut mulți oameni evlavioși pe care intrigile omului-negru îi întristau foarte tare. Avea înfățișarea unui evreu."

În alt loc ea mai spune despre același personaj: „Micul om-negru, pe care îl văd atât de des, are mulți oameni pe care îi face să lucreze pentru el fără ca ei să știe în ce scop. Are și afiliații săi în noua Biserică a întunericului", adică, dacă nu ne înșelăm, în ceea ce s-a numit catolicismul liberal, apoi democrația creștină, naturalismul și în cele din urmă modernismul.

Într-o altă zi, vorbind încă despre omul-negru, Venerabila spune: „L-am văzut făcând multe sustrageri și falsificări." Ea îl vedea, adaugă istoricul ei, „făcând să dispară anumite acte, denaturând altele, obținând destituirea oamenilor aflați în funcții care îl incomodau în planurile sale". Ea vedea consilieri ai Papei câștigați prin seducțiile sale, favorizând manevrele sectei. Ei se străduiau să sustragă cunoașterii Pontifului

demersurile întreprinse cu un scop ostil Bisericii, acela, de pildă, de a uni credințele catolică, luterană și greacă într-o singură Biserică, al cărei Papă, deposedat de orice putere seculară, nu ar fi decât capul aparent." Cititorii noștri știu că secta și-a lărgit astăzi ideile. Ceea ce vrea acum nu mai este numai fuziunea confesiunilor creștine; este distrugerea tuturor barierelor, dogmatice și de altă natură, pentru a îngădui tuturor oamenilor să se afle uniți într-un catolicism care, pentru a-i cuprinde pe toți, nu ar mai profesa nimic, nu ar mai cere adeziunea la niciun dogmă. „Dintr-un loc central și tenebros, spunea încă Ana-Caterina" (fără îndoială locul unde prezida omul-negru, unde delibera Înalta Vânzare), „văd plecând mesageri care poartă în diferite locuri comunicări." (Am văzut, în corespondența membrilor Înaltei Vânzări, că ea avea, prin evreii care făceau parte din ea, legături cu toate țările.) „Aceste comunicări le văd ieșind din gura emisarilor ca un abur negru care cade pe pieptul ascultătorilor și aprinde în ei ura și furia."

Ea constata într-o zi în acești termeni efectele acestei conspirații și ale acestei propagande, chiar până în cler: „Văd că în acest loc (?) religia este minată și înăbușită atât de abil încât abia dacă mai rămân o sută de preoți care să nu fie seduși" (de ideile moderne pe care evreii au declarat că au interesul să le răspândească). „Nu pot spune cum se face aceasta, dar văd ceața și întunericul întinzându-se din ce în ce mai mult." Ea adaugă: „Nădăjduiesc să-i pot ajuta pe cei care rezistă acestor seducții, luând asupra mea durerile Pătimirii lui

Hristos." Și, după ce a spus aceasta, s-a văzut trupul ei înțepenindu-se și luând poziția unei persoane întinse pe cruce. O sudoare rece i-a curs de pe frunte, limba i s-a înțepenit. Aceasta a durat zece minute și s-a repetat de trei ori în aceeași zi. La urmă, ea s-a prăbușit și a rămas mai multe zile într-o stare de anihilare, din care nu a ieșit decât prin binecuvântarea duhovnicului său. „Continuă", îi spusese Isus într-o împrejurare asemănătoare, „continuă să te rogi și să suferi pentru Biserică. Ea va dobândi biruința în ciuda umilirilor ei trecătoare, căci nu este o instituție omenească."

Ana-Caterina încheiase relatarea marii ei viziuni din 1820 prin cuvinte de mângâiere. După ce spusese: „Am înaintea ochilor tabloul demolărilor Bisericii lui Petru și al manevrelor omului-negru", ea adăugase: „Văd cum, în cele din urmă, Maria și-a întins mantia deasupra Bisericii și cum vrăjmașii lui Dumnezeu au fost alungați." Tocmai am auzit pe Domnul nostru punându-i în inimă aceeași nădejde.

CAPITOLUL LXV
PREVESTIRILE ANTAGONISTEI FRANCMASONILOR

Nu înțelegem să dăm revelațiile Venerabilei Ana-Caterina Emmerich drept articole de credință; dar niciunul dintre cititorii noștri nu va fi putut să nu fie uimit de raportul pe care ele îl au, chiar și în amănuntele lor, cu faptele cunoscute de atunci încoace; ceea ce autorizează să acordăm o anumită încredere predicțiilor pe care ea le-a făcut despre evenimente care încă sunt de viitor. „Văd, spune ea într-o zi, întunericurile îngroșându-se. O mare furtună amenință; cerul este acoperit într-un chip înfricoșător. Sunt puțini oameni care se roagă și mare este strâmtorarea celor buni. Văd pretutindeni comunități catolice apăsate, vexate, ruinate și lipsite de libertate. Văd multe biserici închise. Văd mari mizerii ivindu-se pretutindeni. Văd războaie și sânge vărsat."

Într-o altă zi: „Am văzut poporul sălbatic, neștiutor, intervenind cu violență. Dar aceasta nu a durat."

Altă dată încă, la sărbătoarea sfântului Mihail 1820: „Am avut viziunea unei bătălii uriașe. Toată câmpia era acoperită de un fum gros. Erau vii pline de soldați, de unde se trăgea fără încetare. Era un loc jos; se vedeau mari orașe în depărtare. L-am văzut pe sfântul Mihail coborând cu o numeroasă trupă de îngeri și despărțind combatanții. Dar aceasta nu se va întâmpla decât atunci când totul va fi pierdut. Un conducător îl va invoca pe sfântul Mihail și atunci biruința va coborî." Vorbind în altă parte despre această bătălie, care pare, în gândul ei, să trebuiască să pună capăt stării actuale de lucruri, ea mai spune: „Arhanghelul sfântul Mihail va veni în ajutorul generalisimului care îl va invoca și îi va vesti biruința." Deja, la 30 decembrie 1809, ea spusese că îl vede pe sfântul Mihail „planând deasupra bisericii Sfântului Petru, strălucind de lumină, purtând un veșmânt roșu ca sângele și ținând în mână un mare steag de război. Verzii și albaștrii luptau împotriva albilor, care păreau a avea partea rea. Toți ignorau pentru ce luptau. Totuși îngerul a coborât, a mers la albi și l-am văzut de mai multe ori în fața tuturor cohortelor lor. Atunci au fost animați de un curaj minunat, fără să știe de unde le venea. Îngerul își înmulțea loviturile printre dușmani; trupe de dușmani treceau de partea albilor, altele fugeau în toate părțile." Istoricul Anei-Caterina adaugă: „Ea ignora epoca acestei bătălii și a acestei intervenții cerești."

Așa cum Venerabila Ana-Caterina Emmerich prevăzuse, am văzut comunitățile apăsate. Am asistat la inventarele bisericilor noastre și la procesele făcute preoților care celebrau acolo Sfânta Liturghie. Ele nu sunt închise, dar, din punct de vedere legal, nu ne mai aparțin și uzurpatorul așteaptă ceasul potrivit pentru a ne izgoni din ele. Grevele, care se înmulțesc pretutindeni, fac să se prevadă o insurecție generală. Iar războiul amenință mereu, urmând să pună în conflict toate popoarele, și în fiecare națiune populația întreagă va fi sub arme.

Ecaterina Emmerich vestește că, atunci când totul va părea pierdut, Arhanghelul sfântul Mihail, invocat de unul dintre generali, va veni să-i dea biruința. Acesta ar fi începutul îndurărilor dumnezeiești.

În 1820, la sfârșitul lui octombrie, starea Bisericii i-a fost din nou arătată Venerabilei sub imaginea bazilicii Sfântului Petru. Ea a văzut societățile secrete întinzându-și ramificațiile peste întreg pământul și purtând Bisericii un război de exterminare, care i s-a părut în legătură cu împărăția pe care o va stabili anticristul. Această viziune reproduce multe trăsături asemănătoare celor care se găsesc în Apocalipsa sfântului Ioan. Sărmana țărancă nu cunoștea, firește, decât foarte puține lucruri din Sfânta Scriptură, ca de altfel din orice cărți. În această extază ea a văzut, așa cum i se mai arătase deja, intervenția Preasfintei Fecioare. Biserica i s-a părut cu totul restaurată. A văzut lucrările sectei nimicite, iar șorțurile și tot

arsenalul ei arzând de mâna călăului într-o piață însemnată de infamie.

Cu trei luni mai înainte ea spusese: „Am avut din nou viziunea bisericii Sfântului Petru minată după un plan alcătuit de secta secretă. Dar am văzut și ajutorul venind în clipa celei mai extreme strâmtorări."

De mai multe ori, sinistrele ei viziuni s-au încheiat prin apariția Preasfintei Fecioare coborând din cer și acoperind cu mantia ocrotirii sale Biserica catolică, figurată prin bazilica Sfântul Petru. Cea principală dintre aceste viziuni este astfel relatată: „Ana-Caterina vedea biserica demolată de Francmasoni și în același timp reclădită de cler și de credincioșii buni, dar, spune ea, cu puțin zel." Deja toată partea exterioară a bisericii era dărâmată. Nu mai rămânea în picioare decât sanctuarul cu Preasfântul Sacrament. „Eram copleșită de tristețe și mă întrebam unde este acel om pe care îl văzusem altădată stând deasupra Bisericii spre a o apăra, purtând un veșmânt roșu și ținând o flamură albă. Atunci am văzut o femeie plină de măreție înaintând în marea piață care se află în fața bisericii. Avea mantia ei largă ridicată pe amândouă brațele și s-a înălțat încet în aer. S-a așezat pe cupolă și și-a întins asupra bisericii, în toată întinderea ei, mantia care părea să iradieze aur. Demolatorii tocmai luaseră o clipă de odihnă; dar, când au voit să se pună din nou la lucru, le-a fost cu totul cu neputință să se apropie de spațiul acoperit de mantia feciorelnică.

„Între timp, cei buni s-au pus să lucreze cu o activitate incredibilă. Au venit oameni de o foarte mare vârstă, neputincioși, uitați, apoi mulți tineri puternici și viguroși, femei și copii, ecleziastici și laici; și edificiul a fost curând restaurat în întregime. Am văzut totul reînnoindu-se și o biserică ridicându-se până la cer. Când am avut acest spectacol, nu-l mai vedeam pe Papa actual, ci pe unul dintre urmașii săi, deopotrivă blând și sever. El știa să-și atașeze preoții buni și să-i respingă departe de sine pe cei răi."

„În ceea ce privește epoca în care trebuie să se întâmple aceasta, nu o pot indica." La sărbătoarea Preasfintei Treimi din același an, ea spusese: „Am văzut o imagine a acelui timp îndepărtat pe care nu o pot descrie. Dar am văzut, pe tot pământul, noaptea retrăgându-se și lumina și iubirea (credința și caritatea) luând o nouă viață. Am avut cu acest prilej viziuni de tot felul asupra renașterii Ordinelor religioase. Timpul anticristului nu este atât de aproape pe cât cred unii. El va mai avea precursori și am văzut, în două cetăți, doctori ai unei școli din care ar putea ieși acești precursori." Pe de altă parte, Francmasoneria nu va fi nimicită cu totul. Am auzit-o pe Ana-Caterina spunându-ne că ea pregătește venirea anticristului; aici ea spune: „Oamenii cu șorț alb au continuat să lucreze, dar fără zgomot și cu mare circumspecție. Sunt temători și au mereu ochiul la pândă." După triumful Bisericii, după reînnoirea tuturor lucrurilor în Hristos, ei vor continua deci să existe, să se recruteze, așa cum au făcut-o după Concordat și Restaurare, dar într-un mister mai mare și mai

nepătruns ca oricând, până în apropierea zilei în care omul păcatului va veni să încoroneze lucrarea lor, pentru a fi apoi el însuși învins de Hristos triumfător în mijlocul aleșilor Săi. Biruința apropiată nu va fi deci cea din urmă. Și din aceea pe care o așteptăm, dumnezeiescul Mântuitor a voit să lase toată slava Mamei Sale, după ceea ce fusese spus în prima zi: *Ipsa conteret caput tuum.*

Sunt peste optzeci de ani de când Ecaterina Emmerich era favorizată cu aceste viziuni despre viitor, le descria la ieșirea din extazele ei și Clément Brentano le consemna în notele sale sub dictarea ei. Care erau, în aceasta, planurile lui Dumnezeu? Nu se vede altul decât acela de a susține curajele în zilele marii încercări prin încredințarea dată că ea se va sfârși pe neașteptate, când totul va părea pierdut, prin intervenția Neprihănitei.

Alte persoane au primit și ne-au dat aceleași speranțe. În 1830, o Fiică a Carității, Ecaterina Labouré, a primit de la Preasfânta Fecioară asigurarea unei succesiuni de evenimente viitoare, unele fericite, altele nefericite.

Într-o primă apariție, la 18 iulie 1830, Fecioara Neprihănită a spus că lumea era amenințată de o răsturnare generală. În a doua, la 27 noiembrie, în același an, ea a arătat cauza acesteia: lumea s-a pus din nou sub stăpânirea lui Satan. Dar, în același timp, ea s-a arătat mijlocind pentru ea și prezentând-o lui Dumnezeu sub chipul unui glob, în mâinile sale feciorelnice. Rugăciunea ei a fost ascultată, căci haruri îmbelșugate s-au

revărsat din mâinile ei asupra globului și în chip deosebit asupra unui punct, Franța.

Dar la rugăciunea ei trebuie să se unească și a noastră, și de aceea i s-a poruncit Surorii Labouré să facă să fie bătută și răspândită pretutindeni o medalie purtând această inscripție: „O Marie zămislită fără păcat, roagă-te pentru noi, care alergăm la tine!"

Așadar, spre Maria trebuie să ne îndreptăm privirea și să ne înălțăm rugăciunile. „Dacă Dumnezeu mântuiește lumea, și o va mântui, a spus Dom Guéranger, mântuirea va veni prin Maica lui Dumnezeu. Prin ea, Domnul a smuls mărăcinii și spinii păgânismului; prin ea El a biruit pe rând toate ereziile; astăzi, pentru că răul este la culme, pentru că toate adevărurile, toate datoriile, toate drepturile sunt amenințate de un naufragiu universal, este oare aceasta un motiv să credem că Dumnezeu și Biserica Sa nu vor triumfa încă o dată? Trebuie s-o mărturisim, există materie pentru o mare și solemnă biruință, și de aceea ni se pare că Domnul nostru a rezervat toată cinstea ei Mariei; Dumnezeu nu se dă înapoi, ca oamenii, dinaintea obstacolelor. Când vremurile vor fi venit, senina și pașnica Stea a mărilor, Maria, se va ridica deasupra acestei mări furtunoase a furtunilor politice și valurile ei tumultuoase, uimite că îi reflectă blânda strălucire, vor redeveni liniștite și supuse. Atunci nu va mai fi decât un singur glas de recunoștință ridicându-se către aceea care, încă o dată, se va fi arătat ca semn al păcii după un nou potop. Maria este cheia viitorului, după cum este revelația trecutului."

Mons. Pie, cam în aceeași vreme, spunea și el în biserica Notre-Dame din Poitiers: „Însăși mărimea relelor noastre este măsura harurilor care ne sunt rezervate. Maria Imaculată a fost așezată ca un arc luminos în nor, iar acest arc este un semn al împăcării, al alianței dintre Dumnezeu și pământ. Oricât de negri ar fi norii adunați deasupra capetelor noastre și care sunt ca o perdea ce ne împiedică să zărim vreo luminare pe cer, eu nu mă neliniștesc, pentru că Dumnezeu a declarat că, la vederea curcubeului, Își va aduce aminte de făgăduința Sa și că niciun potop universal nu va mai nimici pământul... Este în destinul Mariei să fie o aurora divină."

Cu mult înaintea lor și a atâtor alții care au vorbit în același sens, Maria însăși îi spusese sfintei Brigita: „Eu sunt Fecioara din care S-a născut Fiul lui Dumnezeu. Am stat lângă cruce în clipa când El a biruit iadul și a deschis cerul vărsând sângele inimii Sale dumnezeiești... Astăzi plutesc deasupra acestei lumi și mijlocesc fără încetare către Fiul meu. Sunt asemenea curcubeului care pare a coborî din nori pe pământ, pentru a-l atinge cu cele două capete ale sale; căci mă plec spre oameni și rugăciunea mea îi atinge pe cei buni și pe cei răi. Mă plec spre cei buni pentru a-i menține în credincioșie față de învățăturile Mamei lor și mă plec spre cei răi pentru a-i scoate din răutatea lor și a-i feri de o perversitate și mai mare... Omul care își dă silința să întărească temeliile Bisericii poate conta, în slăbiciunea sa, pe ajutorul Reginei cerului."

În ceasul de față, toți adevărații Copii ai Mariei au privirile îndreptate spre Fecioara Imaculată. În Ea își pun nădejdea

pentru a întări temeliile Bisericii și a risipi pestilența care, din lojele masonice și din antroanele Kabalei, s-a răspândit pe toată suprafața pământului. Toate sufletele rămase cu adevărat creștine sunt în clipa aceasta întoarse, cu o speranță de nebiruit, spre Avocata neamului omenesc, atotputernica Mijlocitoare între dumnezeiescul Răscumpărător și cei răscumpărați. Toate simt că numai Maria poate zădărnici uriașele comploturi urzite împotriva lui Hristos și a Bisericii Sale. Să grăbim, prin rugăciuni mai fierbinți ca niciodată, ceasul acestei eliberări.

CAPITOLUL LXVI
IEȘIREA DIN ANTAGONISMUL DINTRE CELE DOUĂ CIVILIZAȚII

PREMONIȚII DUMNEZEIEȘTI

Mulți vor fi fost surprinși văzându-ne, în acest timp de scepticism, aducând în atenția lor cuvintele unei Văzătoare. Ei nu trebuie să piardă din vedere că lupta angajată între civilizația creștină și civilizația păgână nu trebuie privită numai în faptele pe care istoria le înregistrează și despre care ea este martoră, ci și în cauzele lor. Aceste cauze le-am arătat chiar la originea lumii, în darul pe care Dumnezeu a voit să-l facă omenirii, ca și lumii îngerești, al vieții supranaturale și în

împotrivirea pe care oamenii, ca și demonii, ascultându-și orgoliul și plecând urechea la sugestiile lui Lucifer, o fac înaintărilor Bunătății divine. Lupta care se vede pe pământ nu este deci decât rezultanta aceleia care se dă în regiuni misterioase între Satan și uneltele sale, kabaliștii și francmasonii etc., pe de o parte, și, pe de altă parte, sfinții și Regina lor, Maica harului dumnezeiesc.

Deja a trebuit să deschidem, sub ochii cititorilor noștri, capitolul al doisprezecelea al Apocalipsei sfântului Ioan. Trebuie să ne întoarcem la el.

În acest capitol, am spus, sfântul Ioan ne transportă deodată pe două câmpuri de bătălie, unul la suprafața pământului, celălalt în adâncimile cerurilor. El desfășoară sub ochii noștri dubla luptă pe care Balaurul a angajat-o acolo sus împotriva lui Mihail și a îngerilor lui și pe aceea pe care o susține aici împotriva Femeii, Maica Aceluia căruia îi aparține să guverneze toate națiunile. Scena cerească și scena pământească par chiar să se contopească, iar ceea ce face legătura dintre ele este Femeia care apare de o parte și de alta. În cer, ca și pe pământ, Balaurul stă înaintea ei, pândind ceasul nașterii Fiului, Fiul cerului, Domnul nostru Isus Hristos, fiul pământului, rasa acelora care i se împotrivesc aici jos lui Satan sub steagul Mariei.

Mai multe trăsături ale acestei viziuni se pot aplica Preasfintei Fecioare, dar, pentru a putea da seamă de toate trăsăturile imaginii simbolice care este prezentată aici, trebuie să le

aplicăm Bisericii: Biserica, care a început în Paradisul pământesc pentru a se dezvolta prin perioadele patriarhală și mozaică și a atinge forma ei definitivă în catolicism, este umanitatea (primul trait) ridicată de Dumnezeu la o condiție superioară, la starea supranaturală (al doilea trait). Ea ne este reprezentată ca născând pe Regele căruia psalmul II, 9 îi făgăduiește biruința asupra națiunilor, adică pe Hristos. Într-adevăr, umanitatea ridicată și sfințită trebuie să producă pe Hristos integral (al treilea trait), mai întâi pe Isus Hristos însuși, care este cu adevărat Fiul omului și, ca atare, aparține rasei femeii; apoi pe toți aleșii, mădulare ale trupului mistic al cărui cap este El, împreună cu care El și Maica Sa trebuie să zdrobească capul șarpelui și să domnească, ca biruitori, peste omenirea răzvrătită împotriva lui Dumnezeu.

După ce am arătat Francmasoneria în organizarea ei, în operele ei, în aspirațiile ei, în maeștrii ei și în șeful ei, trebuia deci să purtăm gândirea cititorilor noștri în regiunile mistice unde suflete privilegiate intră în luptă directă cu Satan și cu ai săi pentru a se împotrivi lucrărilor lor și a le nimici efectele.

Concluzia acestui studiu a fost vestirea discretă a unor evenimente formidabile care s-ar sfârși prin triumful Copiilor lui Dumnezeu și prin reînnoirea ordinii creștine tulburate de la Renaștere încoace. Dacă ne gândim la lungimea perioadei pe care ele trebuie să o închidă și la mărimea obiectului aflat în litigiu, nu ne vom mira, vom înțelege bine că aceste evenimente trebuie să fie cu totul în afara ordinii obișnuite a

lucrurilor și că ele sunt dintre acelea despre care Dumnezeu a crezut de cuviință să ne prevină.

Adesea El a avut bunătatea de a Se pleca dorinței inimii omenești, nerăbdătoare să-și cunoască destinele. În lungile veacuri care au precedat venirea lui Mesia, El a mângâiat așteptarea prin făgăduințe neîncetat reînnoite. A vestit evenimentele în care acestea trebuiau să ia trup, a determinat timpurile și locurile în care trebuia să se producă împlinirea lor.

Mesia venind, ispășirea fiind împlinită, mântuirea fiind meritată, Dumnezeu putea lăsa Răscumpărarea să se întindă din popor în popor, să câștige generațiile unele după altele, fără a ne manifesta planul după care avea să se împlinească opera dumnezeiescului Mântuitor. Totuși, El a făcut-o prin cartea pe care a dictat-o, în insula Patmos, Apostolului iubit.

Iar acum, multe fapte ne îngăduie să credem că, după această revelație fundamentală, El nu S-a osândit la o tăcere absolută. Trebuiau să vină zile întunecate și zile cumplite, când curajul copiilor lui Dumnezeu avea nevoie să fie susținut. În aceste împrejurări, bărbați, femei de rară virtute, a căror sfințenie, cel puțin pentru mai mulți dintre ei, a fost atestată prin decrete de canonizare, au venit să spună: Dumnezeu mi-a arătat căile Sale spiritului meu și iată ce va fi.

Pentru niciunul dintre acești profeți, Biserica nu ne spune, așa cum o face pentru aceia ai Vechiului Testament și pentru

Apostoli: Duhul Sfânt a pus stăpânire pe inteligența sa și i-a dictat aceste cuvinte.

Dar ea afirmă că darul profeției, ca și darul miracolelor, este permanent printre copiii lui Dumnezeu, că s-a manifestat în trecut și că va continua să se manifeste în viitor. Putem deci deschide cărțile în care sfinte personaje au consemnat ceea ce au văzut sau au crezut că văd din planurile lui Dumnezeu, din lucrările Providenței Sale, și să căutăm acolo să descoperim ce trebuie să rezulte din evenimentele la care asistăm.

În această cercetare, trebuie evitate două defecte: a-ți pune încrederea în oricine se prezintă ca profet, a vedea în tot ceea ce se spune revelația a ceea ce se petrece în timpul în care ne aflăm.

Să nu pierdem niciodată din vedere, într-un studiu de acest fel, cuvântul psalmistului: „Dumnezeu este din veșnicie în veșnicie, o mie de ani sunt înaintea Lui ca ziua de ieri care a trecut sau ca straja nopții." Prin urmare, să nu ne mirăm dacă, vorbind alor Săi, El îi întreține despre evenimente cu scadență îndelungată, despre evenimente care vor îmbrățișa uneori mai multe secole. El le face spiritul să plutească deasupra timpurilor și tocmai la această înălțime trebuie să ne ridicăm dacă voim să avem înțelegerea celor ce ne-au fost vestite de ei, încă din secolul al unsprezecelea.

Ei au asistat în duh la lungul efort al naturalismului de a se implanta în creștinătate, efort de cinci secole la ale cărui ultime energii asistăm.

Cinci secole!

Dacă faptul nu ar fi acolo, ne-ar fi greu să credem într-o luptă atât de îndelungată. Dar miza, nu este ea oare acest lucru care întrece orice lucru: viitorul omenirii, nu numai pentru timp, ci pentru veșnicie? La noi, unul dintre principalele elemente ale măreției unei opere este timpul pe care îl cere, durata necesară pentru desăvârșirea ei. Dar ce sunt cele cinci secole ale noastre de lupte în fața sublimului duel angajat între Lucifer și Omul-Dumnezeu și a aceluia care a văzut armatele lui Satan atacând armatele lui Mihail pentru a le răpi darul care le îndumnezeiește? Și, în ceea ce privește ceea ce s-a petrecut în Eden, fără îndoială, Sfânta Scriptură ne prezintă relatarea în termeni care o puneau la îndemâna inteligențelor primitive pentru care a fost redactată mai întâi; dar nu este greu să concepem cât de mare a fost drama care trebuia să aibă atât de mari consecințe pentru întregul neam omenesc și pentru toată succesiunea veacurilor.

Încercarea la care este supusă creștinătatea de la secolul al paisprezecelea încoace, asediul Bisericii de către secta masonică, năvălirea progresivă a naturalismului în cetatea lui Dumnezeu prin Renaștere, apoi prin Reformă, apoi prin Filosofism, apoi prin Revoluție, răspunde, prin amploarea sa, măreției dramelor anterioare.

Totuși, se ridică un gând. Cum poate Dumnezeu, în infinita Sa bunătate, să lase astfel să dureze un scandal de care atâtea suflete se vor pierde?

Nu există alt răspuns decât acela al Duhului Sfânt prin gura lui Solomon în Vechiul Testament și acela al sfântului Pavel în Noul Testament:

„Ce om poate cunoaște sfatul lui Dumnezeu? Cine poate pătrunde ceea ce voiește Domnul?
Gândurile oamenilor sunt nesigure
Și opiniile noastre sunt hazardate.
Cu greu înțelegem ceea ce este pe pământ
Și nu vedem fără osteneală ceea ce este în mâinile noastre;
Cine, dar, a pătruns ceea ce este în cer?"

Și Apostolul:

„O adânc necuprins al înțelepciunii și al științei lui Dumnezeu! Cât de nepătrunse sunt judecățile Lui și cât de neînțelese căile Lui. Cine a cunoscut gândul Domnului? Sau cine a fost sfetnicul Lui? Din El, prin El și pentru El sunt toate."

Dar, dacă a făcut toate lucrurile pentru slava Sa, le-a făcut și pentru mântuirea noastră; și cine ar îndrăzni să spună că numărul sfinților, numărul acelora care se vor bucura de veșnica Beatitudine ar fi fost mai mare în cursul acestor cinci secole și că virtuțile lor ar fi fost mai eroice și slava lor mai

ilustruă, dacă viața lor s-ar fi scurs într-o pace fără imbolduri și fără lupte? Apoi, în contemplarea operelor lui Dumnezeu, trebuie să știm să nu ne mărgim orizontul. Ce sunt cele cinci secole ale noastre de lupte pe lângă cincizeci, șaizeci de secole, poate și mai multe, care au trebuit să aștepte venirea dumnezeiescului Răscumpărător, și pe lângă acelea mai numeroase despre care se poate presupune că trebuie să se bucure de roadele Răscumpărării Lui! Acest gând nu este temerar: nu ne-a învățat oare Duhul Sfânt că El rânduiește toate cu măsură, număr și greutate?

Dumnezeu plutește deasupra imensului câmp de bătălie care cuprinde întreaga creație, singur veșnic, singur principiu al oricărei ființe, al substanțelor spirituale, ca și al substanțelor materiale: autor a tot ceea ce există ca ființă în demoni, la fel ca în toate celelalte creaturi, El domină combatanții de la toată înălțimea ființei Sale infinite. El nu este compromis în luptă, oricare i-ar fi vicisitudinile; nu poate fi tulburat de ele, sau mai degrabă le conduce la scopurile Sale „cu tărie și cu blândețe", adică cu o putere de succes infailibil, deși respectând libertatea tuturor.

Dacă este adevărat că lupta la care asistăm astăzi urcă până la Renaștere, nimic uimitor că Dumnezeu i-a trasat încă de atunci diferitele faze. Timpul nu este pentru Dumnezeu ceea ce este pentru noi. El este din veșnicie în veșnicie și o mie de ani sunt înaintea ochilor Lui ca ziua de ieri când a trecut și ca o strajă a nopții. Iată ceea ce omul nu trebuie să înceteze a-și spune când contemplă revoluțiile care transformă lumea și

caută să le înțeleagă. Mii de ani au trebuit să treacă înainte ca să se poată împlini făgăduința făcută lui Adam a unui Răscumpărător. Câte alte mii, câte lupte și câte vicisitudini cere Răscumpărarea pentru a ajunge la capătul ei, pentru a birui ceea ce păcatul originar a pus în inima omului, pentru a duce la desăvârșire, în întinderea și perfecțiunea lor, planurile Bunătății infinite! De aceea primim cu ușurință cuvintele de speranță și de întărire pe care mari slujitori ai lui Dumnezeu au venit să ni le aducă și credem cu bucurie că erau ambasadorii Săi atunci când, la intrarea în această lungă perioadă de lupte în care naturalul ar vrea să înăbușe supranaturalul, în care Satan ar vrea să triumfe asupra Fecioarei, ei au venit să spună: Nu vă temeți, Dumnezeu este cu voi și El este Stăpânul suveran al tuturor lucrurilor; El va ști să întoarcă spre folosul vostru și spre slava Sa răutatea demonului.

„Secolul nostru, a spus Mons. Roess, episcop de Strasbourg, are în chip deosebit nevoie să știe că Dumnezeu conduce toate evenimentele acestei lumi prin divina Sa Providență și că, dacă voiește să-și facă cunoscute planurile omenirii, le revelează sufletelor smerite." Și Mons. Vibert, episcop de Saint-Jean-de-Maurienne: „Dumnezeu dovedește, prin aceste profeții, că totul este supus guvernării Sale; și, pentru ca dovada să fie mai completă, nu se folosește aproape întotdeauna, pentru a anunța cele mai mari evenimente, decât de aceia care sunt mici și fără preț potrivit lumii: *Revelasti ea parvulis.*" Mons. Marinelli, episcop de Syra, spune, la rândul

său: „În imensa iubire pe care Dumnezeu o poartă Bisericii Sale, operă a mâinilor Sale, și oamenilor, care, de cele mai multe ori, sunt nerecunoscători, dar nu încetează prin aceasta a fi creaturile Sale, El a binevoit să prezică și să vestească muritorilor, prin gura profeților Săi, încă de la începutul lumii și în Vechiul Testament, adevărată figură și tip al Bisericii Sale sub Noul Testament, vicisitudinile Sfintei Biserici, tribulațiile și relele care, în toate epocile și mai ales spre sfârșitul timpurilor, trebuiau să lovească și să apese lumea, pentru a-i ține pe oameni în veghere împotriva lui Satan și a emisarilor lui și pentru a-i dispune să prevină, în pocăință și smerenie, loviturile suspendate de Dreptatea divină deasupra capului celor răi. Tot printr-o Providență deosebită a voit Dumnezeu să facă să preceadă, în toate timpurile, marile catastrofe ale lumii și marile tribulații ale Bisericii de semne prevestitoare și de predicții, pentru că loviturile prevăzute dinainte sunt mai puțin grele de suportat, spune sfântul Grigorie cel Mare."

De cinci secole, sub conducerea lui Lucifer și prin acțiunea lojilor, iudaismul, protestantismul și modernismul, ajutate de toate patimile și de toate viciile, asaltează civilizația creștină. Astăzi batalioanele lor reunite fac supremul efort pentru a substitui religiei divine religia umanității și pentru a reda lui Satan conducerea sufletelor și a popoarelor.

De această dată, gândesc ei, este angajarea definitivă, căci stăpânul lor știe cuvântul Apostolului: „Este cu neputință ca aceia care au fost o dată luminați, care au gustat darul ceresc, care au avut parte de Duhul Sfânt, care au gustat cuvântul lui

Dumnezeu și minunile veacului viitor și care totuși au căzut, să fie reînnoiți a doua oară, aduși la pocăință, ei care, din partea lor, răstignesc din nou pe Fiul lui Dumnezeu și îl dau batjocurii. Când un pământ, adăpat de ploaia care cade adesea peste el, produce o iarbă folositoare pentru aceia pentru care este lucrat, are parte de binecuvântarea lui Dumnezeu; dar dacă nu produce decât spini și pălămidă, este judecat de proastă calitate, aproape de a fi blestemat, și se sfârșește prin a i se da foc."

Va fi oare acesta destinul generației de acum? Suntem noi judecați că am „disprețuit îndeajuns bogățiile bunătății, ale răbdării și ale îndelungii-răbdări dumnezeiești"?

Sunt unii care o cred, și nu dintre cei mai puțin luminați.

De la Revoluție încoace, naturalismul a pus stăpânire pe întregul organism social. Dacă nu poate cârmui toate existențele individuale, el vrea să fie legea statelor și principiul regulator al lumii moderne. Noțiunea seculară a statului creștin, a legii creștine, a principelui creștin, noțiune atât de magnific așezată încă din primele veacuri ale creștinismului, este abolită, se pare, pentru totdeauna. Secularizarea întregii ordini sociale este cuvântul de ordine dat, acceptat și a cărui realizare este urmărită cu o perseverență care nu a obosit de mai bine de un veac și care tocmai a ajuns în Franța la separarea Bisericii de Stat, adică la o formă de apostazie. Pretutindeni, de altfel, cârmuitorii și popoarele impregnate de această doctrină, că elementul civil și social nu ține decât de

ordinea omenească, s-au ridicat împotriva lui Dumnezeu și împotriva Hristosului Său; ei rup legăturile lor, scutură jugul a ceea ce numesc superstiție. Au ajuns nu numai la negarea oricărei ordini și a oricărei ființe supranaturale, ci la îndumnezeirea omului substituit lui Dumnezeu.

Prin școală, ei au luat mijlocul de a face opera lor perpetuă și indestructibilă.

Ei merg mai departe decât Satan. Niciodată Satan nu l-a negat pe Dumnezeu. N-ar putea-o face: natura lui atât de înaltă și, prin urmare, atât de luminată, nu o îngăduie. Ei, abuzând de slăbiciunea intelectuală a copilului, nu se mulțumesc să introducă în sufletul său disprețul față de Biserică, de învățăturile ei, de sacramentele ei, de tot ceea ce constituie supranaturalul. Ei neagă nu numai pe Hristos, autorul harului, ci chiar existența unui Dumnezeu creator. Și cum ideea lui Dumnezeu nu încetează să bântuie spiritul omenesc, în regiunile superioare ale învățământului ei o corup. Dumnezeu, spun ei, nu este altceva decât lumea concepută de spiritul nostru sub forma ei ideală, iar lumea nu este altceva decât Dumnezeu însuși perceput de noi în realitatea sa.

La această doctrină duce MODERNISMUL pe care Sanctitatea Sa Pius al X-lea l-a dezvăluit în Enciclica *Pascendi*, urmărindu-l, decimându-l, anatemizându-l în toate și în fiecare dintre aparatele sale de erudiție și de raționament. Oare fundul abisului nu este atins și ce mai trebuie pentru a avea de temut amenințările pe care ni le-a făcut să auzim sfântul

Pavel? Profeția lui Daniel este realizată în toată întinderea ei: *Et elevabitur et magnificabitur adversus Deum, et adversus Deum deorum loquetur magnifica.* Omul se va ridica împotriva Domnului; va rosti împotriva Dumnezeului dumnezeilor trufii necuviincioase; se va vedea apoteoza omului cu excluderea oricărei divinități.

Ce să mai așteptăm în această stare, dacă nu fulgerul care nimicește? Lumea, dacă vrea să stăruie, nu mai are rațiune de a fi.

Se va converti oare? Se va întoarce oare către Dumnezeu pentru a-I spune rugăciunea pe care Ieremia I-a adresat-o după plângerile sale?

„Tu, Iehova, domnești veșnic!
Tronul Tău dăinuie din veac în veac.
De ce ne-ai uita pentru totdeauna?
Ne-ai părăsi pentru toată durata zilelor noastre?
Întoarce-ne la Tine, Iehova, și ne vom întoarce;
Dă-ne iarăși zile ca cele de altădată."

Iată marea enigmă a zilei de astăzi. Popoarele creștine se vor converti, iar lumea se va putea bucura de lungile veacuri de prosperitate vremelnică și spirituală pe care unii le nădăjduiesc; sau va stărui în apostazia ei și atunci Dumnezeu va lovi lumea.

Care dintre aceste două soluții va vedea un viitor apropiat realizându-se?

Cine o poate spune dacă nu consultă decât propria sa înțelepciune? Îndurările lui Dumnezeu sunt infinite, iar răutatea omului, ațâțată de perversitatea lui Satan, nu cunoaște margini. Și totuși, Dumnezeu ne face înaintări repetate, chemările cele mai stăruitoare: Preasfânta Inimă, Neprihănita Zămislire și astăzi canonizarea Ioanei d'Arc. Vom sfârși oare prin a-L urma sau vom fi ca apele care nu se întorc la izvoarele lor? Oferă istoria prezentă pilda unui popor ieșit din calea sa și care să se fi întors la ea? După reacțiuni, reacțiuni de o zi, care urmează catastrofelor, se văd popoarele regăsindu-se ceea ce erau înainte de ele.

Acesta este cazul nostru de ieri și de astăzi.

Va face Dumnezeu, în predilecția Sa, pentru noi o excepție de la legea istoriei? Sunt unii care poartă această nădejde în inimă și care au exprimat-o.

„Pentru a răspunde rugăciunilor sfinților, spune d-l de Saint-Bonnet, Dumnezeu ne va chema din nou de pe marginile neantului, iar neamul omenesc, încremenit de nelegiuirea comisă prin renegarea Creatorului și a Răscumpărătorului său, luminat asupra zădărniciei lungii sale voințe, a zadarnicelor sale eforturi de a pune paradisul pe pământ, își va lăsa să cadă orgoliul și se va întoarce la izvoarele vieții. Generațiile care vor fi apoi chemate să completeze

numărul aleșilor se vor afla edificate pentru totdeauna prin măreția acestui întreit spectacol: o adâncime în răutatea omenească neavând egal decât neputința în care se va fi văzut redusă; neantul în care va fi intrat vremelnic civilizația dezbrăcată de credință; apoi, ca în zilele lui Noe, un miracol al Bunătății intervenind pentru ca Omul să mai fie încă."

„Aceasta trebuie să se facă, a spus sfântul Papă Pius al IX-lea, printr-un prodigiu care va umple lumea de uimire."

J. de Maistre spusese cu mult înaintea lui: „Nu mă îndoiesc deloc de vreun eveniment extraordinar", care să pună capăt situației prezente.

Extraordinar și chiar prodigios nu înseamnă nicidecum fenomenal. Ce este mai extraordinar și mai prodigios în istoria Franței și chiar, se poate spune, în istoria lumii, decât intervenția Ioanei d'Arc în clipa când avea să înceapă pentru creștinătate marea ispită care se va sfârși poate prin glorificarea ei pe altare? Și ce este în același timp mai simplu și mai ușor pentru Dumnezeu decât să ia o mică păstoriță din mijlocul turmei sale și să-i dea luminile Sale pentru a duce la bun sfârșit alungarea englezilor de pe pământul Franței sau pentru a ne elibera de tirania francmasonilor, a evreilor și a lui Satan?

Dacă îi credem pe sfinți, acest moment va veni, acest moment este aproape.

CAPITOLUL LXVII
GLASURI ALE SFINȚILOR

Încă din secolul al doisprezecelea, Dumnezeu i-a manifestat sfintei Hildegarda, stareță benedictină, marea Profetesă a Noului Testament, cum au numit-o contemporanii săi, această dramă care trebuia să ocupe cinci până la șase secole ale istoriei omenești. Sfântul Bernard, papii Eugeniu al III-lea, Anastasie al IV-lea și Adrian al IV-lea au declarat pe rând că revelațiile ei îl aveau pe Dumnezeu drept autor. Operele ei au fost publicate în *Patrologia* lui Migne. Tomul CXCVII.

Într-o scrisoare adresată clerului din Köln și alta clerului din Trier, ea a anunțat protestantismul, fiu al Renașterii. I-a arătat cauzele și autorii. „Acești impostori, spune ea în prima dintre aceste scrisori, nu sunt aceia care trebuie să preceadă ultima zi, dar sunt germenele și precursorul ei. Totuși triumful lor nu va dura decât o vreme. Apoi va veni aurora dreptății, iar sfârșitul vostru va fi mai bun decât începutul. Instruiți de tot trecutul, veți străluci ca un aur foarte curat și veți rămâne astfel destul

de mult timp." Clerului i se adresează. Ea continuă: „Poporul spiritual va fi întărit în dreptate prin groaza flagelurilor trecute, așa cum îngerii au fost întăriți în iubirea lui Dumnezeu prin căderea diavolului... Și femeile vor admira cum o furtună atât de puternică a putut sfârși printr-un asemenea calm... și astfel rezultatul final al acestei erori va fi confuzia veacului."

În a doua scrisoare, ea anunță de asemenea o eră de înnoire, în care virtutea va reînflori ca în cele mai frumoase zile ale Bisericii.

În *Cartea operelor divine*, ea anunță dezagregarea sfântului imperiu roman, ostilitatea crescândă împotriva Căpeteniei Bisericii din partea Puterii seculare și ruina Puterii temporale a Papilor. Apoi spune: „Când frica de Dumnezeu va fi cu totul dată la o parte, războaie atroce și crude se vor isca cu întrecere, o mulțime de persoane vor fi imolate în ele și multe cetăți se vor schimba în mormane de ruine. Oameni de o cruzime fără seamăn, stârniți de dreptatea dumnezeiască, își vor bate joc de liniștea semenilor lor. Așa a fost de la începutul lumii: Domnul va da vrăjmașilor noștri toiagul de fier menit să-L răzbune pentru nelegiuirile noastre. Dar, când societatea va fi în sfârșit cu totul purificată prin aceste tribulații, oamenii, obosiți de atâtea orori, se vor întoarce pe deplin la practicarea dreptății și se vor așeza cu credincioșie sub legile Bisericii care ne fac atât de plăcuți lui Dumnezeu... Atunci mângâierea va lua locul pustiirii, zilele vindecării vor face uitate prin prosperitatea lor angoasele ruinării... În acel moment de

înnoire, dreptatea și pacea vor fi restabilite prin hotărâri atât de noi și atât de puțin așteptate, încât popoarele, răpite de admirație, vor mărturisi cu glas tare că nimic asemănător nu se văzuse până atunci... Evreii se vor uni cu creștinii și vor recunoaște cu bucurie sosirea Aceluia pe care până atunci tăgăduiseră că a venit în această lume... Atunci se vor ridica sfinți admirați, înzestrați cu duhul lui Dumnezeu, și se va vedea o îmbelșugată înflorire de tot felul de dreptate în fiii și în fiicele oamenilor... Principii vor rivaliza de zel cu popoarele lor pentru a face să domnească pretutindeni legea lui Dumnezeu... Evreii și ereticii nu vor pune margini transporturilor lor. «În sfârșit, vor striga ei. Ceasul propriei noastre justificări a venit, legăturile erorii au căzut sub picioarele noastre, am lepădat departe de noi povara atât de grea a prevaricației.»"

„Totuși, chiar și în acele zile, adaugă sfânta Hildegarda, dreptatea și pietatea vor avea uneori încă momentele lor de oboseală și de lâncezeală, dar pentru a-și recăpăta curând puterea dintâi; nelegiuirea își va ridica uneori capul, dar va fi din nou doborâtă, iar dreptatea se va menține atât de fermă și de puternică încât oamenii acelui timp se vor întoarce, cu toată cinstea, la vechile moravuri și la înțeleapta disciplină a timpurilor străvechi. Principii și cei puternici, ca și episcopii și superiorii ecleziastici, vor lua pildă de la aceia dintre ei care vor păzi dreptatea și vor duce o viață vrednică de laudă. Tot astfel va fi și printre popoare, care vor lucra să se

îmbunătățească unele pe altele, pentru că fiecare va privi cum acesta sau acela se ridică la practicarea dreptății și a pietății.

Conjurația anticreștină va triumfa însă o ultimă dată prin anticristul, a cărui venire, domnie și nimicire le descrie și sfânta Hildegarda.

Această uimitoare profeție a unei sfinte din secolul al unsprezecelea nu s-a împlinit încă. Ea se referă în chip vădit la timpul nostru, deoarece ajunge să vorbească despre ruina puterii temporale a Papilor. Ea pare astfel să vină în sprijinul tezei noastre, care consideră ceea ce se petrece în catolicitate de la secolul al paisprezecelea până în zilele noastre, Renaștere, Reformă, Revoluție, ca o singură și aceeași încercare, ispita naturalismului, antagonismul dintre civilizația umanitară și civilizația creștină, luptă care se va sfârși prin triumful iubirii lui Dumnezeu asupra egoismului creaturii.

Spre sfârșitul secolului al XIV-lea, adică în clipa în care Renașterea făcea să intre poporul creștin pe căile funeste pe care nu încetăm să le străbatem, sfânta Ecaterina din Siena, care a avut gloria de a readuce Papalitatea în cetatea veșnică, a prevăzut de asemenea necredința popoarelor creștine, pedepsele pe care aceasta le va atrage și îndurarea lui Dumnezeu care ne va scoate din ele.

Întrebată de Raymond de Capoue, confesorul ei, ea a spus: „... După ce aceste tribulații și aceste angoase vor fi trecut, Dumnezeu va curăți sfânta Biserică și va învia spiritul aleșilor

Săi printr-un mijloc care scapă oricărei prevederi omenești. După aceasta va fi, în Biserica lui Dumnezeu, o reformă atât de deplină și o reînnoire atât de fericită a sfinților păstori, încât, gândindu-mă la ea, spiritul meu tresaltă în Domnul. Așa cum v-am spus adesea și cu alte prilejuri, Mireasa lui Hristos este acum ca desfigurată și acoperită de zdrențe; atunci ea va deveni strălucitoare de frumusețe, va fi împodobită cu giuvaeruri de preț și încununată cu diadema tuturor virtuților. Mulțimea popoarelor credincioase se va bucura văzându-se înzestrată cu atât de sfinți păstori. La rândul lor, națiunile străine de Biserică, atrase de buna mireasmă a lui Isus Hristos, se vor întoarce la staulul catolicității și se vor converti la adevăratul Păstor și Episcop al sufletelor lor. Mulțumiți deci Domnului pentru această adâncă liniște pe care va binevoi să o redea Bisericii după această furtună."

În secolul al XVI-lea, la a doua etapă a modernismului, o fecioară italiană, Fericita Ecaterina de Racconigi, văzând primele sesiuni ale Conciliului din Trento, a spus că dezbinările Sfintei Biserici nu vor fi duse la bun sfârșit prin acest Conciliu. „Nu va exista, spune ea, un conciliu complet sau desăvârșit înainte de timpul când va veni preasfântul Pontif care este așteptat pentru viitoarea renovare a Bisericii. Necredincioșii se vor converti atunci, cu o mare fervoare a spiritului, la sfânta religie."

În secolul al XVII-lea, Fericitul Grignon de Montfort, asemenea Venerabilei Ana-Caterina Emmerich, a vestit că renovarea Bisericii se va face prin Maria și prin sfinții apostoli

pe care ea îi va ridica. „Ea va produce lucrurile cele mai mari care vor fi în timpurile din urmă; formarea și educarea marilor Sfinți, care vor fi către sfârșitul lumii, îi sunt rezervate... Ei vor întrece în sfințenie pe cei mai mulți dintre ceilalți sfinți, așa cum cedrii Libanului întrec micii arbuști. Cu o mână, marile suflete vor lupta, vor răsturna, vor zdrobi pe eretici cu ereziile lor, pe schismatici cu schismele lor, pe idolatri cu idolatriile lor, pe păcătoși cu nelegiuirile lor; iar cu cealaltă vor zidi templul adevăratului Solomon și cetatea mistică a lui Dumnezeu... Prin Maria a început mântuirea lumii, prin Maria trebuie ea să fie desăvârșită."

Sfântul Leonard de Port-Maurice arată drept punct de plecare al acestei intervenții a Preasfintei Fecioare definirea Neprihănitei sale Zămisliri.

Venerabilul Holzhauser, în interpretarea sa la Apocalipsă, vestește un monarh puternic și un Pontif sfânt care vor fi instrumentele îndurărilor dumnezeiești.

„În timp ce totul este pustiit de război, în timp ce catolicii sunt asupriți de eretici și de creștinii răi, în timp ce Biserica și slujitorii ei sunt făcuți tributari, în timp ce regatele sunt răsturnate, monarhii sunt uciși, supușii sunt chinuiți și toți oamenii uneltesc pentru a ridica republici, se produce o schimbare uimitoare prin mâna Dumnezeului atotputernic, astfel încât nimeni nu o poate imagina omenește. Monarhul puternic, care va veni ca trimis al lui Dumnezeu, va nimici republicile din temelie, va supune totul puterii sale și își va

întrebuința zelul în favoarea adevăratei Biserici a lui Hristos. Toate ereziile vor fi aruncate în iad. Toate națiunile vor veni și se vor închina Domnului Dumnezeului lor în adevărata credință catolică și romană. Mulți sfinți și doctori vor înflori pe pământ. Pacea va domni în întreg universul, pentru că puterea dumnezeiască îl va lega pe Satan pentru mai mulți ani, până ce va veni fiul pierzării care îl va dezlega din nou... Științele vor fi înmulțite și desăvârșite pe pământ. Sfânta Scriptură va fi înțeleasă în mod unanim, fără controverse și fără eroarea ereziilor. Oamenii vor fi luminați atât în științele naturale, cât și în științele cerești." Este de remarcat că aceasta era scrisă în mijlocul secolului al XVII-lea, când nu se putea avea ideea dezvoltării științelor naturale la care asistăm. Venerabilul Holzhauser mai spune: „Va fi un conciliu ecumenic, cel mai mare care a avut loc vreodată, în care, printr-o favoare deosebită a lui Dumnezeu, prin puterea monarhului vestit, prin autoritatea sfântului Pontif și prin unitatea principilor celor mai evlavioși, toate ereziile și ateismul vor fi izgonite de pe pământ. Acolo se va declara sensul legitim al Sfintei Scripturi, care va fi crezut și admis de toată lumea, pentru că Dumnezeu va fi deschis poarta harului Său."

Se vorbește adesea în alte profeții despre marele rege și despre sfântul Pontif care trebuie să acționeze împreună pentru a reașeza toate lucrurile în adevăr și în dreptate. Nu vom raporta ceea ce spun ele despre acest subiect, nici detaliul evenimentelor pe care le vestesc; există în aceste predicții

particulare prea multă nesiguranță pentru a ne putea atașa de ele. Ceea ce ne-am propus este numai să arătăm cum Dumnezeu pare să fi voit să susțină curajul copiilor Săi în mijlocul calamităților pe care totul le vestește ca apropiate, spunându-le: în timpul acestor pedepse voi fi întotdeauna cu voi și, după exercițiul dreptății, va veni o manifestare de îndurare și de iubire atât de mare încât nu a mai existat încă una asemenea.

Venerabila Maria de Ágreda, autoarea *Cetății mistice*, relatează că, aflându-se într-o zi a Neprihănitei Zămisliri în cor, ca să rostească Utrenia, a fost răpită în extaz. A văzut un balaur hidos, cu șapte capete, ieșind din adânc, însoțit de mii de alții, care au străbătut împreună lumea întreagă, căutând și desemnându-și oamenii de care aveau să se slujească pentru a se împotrivi planurilor Domnului și pentru a încerca să împiedice slava preasfintei Sale Maici și binefacerile care urmau să fie depuse în mâna ei pentru întreg universul. Marele balaur și sateliții săi revărsau valuri de fum și de venin pentru a învălui oamenii în întuneric și în eroare și pentru a-i infesta de răutate. „Această viziune a balaurilor infernali mi-a pricinuit, spune ea, o durere îndreptățită. Dar am văzut îndată după aceea că două armate bine rânduite se pregăteau în cer să lupte împotriva lor. Una dintre aceste armate era a marii noastre Regine și a Sfinților, iar cealaltă era a sfântului Mihail și a îngerilor săi. Am înțeles că lupta va fi aprigă de amândouă părțile; dar ieșirea ei nu era îndoielnică."

O călugăriță franciscană din mănăstirea Urbanistelor din Fougères, născută în 1731 și moartă în 1798, a prezis Revoluția, a treia etapă a modernismului, aceea pe care o străbatem încă, și i-a arătat cauzele; principiile noi (principiile lui '89) aveau să dea Franței o nouă constituție, din care aveau să iasă cele mai mari nenorociri. Apoi a adăugat: „Nu trebuie să ascund speranțele pe care mi le dă Dumnezeu despre restabilirea religiei și despre recâștigarea puterilor Sfântului nostru Părinte Papa. Văd în lumina Domnului o mare Putere condusă de Duhul Sfânt și care, printr-o a doua răsturnare, va restabili buna rânduială. Toate cultele false vor fi desființate, vreau să spun că toate abuzurile Revoluției vor fi nimicite și altarele adevăratului Dumnezeu vor fi restabilite. Vechile uzanțe vor fi puse din nou în vigoare și religia, cel puțin din unele privințe, va deveni mai înfloritoare ca niciodată... După ce Dumnezeu Își va fi satisfăcut dreptatea, va revărsa haruri din belșug asupra Bisericii Sale. Ea va vedea lucruri strălucite chiar și din partea prigonitorilor ei, care vor veni să se arunce la picioarele ei, să o recunoască și să ceară iertare lui Dumnezeu și ei pentru toate fărădelegile lor și pentru toate ultragiile pe care i le-au adus."

O romană, Elisabeta Canori-Mora, din Terțiarul Sfintei Treimi (1774-1825), în clipa în care Înalta Vânzare s-a stabilit la Roma și a uneltit acolo comploturile pe care le-am relatat în altă parte, a luat cunoștință de ele prin revelație, asemenea Anei-Caterina Emmerich, și, pentru a face să eșueze mașinațiile ei, s-a oferit și ea ca victimă dreptății divine. La 8

decembrie 1820, Domnul nostru i S-a arătat și a îndemnat-o să primească chinurile pe care puterile infernale aveau să o facă să le sufere în trupul și în sufletul ei, care avea să fie redus la o agonie comparabilă cu a Sa în Grădina Măslinilor. La 15 februarie 1821, în timp ce demonii răcneau văzând-o zădărnicind prin imolarea sa planurile lor infernale, Domnul nostru i S-a arătat din nou și i-a spus: „Jertfa ta puternică și statornică a făcut violență dreptății Mele. Suspend deocamdată pedeapsa meritată. Creștinii nu vor fi risipiți, nici Roma lipsită de Suveranul Pontif. Îmi voi reforma poporul și Biserica. Voi trimite preoți foarte zeloși, voi trimite de asemenea Duhul Meu să reînnoiască pământul."

Vorbind despre pedeapsa care trebuie să preceadă această renovare, ea spune: „Toți oamenii vor fi în răzvrătire; se vor omorî unii pe alții, masacrându-se fără milă. În timpul acestei lupte sângeroase, mâna răzbunătoare a lui Dumnezeu va fi asupra acestor nenorociți și, prin puterea Sa, va pedepsi orgoliul lor. Se va sluji de puterea întunericurilor pentru a extermina pe acești oameni sectari și nelegiuiți, care ar vrea să răstoarne Sfânta Biserică și să o nimicească până în temelii. Legiuni uriașe de demoni vor străbate lumea întreagă și, prin marile ruine pe care le vor pricinui, vor executa poruncile Dreptății divine. Oamenii vor fi astfel pedepsiți prin cruzimea demonilor, pentru că s-au supus de bunăvoie puterii infernale și s-au aliat cu ea împotriva Bisericii catolice... Fericiți cei buni și adevărați catolici! Ei vor avea pentru ei puternica ocrotire a sfinților Apostoli Petru și Pavel, care vor veghea

asupra lor, astfel încât să nu li se facă nicio vătămare nici în persoanele, nici în bunurile lor. Duhurile rele vor pustii toate locurile unde Dumnezeu a fost ultragiat, blasfemiat și tratat în chip sacrilegiu. Aceste locuri vor fi ruinate, nimicite; nu va mai rămâne nici urmă din ele."

După această cumplită pedeapsă, am văzut deodată cerul limpezindu-se. Sfântul Petru și sfântul Pavel, din porunca lui Dumnezeu, au legat demonii și i-au făcut să intre din nou în peșterile întunecoase din care ieșiseră. Atunci a apărut pe pământ o frumoasă lumină care vestea împăcarea lui Dumnezeu cu oamenii. Ei au adus lui Dumnezeu mulțumirile lor, pentru că nu îngăduise ca Biserica să fie târâtă de maximele false ale lumii. Ordinele religioase au fost restabilite și casele creștinilor semănau cu casele religioase, atât de mare erau fervoarea și zelul pentru slava lui Dumnezeu.

În același timp, spiritul profetic pare să-i fi fost dat și Părintelui Nectou din Societatea lui Isus. Mons. Lyonnet, arhiepiscop de Albi, în istoria sa despre Mons. d'Aviau, arhiepiscop de Bordeaux, spune despre el că „nou Ieremia, el vestise decretul care avea să-i risipească societatea, Societatea lui Isus, cu amănunte pe care pătrunderea omenească nu le putea întrezări: nume proprii, date și alte împrejurări erau indicate cu o exactitate care ținea de prodigiu." După Mons. Gillis, vicar apostolic de Edinburgh, Părintele Nectou ar fi anunțat, încă înainte de Revoluția din 1789, Restaurarea, urmată de uzurparea lui Ludovic-Filip, iar mai târziu contra-revoluția. Iată cum avea să se facă aceasta: „Se vor

forma în Franța două partide care își vor purta un război de moarte. Unul va fi mult mai numeros decât celălalt, dar cel mai slab va fi acela care va triumfa. Va fi atunci un moment atât de înfricoșător încât se va crede că a venit sfârșitul lumii. Sângele va șiroi în mai multe mari orașe. Elementele se vor ridica. Va fi ca o mică judecată. O mare mulțime va pieri în această catastrofă, dar cei răi nu vor birui. Ei vor avea într-adevăr intenția de a distruge cu totul Biserica; nu li se va da însă timp pentru aceasta, căci această cumplită perioadă va fi scurtă. În clipa în care se va crede că totul este pierdut, totul va fi salvat. Această răsturnare înfricoșătoare va fi generală și nu numai pentru Franța.

După aceste cumplite evenimente, totul va reintra în ordine; dreptatea se va face fiecăruia; contra-revoluția va fi consumată. Atunci triumful Bisericii va fi atât de mare cum nu s-a mai văzut niciodată unul asemenea.

Se va fi aproape de această catastrofă atunci când Anglia va începe să se clatine" (fără îndoială, pentru întoarcerea la unitatea catolică, această clătinare există).

„Când se va fi aproape de aceste evenimente care trebuie să aducă triumful Bisericii, totul va fi atât de tulburat pe pământ încât se va crede că Dumnezeu i-a abandonat cu totul pe oameni simțului lor reprobabil și că dumnezeiasca Providență nu se mai îngrijește de lume" (câte persoane sunt ispitite să o spună în ceasul de față).

„Când va veni momentul ultimei crize, nu va fi nimic altceva de făcut decât să rămânem acolo unde ne va fi așezat Dumnezeu, să ne închidem înlăuntrul nostru și să ne rugăm, așteptând trecerea dreptății dumnezeiești."

În *Problema ceasului de față*, am avut prilejul să vorbim despre profeția Surorii Marianne a Ursulinelor din Blois. Ea spune și ea: „Va trebui să vă rugați mult, căci cei răi vor vrea să distrugă totul. Înainte de marea luptă, ei vor fi stăpânii; vor face tot răul pe care îl vor putea, nu tot ceea ce ar voi, pentru că nu vor avea timp. Această mare luptă va fi între cei buni și cei răi. Cei buni, fiind mai puțin numeroși, vor fi pe punctul de a fi nimiciți: dar, o, puterea lui Dumnezeu, toți cei răi vor pieri. Veți cânta un *Te Deum* cum nu s-a mai cântat vreodată. Totuși tulburările nu se vor întinde asupra întregii Franțe, ci numai asupra câtorva mari orașe, unde vor fi masacre, și mai ales în Capitală, unde ele vor fi mari. Triumful religiei va fi atât de mare cum nu s-a mai văzut niciodată nimic asemănător; toate nedreptățile vor fi reparate, legile civile vor fi puse în armonie cu acelea ale lui Dumnezeu și ale Bisericii; învățătura dată copiilor va fi eminamente creștină. Corporațiile muncitorești vor fi restabilite."

Multe alte profeții ale unor persoane mai puțin cunoscute au fost publicate: este de prisos să le citățm, pentru că au mai puțină autoritate, pentru că repetă ceea ce a fost spus de altele și, în cele din urmă, pentru că au un caracter politic asupra căruia nu voim să ne oprim.

Ceea ce ne-am propus a fost să arătăm cum, după spusa acestor persoane, se va sfârși devierea națiunilor creștine, începută în secolul al cincisprezecelea prin Renaștere, agravată prin Reformă, completată prin Revoluție. Toate profețiile se acordă în a ne vesti o cumplită răsturnare, urmare firească și necesară a apostaziei, o mare luptă între cei răi care vor să distrugă tot ceea ce mai rămâne din civilizația creștină și cei buni rămași credincioși lui Dumnezeu, o intervenție divină în favoarea acestora din urmă, datorată Preasfintei Fecioare, și, în cele din urmă, o renovare religioasă atât de adâncă încât pământul nu va fi văzut niciodată nimic asemănător.

Este ceasul acestei crize aproape, am ajuns la el? Cine poate să o spună? Orice s-ar întâmpla, orice am fi chemați să vedem, să ne ținem sufletul în pace prin rugăciune și prin încrederea în Milostivirea și Bunătatea Stăpânului Suveran al tuturor lucrurilor.

CAPITOLUL LXVIII
GLASUL SFINTEI BISERICI

În clipa când se puneau principiile care trebuiau să aducă situația actuală, sfânta Gertruda, stareță benedictină de la Heldeif, a primit, prin apostolul sfântul Ioan, primele manifestări ale bunătății și ale îndurărilor infinite ale Sfintei Inimi, pentru ca devoțiunea pe care I-am închina-o să ne ajute să ne purtăm încercările și să le așteptăm sfârșitul cu încredere.

Este foarte remarcabil că oficiul Sfintei Inimi este plin de făgăduințe nu numai de milostivire, ci și ale unui viitor asemănător celui descris mai sus de prietenii lui Dumnezeu.

Sfânta Liturghie, în Introit, începe cu aceste cuvinte:

„Domnul Se va milostivi de noi după mulțimea îndurărilor Sale; căci nu după inima Sa ne-a smerit și n-a lepădat pe fiii oamenilor. (Ps.) În veac voi cânta îndurările Domnului; din neam în neam le voi vesti."

Epistola este luată din capitolul al XII-lea al lui Isaia:

„Și vei zice în ziua aceea:
«Te laud, Doamne;
Căci Te mâniaseși,
Dar mânia Ta s-a abătut și Tu mă mângâi.
Iată că Domnul este izbăvirea mea;
Am încredere și nu mă tem de nimic,
Căci Domnul este tăria mea și lauda mea:
El a fost mântuirea mea.
Veți scoate ape (harurile dumnezeiești) cu bucurie din izvoarele mântuirii (din rănile Mântuitorului),
Și veți zice în ziua aceea:
Lăudați pe Domnul, chemați numele Lui,
Faceți cunoscute printre popoare marile Lui lucrări,
Vestiți că numele Lui este înălțat.
Cântați Domnului, căci a făcut lucruri minunate;
Să se cunoască aceasta pe tot pământul!
Strigă, saltă de veselie, locuitoare a Sionului,
Căci mare este în mijlocul tău Sfântul lui Israel!»"

La Utrenie, lecțiunile a doua și a treia iau din capitolul al XXVI-lea continuarea acestor făgăduințe.

„În ziua aceea se va cânta această cântare în pământul lui Iuda: «Avem o Cetate puternică» (Sfânta Biserică)." El (Domnul) va pune mântuirea în zidurile și în întăriturile ei.
„Deschideți porțile,
Lăsați să intre neamul cel drept, care păzește Adevărul.

Pe cel cu inima statornică îl întărești în pace.
În pace, pentru că se încrede în Tine.
Încredeți-vă în Domnul pentru totdeauna;
Căci Domnul este stânca veacurilor.
El i-a smerit pe cei care locuiau în înălțimi;
A doborât cetatea cea mândră.
A doborât-o până la pământ
Și a făcut-o să atingă țărâna.
Este călcată în picioare
Sub picioarele celor smeriți și ale celor sărmani.
Cărarea celui drept este dreaptă.
Tu netezești calea celui drept.
De aceea și noi Te-am așteptat, Doamne,
Pe calea judecăților Tale;
Numele Tău și aducerea aminte de Tine
Erau toată dorirea sufletelor noastre.
Sufletul meu Te-a dorit în timpul nopții,
Și înlăuntrul meu duhul meu Te caută;
Căci atunci când judecățile Tale se exercită pe pământ,
Locuitorii lumii învață dreptatea.»"

Ce cântare mai adevărată ar putea fi pusă pe buzele Sfintei Biserici în ziua de după triumful ce îi este făgăduit, la intrarea în era de pace și de prosperitate pe care dumnezeiasca milostivire a Sfintei Inimi trebuie să i-o dăruiască?

În fiecare an, Sfânta Biserică o cheamă prin dorințele sale, în liturgia ei.

Încă din prima zi a Adventului, ea își începe oficiul prin această chemare: „Veniți: să ne închinăm Domnului, ÎMPĂRATULUI care trebuie să vină."

Pentru tot acest timp, ea ne dă, ca lecții din Sfânta Scriptură, profețiile lui Isaia. Și iată pasajele pe care le-a ales:

„Pe vârful munților va fi întemeiat muntele casei Domnului (Sfânta Biserică); și se va înălța deasupra tuturor colinelor, iar toate neamurile vor alerga în mulțime către el. Și popoarele vor merge în mare număr și vor zice: Veniți și să ne suim la muntele Domnului și la casa Dumnezeului lui Iacob, iar El ne va învăța căile Sale și vom umbla pe cărările Lui."

„În ziua aceea, vlăstarul lui Iese (Mesia) va fi ridicat înaintea popoarelor ca un steag: neamurile îi vor aduce rugăciunile lor și mormântul lui va fi slăvit... Pământul este plin de cunoașterea Domnului, precum apele acoperă marea."

„Domnul va face pentru toate popoarele, pe acest munte (Biserica), un ospăț de bucate alese, un ospăț de vinuri alese (doctrina și sacramentele, mai ales Euharistia). Și va zdrobi pe acest munte lanțul care era strâns asupra tuturor popoarelor și vălul pe care vrăjmașul îl țesuse asupra tuturor neamurilor."

Că Sfânta Biserică înțelege aceste cuvinte despre domnia socială a Domnului nostru pare a fi arătat de antifoanele și răspunsurile pe care ea însăși le-a alcătuit pentru a însoți, în Oficiu, lectura Sfintei Scripturi și a psalmilor.

Încă din prima duminică a Adventului, ea le-a făcut cunoscut copiilor săi ceea ce contemplă în mijlocul întunericului acestei lumi... Ea vede venind pe norii cerului pe Fiul omului, Mirele său dumnezeiesc, nu pentru a judeca pe muritori, ci pentru a domni; nu pentru a domni numai asupra unor suflete luate individual, ci pentru a-și stabili stăpânirea asupra tuturor popoarelor, asupra tuturor triburilor și asupra tuturor limbilor universului:

„Aspiciebam in visu noctis et ecce in nubibus caeli Filius hominis veniebat; et datum est Ei regnum et honor; et omnis populus, tribus et lingua servient Ei."

Priveam în vedenia nopții, și iată pe Fiul Omului venind pe norii cerului; și I s-a dat Lui împărăția și cinstea. Și toate popoarele, triburile și limbile Îi vor sluji.

Mai departe ea strigă: „Da, El va veni și cu El toți sfinții Săi." Și în ziua aceea pământul va străluci de o mare lumină și Domnul va domni peste toate neamurile; El va stăpâni până la marginile cele mai îndepărtate ale pământului; și toți regii Îl vor adora și toate popoarele Îi vor sluji...

O, vedeți cât de mare este Acela care vine să mântuiască neamurile!

„Ecce Dominus veniet et omnes sancti Ejus cum eo et erit in die illa lux magna. Et regnabit Dominus super gentes... Dominabitur usque ad terminos orbis terrarum... et adorabunt

eum omnes reges, omnes gentes servient Ei; intuemini quantus sit ille qui ingreditur ad salvandas gentes."

Când, deci, de la începuturile creștinismului, a văzut vreodată Sfânta Biserică împlinite asemenea dorințe? Iată de nouăsprezece veacuri că, pe tot pământul și pe buzele tuturor celor care cântă în numele ei Oficiul divin, ea face să răsune cu o încredere neclintită aceste smerite rugăciuni:

„Vino, Doamne, și nu întârzia, vino să domnești peste toate neamurile pământului, care de atunci înainte nu vor mai invoca decât numele Tău. O radix Jesse, quem gentes deprecabuntur, veni jam, noli tardare."

Dar nu numai în timpul Adventului își exprimă Biserica aceste speranțe și aceste dorințe. În toate zilele anului, aproape fără excepție, la primele raze ale zilei, călugării cântă și toți preoții recită psalmul al LXVI-lea, în care sfântul rege David cere cu atâta stăruință venirea domniei sociale a lui Cristos Isus:

„O Dumnezeule, ai milă de noi, fă-ne cunoscute căile Tale pe pământ — căile tainice ale Providenței Tale — și mântuirea pe care o pregătești tuturor neamurilor... Doamne, să Te laude popoarele, (ba mai mult) ca TOATE popoarele să intre în acest cor de laude. Confiteantur tibi populi, Deus; confiteantur tibi populi OMNES."

În acest psalm, care nu se alcătuiește decât din șase versete, cuvintele popoare și neamuri sunt repetate de până la nouă ori, iar cântarea se încheie cu aceste cuvinte:

„Et metuant Eum omnes fines terrae..."

Să se răspândească frica Domnului pretutindeni și să ajungă până la toate marginile pământului.

Se va spune oare că acest psalm nu cuprinde altceva decât dorințe și nicidecum o promisiune formală a Celui Atotputernic?

Mai întâi ar fi ciudat ca Duhul lui Dumnezeu să pună de atâta vreme și în fiecare zi pe buzele Miresei Sale dorințe himerice. Apoi, ceea ce psalmul LXVI cuprinde sub forma unor dorințe arzătoare, o mulțime nenumărată de alte pasaje ale Sfintei Scripturi afirmă ca un eveniment viitor a cărui împlinire nu poate fi amânată la nesfârșit.

Cine nu cunoaște acel cânt de triumf închinat lui Cristos-Rege și pe care Biserica nu obosește să-l repete în zilele de sfântă bucurie ale Crăciunului și ale Epifaniei?

„Deus, judicium tuum regi da... Benedicentur in ipso omnes tribus terrae, omnes gentes magnificabunt eum."

O Dumnezeule, dă sceptrul REGELUI. Ca toate triburile pământului să fie binecuvântate în El, ca toate neamurile să-L slăvească!

Aceasta este marea promisiune a lui Dumnezeu făcută patriarhilor Avraam, Isaac și Iacob.

Această profeție nu s-a împlinit încă. Sfânta Biserică, în fiecare an, o pune pe buzele noastre la solemnitatea Epifaniei; și care este dorința ei, dacă nu ca în această zi mai ales să cerem lui Dumnezeu cu stăruință să grăbească împlinirea ei: ut compleatur et ad exitum perducatur.

Prin urmare, de nouăsprezece veacuri, liturgia Bisericii catolice cuprinde, în favoarea societăților, în favoarea popoarelor și a neamurilor pământului, sau mai degrabă în favoarea întregii omeniri, speranțe care încă nu s-au împlinit; și, mai mult, ea afirmă că într-o zi ele se vor împlini.

Dar nu numai pe pământ se găsesc aceste speranțe și rugăciunea care trebuie să grăbească împlinirea lor.

Într-o zi i s-a dat sfântului Ioan, în insula Patmos, să asiste, ca să spunem astfel, la funcțiile și ceremoniile cultului pe care îngerii și sfinții îl aduc în cer maiestății divine; iar Apostolul cel iubit ne-a transmis, în cartea Apocalipsei, un ecou al cântărilor de care răsună Ierusalimul ceresc.

Zi și noapte, cei fericiți doresc prin rugăciunile lor domnia universală a lui Cristos:

„Requiem non habebant die ac nocte... Et adorabant dicentes: Dignus es, Domine, accipere gloriam et honorem et virtutem... Fecisti nos regnum. Et regnabimus super terram."

„Zi și noapte nu încetau să adore și să spună: Tu ești vrednic, Doamne, să primești slava, cinstea și puterea... Tu ne-ai făcut regi și vom domni pe pământ."

Mai ales martirii par nerăbdători să vadă ivindu-se zorii acestei mari zile:

„Până când, Doamne, strigă ei, vei mai întârzia să ne faci dreptate? Până când nu vei exercita judecățile Tale asupra celor care, uniți cu șarpele cel vechi, opresc pe pământ mersul Triumfătorului divin?"

„Usque quo, Domine, non judicas?"

„Știm, cântă într-un glas locuitorii cerului, știm că într-o zi toate neamurile pământului vor veni și se vor închina înaintea sfintei Tale Maiestăți... Quoniam omnes gentes venient et adorabunt in conspectu tuo."

Și când ceasul triumfului pe care îl dorim va suna și fiara va fi învinsă, toți cei fericiți vor striga:

„Iată că a venit ceasul domniei Dumnezeului nostru și al Cristosului Său asupra pământului; și El va domni în vecii veacurilor."

„Factum est regnum hujus mundi Domini nostri et Christi ejus, et regnabit in saecula saeculorum. Amen."

Nu putem afirma că zilelor în care trăim le este rezervată împlinirea unor făgăduințe atât de mărețe. Viața Bisericii este alcătuită din alternanțe, din încercări și din triumfuri: încercări din ce în ce mai teribile, triumfuri din ce în ce mai strălucite. Acela pe care Sfintele Scripturi ni-l descriu cu atâta entuziasm va fi cel din urmă. Va avea el loc înainte sau după domnia lui Antihrist? Părerile sunt împărțite.

Dumnezeu nu a voit să dea o lumină sigură asupra epocii vremurilor de pe urmă.

Domnul nostru și Apostolii ne-au descris semnele prevestitoare ale judecății; dar ucenicilor care Îl întrebau asupra acestui punct, dumnezeiescul Mântuitor le-a răspuns:

„Nu este al vostru să cunoașteți vremurile sau momentele pe care Tatăl le-a fixat prin propria Sa autoritate." (Fapte I, 7)

CAPITOLUL LXIX
VOCEA PĂMÂNTULUI LUMEA SE UNIFICĂ, ÎN CE SCOP?

Există însă un lucru pe care nu-l putem ignora, pentru că îl vedem petrecându-se sub ochii noștri; și acesta este, în ordinea lucrurilor naturale, evenimentul cel mai prodigios care s-a împlinit de la originile omenirii. Vrem să vorbim despre această lucrare de unificare a genului omenesc la care asistăm și la care se dedică, cu intenții foarte diferite și chiar pentru scopuri opuse, știința și politica, zelul copiilor lui Dumnezeu și ura fiilor lui Satan.

Această lucrare, care nu s-a mai văzut niciodată, care ne face martorii unor rezultate ce i-ar fi răsturnat pe părinții noștri de uimire și de admirație, este oare temerar să credem că Dumnezeu o conduce spre împlinirea planurilor de bunătate infinită care tocmai au fost profețite?

„Ceea ce este sigur, spunea de Maistre, este că universul merge spre o mare unitate pe care nu este ușor să o percepem și să o definim. Furia călătoriilor, comunicarea limbilor, amestecul nemaiauzit al oamenilor produs de zguduirea teribilă a Revoluției, cuceriri fără exemplu și alte cauze încă și mai active, deși mai puțin teribile, nu îngăduie să gândim altfel."

În mai multe locuri din operele sale, Văzătorul expune mai pe larg aceste mersuri, s-ar putea spune, ale genului omenesc către unitatea pe care o avea înainte de Babel și pe care voiește să o recâștige. Le vedem înmulțindu-se și, am putea spune, precipitându-se în zilele noastre, până într-atât încât deznodământul, despre care de Maistre spunea că nu i se poate fixa data, ne poate părea apropiat.

America, Asia, Oceania, Africa, nu mai este niciun loc în lume în care rasele europene să nu se fi așezat, în care să nu-și impună limbile, ideile, moravurile și instituțiile. Și, din partea lor, toate rasele omenești intră în vârtejul politic, comercial și științific care le apropie, care tinde să le unifice, ca înainte de împrăștierea de la Babel. Unii se îndreaptă spre aceasta în mod spontan, alții sunt târâți cu sila.

„Unificarea lumii, spune dl Dufourcq în prefața marii sale lucrări, Viitorul Creștinismului, pare astăzi, mai ales de vreo zece ani încoace, să-și accelereze mersul și ca și cum și-ar precipita cursul. Popoarele diferite care alcătuiesc omenirea au trăit lungi veacuri despărțite unele de altele; ele tind din ce în

ce mai mult să iasă din izolarea lor, să dezvolte solidaritatea care le leagă și să se unească într-o mare familie."

Aceasta era scris în 1903 sau 1904. Războiul dintre Rusia și Japonia, apoi emulația Chinei au venit să deschidă acestei priviri orizonturi infinite.

Ce va rezulta din militarizarea Orientului după model european? Numai Dumnezeu o știe. Nu este oare de remarcat că expedițiile îndepărtate în care statele europene s-au aruncat de o jumătate de veac au produs adesea rezultate opuse celor pe care le urmăreau? Anglia, Franța, Rusia își propuneau, desigur, cu totul altceva decât să scoată popoarele asiatice din ținuturile lor și să le arunce asupra lumii. Japonia are astăzi o armată egală cu aceea a Germaniei, iar China este în curs de a deveni o putere militară de prim rang.

Același fenomen în ordinea științifică precum în ordinea politică. Câte descoperiri s-au făcut în zilele noastre! Aburul, electricitatea și noile întrebuințări pe care li le dăm: telegrafia, telefonia, telegrafia fără fir; baloanele dirijabile, toate acestea slujesc și vor sluji, asemenea revoluțiilor, asemenea războaielor, asemenea emigrațiilor, la apropierea oamenilor!

Ca să nu vorbim decât despre aviația omenească, prin aeroplanele și baloanele sale dirijabile, ea face ca omul să nu mai cunoască hotare. Deja, cu privire la transportul alimentelor din diferite climate către popoarele cele mai îndepărtate, de Maistre spunea: „Nu există hazard în lume și

bănuiesc de multă vreme că aceasta ține de aproape sau de departe de vreo lucrare tainică ce se împlinește în lume fără știrea noastră." Ce trebuie să spunem astăzi? Unde ne va conduce radiul, care a venit să ne dea o cunoaștere mai intimă a materiei?

Anglia lucrează de douăzeci și cinci de ani la realizarea unei căi ferate „bicontinentale" străbătând Africa, de la Cap la Cairo, și Asia, de la Cairo la Singapore.

La Cap-Cairo-Singapore se propune să se adauge și „tricontinentala", legând Europa de Africa și de Asia. Ea ar tăia diagonal Africa de la Mozambic la Tanger, trecând la nord de lacul Ciad, îndreptându-se de acolo spre Figuig, apoi spre Fez prin culoarul de la Taza.

Deja băncile și hârtia-monedă ofereau străinilor cele mai minunate facilități. Un savant din Geneva, dl René de Saussure, întreprinde să realizeze moneda universală, o valoare care ar avea curs pretutindeni în schimbul internațional al banilor.

Aceleași cercetări pentru schimbul ideilor. O societate Romajikwai, pentru adoptarea formei latine a literelor, tocmai s-a întemeiat (1908) în Japonia. Ea posedă un ziar și lucrează pentru a face să fie editate în caractere latine operele principalilor scriitori ai țării. Marchizul Saïonji, prim-ministru, îi este președinte și mulți japonezi sunt

partizani ai acestei reforme menite să creeze un mijloc mai ușor de comunicare cu celelalte țări.

Se cunosc încercările făcute în diferite părți pentru a crea o limbă universală: Esperanto, Volapük, Ido mărturisesc și ele despre nevoia care frământă spiritele de a apropia popoarele.

În același pas cu toate aceste inovații merge Revoluția.

Am văzut că încă din primele sale zile s-a exprimat speranța de a ajunge prin ea să nu se facă din toate națiunile decât un singur popor, de a distruge naționalitățile pentru a constitui pe ruinele lor o republică universală; și, pe de altă parte, de a nimici creștinismul și de a întemeia o religie nouă, religie umanitară, după dorința unora, religie satanică, după dorința altora; dar, pentru aceștia ca și pentru aceia, religie universală, cuprinzând pe toți oamenii spre a-i închide în același templu ca și în aceeași cetate.

O asemenea concepție, un asemenea plan trebuia atunci să pară o curată nebunie. Trebuie însă să recunoaștem că astăzi el se arată mai realizabil decât putea fi în ochii celor care l-au expus pentru întâia oară, în ochii oamenilor Convenției; și că totul, în mișcarea ideilor, ca și în revoluțiile politice, ca și în descoperirile și aplicațiile științei, pare să se preteze realizării lui.

Cum, acum un veac, pe când nu puteau avea nicio idee despre ceea ce vedem noi, au putut oamenii Revoluției să conceapă

gândul unei Revoluții îmbrățișând astfel întreaga omenire pentru a o transforma atât de radical?

Nu se poate explica aceasta decât prin inspirația lui Satan. Îngerul căzut vedea încă de atunci, în cauzele lor, evenimentele la care asistăm astăzi și care zdrobesc una după alta barierele ce despărțeau popoarele și rasele; vedea de asemenea progresele pe care aveau să le facă științele fizice, abia născute, și răsturnările sociale pe care ele le vor produce. Vedea, în sfârșit, negațiile radicale la care discipolii lui Voltaire și Rousseau aveau să târască rațiunea despărțită de credință. Și-a făgăduit să pună stăpânire, prin aceia care ar fi consimțit să se facă sclavii lui în societățile secrete, pe aceste mișcări de ordin material și de ordin intelectual, de ordin politic și de ordin moral, și să le facă să slujească la restabilirea, asupra întregului gen omenesc, a domniei pe care regenerarea creștină i-o făcuse să o piardă. Se știe cum și cu ce succes, se poate spune, a lucrat la aceasta pe tot parcursul secolului al XIX-lea. I-am auzit pe suppușii lui, în guvern și în presă, în loji și în cluburi, strigând într-un singur glas: Noi ținem victoria!

În numărul său din 7 ianuarie 1899, La Croix raporta acest cuvânt al unui evreu: „Imperiul nostru este cel care se pregătește; acela pe care voi îl numiți Antihrist, evreul temut de voi, va profita de toate noile drumuri pentru a face repede cucerirea pământului."

Ei nu știu, sau voiesc să ignore, că deasupra stăpânului lor Satan, infinit deasupra lui, este Dumnezeu, Dumnezeu atotputernic. El a creat lumea pentru slava Sa, slava negrăită care Îi va fi adusă veșnic de toate făpturile Sale, fără excepție, deși în chip diferit, unele manifestând bunătatea Sa, celelalte manifestând dreptatea Sa. Până în ziua răsplătirilor supreme, El le lasă liberului lor arbitru, astfel însă încât cei răi ca și cei buni, răul ca și binele, slujesc la împlinirea planurilor Înțelepciunii Sale infinite.

Așa cum spune Donoso Cortés: „Lucifer nu este rivalul, el este sclavul Celui Preaînalt. Răul pe care îl inspiră sau îl introduce în suflet și în lume, nu-l introduce, nu-l inspiră fără îngăduința Domnului; iar Domnul nu i-l îngăduie decât spre a-i pedepsi pe nelegiuiți sau spre a-i curăți pe cei drepți prin fierul arzător al tribulației. Astfel, chiar răul ajunge să se prefacă în bine sub conjurația atotputernică a Celui care nu are egal nici în putere, nici în măreție, nici în minune; a Celui care este Cel ce este și care a scos tot ceea ce este, în afară de El, din abisurile neantului."

Dumnezeu îngăduie, și noi suntem, vai, martori ai acestui lucru, rătăcirile omului și chiar răzvrătirea împotriva Lui, dar într-o măsură care nu va fi depășită; El așteaptă. Totul va sluji planurilor Sale și, când încercarea va fi încetat, toate vor fi la locul lor; atunci nu va mai fi rău decât pentru vinovații îndărătnici. Dar, să o spunem, chiar vinovații înșiși vor reaminti încă planurile pline de iubire ale lui Dumnezeu pentru făpturile Sale; ceea ce va fi pricinuit pierzarea lor va fi,

într-adevăr, abuzul unui binefaceri care era menită să le procure o greutate imensă de slavă, abuzul libertății pe care Dumnezeu o dă făpturilor Sale cu scopul de a-Și forma aleși care să poată spune împreună cu sfântul Pavel: „Prin harul lui Dumnezeu sunt ceea ce sunt, și harul Lui în mine n-a fost zadarnic. Am lucrat, însă nu eu, ci harul lui Dumnezeu care este cu mine."

Întemeietorul iluminismului francez, Saint-Martin, avea intuiția acestor adevăruri și își spunea că Satan s-ar putea foarte bine să nu aibă ultimul cuvânt al Revoluției. La 6 ianuarie 1794, el îi scria baronului de Kirchberger: „Cât despre mine, nu m-am îndoit niciodată că Providența se amesteca în Revoluția noastră și că nu era posibil ca ea să dea înapoi. Cred mai mult ca oricând că lucrurile vor merge până la capătul lor și vor avea un final foarte important și foarte instructiv pentru genul omenesc."

De Maistre nu gândea altfel. „Pentru orice om care are ochiul sănătos, spune el, și care vrea să privească, nimic nu este atât de vădit ca legătura celor două lumi. Tot ceea ce se petrece pe pământ își are rațiunea de a fi în Cer. Împlinirii decretelor divine îi sunt rânduite toate faptele, toate revoluțiile pe care istoria le-a înregistrat, toate acelea pe care le va înregistra până la sfârșitul timpurilor: toate concură, după natura și importanța lor, la lucrarea tainică pe care Dumnezeu o împlinește aproape fără știrea noastră și care nu va fi pe deplin descoperită decât în marea zi a eternității. Dacă revoluțiile sunt aduse de erorile oamenilor, dacă ele sunt făcute din

crimele lor, Dumnezeu le stăpânește până într-acolo încât le face să concure la împlinirea planurilor Sale care datează din eternitate."

Nimeni n-a exprimat într-un limbaj mai sublim acest adevăr frumos și mângâietor. În primele rânduri ale celei dintâi dintre lucrările sale, el a făcut să se atingă această acțiune a Providenței care îi conduce pe oameni unde voiește, lăsându-le totuși libertatea mișcărilor lor.

„Suntem legați de tronul Ființei supreme printr-un lanț suplu care ne reține fără a ne înrobi. Ceea ce este mai admirabil în ordinea universală a lucrurilor este acțiunea ființelor libere sub mâna dumnezeiască. Liberi sclavi, ele lucrează deopotrivă în mod voluntar și necesar; fac cu adevărat ceea ce voiesc, dar fără a putea tulbura planurile generale. Fiecare dintre aceste ființe ocupă centrul unei sfere de activitate al cărei diametru variază după bunul plac al eternului geometru care știe să lărgească, să restrângă, să oprească sau să îndrume voința fără a-i altera natura... Puterea Lui lucrează jucându-se; în mâinile Sale, totul este suplu, nimic nu-I rezistă; pentru El, totul este mijloc, chiar și obstacolul; iar neregularitățile produse de lucrările agenților liberi vin să se așeze în ordinea generală."

Satan nu scapă nici el de sub această lege. Și el face ceea ce voiește; dar, făcând ceea ce voiește, lucrează la împlinirea gândurilor dumnezeiești. El triumfă în ceasul de față; totul merge după dorințele sale și sclavii săi omenești sunt în jubilare. Ei nu văd că, părând a conduce Revoluția, nu intră în

ea decât ca simple instrumente și că nelegiuirile lor s-au întors întotdeauna împotriva scopurilor pe care și le propuseseră.

Ei voiesc să nimicească creștinismul; nu se ascund de aceasta, o proclamă; și, văzând ruinele pe care le-au adunat de un veac încoace, atât în suflete, cât și în societate, se măgulesc că vor izbuti. Strigătele lor de bucurie, unite cu strigătele lor de ură, răsună pretutindeni cu o strălucire din ce în ce mai insolentă. Se înșală. Se slăvesc cu ceea ce, într-un fel sau altul, va fi spre rușinea lor.

După cum unitatea imperiului roman pregătise terenul pentru propagarea Evangheliei, tot astfel toate invențiile noi și toate revoluțiile pregătesc contopirea popoarelor. În ce scop?

Cunoaștem gândurile, speranțele sectei: o religie unică, adunând toate spiritele, o Convenție unică, guvernând toate popoarele. Copiii lui Dumnezeu au speranțe cu totul altele.

Lacordaire le formula odinioară, de la amvonul Notre-Dame, în acești termeni: „O voi, oameni ai vremii, principi ai civilizației industriale, voi sunteți, fără să știți, pionierii Providenței. Aceste poduri pe care le suspendați în aer, acești munți pe care îi deschideți înaintea voastră, aceste drumuri pe care focul vă poartă, credeți că sunt menite să slujească ambiției voastre; nu știți că materia nu este decât canalul prin care curge spiritul. Spiritul va veni când îi veți fi săpat albia. Așa făceau romanii, înaintașii voștri; ei au folosit șapte sute de ani pentru a apropia popoarele prin armele lor și pentru a

brăzda cu lungile lor drumuri militare cele trei continente ale lumii vechi; credeau că pentru totdeauna legiunile lor vor trece pe acolo ca să poarte poruncile lor universului; nu știau că pregăteau căile triumfale ale consulului Isus. O, voi, deci, moștenitorii lor, și tot atât de orbi ca ei, romanii celei de a doua rase, continuați lucrarea al cărei instrument sunteți; scurtați depărtările, micșorați mările, scoateți din natură ultimele ei taine, pentru ca într-o zi adevărul să nu mai fie oprit de fluvii și de munți, ci să meargă drept și repede. Cât sunt de frumoase picioarele celor ce vor evangheliza pacea!"

Dl Dufourcq, în cartea pe care tocmai am citat-o, socotește și el că ceea ce se pregătește va fi continuarea, desăvârșirea a ceea ce se face de la Isus Cristos încoace.

„Este un fapt: popoarele creștine dețin primul rang și joacă rolul cel dintâi. Creștinii sunt cei care au colonizat Rusia și America, au respins islamul, au cucerit India, au deschis China; civilizația creștină este aceea care aduce celorlalte popoare principiile organizatoare ale vieții materiale și morale. Pare că toate pâraiele omenești se îndreaptă, spre a fi pe rând primite de el, către marele fluviu care, născut în Palestina, lărgit în Galileea, acum nouăsprezece veacuri, își poartă încet apele sale mântuitoare prin lume." Înaintea lui, J. de Maistre exprimase aceleași previziuni: „Când o posteritate care nu este departe va vedea ceea ce rezultă din conspirația tuturor viciilor, ea se va proclama plină de admirație și de recunoștință."

Și, câteva luni mai târziu: „Ceea ce se pregătește acum în lume este unul dintre cele mai minunate spectacole pe care Providența le-a dat vreodată oamenilor."

Încă din mijlocul însuși al ororilor lui 93, el știuse să-și desprindă privirea de acel tablou deznădăjduitor, spre a-i prevedea deznodământul. „Generația de față este martora unuia dintre cele mai mari spectacole care au ocupat vreodată ochiul omenesc: este lupta până la capăt dintre creștinism și filosofism.

Arena este deschisă, cei doi vrăjmași sunt încleștați, iar universul privește. Se vede, ca la Homer, pe Tatăl zeilor și al oamenilor ridicând balanțele care cântăresc cele două mari interese; în curând unul dintre talere va coborî." Și, după ce arătase la ce era redus catolicismul în ceasul în care scria, adăuga: „Filosofismul nu mai are, așadar, de ce să se plângă; toate șansele omenești sunt în favoarea lui; totul se face pentru el și totul împotriva rivalei sale. Dacă este învingător, nu va spune ca Cezar: Am venit, am văzut, am învins; dar, în sfârșit, va fi învins: poate aplauda și se poate așeza cu mândrie pe o cruce răsturnată. Dar dacă creștinismul iese din această încercare teribilă mai curat și mai viguros, dacă, Hercule creștin, tare prin însăși puterea sa, îl ridică pe fiul pământului și îl înăbușă în brațele sale: Patuit Deus!"

Nimic din ceea ce a văzut în jumătatea de veac care a urmat Terorii nu l-a putut desprinde de această speranță. Toate zguduirile la care a asistat le numea o „prefață", un „teribil și

indispensabil preliminar". La extrema opusă a gândurilor omenești, Babeuf spunea în același timp:

„Revoluția franceză este înainte-mergătoarea unei Revoluții cu mult mai mari." Câți alții au gândit și au spus la fel!

Prefață a cărei cărți? Înainte-mergătoare a cărei transformări? Preliminar al cărei noi stări de lucruri? Desigur, Babeuf și de Maistre nu își făceau aceeași idee despre aceasta, tot așa cum astăzi Jaurès și Pius al X-lea.

În enciclica Praeclara, din 20 iunie 1894, adresată principilor și popoarelor universului, Leon al XIII-lea spusese și el: „Vedem acolo, în depărtarea viitorului, o nouă ordine de lucruri; și nu cunoaștem nimic mai dulce decât contemplarea imenselor binefaceri care vor fi rezultatul ei firesc."

Trebuie, într-adevăr, ca totul să se schimbe, dacă vremurile nu se apropie de sfârșitul lor. Perversiunea spiritelor, coruperea inimilor au atins toate clasele societății și le-au adus la o stare dincolo de care nu mai este decât descompunerea putredă a corpului social. Dacă Dumnezeu nu voiește să ajungem acolo, trebuie ca, prin mijloace cunoscute numai Lui, să ne facă să ajungem la o schimbare aproape totală și în același timp universală, acea schimbare a lumii morale și religioase pe care sfânta Hildegarda și atâția alții ne-au profețit-o.

Dacă îi dăm crezare lui Pius al IX-lea, Leon al XIII-lea și Pius al X-lea, lui de Maistre, lui Blanc de Saint-Bonnet și altora, El

o va face, poate curând. „Se pot întâmpla lucruri care ne zădărnicesc speculațiile; dar, fără a pretinde să exclud vreo greșeală sau vreo nenorocire intermediară, mă voi ține mereu sigur de un sfârșit fericit."

„Nu vedem încă nimic, pentru că până aici mâna Providenței n-a făcut decât să curețe locul; dar copiii noștri vor striga cu o admirativă evlavie: Fecit magna qui potens est."

„Există în această imensă revoluție lucruri accidentale pe care raționamentul omenesc nu le poate cuprinde pe deplin; dar există și o mișcare generală care se face simțită tuturor oamenilor care au fost în stare să-și procure anumite cunoștințe. TOTUL ÎN CELE DIN URMĂ SE VA ÎNTOARCE SPRE MAI BINE."

CAPITOLUL LXX
CE TREBUIE SĂ AȘTEPTĂM DE LA FRANȚA? I - TEMEIURI DE DEZNĂDEJDE

Previziunile oamenilor înțelepți, făgăduințele și asigurările sfinților raportate mai sus îmbrățișează întreaga creștinătate; despre toate popoarele care au primit binefacerile Răscumpărării ele vestesc întoarcerea la instituțiile, la legile și la moravurile civilizației creștine. Ele spun chiar că pilda lor va lumina popoarele necredincioase și că în sfârșit va fi ascultată rugăciunea dumnezeiescului Mântuitor: Unum ovile et unus Pastor, astfel încât ceea ce Satan își propune și la ce îi face pe ai săi să lucreze, unitatea genului omenesc restabilită în folosul lui și sub stăpânirea lui, s-ar întoarce împotriva lui.

Sub impulsul lui, „neamurile se frământă în tumult, popoarele cugetă planuri deșarte, regii pământului se ridică, iar prinții țin sfat împotriva Domnului și împotriva Cristosului Său. Să le sfărâmăm legăturile, zic ei, și să aruncăm departe de noi lanțurile lor!

„Dar Cel ce șade în ceruri râde de ei, Domnul îi ia în derâdere. El le vorbește în mânia Sa; îi lovește de spaimă în urgia Sa.

Supuneți-vă, căci Eu am așezat pe regele Meu pe Sion, muntele cel sfânt.

„Voi vesti acest decret: Tu ești Fiul Meu: Eu Te-am născut astăzi, într-o zi fără ajun și fără mâine, din toată veșnicia. Cere, și Îți voi da neamurile moștenire, iar marginile pământului stăpânire." (Ps. II)

Dacă a venit ceasul domniei lui Isus Cristos ca învingător asupra omenirii răzvrătite, dacă, în mijlocul erorilor, corupțiilor și calamităților veacului de față, ne putem lăsa duși de speranța unei apropiate intervenții a lui Dumnezeu în favoarea Bisericii și a genului omenesc, o întrebare deosebit de apăsătoare ni se pune nouă, francezilor. Va avea Franța parte de îndurările dumnezeiești? Și, mai mult încă, va relua ea firul misiunii care i-a fost dată între celelalte popoare? Căci Franța a primit o misiune în ziua când a fost adusă la existență, în ziua când a ieșit din baptisteriul de la Reims vie din viața lui Cristos și consacrată apărătoare a Bisericii, sprijin al Papalității,

apostol al neamurilor necredincioase: „O Dumnezeule, zicea sfânta liturghie în veacul al XI-lea, Dumnezeule atotputernic și veșnic, care ai întemeiat imperiul francilor spre a fi, în lume, instrumentul voinței Tale dumnezeiești, sabia și pavăza sfintei Biserici, întâmpină pururea și pretutindeni, cu lumina cerească, pe fiii rugători ai francilor, pentru ca ei să vadă mereu ceea ce trebuie făcut pentru venirea împărăției Tale în această lume și, pentru a face astfel cum vor fi văzut, să fie până la sfârșit plini de iubire și de curaj."

Această rugăciune purta înaintea lui Dumnezeu expresia simțămintelor pe care le pusese în inima părinților noștri scrisoarea Papei Anastasie al II-lea către Clovis, aceea a Papei Vigiliu către Childebert, aceea a sfântului Grigorie cel Mare către fiii Brunhildei etc. Și cât de bine arătau atâtea evenimente survenite de-a lungul veacurilor că aceasta era funcția pe care Providența o rânduise Franței, ideea directoare a istoriei sale și sufletul vieții ei.

Dar, asemenea individului, un popor poate sfârși prin a se face necredincios misiunii sale. Poporul iudeu, păzitor al făgăduinței dumnezeiești, s-a întors împotriva chemării sale. Poporul Franței, după ce s-a bucurat de un privilegiu asemănător, nu s-a făcut oare vinovat de aceeași crimă?

În 1795, așadar în plină revoluție, apăru la Frankfurt o carte fără nume de autor, intitulată:

Sistemul galican a fost atins și convins că a fost PRIMA ȘI PRINCIPALA CAUZĂ A REVOLUȚIEI care tocmai a decatolicizat și a dizolvat monarhia preacreștină și că este astăzi marele obstacol în calea contrarevoluției în favoarea acestei monarhii.

Se știe ce era sistemul galican. El fusese formulat în Adunarea din 1682 în patru articole, consacrând o dublă eroare și săvârșind un dublu atentat împotriva suveranității Fiului lui DUMNEZEU FĂCUT OM, cap al omenirii răscumpărate.

Pe de o parte, ele afirmau că puterea Vicarului lui Isus Cristos este limitată, legată de canoane, iar infailibilitatea sa doctrinară depinde de aceea a Bisericii. Pe de altă parte, că puterea regelui este absolută, că nu depinde decât de sine însuși, că este independentă de puterea pe care Domnul nostru Isus Cristos a dat-o Papei, Vicarul Său.

Prin prima eroare și primul atentat, Biserica Franței, prin episcopii săi, se punea în afara învățăturii Bisericii universale asupra unui punct esențial care trebuia să fie definit de conciliul Vatican.

Prin a doua eroare și al doilea atentat, Franța era așezată în afara tradițiilor genului omenesc. Niciodată, în vreun timp, niciun popor n-a omis să dea religiei rolul de temelie a constituției sale, a instituțiilor publice și a legilor. Nicio națiune nu făcuse aceasta mai bine decât Franța; ea chiar slujise, sub acest raport, drept model popoarelor moderne; ea

fusese cea dintâi care recunoscuse dumnezeiasca maiestate a Domnului nostru Isus Cristos și a Bisericii Sale. Regele Franței se intitula locțiitorul lui Isus Cristos și proclama, în fața tuturor, drepturile suverane ale Mântuitorului prin această inscripție gravată pe monedele sale: Christus vincit, regnat, imperat, cuvinte inspirate de cele ale Introitului Epifaniei: Isus Cristos ține în mâna Sa domnia, puterea și împărăția. Et regnum in manu ejus et potestas et imperium. „O, popor al francilor, striga în 1862 cardinalul Pie, urcă înapoi cursul veacurilor, consultă analele primelor tale domnii, întreabă faptele strămoșilor tăi, isprăvile părinților tăi, și ele îți vor spune că, în formarea lumii moderne, în ceasul când mâna Domnului plămădea noi rase occidentale pentru a le grupa, ca pe o gardă de onoare, în jurul celei de a doua Ierusalimuri, locul pe care ți l-a însemnat, partea pe care ți-a făcut-o, te așeza în fruntea națiunilor catolice. Cei mai viteji monarhi ai tăi s-au proclamat «sergenții lui Cristos»."

Declarația din 1682 rupea cu acest trecut, ea făcea pentru prezent secularizarea guvernării și pregătea pentru viitor ateismul legilor și laicizarea instituțiilor, care aveau să ducă la separarea Bisericii de Stat. Doctrina separării Bisericii de Stat este cuprinsă în Declarația din 1682. Într-adevăr, spunând că Biserica nu a primit nicio autoritate asupra lucrurilor temporale și civile și că, în consecință, regii și suveranii nu sunt supuși niciunei puteri ecleziastice în ordinea temporală. Bossuet și ceilalți membri ai adunării nu voiau, fără îndoială, să supună Biserica Statului, așa cum făcuseră înaintea lor

episcopii Angliei, recunoscându-l pe Henric al VIII-lea și pe succesorii săi drept capi ai Bisericii. Dar dependența Bisericii față de Stat trebuia să iasă în chip fatal din Declarație. Dacă regele, sau Parlamentul, sau poporul suveran nu este supus judecății Pontifului, atunci el va decide în chip suveran ce este temporal și ce nu este. În virtutea acestui principiu, Bossuet însuși a fost condamnat să ardă una dintre pastoralele sale și, în zilele noastre, pe când concordatul era încă în vigoare, clericii au fost supuși serviciului militar.

Data de 1682 marchează, așadar, ceasul în care Revoluția a fost concepută în sânul națiunii franceze; „Această revoluție al cărei victime suntem, spunea autorul necunoscut al broșurii al cărei titlu tocmai l-am dat, nu este, în sine și prin natura ei, decât un fel de revoltă directă și declarată împotriva autorității sacerdotale și a autorității regale a lui Isus Cristos. Pe Isus Cristos îl au în vedere, mai presus de toate lucrurile, revoluționarii nelegiuiți; și dacă face parte din planurile lor detestabile să lucreze cu toate puterile lor la răsturnarea Sfântului Scaun și a tuturor tronurilor creștinătății, aceasta nu este decât pentru a nimici, dacă pot, dubla autoritate a lui Isus Cristos, al cărei depozitari sunt, fiecare în felul său, Suveranul Pontif și regii creștini, și pe care o exercită în numele Lui și ca ținând locul Lui."

Revoluția, cu asasinarea lui Ludovic al XVI-lea pe de o parte și, pe de alta, cu constituția civilă a clerului, a fost deci consecința logică a Declarației din 1682. Voind să limiteze puterile date Vicarului Său de Domnul nostru Isus Cristos,

Biserica galicană deschisese ea însăși calea spre schisma în care Revoluția voia să o arunce; iar lipsindu-l de sprijinul pe care îl luase încă de la început de la tronul lui Isus Cristos, ea făcea să piardă tronul regilor preacreștini prestigiul și stabilitatea sa. Suveranitatea nu mai păstra alt sprijin decât opinia națională, atât de ușor de întors, atât de grabnică să scuipe astăzi ceea ce adora ieri.

Aici este adevărata cauză a dispariției tronului Franței, ca și a prăbușirii Bisericii galicane. La urmările logice pe care erorile și fărădelegile le atrag după ele se unește pedeapsa. Aici pedeapsa a fost decapitarea regelui și masacrul clerului. Aceste pedepse ni se par enorme, dar cine suntem noi ca să judecăm natura acestei crime și ispășirea pe care o făcea necesară?

Căci oamenii Convenției au voit într-adevăr să lovească în Ludovic al XVI-lea nu numai un om, nu numai un Rege drept, ci pe Cristos Însuși, al cărui slujitor era, și creștinătatea, al cărei cap era. Ceea ce voiau să doboare odată cu capul lui era credința lui Clovis, a lui Carol cel Mare și a sfântului Ludovic; era reprezentantul cel mai înalt, după Papă, al dreptului divin pe care se măguleau că îl vor distruge. Ei voiau să „decatolicizeze nu mai puțin decât să demonarhizeze" Franța și creștinătatea; voiau, în Ludovic al XVI-lea, să atingă „infamul", „să zdrobească infamul". Prin intenție, regicidul era, la anumiți oameni, un adevărat deicid.

Unit cu Vicarul lui Cristos și prin el cu Cristos, uns cu untdelemnul sfânt pe care Porumbelul, mesager divin, îl

adusese din cer, regele Franței, nu prin sine însuși, ci prin CEL pe care Îl reprezenta, era un alt Cristos, așa cum vorbește Scriptura. Revoluția, luminată de o ură satanică, nu se înșela în această privință. Este de ajuns, pentru a ne convinge, să ne amintim de cuvintele rostite în Convenție de Robespierre, de Saint-Just și de alții.

Dl Chapot are dreptate să spună: „Există un păcat al Franței, după cum există un păcat al poporului evreu. Păcatul național al poporului evreu este deicidul; păcatul național al Franței este regicidul, este Revoluția și liberalismul. Mă explic: Israel a voit să-L ucidă pe Isus Cristos ca Dumnezeu; Franța în revoluție a voit să-L ucidă ca rege. Atentatul săvârșit împotriva lui Ludovic al XVI-lea avea un răsunet direct împotriva persoanei înseși a lui Cristos. Nu omul este acela pe care Revoluția a voit să-l ucidă în Ludovic al XVI-lea, ci principiul pe care regele Franței îl reprezenta, iar acest principiu era acela al regalității creștine. Ce vrea să spună aceasta, regalitate creștină? Adică regalitate temporală dependentă de Cristos, imagine a regalității lui Cristos, vasală și slujitoare a regalității lui Cristos; pentru aceasta regii Franței se intituluau sergenții lui Cristos." În acest gând, Ioana d'Arc, întărind pe pământ regalitatea legitimă, îi spusese lui Carol al VII-lea: „Veți fi locțiitorul Regelui cerurilor, care este Rege al Franței."

Lamennais a comentat astfel cuvântul Fecioarei:
„Nu de om se asculta, ci de Isus Cristos. Simplu executor al poruncilor Sale, suveranul domnea în numele Lui; sacru ca și

El, atâta vreme cât folosea puterea pentru a menține ordinea stabilită de Mântuitorul-Rege, lipsit de autoritate îndată ce o încălca. Astfel, dreptatea și libertatea constituiau temelia societății creștine; supunerea poporului față de Principe avea drept condiție supunerea Principelui față de Dumnezeu și față de Legea Sa, cartă veșnică a drepturilor și a datoriilor, de care venea să se sfărâme orice voință arbitrară și dezordonată."

Declarația din 1682 a venit să pună principiul contrar al secularizării guvernării popoarelor creștine. Este adevărat că, la doisprezece ani după ce fusese formulată, la 14 septembrie 1693, Ludovic al XIV-lea i-a scris Papei Inocențiu al XII-lea: „Mă bucur să fac cunoscut Sfinției Voastre că am dat ordinele necesare pentru ca lucrurile cuprinse în edictul meu din 22 martie 1682, privitoare la declarația făcută de clerul Franței, la care împrejurările trecute mă obligaseră, să nu fie observate." Și, nemulțumit că Sfântul Părinte era informat despre sentimentele sale în această privință, el își exprimase dorința ca toată lumea să-i cunoască profunda venerație pentru Capul Bisericii. Eroarea era deci retractată din partea regalității și vina reparată.

Dar una și alta au fost reînnoite și agravate dincolo de orice limită de către națiune, în ziua în care a fost scris și votat acest articol din declarația Drepturilor Omului: „Principiul oricărei suveranități rezidă în mod esențial în națiune; niciun corp, niciun individ nu poate exercita autoritate care să nu emane în mod expres de la ea."

Aceasta nu a fost niciodată retractată, este încă în vigoare, și aici stă ceea ce dă temerile exprimate mai sus.

„Ceea ce Revoluția a voit să distrugă, spune încă dl Chapot, este principiul însuși al autorității creștine în Stat. Ea a voit să înceapă secularizarea, sau mai bine spus apostazia, întregii ordini sociale și civile. Ea a voit să smulgă vechile națiuni creștine, în fruntea cărora era Franța, de sub stăpânirea lui Isus Cristos."

Iată păcatul Franței, cauza primă și radicală a abaterii în care ne aflăm.

Secularizarea și-a urmat cursul de atunci înainte, atingând totul, eliberând totul de tutela părintească a lui Cristos, de tutela maternă a Bisericii. Acest jug atât de onorabil și atât de dulce a fost prezentat ca umilitor și aservitor. El este respins în întregime la ora de față prin legea separării Bisericii de Stat.

La acest prim atentat s-a adăugat un altul, acela împotriva suveranității pontificale, a cărei pază o avea Franța prin misiune specială.

Se știe cum, după ce l-a repus pe Pius al IX-lea pe tronul său, Franța l-a părăsit, s-a retras de lângă el, pentru a lăsa câmp liber mercenarilor Francmasoneriei. Mai rămânea însă lângă tronul pontifical ambasada, personificare a Franței. Nu mai este acolo, iar jalnicul artificiu întrebuințat spre a acoperi

această trădare voită de Francmasonerie este pe deplin vrednic de aceea care este perfidie și minciună.

Până aici, niciun suveran al unei națiuni oficial catolice nu voise să-l viziteze la Roma pe uzurpator, nici măcar împăratul Austriei, aliatul său, în ciuda a douăzeci de ani de insistențe spre a-l readuce la observarea legilor respectului reciproc. Aceasta este, din partea principilor catolici, o manieră de a afirma că problema Romei există încă, că ea rămâne pusă pentru Puteri.

Chiar și suveranii necatolici, prin felul în care își fac vizita la Vatican, dau mărturie că, și pentru ei, problema este încă pendinte, nerezolvată.

Dl Loubet, cel dintâi, a declarat, prin demersul său, că în ochii săi adevăratul și singurul Suveran al Romei este nepotul lui Victor-Emmanuel; el a ratificat marea nelegiuire politică și religioasă săvârșită în 1870. În numele Franței a pretins să comită acest act, cel mai opus cu putință întregii sale istorii, rolului pe care l-a jucat în lume, vocației pe care Dumnezeu i-a dat-o. Și aceasta într-un timp în care împăratul Germaniei se înfățișează ca gonfalonier al Bisericii!

Erau în Cameră doi preoți; și ei au lăsat unui laic, dl Boni de Castellane, grija de a revendica drepturile imprescriptibile ale Papalității și de a apăra drepturile și onoarea Franței. Ce spun? Unul dintre ei, dl Gayraud, prin abținerea sa, s-a declarat indiferent la chestiune; iar celălalt, dl Lemire, a spus prin votul

său dlui Loubet: Mă bucur că mergeți să dați uzurpării piemonteze sancțiunea pe care încă nu a primit-o și, folosindu-mă de puterile mele de deputat, vă dau mijloacele s-o faceți.

A doua zi după acest vot, a doua zi după această misiune dată dlui Loubet de deputați și de senatori, Henri Rochefort scria în L'Intransigeant: „Ziua de ieri a fost, se poate spune, excelentă pentru cei fără patrie... Franța moare, este neîndoielnic, dar ei nu vor fi cu adevărat mulțumiți decât când vor putea striga: «Franța a murit!»" Deja, după ședința din 22 ianuarie asupra chestiunii Delsor, același scrisese: „Se poate spune că Franța a trăit. Ea mai este încă pentru câtva timp o expresie geografică."

Este oare acesta răspunsul definitiv la întrebarea pe care J. de Maistre i-o punea lui M. de Bonald: „Franța a murit?"

În 1878, cardinalul Pitra, într-o scrisoare adresată dlui baron Bande, ambasador la Constantinopol, întreba:
„Mâine, unde va fi Franța? Îmi vorbiți despre prăbușiri amenințătoare în toate punctele Europei. Ce este deci o asemenea situație și cum am ajuns în acest punct extrem, încât trebuie, la fiecare zi următoare, să ne temem de o zguduire universală?"

În aprilie 1903, Ed. Drumont spunea și el: „Nu este nicio îndoială că Franța se află în acest moment într-o deplină depresiune, gata pentru orice, acceptând orice, asistând cu

indiferență la cele mai monstruoase atentate. Cauzele acestei stări sufletești sunt multiple... pare însă că ceea ce a atins Franța la inimă este faptul că ea a întrezărit, poate pentru întâia oară, în existența sa de națiune, posibilitatea de a muri. Și dacă inima slăbește, este pentru că mintea șovăie în mijlocul celei mai înfricoșătoare debandade intelectuale și morale la care lumea a asistat vreodată."

La 4 februarie 1904, la tribunalul Senei, se pleda, după divorț, un proces de încredințare a copilului. Cui trebuia încredințat? Judecătorii se consultau. Iar președintele, încurcat, neputincios, a lăsat să-i scape acest cuvânt de descurajare și de tristețe: „Trăim într-o societate care se prăbușește!"

Oamenii cu adevărat inteligenți nu se înșală cu privire la cauza primă a decadenței noastre în toate privințele, care îngăduie să se pună această sinistră întrebare: moare Franța? A murit Franța?

Dl de Beugny d'Hagerne a publicat în 1890, în Revue du Monde catholique, notele sale de călătorie de la Paris în Transilvania. El istorisește acolo o întrevedere pe care a avut-o la Füred cu dl Lonkay, directorul lui Magyar Állam (Statul ungar), marele ziar catolic al Ungariei. „Iubesc foarte mult Franța, mi-a spus el, și în mijlocul evenimentelor politice ale epocii noastre, pe care meseria mea de publicist mă silește să le studiez în fiecare zi, sunt două puncte pe care nu le pierd niciodată din vedere: Papalitatea și Franța. Franța mi s-a părut întotdeauna poporul ales de Dumnezeu pentru a apăra

drepturile Bisericii Sale; văd toate națiunile creștine bizuindu-se pe ea și așteptând de la ea mântuirea. Din nefericire, sunt multe lucruri care mă fac să tremur pentru voi. Nu vorbesc despre nebuniile actuale ale guvernanților voștri, aceasta este o boală, un acces de febră arzătoare, care nu poate fi decât vremelnic. Războiul dintre imperiul german și Franța este inevitabil... Va fi un duel pe moarte. Dacă Franța ar mai fi încă fiica cea mai mare a Bisericii, dacă ar avea un cap spunându-se, ca sfântul Ludovic, sergent al lui Isus Cristos, nu m-aș teme de nimic. Dar, printre greșelile și nebuniile primei voastre revoluții, este una care trebuie să vă atragă pedepse teribile. În acea epocă nefastă, Franța L-a alungat pe Dumnezeu din legile sale: aceasta a fost o crimă de lepădare națională. Această crimă, toate guvernele care au urmat Revoluției n-au știut, sau n-au putut, sau n-au îndrăznit s-o repare. Această crimă a fost mai târziu imitată de alte națiuni catolice și mă întreb adesea dacă Dumnezeu nu va sfârși, și El, prin a-i lepăda pe cei care L-au lepădat."

Mai recent, aceeași teamă era exprimată la Amsterdam, sau mai degrabă afirmația era rostită de un protestant, membru al Camerei Înalte a Statelor Generale. Vorbind unui călugăr izgonit din Franța prin legea Waldeck-Rousseau, el întreba:

„V-ar jigni oare dacă aș afirma că Franța este pierdută?"

„Aș vrea, cel puțin, să știu după ce judecați astfel", a răspuns călugărul.

„După semnele care vestesc orice descompunere", a replicat senatorul.

Văzând semnele, el căutase cauza acestei morți și o punea în părăsirea catolicismului. „Am spus rău: «Franța pierdută», catolicismul este acela pe care îl socotesc pierdut în Franța. Și tocmai în această atrofie a catolicismului eu, protestant, văd simptomul morții pentru Franța."

În cursul dezbaterilor ridicate în Belgia de emigrarea în această țară a călugărilor pe care un guvern, pe cât de trădător față de patrie, pe atât de nelegiuit și neomenos, îi alungă din Franța, unul dintre membrii cei mai eminenți ai Camerei belgiene spunea și el:

„Politica anticlericală va fi pentru Franța o sinucidere națională."

Ziarele străine nu vorbesc altfel decât aceste personaje. Să ne fie de ajuns să cităm pe Vaterland din Viena. Într-un articol intitulat: Instigatorul Kulturkampf-ului francez, publicat la 8 octombrie 1904, el spunea și el: „Politica antireligioasă franceză este o adevărată politică de sinucidere."

Înaintea lor, Joseph de Maistre, după ce amintise Gesta Dei per Francos și arătase că situația eminentă pe care o ocupa Franța în lume venea din faptul că ea prezida, omenește vorbind, sistemul religios și că regele ei era „protectorul ereditar al unității catolice", acest gânditor profund adăuga:

„Din clipa în care francezii n-ar mai fi catolici, n-ar mai exista francezi în Franța, pentru că n-ar mai exista în Franța oameni care să aibă în minte și în inimă ideea directoare a strămoșilor, aceea de care francezii au ascultat de la nașterea lor, care a făcut din națiunea lor ceea ce a fost și fără de care ea nu va mai fi ea însăși, nu va mai exista."

Deja, în 1814, nevăzând în Restaurație o readucere deplină a Franței pe căile sale tradiționale, îi scrisese dlui de Bonald: „Până acum, națiunile au fost ucise prin cucerire, adică prin pătrundere; dar aici se ivește o mare întrebare. — Poate o națiune să moară pe propriul ei pământ, fără strămutare și fără pătrundere, numai pe calea putrefacției, lăsând corupția să ajungă până la punctul central și până la principiile originare și constitutive care o fac ceea ce este? Aceasta este o mare și înfricoșătoare problemă. Dacă ați ajuns aici, nu mai există francezi nici chiar în Franța și totul este pierdut."

În anul următor, el se arăta mai afirmativ: „Franța este moartă în acest moment; toată chestiunea se reduce la a ști dacă va învia."

CAPITOLUL LXXI
CE TREBUIE SĂ AȘTEPTĂM DE LA FRANȚA? II. — ÎN CIUDA TUTUROR... SPERANȚĂ.

O înviere! Aceasta nu poate fi lucrare omenească. „Ce hotărâri a rostit Marea Ființă, înaintea căreia nimic nu este mare, asupra Franței?" Prietenii lui Dumnezeu ne-au adus cuvinte de milostivire, dar pentru creștinătate, cuvinte de mântuire, dar pentru Biserică. Și Franța? J. de Maistre „îi plăcea să creadă că ea mai are încă ceva de făcut în această lume" și, în consecință, că Dumnezeu îi va face harul de a o învia.

„Ea este încă sub anatema, spunea el, dar cred totuși că este rezervată pentru vreun mare rol."

Întotdeauna el spera că, desprinsă de erorile sale, ea va merge apoi cu pași mari către punctul cel mai înalt pe care l-a atins vreodată. „Văd pe francezi înaintând către o slavă nemuritoare

Quanta nec est, nec erit, nec visa prioribus annis."

De fiecare dată când întrevedea pentru lume un viitor mai bun, spunea mereu: „Totul se va face prin Franța". Fără îndoială, nu trebuie să-i acordăm darul infailibilității, dar previziunile sale s-au împlinit atât de des, iar aceasta răspunde atât de bine dorinței celei mai arzătoare a inimii noastre, încât nu putem să nu-i dăm crezare.

De altfel, nu este singurul care ne dă speranță.

Un mare slujitor al Papalității, cardinalul Pacca, vestit prin curajul și atitudinea sa demnă în timpul persecuției lui Napoleon, deplânsese, pe vremea celor două nunțiaturi ale sale la Köln și la Lisabona, starea de spirit jalnică în care văzuse nobilimea emigrată, continuând să profeseze fățiș maximele filozofice care aduseseră catastrofa.

Această priveliște nu l-a făcut totuși să deznădăjduiască de Franța. Ajuns la vârsta de 87 de ani, a fost invitat să rostească, la 27 aprilie 1843, discursul de deschidere al Academiei religiei, la Roma. A luat drept temă Starea actuală și destinele viitoare ale Bisericii catolice. Acest discurs a fost un eveniment și a fost îndată tradus în mai multe limbi și publicat în diferite țări ale Europei. După ce a amintit strânsa unire a

Bisericii Galiei cu Biserica Romei încă din primele veacuri ale creștinismului, a zugrăvit lupta angajată chiar în acel moment, sub guvernarea din Iulie, între fiii Revoluției și fiii Bisericii și a spus:

„Cât despre mine, mi se pare că Domnul, în sfârșit împăcat, hotărăște astăzi Franța să fie instrumentul dumnezeieștilor Sale îndurări. El voiește ca ea însăși să repare numeroasele rele pe care le-a pricinuit lumii în veacul trecut și în acesta."

„Franța este necesară lumii", a scris Leon al XIII-lea într-o scrisoare către canadieni; iar un englez, Edmond Burke, dăduse mai înainte această rațiune: „Distrugerea Franței ar fi nimicirea civilizației la toate celelalte națiuni"; „îndobitocirea irevocabilă a speciei umane", a spus Joseph de Maistre.

Louis Blanc a relatat o vorbă asemănătoare a unui alt englez, pe care îl numește „cel mai profund gânditor al Angliei moderne": „Dumnezeu să voiască a nu lipsi niciodată Franța lumii, lumea ar cădea din nou în întuneric." Pe de altă parte, Biserica lui Dumnezeu ar rămâne fără apărător; și, precum s-a spus: „Biserica, fără apărător aici jos, s-ar sfârși cum a început, meritând palmele martiriului. Dacă acest sfârșit nu este aproape, Dumnezeu Se va ridica și va veni în ajutorul nostru."

Sufletul nostru cuprinde toate aceste cuvinte, emanație a gândului unor prieteni, al unor străini și chiar al unor vrăjmași, și se prinde de ele precum naufragiatul se aruncă asupra unei epave.

Căci Franța este cu adevărat în naufragiu, ca în plin ocean. Natalitatea sa scade în chip înfricoșător, în timp ce aceea a tuturor vecinilor săi crește; bărbăția sa se moleșește în bunăstare și plăcere; ideile care circulă la ea sunt, în toate privințele, opusul adevărului ca și al bunului-simț; cum s-ar putea ea mântui singură?

Nu este speranță decât în Dumnezeu. Cu siguranță, I-am dat multe motive de mânie împotriva noastră, dar multe motive Îl pot înclina și spre milostivire. El nu ignoră nicidecum asaltul infernal pe care îl suferim de două veacuri.

Împotriva Franței și-a ridicat conjurația anticreștină toate bateriile. Din Anglia, francmasoneria a fost adusă la noi și, chiar dacă are în altă parte focarele sale de conspirație, în țările catolice și mai ales în Franța și-a așezat teatrul operațiunilor sale.

Mai înainte avuseserăm să ne apărăm împotriva Reformei.

„Niciodată, spune de Maistre, protestantismul n-a încetat o clipă să conspire împotriva Franței.

Timp de veacuri, când prin violență, când prin perfidie, a încercat totul, face și acum totul pentru a ne atrage în urma sa. N-a putut izbuti. Trebuia ca Franța să rămână catolică pentru ca într-o zi lumea să fie astfel. Ea a păstrat în sânul său focul sacru, gata să-l reaprindă la disidenți, în timp ce nu a încetat să-l poarte la necredincioși.

Ea nu a opus împotriva otrăvii mai subtile a filozofismului aceeași forță de rezistență ca împotriva protestantismului; dar ea a fost viciată mai mult în spirit decât în inimă.

„Răul la vecinii noștri, spune E. de Saint-Bonnet, derivă din calculul produs de o rațiune mai rece. Păcătoși prin impetuozitate, făcând răul aproape fără reflecție, noi trebuie să fim mai ușor de îndreptat.

„Ca englezul, noi nu avem șaizeci de milioane de sclavi în Indiile sale, lucrând cu trei bani pe zi; și niciodată n-am avut gândul de a face din acest glob o piață pentru comerțul nostru.

„Ca germanul, noi nu am sfărâmat autoritatea Sfântului Părinte pentru a ne însura preoții; și niciodată gândul nostru n-a fost să topim vasele sfinte pentru a face din ele o oală de fiert. Ca rusul, noi nu am pus niciodată puterea Bisericii în mâna unui prinț și niciodată gândul nostru n-a fost să ne încredințăm sufletul unui suveran al pământului în locul lui Dumnezeu.

„Dar în această oră, mai neprevăzători, mai rătăciți decât celelalte popoare, ne place să-L negăm pe Dumnezeu, iar deja doctorii noștri, oamenii noștri politici cer ca ateismul nostru să se instaleze în Stat! L-am introdus în legile și în puterea noastră, l-am inserat în învățământ și în căsătorie; acum am voi ca Statul să se proclame fățiș ateu, să facă din aceasta obiectul unei legi."

Dar tocmai în aceasta, spune în alt loc autorul nostru, Franța este victima celei mai mari minciuni cu care oamenii au fost vreodată încercați. Ea este aceea pe care „Satan a cerut s-o cearnă" prin cea mai redutabilă eroare socială, filozofică și religioasă. Este probabil că în locul ei nicio națiune n-ar fi putut rezista așa cum a făcut-o.

Pentru învățătura genului omenesc, „Dumnezeu, fără îndoială, a îngăduit ca aceste întunecimi străpunse de vrăji să învăluie națiunea cea mai luminată, aceea care primise cele mai multe favoruri de sus, aceea al cărei suflet bătea mai puternic, aceea care singură putea, cu ajutorul dumnezeiesc, să treacă fără primejdie prin aceste regiuni mortale. Ar fi putut oare Austria să reziste? Italia? Spania? Încă de la botezul Sicambrului, Dumnezeu a voit fără îndoială ca adevărul în lume să aibă nevoie de Franța. De aceea, atunci când adevărul n-a mai strălucit acolo sub forma sa vizibilă, el s-a răspândit încă sub forma sa latentă, încălzind inima atâtor Surori ale Carității venite în grabă să panseze rănile pe care ni le făcea eroarea, a atâtor misionari care, în clipa când soarele tocmai apunea pentru noi, au dus razele sale asupra restului globului.

„Franța să se felicite pe față că are, în planurile lui Dumnezeu, un loc într-un anume fel oficial! Să fie în bucurie pentru că a dat, chiar în mijlocul slăbiciunilor sale, atâția misionari spre a purta lumina lumii și atâtea Surori ale Carității spre a-i alina durerile! Să se bucure că a dat naștere atâtor suflete închinate rugăciunii sau carității, toate aprinse de dorința arzătoare a iubirii. Franță! Franță! striga o voce sfântă, cât de iscusită ești

în a irita și a potoli pe rând dreptatea lui Dumnezeu! Dacă crimele tale au făcut să cadă pedepsele asupra ta, caritatea ta a făcut să urce glasul tău la Cer."

Satan și ai săi știu bine că aici este paratrăsnetul nostru, în lucrările și în rugăciunile călugărilor și călugărițelor noastre; de aceea, astăzi ca și acum un veac, se grăbesc mai întâi să-i îndepărteze. Ei nu vor face decât să grăbească ceasul în care Dumnezeu Își va face să izbucnească tunetul. Dar meritele dobândite vor face ca această furtună să nu aibă alt efect decât să curețe atmosfera, să o purifice de miasmele care otrăvesc spiritele, să facă astfel încât ceea ce Franța revoluționară voiește și prețuiește să fie lepădat și respins, iar ceea ce ea a disprețuit și a urât să fie din nou iubit și înălțat.

New-York Freeman din Statele Unite scria în numărul său din 7 iunie 1879: „Din toate părțile, cei care gândesc și știu să gândească nădăjduiesc în viitorul Franței. Pentru puțină vreme încă va fi luptă. Deodată, într-un fel sau altul, printr-un mijloc hotărât de Dumnezeu, va urma o mare liniște: oamenii vor privi în urmă și cu greu vor putea crede că vrăjmașii lui Cristos și ai Bisericii Sale au putut fi niște asemenea nebuni."

Și iată ceea ce dă speranței noastre încă mai multă tărie.

Numai Franța este înzestrată în așa fel încât să poată readuce lumea pe căile de la care a început să se abată acum cinci veacuri, să-i redea adevărata concepție despre viață, să hotărască popoarele să reorganizeze, după pilda sa, viața

socială în vederea vieții veșnice ce trebuie dobândită, într-un cuvânt, să restaureze civilizația creștină.

De multă vreme, fiii Franței se luptă în sânul ei așa cum Esau și Iacob se loveau în sânul Rebecăi. Acest război va avea un sfârșit. Nu ne putem apăra de a crede și a spera că va veni o zi când va fi vădit că Dumnezeu l-a iubit pe Iacob și l-a urât pe Esau; domnia celor răi — vor fi întotdeauna răi — va lua sfârșit, iar domnia celor buni va reîncepe.

De prea multă vreme triumfă cei răi, datorită ignoranțelor mulțimii. Revoluția se ascundea în întunericul lojilor. Astăzi ea este smulsă de acolo, este adusă la lumina deplină a zilei, fiecare poate vedea ce este, iar mâine, când va voi să readucă Teroarea pentru a-și menține domnia, fiecare va vedea de ce are să se teamă din partea ei. Se va înțelege că Revoluția nu se poate opri decât la neant. Ea este cancrul care nu piere decât odată cu carnea pe care o devorează. Oamenii nu vor mai avea atunci de ales decât între viață și moarte; vor trebui să se pronunțe pentru catolicii deplini sau pentru revoluționarii deplini; nu va mai fi cu putință să se refugieze în justul mijloc, într-un termen mediu între adevărul universal și minciuna universală.

Deja în 1873, dl de Saint-Bonnet anunța ceea ce începe să se deseneze sub ochii noștri: „O cernere nemaiauzită se va face. Mâine, cei care țin la viață vor fi siliți să se unească cu cei care apără Credința. Atunci toate partidele nu vor mai forma decât două: unul dorind ca Dumnezeu să triumfe pentru ca Franța

să existe, iar celălalt dorind ca Franța să piară pentru a satisface setea de crimă pe care invidia a aprins-o în inima lor." El adăuga: „Dar, la vremea hotărâtă, Dumnezeu va despica valurile Mării Roșii pentru a deschide o trecere alor Săi, apoi va închide aceste valuri peste cei care Îl blestemă, spre a izbăvi viitorul."

CAPITOLUL LXXII
CUM SĂ AJUTĂM PLANURILE MILOSTIVIRII DUMNEZEIEȘTI?

Pentru ca Dumnezeu să săvârşească această minune, trebuie să găsească sufletele noastre dispuse să primească harul Său. Nu eram astfel după pedepsele din 1793, din 1848, din 1870-1871. În loc să ne întoarcem către Dumnezeu şi să ne aruncăm în braţele milostivirii Sale, ne-am pus încrederea în iscusinţele înţelepciunii politice. Donoso Cortés ne spusese limpede după zilele lui iunie 1848: „Niciodată nu am avut credinţă, nici încredere în acţiunea politică a bunilor catolici. Toate străduinţele lor de a reforma societatea prin mijlocul instituţiilor politice, adică prin mijlocul adunărilor, al guvernelor, vor fi în chip perpetuu zadarnice. Societăţile nu sunt ceea ce sunt din pricina guvernelor şi a adunărilor; adunările şi guvernele sunt ceea ce sunt din pricina

societăților. Ar fi necesar, prin urmare, să se urmeze un sistem contrar: ar fi necesar să se schimbe societatea și apoi să se folosească această societate pentru a produce o schimbare asemănătoare în instituțiile ei."

Aceasta este ceea ce Le Play, Blanc de Saint-Bonnet și mulți alții nu au încetat să spună. „Nu există nicio posibilitate de restaurare a lucrului public fără o doctrină", scria Barrès în 1899. Doctrina fundamentală care trebuie reintegrată în suflete este aceea a noțiunii adevărate despre viață. Restul va urma. Instituțiile sociale și chiar politice vor ieși din această noțiune, precum au ieșit odinioară din ea. Moravurile și instituțiile se transformă ca de la sine sub presiunea ideilor. Ele s-au transformat în bine sub acțiunea predicării evanghelice, s-au transformat în rău începând de la predicarea evangheliei Umaniștilor.

Poate fi redată societății adevărata concepție despre viață? Da, dacă Dumnezeu ne face acest har, și ni-l va face dacă ne vom înfățișa înaintea Lui cu o inimă zdrobită și smerită.

„Doamne, ziceau Tobie și însoțitorii lui de captivitate, noi nu am ascultat de poruncile Tale, de aceea am fost dați prăzii, captivității și morții. Suntem subiect de batjocură și de dispreț pentru toate neamurile. — Acum, Doamne, simțim dreptatea judecăților Tale, pentru că nu ne-am purtat după poruncile Tale și nu am umblat înaintea Ta cu inimă dreaptă."

„Am păcătuit, ne-am depărtat de Tine săvârșind nedreptatea; în toate am făcut rău. — Nu am ascultat cuvântul Tău, nu am păzit poruncile Tale, nu am făcut așa cum ne porunceai să facem, pentru ca să ne fie bine. — De aceea, cu deplină dreptate, toate aceste rele au venit asupra noastră și Tu ne-ai tratat așa cum ai făcut-o, — dându-ne în mâinile unor vrăjmași nedrepți, înverșunați împotriva noastră... Dar acum, Doamne, din toată inima voim să Te urmăm, ne temem de Tine, voim să umblăm înaintea feței Tale. — Nu duce până la capăt pieirea noastră, ci fă să simțim efectele bunătății Tale, fă să fim tratați după nemărginirea milostivirii Tale."

Și toată această minunată rugăciune a lui Azaria, care se află în capitolul al III-lea al profeției lui Daniel.

La aceste rugăciuni, la această căință, Dumnezeu cere să unim hotărârea tare, iar o hotărâre tare care să arate prin fapte sinceritatea și eficacitatea ei. Primul ei efect trebuie să fie reînvierea duhului creștin în noi înșine și la cel mai mare număr posibil dintre francezii asupra cărora putem avea vreo înrâurire. „Acesta ar trebui să fie, spune Mons. Isoard, primul scop al tuturor predicatorilor, al tuturor călăuzelor de suflete, al tuturor scriitorilor catolici. Va acorda oare Dumnezeu vreodată unui popor harul Său, un har de înnoire și de mântuire, dacă foarte marele număr de cetățeni care alcătuiesc acest popor rămân în păcatele lor și duc, cu deplină voință, o viață care este în vădită opoziție cu spiritul Domnului nostru, cu exemplele lăsate de generațiile pătrunse de sensul creștin și trăind în caritatea lui Isus Cristos? Nu, Dumnezeu nu va

acorda harul unor asemenea oameni. Scriptura ne-o adevereşte în multe locuri. Să ne amintim numai aici în ce fel au fost pregătiţi iudeii pentru predicarea Evangheliei, pentru cunoaşterea Mântuitorului. Sfântul Ioan Botezătorul spunea fiecăruia: Împliniţi cât mai bine cu putinţă îndatoririle stării în care sunteţi aşezaţi. Aveţi o lege: păziţi-o. El se adresa individului, îl îndemna la o lucrare personală de reformă şi de sfinţire.

„Noi acuzăm de toate dezordinile şi de toate relele care rezultă din ele entităţi abstracte, insesizabile: spiritul modern, guvernul, Revoluţia, dezagregarea socială, risipirea elementelor constitutive ale societăţii. Aşteptăm leacul de la infuzarea spiritului creştin în legi, de la înlocuirea unei forme de guvernare cu o altă formă de guvernare, de la o mai înţeleaptă cumpănire a forţelor şi a influenţelor. Că aceste fericite transformări nu se pot împlini decât printr-un har special al lui Dumnezeu, nu o spunem destul; că fiecare dintre noi poate şi trebuie să obţină, să merite pentru toţi acest har al lui Dumnezeu, nu o spunem deloc. Ne păstrăm, cum putem, obiceiurile de bunăstare, rămânem la aceeaşi depărtare ca altădată de stingherealã, de efort, de lipsuri, de acea viaţă reţinută şi, pentru a spune totul într-un cuvânt, mortificată, pe care Dumnezeu o cere alor Săi şi mai ales slujitorilor Săi.

„Să trăim liniştiţi, acomodându-ne împrejurărilor pentru a suferi noi înşine cât mai puţin cu putinţă, şi să aşteptăm ca vremea să se schimbe! Dar timpul lumii morale nouă ne revine să-l schimbăm. Şi ce trebuie să înţelegem prin acest

cuvânt, noi? Trebuie să înțelegem toți creștinii care trăiesc în credință. Pentru ca liniștea să urmeze furtunii, harul lui Dumnezeu este necesar; iar harul lui Dumnezeu, orice păcătos îl îndepărtează de la poporul său prin păcatul său, precum orice drept îl atrage asupra alor săi prin faptele sale de virtute...

„Oameni ale căror sentimente sunt religioase și a căror viață exterioară este de acord cu credințele lor suferă acțiunea stării generale a spiritelor. Ei au aceasta comun cu creștinii inconsecvenți și străini de practica religiei: vor să-și păstreze obiceiurile dobândite și refuză în chip implicit efortul și jertfa. Dar se deosebesc de aceștia prin aceea că se întorc cu credință către Providența lui Dumnezeu și așteaptă de la ea o lovitură subită, irezistibilă, care va avea ca efect să pună într-o clipă toate lucrurile în adevăratul lor loc. Această intervenție extraordinară a Providenței, prin ce mijloace nădăjduiesc ei să o obțină? Oare prin practica pocăinței? Oare printr-o întoarcere sinceră și deplină la sfințenia vocației lor creștine și sacerdotale? Avem temei să ne temem că acestea nu sunt dispozițiile sufletești ale marelui număr. Se voiește să se facă violență lui Dumnezeu, aceasta este expresia cea mai adesea întrebuințată, dar prin exerciții de religie fie noi ca numire și ca formă, fie primind o strălucire neobișnuită. Poate că nu este lună, de trei sau patru ani încoace, și încă de atunci încoace, în care episcopii să nu primească o invitație stăruitoare, și pe un ton destul de apropiat de poruncă, de a răspândi în dieceza lor această devoțiune care trebuie să îmblânzească dreptatea dumnezeiască și să triumfe definitiv asupra vrăjmașului;

Dumnezeu aștepta, ni se spune, într-un limbaj destul de ciudat, Dumnezeu aștepta ca rugăciunea să-I fie adresată în acest fel și sub această nouă denumire. Adesea chiar mântuirea trebuie să vină printr-un act la care credincioșii nu vor lua nicio parte directă.

„Așteptăm o lovitură a harului Său, fără să introducem cea mai mică reformă, fără să aducem cea mai mică îndreptare în viața de simplă cinste morală, de virtute nesigură și șovăitoare pe care ne-a plăcut să o adoptăm. Privind de aproape aceste iluzii ale multor suflete, se simte urcând spre buze cuvântul Domnului nostru: Haec oportuit facere, illa non omittere. Da, sunt lucruri frumoase și bune cinstirile aduse slujitorilor lui Dumnezeu, consacrările solemne ale Patriei către Preasfânta Inimă sau către Preasfânta Fecioară, pelerinajele la toate sanctuarele; dar aceste acte de religie trebuie ori să însoțească eforturile către o convertire generoasă a sufletelor, ori să arate progrese de convertire deja dobândite: să luăm bine seama să nu ne convingem că ele pot ține locul acestora."

Înainte de Mons. Isoard, Joseph de Maistre spusese celui care îl întreba: „Când vom vedea sfârșitul răului?" — „Vom vedea sfârșitul răului când oamenii vor plânge răul", vor plânge că au pierdut din vedere destinele lor veșnice sau că nu își dau curajul de a face ceea ce aceste destine cer.

Un străin, un englez, protestant, lord Montagne, într-o scrisoare adresată dlui Le Play după pedeapsa din 1870-1871, a ținut aproape același limbaj.

„Când am venit la Paris, în decembrie trecut, spune el, cineva m-a întrebat dacă venisem acolo pentru a asista la serbări sau pentru a merge la teatru. Am răspuns: «Am venit ca să aflu dacă prusacii se vor întoarce.» Atunci interlocutorul meu mi-a ținut o lungă tiradă despre înarmare, despre soldați și despre hotărârea fiecărui francez de a-și lua revanșa. Când s-a oprit în sfârșit, i-am spus: «Cred că v-ar fi cu putință să o aveți, această revanșă. — Cum anume? — Devenind mai buni creștini decât învingătorii voștri.»

„Spunând mai buni creștini, nu înțeleg să vorbesc numai despre cei care asistă la serviciul divin sau împlinesc anumite acte. Amintesc că, pentru a fi creștin, trebuie să păzești legea lui Dumnezeu, să practici dreptatea și caritatea. Atribuiți nenorocirile Franței slăbiciunilor oamenilor de război, dezbinării partidelor, prejudecăților națiunii și sofismelor literaților. Admit. Dar atunci problema stă în a descoperi leacul acestor rele. Or, el nu se poate afla decât în legea lui Dumnezeu, care, înfrânând erorile și patimile, îi cheamă pe oameni la datoria lor și restabilește între ei armonia. La mijlocul veacului al XVII-lea, francezii prețuiau mai sănătos decât o fac astăzi adevărata cauză a prosperității și a decadenței națiunilor. Următoarea anecdotă îmi dă dovada. La cucerirea Dunkerque-ului, când francezii intrau în fortăreață, pe când ai noștri se retrăgeau, un ofițer englez a spus: «Ne vom întoarce curând. — Vă veți întoarce, a răspuns un ofițer francez, dacă păcatele noastre le vor întrece într-o zi pe ale voastre.»”

În Instrucțiunea pastorală pe care a publicat-o cu prilejul Jubileului din 1886, Mons. Isoard spune încă: „Când relele de care suferă Biserica, la Roma, în Franța și în alte țări încă, ne pricinuiesc o durere dreaptă, să nu ne pierdem timpul în a-i acuza pe adversarii noștri. Pe noi înșine trebuie să ne acuzăm; ei nu sunt tari, noi suntem slabi, și slabi din vina noastră. Să nu ne ținem de urma devoțiunilor noi, a Uniunilor care ne sunt date de promotorii lor ca trebuind să lucreze ele însele, și la zi hotărâtă, mântuirea Bisericii și a societății! Ceea ce trebuie făcut într-o națiune pervertită pentru ca ea să se întoarcă spre Dumnezeu, pentru ca ea să trăiască din nou din cuvântul și din harul Său, sfântul Petru de Alcántara ne învață.

„Un gentilom se plângea înaintea Sfântului de starea lucrurilor din Spania și îl întreba ce are de făcut împotriva dezordinii societății. Sfântul Petru, după o zi de reflecție, a răspuns simplu: «Puneți rânduială în propria dumneavoastră casă, în propriile dumneavoastră treburi; purtați-vă, așa cum se cuvine unui creștin, cu cei care depind de dumneavoastră și astfel vă veți fi făcut datoria. Dacă toți creștinii ar face astfel, ar rezulta de aici un bine imens pentru societate.»”

Ioan al III-lea, rege al Portugaliei, vorbind într-o zi curtenilor săi, a spus care sunt aceia care trebuie să se aplice cei dintâi acestei reforme personale: „Dacă oamenii de condiție ar fi odată oameni de bine, poporul, care se formează întotdeauna după ei, nu ar lipsi să-și îndrepte moravurile. Reforma tuturor stărilor Statului constă în principal într-o bună educație a nobilimii.” Astăzi s-ar spune a claselor conducătoare.

Într-adevăr, prin educație, și în principal prin educația acelora care sunt chemați să-i conducă pe ceilalți, trebuie să înceapă orice reformă. Ar fi o iluzie să se creadă că clasele conducătoare își vor schimba vreodată moravurile, că se vor angaja într-o viață cu adevărat creștină, dacă spiritul lor nu este pătruns adânc de doctrina lui Cristos. Spiritul poruncește inimii și inima conduce viața.

În Enciclica sa din 15 aprilie 1905, N. S. P. Papa Pius al X-lea a atras atenția întregului episcopat, întregului cler catolic, asupra necesității de a întări învățământul doctrinei creștine: „Oricine, spune el, este zelos pentru slava dumnezeiască caută cauzele acestei crize pe care o suferă religia. Fiecare își aduce propria sa părere și fiecare de asemenea, după voia sa, întrebuințează mijlocul său pentru a apăra și a restaura slava lui Dumnezeu pe acest pământ. Cât despre Noi, venerabili frați, fără a nega celelalte cauze, ne alăturăm de preferință părerea acelora care văd în ignoranța lucrurilor dumnezeiești cauza slăbirii actuale și a debilității sufletelor și a relelor atât de grave care decurg de aici.

„Toți se plâng că printre poporul creștin atâția oameni ignoră profund adevărurile necesare mântuirii, iar aceste plângeri, vai, sunt din nefericire întemeiate. Când spunem poporul creștin, nu înțelegem numai plebea sau oamenii din clasa de jos care prea adesea găsesc o scuză în faptul că, fiind în slujba unor stăpâni aspri, cu greu pot să se gândească la ei înșiși și la interesele lor; ci vorbim și mai ales despre aceia care, nefiind lipsiți de inteligență și de cultură, strălucesc în erudiția profană

și totuși, în ceea ce privește religia, trăiesc în chipul cel mai temerar și mai imprudent. Este greu de spus în ce întunecimi groase sunt uneori cufundați și, ceea ce este mai trist, rămân învăluiți în ele cu liniște! La Dumnezeu, autor suveran și cârmuitor a toate, la înțelepciunea credinței creștine, abia dacă se gândesc. Drept urmare, nu cunosc nimic nici despre întruparea Cuvântului lui Dumnezeu, nici despre restaurarea desăvârșită a genului omenesc prin El; nu știu nimic despre har, ajutorul principal pentru a ajunge la bunurile veșnice, nimic despre jertfa augustă și despre sacramentele prin care dobândim și păstrăm harul. Cât despre păcat, nu-i cunosc nici răutatea, nici rușinea. Nemărginit este numărul — și el crește din zi în zi — al acelora care nu știu nimic despre religie sau care nu au din credința creștină decât o cunoaștere atât de săracă încât le îngăduie, în mijlocul luminii adevărului catolic, să trăiască în felul idolatrilor.

„Dacă este zadarnic să aștepți o recoltă de la un pământ care n-a primit sămânță, cum să aștepți generații împodobite cu bune moravuri, dacă nu au fost instruite la timp în doctrina creștină? De aici tragem pe drept concluzia că, de vreme ce credința lâncezește astăzi până într-acolo încât la mulți este aproape moartă, datoria de a transmite adevărurile catehismului ori nu este împlinită decât cu prea multă neglijență, ori este omisă cu totul."

Pius al X-lea amintește și reînnoiește în această privință prescripțiile Conciliului din Trento. Apoi adresează episcopilor și preoților această exhortație:

„Poate că multe lucruri folositoare și cu totul demne de laudă au fost instituite, în dieceza fiecăruia dintre voi, pentru binele turmei care v-a fost încredințată. Vă rugăm însă ca, mai presus de toate, să consacrați tot ceea ce veți putea din străduințele voastre, din zelul vostru, din grijile voastre și din stăruințele voastre neobosite, pentru ca cunoașterea doctrinei creștine să ajungă la sufletele tuturor și să le pătrundă în adâncime."

Părinții și îndrumătorii tineretului trebuie să mediteze aceste observații ale Pontifului și să privească drept adresate lor înșiși îndemnurile și poruncile pe care el le face preoților. Mamele de familie nu trebuie nicidecum să ignore că, dacă spiritul și inima copilului nu au fost pregătite de mamă, precum plugarul își pregătește ogorul înainte de a arunca în el sămânța, cuvântul preotului va cădea pe piatră sau va fi înăbușit de eroare.

Lecțiilor mamei trebuie să le urmeze acelea ale învățătorului. Din 1852 până în acești din urmă ani, preoții, călugării și călugărițele au avut în mâini educația a jumătate din tineretul francez. Truda lor nu pare să fi purtat tot rodul pe care se putea nădăjdui de la ea. S-a ținut prea mult seama de programele impuse de lumea universitară, s-a urmărit prea mult succesul la examenele făcute după aceste programe: învățământul religios, care trebuia să țină primul loc, n-a avut prea adesea decât pe cel din urmă. Ce s-a întâmplat? Ieșiți din colegiile noastre, din pensionatele noastre, tinerii noștri s-au găsit într-o lume saturată de naturalism și de liberalism. Ziarele, broșurile, cărțile au venit să le aducă, despre toate

subiectele, impresii și idei contrare simțământului creștin și adevărului revelat. Slab înarmați, n-au știut să se apere și curând mintea lor a fost umplută de o mulțime de idei în opoziție cu doctrina creștină și, nemaifiind susținuți de credință, s-au rătăcit.

Chiar și atunci când educația familiei și aceea a colegiului a fost desăvârșită, tânărul, omul ajuns la maturitate, nu trebuie nicidecum să se odihnească pe ceea ce a dobândit; el trebuie să o întrețină și să o dezvolte. Obligației preotului de a învăța întotdeauna îi corespunde aceea a credinciosului de a se instrui întotdeauna, mergând la catehismele de perseverență, asistând la liturghiile unde se predică, făcându-și o datorie de a citi în fiecare săptămână un anumit număr de pagini din cărți care învață adevărurile dogmatice și morale ale religiei.

A se instrui în religie este primul pas pe calea reformei. Al doilea pas decisiv este de a-ți conforma viața credinței tale. Un romancier contemporan, necredincios, le reproșează catolicilor de astăzi faptul că ideile religioase nu sunt pentru ei „idei directoare". Nimic nu este mai adevărat: credința nu mai este, pentru un mare număr dintre aceia care au păstrat-o și care îi unesc practicile de devoțiune, o lumină și un principiu de viață.

„Viața unui creștin care vrea să răspundă pe deplin acestei înalte și fericite chemări, spune Mons. Isoard, nu poate fi asemănătoare cu aceea a creștinilor care nu au decât un simțământ foarte vag despre ceea ce sunt prin botez, despre

ceea ce trebuie să fie prin calitatea lor de mădulare vii ale lui Isus Cristos. Aceasta este unul dintre acele adevăruri practice pe care toată lumea le admite îndată ce sunt enunțate. Dar prima consecință de tras din acest adevăr este că aceia dintre frații noștri pe care îi numim practicanți și creștinele despre care afirmăm că sunt evlavioase trebuie să poată fi deosebiți cu ușurință în lume.

„Locuințele lor, de pildă, trebuie să fie simple. Mobilierul lor trebuie să fie cu totul altul decât în casa acelora care n-au auzit niciodată vorbindu-se despre penitență și mortificare. Este adevărat, acest gând este foarte just; ar trebui să găsim la acești creștini o simplitate severă; dar, în fapt, ce vedem? Vedem același confort și același lux ca pretutindeni în altă parte. Ceea ce le reglează cheltuielile este venitul lor, nu spiritul credinței creștine; tot ceea ce își pot procura din astfel de plăceri își procură."

Femeile au mai ales să se examineze și să-și reformeze felul de a fi.

„Proorocul Isaia, apostolul sfântul Pavel au, asupra acestui subiect, învățăturile cele mai precise; ei intră în cele mai mici amănunte privind acest fel de lux, de risipă și de nebunii. Nu se va putea, așadar, într-un salon, deosebi cu ușurință o femeie care vrea să fie o adevărată catolică de o altă femeie care nu are altă ambiție decât să trăiască pentru lume? Nu, nu se vor putea constata între una și alta diferențe cu adevărat apreciabile.

Mode, croiala veșmintelor, țesături, dantele, bijuterii, totul este asemănător.

„Se despart ele, cel puțin, femeile creștine de femeile lumești în alegerea plăcerilor și a distracțiilor lor? Nici atât. Atitudinea este aceeași în cursul obișnuit al vieții, deși doctrinele sunt absolut opuse."

Pentru a le scoate din această contradicție dintre sentimentele și purtarea lor, Mons. Isoard propune femeilor serioase și bărbaților care voiesc să fie cu adevărat creștini aceste gânduri austere:

„Ce este Religia, adevărata Religie?

„Este mijlocul prin care omenirea căzută se ridică.

„Și acest mijloc, pot oare să-l exprim, să-l pun înaintea ochilor într-o clipă?

„Da, nu am decât să trasez chipul unei cruci. Mijlocul ridicării omului păcătos este ispășirea, umilirea, suferința și moartea în unire cu nimicirile, Pătimirea și moartea Fiului lui Dumnezeu făcut om.

„Dar atunci, ce este un creștin, orice creștin ar fi? Este un penitent. Dar dacă ar fi cel mai bun și mai virtuos ce se poate închipui? — Este tot un penitent. De aceea, vedeți în Litania Sfinților, primul har pe care Biserica ne face să-l cerem lui Dumnezeu pentru noi personal și pentru toți frații noștri este

să știm să facem penitență. Ut ad veram poenitentiam nos perducere digneris, te rogamus audi nos! Te rugăm, Doamne, dă-ne tuturor duhul adevăratei penitențe!

Cel mai mic grad al duhului de penitență este acceptarea legilor, a regulilor, chiar a uzanțelor, care ne restrâng libertatea, care ne pricinuiesc stânjeneală... Dacă un credincios are o oarecare înțelegere a spiritului creștinismului, el primește aceste interdicții sau aceste rânduieli; consimte cu bunăvoință la aceste restricții ale libertății sale.

Cum să sperăm că ne vom putea întoarce la spiritul de odinioară?

Cum să sperăm că un număr suficient de francezi vor înțelege necesitatea, pentru ei, de a se instrui în doctrina creștină și de a-i instrui și pe cei din jurul lor; apoi își vor conforma viața cu ceea ce această doctrină cere în felul lor de a trăi și în felul lor de a fi? Cum să sperăm că se vor aplica să-și modifice ideile, să lepede din mintea lor principiile revoluționare și să răspândească în jurul lor adevărurile pe care le învață Biserica, astfel încât să transforme spiritul public, să-l readucă la această noțiune fundamentală a vieții popoarelor ca și a vieții indivizilor: quaerite primum regnum Dei et haec omnia adjicientur vobis. Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu, iar restul vi se va adăuga pe deasupra.

Și cum să sperăm că Franța își va întrebuința spiritul său de prozelitism pentru a face să prevaleze în lume ideile direct

opuse acelora pe care le-a predicat cu atâta ardoare de un veac încoace?

Unui prieten care îi făcea această obiecție, de Maistre i-a răspuns: „Cineva îi spunea odinioară lui Copernic: Dacă lumea ar fi alcătuită așa cum spuneți, Venus ar avea faze ca luna; totuși nu le are. Ce aveți de spus? Copernic a răspuns: N-am nimic de replicat, dar Dumnezeu va face harul să se găsească un răspuns la această dificultate. Într-adevăr, Dumnezeu a făcut harul ca Galilei să inventeze ochelarii cu care s-au văzut fazele; dar Copernic murise. Răspund ca el: Dumnezeu va face harul să ieșim din această strâmtoare... Iată, de altfel, asupra capitolului speranței, un pasaj din Bossuet pe care vreau să am plăcerea să vi-l citez. Acest om este marele meu oracol. Mă plec cu bunăvoie sub această trinitate de talente care face să se audă în fiecare frază un logician, un orator, un profet. Iată deci ce spune într-un fragment de predică: Când Dumnezeu voiește să arate că o lucrare este în întregime a mâinii Sale, reduce totul la neputință și la deznădejde, apoi lucrează. De o mie de ori mi-a venit acest gând în minte, gândindu-mă la afacerile voastre, care sunt acelea ale lumii, fără a mă putea împiedica să adaug de fiecare dată, așa cum face îndată Bossuet:

SPERABAMUS

NON INGENII VENA RESPONDIT AD VOTUM”

CUPRINS

TOMUL I
STAREA CHESTIUNII

I - STAREA CHESTIUNII

CAPITOLUL I - CELE DOUĂ CIVILIZAȚII

Propozițiile terminale ale Syllabus-ului lui Pius al IX-lea și ale celui al lui Pius al X-lea. - Nevoia fericirii în inima omului. - Două căi. - Adam și-a târât urmașii pe calea cea rea. - Isus Cristos i-a readus pe calea cea bună. - Mișcarea de ascensiune a societății pe calea lui Cristos până în secolul al XIII-lea. - Prosperitatea sa.

CAPITOLUL II - DUBLA CONCEPȚIE DESPRE VIAȚĂ

Dubla concepție despre viață: viața este dată pentru a ne bucura, viața este dată pentru a merita. - Viața de acum este pregătirea pentru adevărata viață. - Adevărata viață este viața veșnică. - Acolo Îl vom vedea pe Dumnezeu față către față, Îl vom iubi cu iubirea cu care Se iubește pe Sine. - Pentru aceasta trebuie încă de aici de jos să fim înălțați la o stare supranaturală. - Concepția despre viață adusă de Isus Cristos a modificat societatea și familia, instituțiile și moravurile.

CAPITOLUL III – RENAȘTEREA, PUNCT DE PLECARE AL CIVILIZAȚIEI MODERNE

Societatea creștină în secolul al XIII-lea. – O abatere se pregătește. – Umaniștii. – Renaștere păgână. – Partea Papilor în Renaștere. – Ideile și moravurile umaniștilor. – Anticreștinism.

CAPITOLUL IV – REFORMA, FIICA RENAȘTERII

Țelul activității omenești este schimbat. – Acțiunea umaniștilor asupra publicului îl dispune către Reformă. – Protestantismul în Franța. – El voiește să pună stăpânire pe regat și să-l transforme chiar și politic. – Tradiționalismul religios și politic triumfă.

CAPITOLUL V – REVOLUȚIA INSTAUREAZĂ NATURALISMUL

Aluatul protestant aduce Revoluția. – Scopul ei: refacerea omului. – Opera ei: cultul naturii. – Îndumnezeirea omului. – Ruine. – Reacție.

CAPITOLUL VI – REVOLUȚIA, UNA DINTRE EPOCILE LUMII

Revoluția durează încă. – Ea este anticreștinismul și chiar răzvrătirea împotriva lui Dumnezeu. – Francezii vor da lumii spectacolul unei noi tragedii. – Întinderea Revoluției în timp și în spațiu. – Lumea nu poate rămâne în această stare. –

Lucrurile se orânduiesc pentru o răsturnare generală a globului.

CAPITOLUL VII – CEEA CE FACE ȘI SPUNE ÎN ZILELE NOASTRE REVOLUȚIA

Waldeck-Rousseau. Vorbele sale. – Două educații și două societăți în Franța. – Conflictul. – Necesitatea de a suprima educația creștină. – Mai întâi congregațiile, apoi Biserica.

CAPITOLUL VIII – UNDE DUCE CIVILIZAȚIA MODERNĂ

Dl Viviani: a smulge spiritul laic din îmbrățișările societății religioase. Gambetta: lupta este între agenții teocrației romane și fiii lui 89. Constatări făcute în Cameră cu privire la aceste cuvinte: d-nii Piou, Lasies, Bourgeois, Pelletan, Gayraud. – Război de exterminare împotriva Bisericii și împotriva tuturor instituțiilor sociale pentru a întemeia religia umanității. Diverse mărturii ale lojilor și ale congreselor.

CAPITOLUL IX – FRANCMASONERIA ESTE CEA CARE POARTĂ RĂZBOIUL ÎMPOTRIVA CIVILIZAȚIEI CREȘTINE

Denunțarea făcută de Leon al XIII-lea, confirmată de reprezentanții Francmasoneriei și de declarațiile și actele lojilor din toată Europa cu ocazia afacerii Ferrer.

II - AGENTUL CIVILIZAȚIEI MODERNE

PERIOADA I: DE LA ÎNCEPUTURI PÂNĂ LA REVOLUȚIE

CAPITOLUL X - ÎNCEPUTURILE FRANCMASONERIEI

O direcție este dată anticreștinismului. - Ea este dată de o societate secretă: Francmasoneria. - Începuturile sale la Roma, în catacombe. - Prezența sa în Europa la începutul Reformei. - Scopul său manifestat în primirea cavalerilor soarelui. - Cel dintâi revelator al Francmasoneriei: Barruel.

CAPITOLUL XI - FRANCMASONERIA ÎN SECOLUL AL XVIII-LEA

I. - Enciclopediștii. - Voltaire inițiat la Londra. - Primele loji în Franța. - Enciclopedia. - Scopul său: să zdrobească infamul. - Mijloace: a se debarasa de călugări, a se folosi de presă și de colportaj. - A lua direcția învățământului. - A se preface că se ocupă de interesele poporului. - Împărțirea rolurilor. - Succes.

CAPITOLUL XII - FRANCMASONERIA ÎN SECOLUL AL XVIII-LEA

II. - Anarhiștii. - Libertate, Egalitate: sofisme fundamentale ale Francmasoneriei. - Egalitate de orgoliu în opoziție cu aceea propovăduită de Domnul nostru Isus Cristos. - Libertate

distrugătoare a ierarhiei, temelia vieții sociale. - Una și cealaltă duc la anarhie. - În ele este cuprins secretul masonic, secretul Revoluției. - Mărturiile lui John Robison, ale contelui Haugwitz. - Francmasoneria, laborator al Revoluției. - Șaptezeci de ani de pregătire.

CAPITOLUL XIII - FRANCMASONERIA ÎN SECOLUL AL XVIII-LEA

III. - Iluminații. - Întemeietorul lor. - Scrieri originale ale sectei. - Personaje care au făcut parte din ea la origine. - Dezvoltările sale. - Ea ia conducerea Francmasoneriei la conventul de la Wilhelmsbad. - Mărturiile contelui de Virieu, ale lui Louis Blanc.

CAPITOLUL XIV - FRANCMASONERIA ÎN SECOLUL AL XVIII-LEA

IV. - Iacobinii. - Deputații de la Wilhelmsbad se întorc în loji. - Cartierul lor general la Frankfurt. - Iluminismul introdus în Franța de Mirabeau și Dietrich. - Planul său: o revoluție radicală. - Lojile își întăresc organizarea. - Moartea lui Ludovic al XVI-lea decretată. - Pregătirea alegerilor pentru Statele Generale. - Intrarea în loji a armatei și a plevei poporului. - Tezaurul de război. - Luarea Bastiliei. - Marea spaimă. - Iacobinii.

PERIOADA A II-A: DE LA REVOLUȚIE PÂNĂ ÎN ZILELE NOASTRE

CAPITOLUL XV - SUB PRIMUL IMPERIU

Francmasoneria, în pofida reacției, nu își părăsește nicidecum planul de răsturnare religioasă și socială.

Negocierea Concordatului. - Nu mai există religie de Stat. - Egalitatea cultelor. - Condiția înjosită și precară a catolicismului în Franța. - Condiția clerului secular, a clerului regulat, a seminariilor, a cultului. - Napoleon încearcă să-l facă pe Papă vasalul său. - El ia conducerea spiritelor prin universitate. - „Eu sunt mesia Revoluției."

CAPITOLUL XVI - SUB RESTAURAȚIE

Încă din 1799, Francmasoneria voia să menajeze alianța dintre Drept și Revoluție. - Sfânta Alianță. - Carta. - Egalitatea cultelor. - Suveranitatea. - Miniștri apostați și regicizi. - Guvernământ constituțional. - Intenții bune și măsuri bune. - Decazes. - Progresele Francmasoneriei. - Carbonarismul. - Pace și prosperitate. - Cucerirea Algeriei. - Concesiile. - Căderea.

CAPITOLUL XVII - SUB GUVERNĂMÂNTUL DIN IULIE

Mâna Masoneriei în Revoluția din 1830. - Necredința iudaică ridicată la rangul comuniunilor creștine. - Război surd

împotriva clerului catolic. – Apariția chestiunii muncitorești. – Lupta catolicilor pentru libertatea Bisericii.

CAPITOLUL XVIII – SUB A DOUA REPUBLICĂ

Convent la Strasbourg. – Francmasonii care se întorc de acolo alcătuiesc guvernul provizoriu. – Delegația lojilor pe lângă guvernul provizoriu. – Zilele din Iunie. – Succesul partidului catolic. – Acțiunea sa viciată de liberalism. – Lamennais.

CAPITOLUL XIX – SUB AL DOILEA IMPERIU

Francmasoneria alege pe unul dintre ai săi pentru o dictatură. – Satisfacțiile acordate catolicilor de Napoleon al III-lea. – Ele nu compromit în nimic opera Revoluției. – Scrisoarea către Edgar Ney. – Bomba lui Orsini. – Eliberarea Italiei. – Sadowa. – Războiul din 1870. – Triumful protestantismului în Europa. – În interior, plan de campanie împotriva catolicilor. – Încurajare dată Francmasoneriei. – Syllabus-ul. – Liga învățământului.

CAPITOLUL XX – SUB ADUNAREA NAȚIONALĂ

Reacție urmată de dezamăgire. – Primele lucrări ale Adunării naționale. – Francmasoneria la Comună. – Intrigile dlui Thiers. – Iluziile catolicilor liberali. – Erorile „monarhiștilor". – Intervențiile Germaniei. – Henric al V-lea îndepărtat de la tron.

CAPITOLUL XXI – SUB A TREIA REPUBLICĂ

Conventul de la Novara hotărăște dictatura lui Gambetta. – Pericolul clerical. – Planul de război al lui Paul Bert. – Declarația episcopatului. – Ministerele și Camerele, executanți ai înaltelor lucrări ale Francmasoneriei.

CAPITOLUL XXII – SEPARAREA BISERICII DE STAT

Ceea ce, în prima sa fază, Revoluția a voit să obțină prin constituția civilă a clerului, urmărește astăzi prin separarea Bisericii de Stat. – Ea a fost pregătită de-a lungul întregului secol al XIX-lea în administrația civilă. – Lucrarea lojilor. – Președintele Carnot încearcă să adoarmă vigilența lui Leon al XIII-lea. – Pregătirile în Franța. – Călătoria dlui Loubet la Roma. – Protestele Sfântului Scaun. – Camera declară că atitudinea Vaticanului face separarea inevitabilă. – Grabă scandaloasă în discutarea proiectului de lege în Cameră și în Senat. – Capcana asociațiilor cultuale. – Votul, „dată istorică a omenirii". – Atitudinea catolicilor liberali. – Hotărârea Sfântului Scaun.

TOMUL II
AGENTUL CIVILIZAȚIEI MODERNE

II - Constituția și mijloacele de acțiune ale Francmasoneriei

CAPITOLUL XXIII - VÂNZĂRILE ȘI ÎNALTA-VÂNZARE

Reluarea sub Restaurație a anticreștinismului. - Carbonarismul. - Locul său în Francmasonerie și misiunea sa. - Originile sale în Italia și în Franța. - Constituția sa. - Culmea sa, Înalta-Vânzare. - Hârtiile sale ajunse în mâinile lui Grigorie al XVI-lea. - Crétineau Joly chemat să le publice. - Dificultățile pe care le întâmpină. - Le introduce în parte în Biserica romană și Revoluția. - Portrete ale câtorva membri ai Înaltei-Vânzări. - Mazzini este respins din ea cu amenințări.

CAPITOLUL XXIV - OPERA PROPRIE A ÎNALTEI-VÂNZĂRI

Opera încredințată Înaltei-Vânzări era distrugerea puterii Papilor, preludiu necesar al nimicirii ideii creștine. - Mijloace preliminare: „a face nepopulară popimea". - A întrebuința în

acest scop presa în toată Europa. - A cere pe cale diplomatică reforme în Statele pontificale. - A reînvia amintirile Romei păgâne şi a supraexcita naţionalismul chiar şi în cler. - A câştiga pe Papă.

CAPITOLUL XXV - PRUDENŢĂ MASONICĂ

Stăruitoare recomandări către Fraţi de a se folosi de discreţie şi chiar de ipocrizie. - A tipări cât mai puţin cu putinţă şi a fabrica documente false. - A lucra pentru a obţine ca presa să păstreze tăcerea asupra sectei şi ca şefii de stat să nu creadă în primejdiile pe care ea le creează. - Recomandări deosebite şi sub ameninţarea vieţii către membrii Înaltei-Vânzări. - Ei dau Francmasoni pe mâna poliţiei pentru a abate atenţia de la ei înşişi.

CAPITOLUL XXVI - ATENTATUL SUPREM

Ceea de ce era însărcinată în mod deosebit Înalta-Vânzare era să ajungă la triumful ideii revoluţionare printr-un Papă. - Acest plan datează de departe: Toland în 1720. J.-B. Simonini în 1806. - Instrucţiunile secrete asupra acestui punct. - Tabloul pe care îl fac despre puterea papală, despre folosul de a o avea în slujba sa şi despre mijloacele de întrebuinţat pentru a ajunge acolo. - Rolul lui Nubius.

CAPITOLUL XXVII – ZĂDĂRNICIA EFORTURILOR ÎMPOTRIVA CATEDREI LUI PETRU

Sectă declară pregătirea ei insuficientă la moartea lui Leon al XII-lea, a lui Pius al VIII-lea, a lui Grigorie al XVI-lea. – Își pune speranța asupra capului lui Pius al IX-lea, apoi asupra aceluia al lui Leon al XIII-lea. – Dezamăgirea ei la venirea lui Pius al X-lea.

CAPITOLUL XXVIII – CORUPEREA MORAVURILOR

Pentru a atinge scopul indicat de Voltaire, trebuie corupt. – Cuvinte ale lui Nubius, ale lui Vindice. – Puterile publice tolerează imoralitatea, o protejează, o întreține. – Opera masonică a depopulării, a depravării femeii, a nobilimii, a clerului.

CAPITOLUL XXIX – CORUPEREA IDEILOR

Mijlocul cel mai puternic pentru a nimici ideea creștină este „a lumina popoarele" și a le aduce să dorească, să voiască, să ceară ceea ce Lojile le sugerează. – Francmasoneria este mai ales o mașină de sugestii.

RECRUTAREA ÎN SOCIETATEA SECRETĂ. – Sectă își sugerează mai întâi recruții. – Îi ia din școli; din asociații, chiar cu caracter religios; din clasele înalte. – Ea rămâne pentru toți „societate secretă", ascunzându-le scopul și organizarea sa, așa cum le ascunde și „lumii profane": ceea ce o obligă la minciună perpetuă.

CAPITOLUL XXX - CORUPEREA IDEILOR (continuare)

Inițieri. - Cel dintâi scop al inițierilor este de a curăți recruții de orice mentalitate creștină. - Aceste inițieri se fac prin scene simbolice care servesc la deosebirea celor care înțeleg de cei care nu înțeleg. - Cei care înțeleg sunt invitați să urce mai sus. - Proba fundamentală simbolizează punerea în mormânt a lumii creștine și învierea poporului evreu, în același timp cu moartea inițiatului față de spiritul creștin.

CAPITOLUL XXXI - CORUPEREA IDEILOR (continuare)

MAȘINA DE CORUPERE. - Francmasoneria are o dublă organizare, cea vizibilă slujind la disimularea celei oculte. - Descrierea organizării vizibile. - Descrierea organizării oculte. - Gradele: ucenic, companion, maestru. - Gradele superioare: rosacrucian etc. - Ele constituie o Masonerie suprapusă ale cărei membri, necunoscuți ca atare, merg în Loji pentru a duce acolo sugestiile pe care ei înșiși le-au primit de mai sus. - Cei care sunt în vârful piramidei masonice o țin astfel în întregime: prin ei și către ei se fac ascensiunile, de la ei coboară influențele. - Deasupra Masoneriilor naționale se află un organism internațional mânuit de Puterea ocultă. - Această putere ocultă există. - Ea trebuie să fie de rasă evreiască.

CAPITOLUL XXXII - CORUPEREA IDEILOR (continuare)

SUGESTII. - „Lojile sunt locuri în care se predică și în care se predică altora." - Sugestiile principale: 1° Masoneria este o instituție sublimă, inițiatoare a tot ceea ce se face bun și mare în omenire. - 2° Ea se lovește de un vrăjmaș, catolicismul. - Concluzie: oricine iubește marile cauze trebuie să lucreze la distrugerea catolicismului. - Urmează studiile anticatolice în filosofie, în istorie, în morală, în economia socială etc., precum și asupra chestiunilor actuale pe care le ridică Puterea ocultă: divorț, învățământ, separarea Bisericii de Stat etc. - Din Loji, ideile masonice coboară în lumea profană, prin masonii care sugerează societăților pe care le creează sau în care se introduc și pe care le conduc în chip ocult. - Cât de numeroase și de variate sunt aceste societăți.

CAPITOLUL XXXIII - CORUPEREA IDEILOR (continuare)

SUGESTII ANTITRADIȚIONALISTE. - Mulțumită organismului Francmasoneriei, Puterea ocultă poate arunca în mulțime toate sugestiile favorabile planurilor sale. - Cele principale sunt astăzi, în Franța, acelea care tind să distrugă naționalitatea prin alterarea tradițiilor franceze: tradiții religioase și tradiții politice. - Aceasta a început cu Voltaire și cu enciclopediștii. - Ei au ajuns să taie capul regelui și să nimicească cultul catolic. - Reluarea și mersul războiului împotriva tradițiilor fundamentale, de la Revoluție până în

zilele noastre. - Astăzi, antitradiționalismul religios este împins până la ateism, iar antitradiționalismul politic până la demolarea ideii de patrie, și aceasta pornind de la școala primară. - Pentru această dublă distrugere, Francmasoneria găsește complici chiar și în rândurile noastre. - Aceasta este ceea ce Pius al X-lea a stabilit din punct de vedere religios în Enciclica Pascendi, iar din punct de vedere politic nu este nevoie decât să-i auzim, pentru a ne convinge, pe democrații creștini, pe sillonisti etc. - Ziarele socotite cele mai bune slujesc și ele drept vehicule ideilor pe care Masoneria are interes să le răspândească.

CAPITOLUL XXXIV - CORUPEREA IDEILOR (continuare)

PROPAGANDĂ PRIN COLPORTAJ ȘI PRIN ȘCOLI. - Influențelor secrete secta le unește propaganda deschisă. - Cuvinte ale lui Voltaire, ale lui Piccolo-Tigre. - Legea din 1881 asupra libertății colportajului. - Presa. - Congresele. - Școlile. - Instrucțiunile Înaltei-Vânzări asupra acțiunii ce trebuie exercitată asupra copiilor din toate clasele, de la tron până la colibă. - Propagandă în seminarii, voită încă din secolul al XVIII-lea de Weishaupt. - Laudele de sine ale dlui Paul Sabatier. - Dureroasă enigmă. - Această propagandă are drept scop final dominația iudaică pe care o pregătește adeziunea la „Principiile moderne".

CAPITOLUL XXXV - CORUPEREA IDEILOR (continuare)

PERVERTIREA LIMBAJULUI. - Cuvinte neloiale. - Cuvinte seducătoare. - Cuvinte-sperietoare. - Dovezi că aceste cuvinte sunt lansate de conducerea supremă a sectei. - De limba franceză se slujește ea întotdeauna pentru a-și făuri formulele revoluționare. - Trilogia masonică. - Anarhie intelectuală în toate clasele societății, rezultând din această pervertire a limbajului. - Rezultate în ordinea civilă și religioasă.

CAPITOLUL XXXVI - CORUPEREA IDEILOR (continuare)

SPIRITUL MASONIC. - Sugestiile creează spiritul masonic. - Spiritul masonic face puterea sectei prin complicitățile pe care i le procură. - Spiritul masonic este spiritul raționalist. - Prin acest spirit, Masoneria urmărește substituirea ordinii naturale ordinii supranaturale, în persoane, în moravuri și în instituții. - Masonismul inimii. - Masonismul spiritului. - Masonismul intelectual în diferitele sale domenii: religia, statul, familia, puterea părintească, educația, proprietatea, binefacerea, arta. - Cei care aparțin trupului Masoneriei, cei care aparțin sufletului ei.

CAPITOLUL XXXVII - CORUPEREA IDEILOR (continuare)

MASONISM ȘI EVANGHELIE. - Sugestia Înaltei-Vânzări: „Creștinismul este o doctrină în mod esențial democratică." - Cuvinte ale lui Weishaupt și ale lui Knigge. - Întrebări adresate candidatului la gradul de Epopte și concluzia Hierofantului. - Isus ar fi avut o doctrină ezoterică, transmisă masoneriei. - Cuvinte ale lui Pius al VIII-lea și ale lui Pius al IX-lea. - Ideile democraților creștini. - Eroarea cea mai dăunătoare este aceea care împrumută termenii adevărului. - Din convingerea că creștinismul este o doctrină democratică s-a născut dorința împăcării Bisericii cu veacul. - Creștinismul și timpurile prezente ale abatelui Bougaud. - Invitația lui Figaro către Leon al XIII-lea. - Punct culminant al seducției liberale. - Enciclica despre Americanism. - Alte Enciclice ale lui Leon al XIII-lea opunându-se concilierilor cerute. - Cuvinte ale sfântului Pavel. - Cei 40 ai Înaltei-Vânzări se aplaudă pentru succesele lor. - Ei speră să ajungă să vadă clerul mergând sub stindardul masonic, crezând totodată că merge sub steagul cheilor apostolice. - Speranțele lor nu au fost pe deplin înșelate.

AGENTUL CIVILIZAȚIEI MODERNE

Scopul său: construcția Templului. TEMPLUL.

Nava politică

CAPITOLUL XXXVIII - CĂTRE O NOUĂ STARE SOCIALĂ

Cele două concepții despre viață și cele două civilizații. - Francmasoneria instituită pentru a realiza concepția umanitară și naturalistă. - De aceea voiește să nimicească Biserica pentru a ridica pe ruinele ei Templul, adică pentru a reedifica societatea pe baze cu totul noi. - Acesta este ceea ce și-a propus Revoluția. - Acesta este ceea ce secta voiește să obțină astăzi. - Temelia acestei noi clădiri este contractul social al lui J.-J. Rousseau. - Constituția naturală a societăților omenești: Familie, Stat, Biserică. - Constituție artificială: fiecare își pune persoana, drepturile și bunurile, în mâinile tuturor; toți garantează fiecăruia partea sa din lucrul public, res publica. - În această societate nu trebuie să mai existe decât aceste două unități: individul și Statul, Statul atotputernic, individul anihilat. - Spre aceasta mergem.

CAPITOLUL XXXIX - STATUL SUVERAN, STĂPÂNUL TUTUROR LUCRURILOR

El absoarbe puțin câte puțin toate drepturile. - Cetățeanul nu are dreptul să fie creștin. - Nu are dreptul să fie proprietar. - Puterile sale, ca și bunurile sale, aparțin colectivității. - Tot astfel și copiii săi. - Statul pune stăpânire pe tineret pentru a „denatura omul" și pentru a transporta eul în unitatea comună. - Pentru a fi pe deplin stăpân al copilului, lucrează la suprimarea căsătoriei. - Acesta este templul în care masoneria pretinde să adăpostească generațiile viitoare și omenirea

întreagă. - Pentru a-l construi, ea are parlamentarismul: poporul suveran alege delegați, îi învestește cu toată puterea. Ei se adună. Majoritatea se presupune că exprimă voința generală, iar această voință face legea, fără privire la nimeni, nici măcar la Dumnezeu. Astfel se stabilește, după cuvântul lui Weishaupt, „regimul dominator universal", prin care „marea operă se va împlini". - Marea operă înaintează.

CAPITOLUL XL - REPUBLICA UNIVERSALĂ

Lungimea templului masonic este de la răsărit la apus, iar lățimea sa de la miazăzi la miazănoapte, adică noua stare socială trebuie să se întindă asupra întregii omeniri. - Mărturii privitoare la acest proiect de Republică universală. - Educația recruților masonici asupra acestui punct. - Lucrări preliminare: naționalitățile. Toate trebuie republicanizate. - Relațiile puterilor masonice ale diferitelor națiuni în acest scop. - Suprimarea micilor state. - A lucra pentru a da un temperament feminin unora dintre cele mari și altora vocația de a se dezvolta în detrimentul vecinilor lor. - Sufletul întregii acestei lucrări este Evreul.

CAPITOLUL XLI - IDEEA DE REPUBLICĂ UNIVERSALĂ ÎN FRANȚA

Ea datează acolo de două veacuri: ducele d'Antin. - Anacharsis Clootz. - Cuvinte ale Fratelui Dequaire, ale lui Garnier-Pagès, ale lui J. Weil, ale lui Louis Bence, ale lui Crémieux, ale lui Jean Macé, ale lui Victor Hugo, ale lui

Boutteville, ale lui Rebold, ale lui Varlin, ale lui Edgar Monteil, ale revistelor pedagogice, ale Sillon-ului. - Cuvinte și fapte pentru a înlocui în Franța armata cu o gardă națională: Jules Simon, Gambetta, Garibaldi, Alfred Naquet, Jaurès. - Toate acestea în realizarea ideilor concepute de J.-J. Rousseau și Weishaupt. - Republica universală este mai realizabilă astăzi decât a fost vreodată.

CAPITOLUL XLII - REPUBLICA UNIVERSALĂ ÎN CURS DE FORMARE

Mirabeau și alți convenționali știau că ambiția sectei era de a stabili o Convenție universală care să vegheze la menținerea drepturilor omului în întreg universul. - Napoleon a primit ajutorul Francmasoneriei pentru a încerca să formeze Statele Unite ale Europei, cale către Statul-Omenire. - Napoleon al III-lea unifică Italia și Germania. - Anglia are imperiul mărilor. - Statele Unite își manifestă ambiția. - Extremul Orient se agită. - În lumea întreagă societățile secrete lucrează pentru a subordona națiunile catolice națiunilor protestante. - Diversitatea acțiunii lor în Franța și în Germania. - Franța însăși pune mâna la propria sa nimicire.

CAPITOLUL XLIII - PENTRU CARE RASĂ ȘI PRIN CE POPOARE

Germania, Anglia, Statele Unite râvnesc sceptrul universului. - Puterea ocultă observă și lucrează. - În secolul al XVI-lea a sfărâmat Unitatea catolică. - Astăzi subordonează națiunile

catolice celor protestante. - Anglia a fost până acum marele său instrument. - Nu caută ea oare un altul? - Va fi Germania? - Vor fi Statele Unite? - Sau rasa galbenă? - Vedem prodroamele unor evenimente formidabile care par să trebuiască să schimbe fața lumii. - Puterea ocultă, care le-a pregătit în multe privințe, le va conduce oare după voia sa? - Va ajunge ea oare să constituie Republica universală care va face din Evreu stăpânul lumii? - Deasupra lui este Dumnezeu.

TEMPLUL

II - Nava religioasă

CAPITOLUL XLIV - TRANSFORMAREA IUDAISMULUI

Mesianismul zilelor noi. - Întemeierea „Alianței Israelite Universale". - Ea tratează de la egal la egal cu Puterile. - Mersul Evreului. - Evrei liberali și Evrei ortodocși. - Evreul liberal, tipul cel mai absolut al democrației religioase. - El rămâne totuși întotdeauna Evreu. - El voiește să fie un ferment în sânul omenirii. - Pentru a produce acolo religia umanitară, „religia viitorului", și a realiza timpurile mesianice.

CAPITOLUL XLV - ISRAELISMUL UMANITAR

Originile religiei umanitare în secolul al XVIII-lea. - Egalitatea religiilor, stabilită în fapt în secolul al XIX-lea, duce la aceasta. - Tot la aceasta duce și neutralitatea școlii. - Sarcina

Alianței Israelite Universale este de a grăbi mișcarea și de a o generaliza. - Religie umanitară și religie americană. - Republica Statelor Unite destinată a fi „Ierusalimul viitor". - Punct de plecare și punct de sosire al acestei „religii a viitorului".

CAPITOLUL XLVI - DIN AMERICA RELIGIA UMANITARĂ SE RĂSPÂNDEȘTE ÎN EUROPA

Societatea de „cultură morală". - Societatea „cugetătorilor". - Uniunile creștine ale tinerilor: originile lor, dezvoltările lor, organizarea lor, ubicuitatea lor, caracterul lor: indiferența religioasă. - Una dintre cărțile lor. - Istoria religiilor. - Ea devine un învățământ universal. - Scopul acestui învățământ. - Franța aleasă drept focar de propagandă.

III - Maeștrii Operei

CAPITOLUL XLVII - EVREII. - ACȚIUNEA LOR ÎN CREȘTINĂTATE

Construirea Templului cere nu numai zidari, ci și maiștri de echipă și un arhitect. - Maeștrii operei sunt Evreii. - Numai ei pot lucra la ea pe toată întinderea lumii. - I-am văzut întemeind toate societățile de demolare. - Ei nu fac astăzi decât ceea ce au făcut dintotdeauna. - Ei au fost instigatorii persecuțiilor. - Inspiratorii primelor erezii, ai Renașterii, ai Reformei și ai Revoluției, ai Masoneriei în veacul trecut și astăzi.

CAPITOLUL XLVIII - EVREII. - ȚELUL AMBIȚIEI LOR

Evreii așteptau un Mesia care să cucerească pentru ei întregul pământ. - După ruina Ierusalimului, ei nu și-au pierdut nicidecum această speranță. - O păstrează de-a lungul veacurilor. - Tocmai acest spirit de dominație i-a făcut odioși tuturor popoarelor. - Talmudul nu a încetat să-l întrețină. - Declarația conciliului evreiesc de la Leipzig asupra puterii pe care le-o dau Principiile lui 89. - Cum deja totul este schimbat! - Mesia este oare aceste Principii? - Va fi un om? - Oricum ar fi, idee sau antihrist, cuceritorul lumii este aproape. - Lumea se unifică și Evreii ne expropriază de toate. - Să vină un om de geniu și va putea realiza speranța lor de atâtea ori seculară.

IV - Marele arhitect

CAPITOLUL XLIX - SATAN: REINTRAREA SA ÎN LUMEA CREȘTINĂ

Marelui arhitect al templului masonic, secta îi făgăduiește bisericile noastre. - Deja ne-a deposedat de ele. - Îl cheamă, îl cântă și îl slăvește. - Îi pregătește cultul în Franța, în Italia și în America. - Manifestări publice în onoarea lui Satan. - Reabilitarea lui în Journal des Débats. - Această invazie a satanismului a pornit din Ghetou și a trecut prin Loji. - Liturghia neagră. - Nu Dumnezeu îl dezlănțuie pe Satan, ci

oamenii sunt aceia care îl recheamă în ei înșiși și în țările lor. - Exorcism zilnic.

CAPITOLUL L - SATAN. - CONSTRUCȚIILE SALE ACTUALE

I - GNOZA. - Ca și pe vremea păgânismului, Satan lucrează să-și dea religii secrete, împingând în același timp mulțimea spre naturalism. - Sataniști și luciferieni. - Aderenții diverselor lor societăți sunt mai numeroși decât protestanții și evreii la un loc. - Tinerii sunt atrași acolo prin curiozitatea de a descoperi forțele necunoscute ale naturii. - Reorganizarea Gnosticismului în Franța, în 1890. - Publică reviste. - Are librăriile sale. - Cele două dogme fundamentale ale sale. - Ierarhia sa. - Cultul său. - Teozofia. - Martinismul. - El cuprinde cea mai mare parte a grupurilor ocultiste. - Revistă, cursuri și diplome. - Cuprinde trei grade. - Terțiarul său. - Rozacrucienii. - Raporturile lor cu sillonistii. - Se întâlnesc prin idealul democratic.

CAPITOLUL LI - SATAN. CONSTRUCȚIILE SALE ACTUALE (continuare)

II - SPIRITISMUL. - Spiritismul în antichitate și în evul mediu. - Există fraude, dar există și realități. - El nu poate fi legat de știință. - Originile sale contemporane. - Progresele sale. - Congrese internaționale. - Acolo se vestește transformarea religiilor prin spiritism. - Spiriștii vor să treacă direcția religioasă a omenirii în mâinile spiritelor. - Pentru

aceasta atacă mai ales catolicismul. – Christian Science. – Este propriu-zis religia lui Satan. – Spiritele evocate sunt arhitecții edificiului religios care va veni. – Va triumfa oare Satan?

TOMUL III
SOLUȚIA CHESTIUNII
LUMEA: CER ȘI PĂMÂNT ȘI ENIGMA EI

CAPITOLUL LII – OPERA IUBIRII VEȘNICE

Chestiunea răului își găsește soluția în chestiunea Ființei: ființă naturală și ființă supranaturală. – Ființa contingentă revelează ființa infinită și veșnică, purtând în sine rațiunea ființei sale. – Dumnezeu este iubire. – Iubirea care este Dumnezeu este motivul și principiul oricărei creații. – Creaturile sunt imagini ale esenței dumnezeiești. – Aceste specii sunt în număr imens. – Trei categorii: ființe spirituale, ființe trupești, ființe mixte. – Ele formează o singură și unică lume. – Iubirea nu și-a găsit liniștirea în creație. – A voit supranaturalizarea ființelor spirituale și a ființelor mixte. – Vrea să le dea o participare la natura dumnezeiască. – În ce constă această participare și ce produce în noi. – O viață cu adevărat dumnezeiască. – Fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen Ejus.

CAPITOLUL LIII - CĂDEREA

I - ÎN CER. - Dumnezeu, încă de la crearea lor, a chemat îngerii la ordinea supranaturală. - Sfântul Mihail a primit cu recunoștință darul dumnezeiesc. - Lucifer l-a refuzat. - Îngerii s-au împărțit după ei. - Unii și-au oferit ființa lui Dumnezeu printr-un act de iubire și au ajuns într-o clipă la sfârșitul lor supranatural. - Ceilalți s-au închis în ei înșiși și prin acest prim act s-au fixat în rău. - Văzându-se în vârful creației, Lucifer nu a voit nicidecum să-și primească desăvârșirea în unirea cu o natură superioară, ci a voit să o găsească în sine însuși, s-a închis în natura sa. - „Dumnezeu Își este suficient, eu îmi voi fi suficient, voi fi ca Dumnezeu." - Acestui orgoliu i s-a alăturat gelozia când a văzut că Omul-Dumnezeu și dumnezeiasca Sa Maică îi vor fi superiori. - De sus până jos în creație există ierarhie și subordonare. - Lucifer, cel mai sublim dintre îngeri, primea primele valuri ale fluviului de lumină și de viață care curge din Dumnezeu, iar de la el ele se răspândeau în sferele inferioare. - A voit să păstreze această prelație de la care scăpau îngerii înălțați la ordinea supranaturală. - De aici marea luptă. - Cine este ca Dumnezeu! Și cine este ca acela pe care Dumnezeu l-a făcut părtaș naturii Sale dumnezeiești? - Pretențiile lui Lucifer și ale celor ai săi au fost respinse și astfel au devenit subordonații celui din urmă dintre îngerii cei buni.

CAPITOLUL LIV - CĂDEREA (continuare)

II - PE PĂMÂNT. - Lupta care se dă pe pământ de la început este urmarea aceleia date în cer; este întotdeauna lupta naturalismului împotriva supranaturalului, a egoismului omenesc împotriva iubirii infinite. - Și întotdeauna Lucifer este acela care conduce bătălia. - În căderea sa, Lucifer și-a păstrat natura și puterile care decurg din ea. - El și îngerii căzuți continuă, sub dependența lui Dumnezeu, să-și exercite acțiunea asupra naturilor inferioare. - Cuvinte ale sfântului Augustin, ale sfântului Toma, ale lui Bossuet, ale lui Newton, ale lui Clarke, ale lui J. de Maistre. - Harul sfințitor, făcându-l pe Adam să intre în ordinea supranaturală, sustrăgea genul omenesc prelației sale. - El a voit să o recucerească; de aici ispita. - Această ispită a fost aceeași ca aceea a îngerilor: Veți fi ca niște dumnezei. - Dumnezeu a cerut omului să dea, printr-un act de ascultare, consimțământul său la demnitatea la care voia să-l înalțe. - Ca Lucifer și la sugestia lui, Adam a preferat să-și găsească suficiența în sine însuși și a căzut nu numai în starea de natură, ci în starea de natură coruptă. - Mai mult, a devenit sclavul lui Satan. - Până la Răscumpărare, genul omenesc a fost sub jugul său; încă se află și astăzi acolo unde Evanghelia nu a fost primită.

Ispita reînnoită

CAPITOLUL LV – ISPITIREA LUI CRISTOS

De îndată ce răutatea demonului a otrăvit genul omenesc, Dumnezeu a vestit că Cristos, deopotrivă Dumnezeu și om, va veni să ne răscumpere. – La timpul hotărât, El a apărut demonilor ca și îngerilor în smerenia trupului. – Satan L-a privit și a devenit nedumerit: anumite fapte Îl prezentau ca Fiu al lui Dumnezeu, altele ca pe un om asemenea celorlalți. – A voit să iasă din această nesiguranță; de aici întreita ispită. – Primele două neputând rezolva chestiunea care îl chinuia, la a treia nu mai spune: „Dacă ești Fiul lui Dumnezeu", ci a voit să vadă dacă ar putea pune acest om extraordinar în slujba sa pentru a-și menține împărăția asupra genului omenesc. – La această propunere Isus răspunde: „Domnului Dumnezeului tău să te închini și numai Lui să-I slujești".

- În ajunul Pătimirii Sale, Isus vestește că Principele acestei lumi va fi aruncat afară.

Ispitirea creștinătății

CAPITOLUL LVI – I. ISPITE DIFERITE

Duelul între viață și moarte, inaugurat pe Calvar, continuă în suflete și la popoare. – Satan atacă trupul social al creștinătății ca și persoanele. – A stârnit mai întâi persecuția sângeroasă, apoi ereziile. – Tabloul luptelor Bisericii, de la moartea lui Constantin până în zilele noastre. – Gesta Dei per Francos.

CAPITOLUL LVII - II. ISPITA FUNDAMENTALĂ ȘI GENERALĂ

I - DE LA RENAȘTERE LA REVOLUȚIE. - Continuând să stârnească erezii, Satan a instituit în sânul Bisericii o sectă însărcinată să alunge din ea spiritul supranatural pentru a-i substitui spiritul naturalist. - Acesta este într-adevăr scopul urmărit de Francmasonerie, din secolul al XIV-lea încoace, de a stabili religia naturală pe ruinele religiei revelate. - Dovezi ale acestui plan. - Încercare de instituire a religiei naturale după Teroare.

CAPITOLUL LVIII - ISPITA FUNDAMENTALĂ ȘI GENERALĂ (continuare)

II - DE LA REVOLUȚIE PÂNĂ ÎN ZILELE NOASTRE. - Instruindu-se prin experiență, secta s-a hotărât să nu mai recurgă la violență, ci să legifereze. - Prima ei grijă a fost să stabilească egalitatea civilă a cultelor și să facă astfel să decadă catolicismul din rangul pe care i-l dă instituirea sa divină. - Egalitate mai întâi între catolicism și protestantism, apoi între creștini și evrei, în sfârșit între creștini, evrei și mahomedani. - A doua grijă: să răpească Bisericii tot ceea ce este necesar vieții unei societăți. - Distrugerea puterii temporale a Papilor. - Separarea Bisericii de Stat. - „A sosit ceasul de a alege între vechea ordine, care se sprijină pe revelație, și noua ordine, care nu are alt temei decât rațiunea." - Toate acestea sunt într-adevăr opera Masoneriei, al cărei mare arcan este naturalismul. - Aclamație către Eva, care a aruncat primul

strigăt de revoltă împotriva Dumnezeului revelației. - Deja religia naturală capătă chip în America și la noi.

CAPITOLUL LIX - ISPITA FUNDAMENTALĂ ȘI GENERALĂ (continuare)

III - ÎN ORA DE FAȚĂ. - Strădanie de a face concepția religioasă acceptabilă, recreând-o după exigențele științei moderne. - Aceasta este opera modernismului, care duce la homoteism sau egoteism. - Literatura și școala pregătesc căile acestei religii noi. - Acesta este misterul fărădelegii vestit de sfântul Pavel. - Argumentele unui cinstit adept al religiei naturale.

Dumnezeu are dreptul de a impune supranaturalul omului și societății; refuzându-l, societatea, ca și omul, se face vinovată.

Înfrângerea ispititorului

CAPITOLUL LX - FEMEIA LUPTĂTOARE DIN PARTEA LUI DUMNEZEU

Din secolul al XIV-lea, „societatea nu și-a mai regăsit călăuza în Biserică, iar Biserica chipul ei în Societate". Se vor mai așeza oare vreodată națiunile sub conducerea ei? - Patimile omenești dezlănțuite și demonul însuși concură la împlinirea planurilor veșnice. - Apoi, există în lume o acțiune tainică în opoziție cu acțiunea satanică. - Acțiunea rasei Femeii vestită în ziua dintâi. - Inimicitias ponam inter semen tuum et semen illius. - Femeia din Geneză și Femeia din Apocalipsă. - Lupta

universală de pe pământ legată de marea luptă care a avut loc în cer. - Miza luptei este supranaturalul. - Ce este supranaturalul. - El ne face cu adevărat fii ai lui Dumnezeu. - Prin Maria, Biserica va triumfa asupra lui Satan.

CAPITOLUL LXI - PRIN CE ARME SĂ-L BIRUIM PE ISPITITOR?

Penitență! Rugăciune! Acesta este apelul Mariei la Lourdes și la La Salette și apelul lui Isus la Migné. - Acest apel nu este urmat socialmente. - Este urmat în chip privat. - Rugăciunii i se alătură exorcismele. - Și, de asemenea, ispășirea în unire cu aceea a Răscumpărătorului și a Corăscumpărătoarei.

CAPITOLUL LXII - VICTIME DE ISPĂȘIRE ȘI DE MÂNTUIRE

Ele împlinesc în trupul lor ceea ce trebuie adăugat suferințelor lui Cristos pentru Biserică, care este Trupul Său. - Marele rol social și religios al Ordinelor contemplative și reparatoare. - Legea reversibilității meritelor. - Toți își pot aduce partea lor la ispășire. - Dar există suflete alese pentru jertfă. Câteva exemple. - Cuvinte ale lui Origen, ale lui J. de Maistre, ale Venerabilei Catherine Emmerich, ale lui Huysmans. - În zilele noastre, operele de reparație se înmulțesc sub auspiciile Fecioarei celor Șapte Dureri.

CAPITOLUL LXIII - O ANTAGONISTĂ A FRANCMASONERIEI

A venit vremea de a arăta cu îndrăzneală minunea și lucrarea lui Dumnezeu. - Ana-Caterina Emmerich. - Misiunea ei: a se opune, prin suferințele sale, la tot ceea ce este în primejdie în ierarhia, credința și disciplina Bisericii. - Iadul încearcă să o împiedice. - Persecuție civilă și anchetă bisericească. - Ceea ce făcea ea în starea de contemplație împotriva conjurației infernale era o lucrare reală, având rezultate pozitive. - Ea luptă împotriva Puternicilor care, prin legi, voiesc să altereze constituția Bisericii. - Ea luptă împotriva învățământului raționalist și naturalist. - Ea luptă împotriva împăratului care vrea să-i răpească Papei instituirea episcopilor. - Călătoria ei contemplativă prin lume. - La Roma, îl vede pe Papă înconjurat de trădări, dar susținut în chip supranatural. - Vede Biserica apostaților și creșterile ei. - Vede lucrările omului negru. - Cum a venit în ajutorul Suveranului Pontif.

CAPITOLUL LXIV - UNDE ÎL VEDEM PE NUBIUS REAPĂRÂND

Sistemul concesiilor. Cei care îl împing. - Omul negru și omul-nor, Nubius. - Venerabila Emmerich vede o mulțime de oameni ocupați să sape bazilica Sfântului Petru, figură a Bisericii catolice. - Lucrarea lor de demolare se întinde asupra lumii întregi. - Este făcută după un plan trasat mai dinainte. - Pentru a-l executa, demolatorii, care poartă costumul Francmasonilor, recurg la luminile căpeteniilor lor. - Printre

ei sunt și ecleziastici. – Acest plan îl vedem executându-se punct cu punct. – Biserica are apărători, dar ei arată puțină metodă și puțin zel. – Venerabila Caterina Emmerich și alții, în chip deosebit Venerabila Anna-Maria Taïgi, se opun răului prin suferințele lor. – La Roma, prin intrigile omului-negru, Papa este adus să facă concesii. – Omul-negru pune mulți oameni să lucreze fără ca ei să-i cunoască gândul și scopul. – Sustrage documente și le denaturează. – Din centrul său pornesc mesageri în toate direcțiile. – Venerabila Emmerich o vede pe Preasfânta Fecioară întinzând asupra Bisericii un veșmânt de protecție.

CAPITOLUL LXV – PREVESTIRILE ANTAGONISTEI FRANCMASONILOR

Venerabila Catherine Emmerich vede întunericul îngroșându-se, persecuția agravându-se și puține persoane recurgând la rugăciune. – Vede o mare bătălie între două armate și victoria dată generalului care îl invocă pe sfântul Mihail. – Vede din nou intervenția Preasfintei Fecioare pentru restaurarea Bisericii. – Oameni de toate vârstele și de toate stările, ecleziastici, femei, copii se pun la lucru. – Totul este reînnoit. Biserica se ridică până la cer sub conducerea unui Papă care știe să-i atragă pe preoții buni și să-i respingă pe cei răi. – Când va fi aceasta? Ea nu știe. – Totuși, Francmasoneria nu va fi complet nimicită; ea va lucra mai în taină până în zilele antihristului. – Viziuni concordante ale Catherinei Labouré. – Dom Guéranger și cardinalul Pie au sperat că

victoria va veni prin Maria, precum ea însăși a vestit sfintei Brigitta.

Ieșirea din antagonismul dintre cele două civilizații

CAPITOLUL LXVI – I – PREVESTIRI DUMNEZEIEȘTI

Antagonismul merge din cer până la pământ; nimic uimitor că Dumnezeu ne susține prin avertismentele Sale. – Înainte de venirea lui Cristos, El a izolat așteptarea prin făgăduințe necontenit reînnoite. – De atunci, nu S-a osândit la tăcere; ne-a dat Apocalipsa, ne trimite sfinții Săi. – Dar pentru cuvintele niciunuia dintre ei Biserica nu ne dă garanția sa. – Trebuie să primim prevestirile lor cu respect și recunoștință, dar și cu circumspecție. – Dumnezeu este din veșnicie în veșnicie, o mie de ani sunt înaintea Lui ca ziua care trece. – Cele cinci veacuri ale ispitei naturaliste răspund amplorii dramelor precedente, cel al cerului și cel al paradisului pământesc. – Aceste cinci veacuri nu sunt poate decât o clipă în durata pe care Dumnezeu o poate da Bisericii Sale; și ispita a putut sluji desăvârșirii celor Drepți. – Să ascultăm deci profețiile. – Ele ne dau această lecție că toate evenimentele acestei lumi sunt conduse de Dumnezeu. – De cinci veacuri, toate patimile, toate viciile și toate erorile sunt la asaltul civilizației creștine. – A venit ceasul angajării definitive care, în gândul lui Satan și al celor ai săi, se va sfârși prin apostazia generală. – Se va întoarce oare lumea către Dumnezeu? – Aceasta este marea enigmă a zilei.

CAPITOLUL LXVII – II – CALEA SFINȚILOR

Încă din secolul al XII-lea, Dumnezeu îi arată sfintei Hildegarda drama care trebuia să ocupe cinci sau șase veacuri din istoria omenească. – Ea a vestit dezagregarea Sfântului Imperiu roman, ruina puterii temporale și ostilitatea Puterii seculare împotriva Puterii Papilor. – Apoi va veni zorii Dreptății, întoarcerea ereticilor și a Evreilor, domnia lui Dumnezeu și a legii Sale. – Spre sfârșitul secolului al XIV-lea, sfânta Caterina de Siena a vestit și ea că, după tribulații și neliniști, Dumnezeu își va curăți Biserica și va învia spiritul aleșilor. – În secolul al XVI-lea, Fericita Caterina de Racconigi a spus că Conciliul din Trento nu va pune capăt diviziunilor Bisericii; ele vor înceta printr-un alt conciliu prezidat de un sfânt Papă. – În secolul al XVII-lea, sfântul Louis-Marie Grignon de Montfort vestește mântuirea prin Maria. – Alte profeții ale sfântului Leonard de Port-Maurice, ale Venerabilului Holzhauser, ale Venerabilei Maria d'Ágreda etc.

CAPITOLUL LXVIII – III – VOCEA SFINTEI BISERICI

Oficiul Sfintei Inimi. – Anul liturgic. – Breviarul fiecărei zile. – Cultul Bisericii din cer manifestat sfântului Ioan în legătură cu acela al Bisericii luptătoare.

CAPITOLUL LXIX – IV – VOCEA PĂMÂNTULUI

LUMEA SE UNIFICĂ. – ÎN CE SCOP. – Rasele europene s-au așezat pretutindeni, pretutindeni își impun limbile și

ideile, moravurile și instituțiile. - Din partea lor, toate rasele omenești intră în vârtejul comercial, politic și științific care le apropie, ca înainte de împrăștierea de la Babel. - Același fenomen în ordinea științifică: aburul, electricitatea, aeroplanele, hârtia-monedă, limba universală, coboară barierele. - În același pas cu aceste inovații merg revoluțiile.

Îngerul căzut îi face pe Evrei și pe Francmasoni să spere în republica universală și în religia umanitară. - Deasupra lor este Dumnezeu, care a creat lumea pentru slava Sa și care face să conveargă toate lucrurile spre ea. - Frumoase cuvinte și speranțe ale lui J. de Maistre, ale lui Lacordaire. - Ceea ce se pregătește în lume este unul dintre cele mai minunate spectacole pe care Providența le-a dat vreodată oamenilor.

CAPITOLUL LXX - CE TREBUIE SĂ AȘTEPTĂM DE LA FRANȚA?

TEMEIURI DE DEZNĂDEJDE. - Dacă a venit ceasul domniei lui Isus Cristos ca învingător asupra omenirii răzvrătite, va avea Franța parte de îndurări? - Misiunea originară a Franței. - Ea s-a arătat necredincioasă față de aceasta în 1682. - Atunci a săvârșit un dublu atentat împotriva suveranității Fiului lui Dumnezeu, Cap al omenirii. - Această dată marchează ceasul în care Revoluția a fost concepută. - De aici datează secularizarea pe care Convenția a voit să o facă întreagă și definitivă prin uciderea regelui, slujitor al lui Cristos și cap al creștinătății. - Acest păcat al Franței este asemenea celui al poporului evreu. - El a fost desăvârșit prin

Separarea Bisericii de Stat. – Rochefort a putut spune a doua zi: „Franța moare." – Și alții au făcut să se audă același strigăt de deznădejde, străini ca și francezi: Franța este moartă; chestiunea se reduce la a ști dacă va învia.

CAPITOLUL LXXI – CE TREBUIE SĂ AȘTEPTĂM DE LA FRANȚA? (continuare)

ÎN CIUDA TUTUROR... SPERANȚĂ. – O înviere nu poate fi decât opera lui Dumnezeu. – Cuvinte de speranță ale lui J. de Maistre, ale cardinalului Pacca, ale lui Leon al XIII-lea, ale lui Edmond Burke. – Văzând unde am ajuns, nu există speranță decât în Dumnezeu. – Dar El poate avea multe motive să Se îndure de noi: Satan a cerut să cearnă Franța și este probabil că nicio altă națiune n-ar fi putut rezista precum a făcut-o ea. – În plus, Franța are un paratrăsnet, caritatea ei. – În sfârșit, numai ea este înzestrată astfel încât să poată readuce lumea pe căile lui Dumnezeu.

CAPITOLUL LXXII – CUM SĂ AJUTĂM PLANURILE MILOSTIVIRII DUMNEZEIEȘTI?

Este vorba de a readuce sufletele și popoarele la adevărata noțiune a vieții, la concepția ei creștină! După pedepsele din 1793, din 1848, din 1870-1871, Dumnezeu nu ne-a găsit dispuși să primim harul Său. – Pentru a dobândi acest har, trebuie să ne înfățișăm înaintea Lui cu o inimă zdrobită și smerită. – Apoi, să reînviem în noi și în jurul nostru spiritul creștin. – Să-și împlinească fiecare datoria sa. – Să ne punem

viața în acord cu credința noastră. - Să ne instruim în doctrina creștină și să instruim tineretul în ea. - Să înțelegem că creștinismul este în întregime în cruce. - Cum să sperăm că vom putea reveni aici și să readucem și celelalte popoare? - Dumnezeu ne va face acest har, aceasta este speranța noastră.

ADEVĂRUL DE VEACURI

Adevărul de Veacuri este o editură dedicată publicării textelor doctrinare catolice provenite din Magisteriu și din tradiția preconciliară. Oferă lucrări recunoscute, cu respectarea surselor și a sensului original al textelor. Activitatea sa urmărește claritatea, fidelitatea și transmiterea învățăturii.

REGĂSIȚI ONLINE ÎNTREAGA
NOASTRĂ COLECȚIE ȘI CĂRȚILE AUDIO

https://linktr.ee/AdevaruldeVeacuri

ISBN : 9798251760477

Independently published